G. RANSON, A. A.

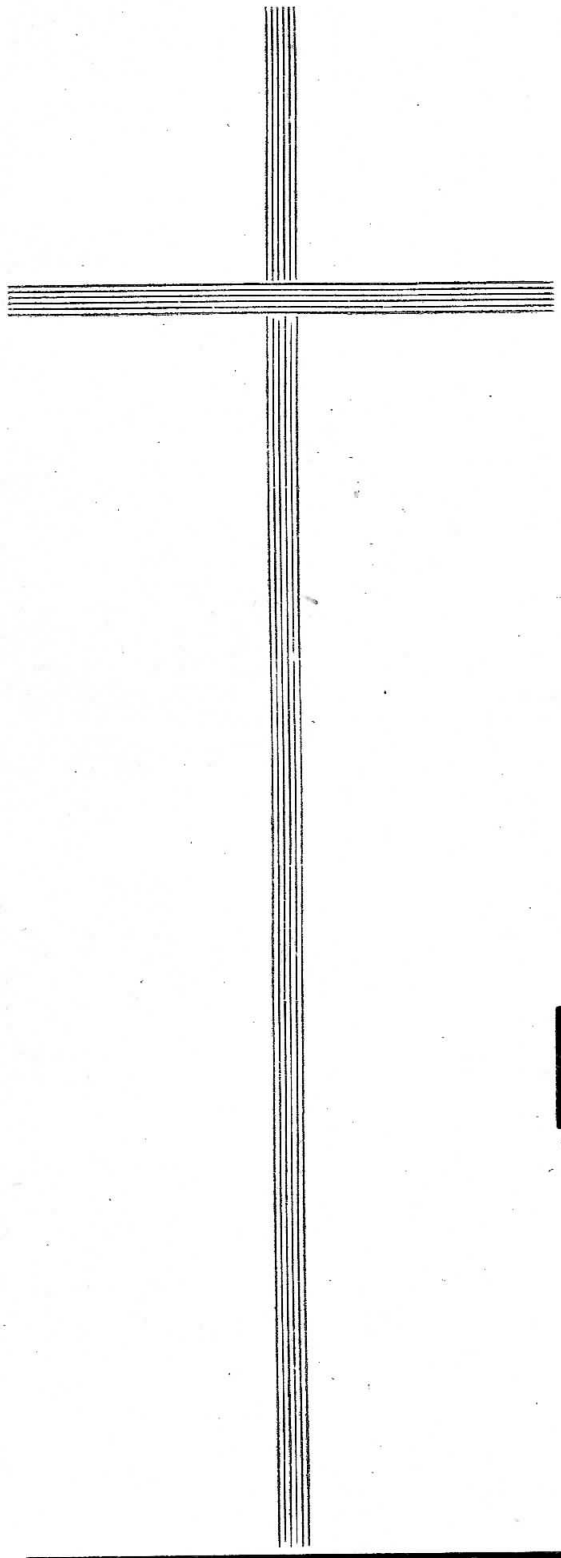

Moj život preko PRAZNIKA

25557

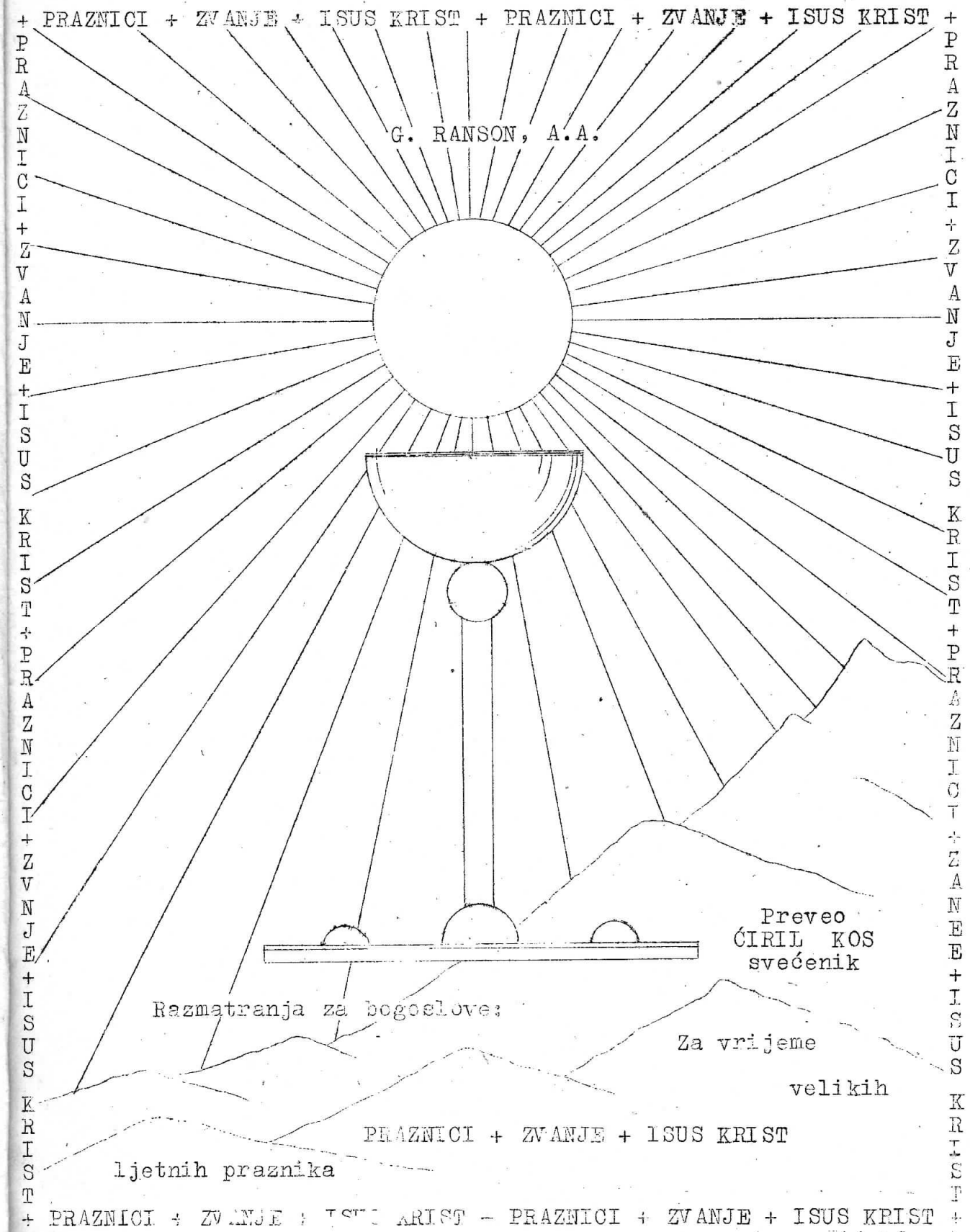

DJAKOVO - 1957.

P R E D G O V O R
hrvatskom prijevodu

Opet Vam, dragi bogoslovi, dajemo u ruke knjigu razmatranja za praznike.

Praznici nisu za Vas sunčani kraj, dani bez brige, raj na zemlji. Praznici su n o v i c i j a t, dani kušnje, oprobavanja snaga, priprava za budućnost. "Vos de mundo non estis ..." (Jo 15,19), a ipak morate jednom ući u svijet, u svijetu živjeti ... Praznici su velika priprava za život u svijetu, za život napasti, borbe sa samim sobom, s djavlom, sa svijetom.

Vi ćete jednom Gospodinu pokloniti ljiljan svoje duše u celibatu ... Praznici su dani, u kojima će se mjeriti snaga Vaše borbe za najveću vrednotu, koju ćete Gospodinu dati ... Ljiljan u vrtu i ljiljan na oltaru nemaju istu vrijednost. Onaj na oltaru blista većim sjajem i raskoši svoje bjeline. Ne biste li i Vi, draga moja duhovna djeco, barem preko praznika, postavili na oltar svoj ljiljan zavjetujući Gospodinu kroz tri mjeseca svoju č i š t o ć u? Razmatranja o praznicima dat će Vam pobude, da do sitnica ostanete veliki u svetoj čistoći i da Vaša uljenica življe gori.

Razmatrat ćete i o svom z v a n j u. Opet će se u Vašoj duši obnavljati oni slatki časovi, kad je Gospodin kucao na Vaše srce: "Veni, sequere me" (Matth 19,21). Prošli su dani, kad ste prekoračili granicu i ušli u nepoznato. Gospodin Vas je vodio, a Vi ste Ga slijedili. Pred Vašim duhovnim očima otvrali su se širi horizonti. Vi ste sve dublje ulazili u misterij svoga zvanja. Cijeli ćete mjesec razmatrati o svetom zvanju. Sve jasnija će Vam biti veličina zvanja: ALTER CHRISTUS, djelitelj Božjih tajna, otac duša. Ne ćete li uzdrhtati i biti potreseni tolikom ljubavlju, kojom Vas je Gospodin obasuo? Ne ćete li kliktati iz dubine svoje duše: "Quis dabit mihi pennas sicut columbae et volabo" (Ps 54,7). Za Božju ljubav - Tvoja vjernost!

Promatrat ćeš i u kontemplativnom zanosu gledat ćete kroz mjesec dana iz dana u dan K r i s t o v l i k - lik svoga Ideala. Formirati u sebi "rista - možda samo sjenu Kristovu - i to će biti mnogo - neka Vam bude zadatak ne samo ovih praznika, nego kroz sve dane bogoslovskog i svećeničkog života. Samo ljubav, velika ljubav prema Idealu, moći će ostvariti onu dinamičnu snagu Krostova apostolata, Kristove ljubavi prema neprijateljima, Kristovih kreposti, Kristove nepomirljive borbe s djavlom. Imate li snage za to? Ljubav prema Idealu ispunit će Vas energijom milosnog života.

ČISTOĆA, VJERNOST i LJUBAV - to je trokut u kojem se krećite ovih praznika i kroz cijeli svoj život!

+ ŠTJEPAN

nasl. biskup - rektor Bogosl. sjemeništa

U V O D

Ovogodišnja razmatranja za praznike prevedena su iz knjige francuskog pisca G. Ransona, A.A.: "L' oraison du séminariste et du prêtre", sv. I. i II; koja je izašla u Parizu 1946. god. Sam je sistem tih razmatranja našim bogoslovima i svećenicima dobro poznat, jer su iz iste knjige prevedena i razmatranja, koja su izašla pod naslovom: "Moj život po žrtvi sv. Mise".

Odlučili smo se za tri niza razmatranja, obradjenih u tim knjigama na različitim mjestima. Svaki smo niz stavili kao cjelinu u posebni mjesec, tako da cijeli niz razmatranja svakog pojedinog mjeseca sačinjava jednu cjelinu. "Ona su, kaže sam pisac plod dugogodišnje službe u uzgajanju svećeničkih kandidata".

a) P r a z n i c i su predmet razmatranja kroz mjesec srpanj uzeta su iz dodatka II. sveska navedenog djela. Ta će razmatranja bez sumnje pomoći našim klericima, da nadju zlatnu sredinu, izmedju onoga, što Sveti Otac Papa Pio XII. veli u svojoj "Poruci" i onoga, što veli u enciklici "De virginitate"

U prvoj veli: "Ne moraju se upravitelji bojati, da njima povjereni mladići upoznaju današnja zbivanja, što više, osim što će im iznijeti stvari, o kojima će si oni stvarati zrele sudove, ani će im omogućiti raspravljanje o njima, kako bi se mladići privikli na prosudjivanje prave vrijednosti stvari i dokaza... U tu svrhu će poraditi, da pitomci polako prodru u dublje težnje i život naroda, kako se ne bi dogodilo, kad budu zaredjeni i u svetu službu poslani, da ne znaju što treba raditi" (Poruka, str. 26-27).

U drugoj opet: "Neki naime tvrde, da se svi kršćani, a osobito svećenici, ne smiju , kao u stara vremena odvajati od svijeta, kako vele, nego treba da budu u svijetu i stoga je potrebno, da se izvrgnu opasnosti, potrebno je - vele - okušati svoju čistoću, da tako bude jasno, imaju li ili nemaju sposobnosti, da se opru. Sve prema tome treba, da vide mladi kleri-ci, tako da nauče sve ravnodušno gledati i da tako postanu otporni protiv svih napasti." (Encikl. "De viginitate" - Djakovo 1954. str. 25.).

b) Z v a n j e je predmet razmatranja kroz mjesec kolovoz. Uzeta su iz I. sveska, 1. niza razmatranja u navedenom djelu. Koje su koristi i koje su opasnosti praznika obzirom na zvanje, iznosit će nam ta razmatranja.

"Posebno, veli Papa Pio XII. u "Poruci", kad se radi o dječacima, treba pozorno promatrati, da li je svaki pojedini obdaren potrebnim duševnim i tjelesnim darovima i da li odabiru svećeničko zvanje jedino radi njegove plemenitosti i duhvne koristi svoje i drugih" (Ibid. str. 25.). U tom će ispitivanju uvelike pomoći praznici.

c) Osoba I s u s a K r i s t a - koji je naš Uzor i Učitelj, u sjemeništu kao i na praznicima - bit će predmetom razmatranja u mjesecu rujnu. Uzeta su takodjer iz I. sveska, 3. niza u nav. djelu.

Govoreći o nasljedovanju Krista, Papa Pio XII. veli u svojoj "Poruci": "Prvi impuls, kojim treba da bude pokrenut svećenički duh, jest intimno jedinstvo s Kristom: slijedeći svijetlo ove kreposti, on će stalno držati svoj pogled upravljen na Krista, slijedit će njegov primjer i njegovu pouku u uvjerenju, da za njega nije dovoljno, da se ograniči na izvršavanje onih dužnosti, kojima su vezani obični vjernici, nego da treba neprestano sve većim poletom težiti onakvoj svetosti, kakvu traži svećeničko dostojanstvo..." (Ib. str. 5).

Misli, odnosno metoda razmatranja, koja je iznesena na strani 12. uzeta je iz same knjige, dok su opća pravila i metode, kao i molitve prije i poslije razmatranja prema prošlogodišnjim razmtranjima.

Gotovo trećina razmatranja posvećena je pojedinim svecima - uzorima, čiji blagdani padaju tokom praznika. Svakoga od njih možemo posebno izabrati za svoga nebeskog zaštitnika u opasnostima, koje nam donose praznici.

Na kraju razmatranja nalaze se označene iz Direktorija svete Mise za svaki pojedini dan preko praznika, što će dobro doći bogoslovima, da mogu spremiti u svojem Misalu svetu Misu i liturgijski je pratiti svaki odredjeni dan. Preporučamo, da se koji dan u tjednu - možda nedjeljom - obavlja razmatranje o svetoj Misi po priručniku: "Moj život po Žrtvi svete Mise", ili prema kojem drugom, kako je kome najzgodnije.

Da bi ova razmatranja pomogla našim bogoslovima, a i svećenicima, da bi preko praznika dobro razmatrali, izbjegli sve opasnosti praznika, sačuvali svoje sveto zvanje, vjerno nasljedovali Isusa Krista i njegove Svete, i sve više se ispunjali uzvišenim idealima svoga budućeg svećeništva, uz pisca ovih razmatranja, žele

SJEMENIŠNI POGLAVARI

Djakovo, na Petrovo 1957. godine.

A. POTREBA RAZMATRANJA

Da ne razvijamo opet već dobro nam poznatu teoriju o potrebi razmatranja, navest ćemo očinske opomene nekoliko zadnjih Papa, koje se odnose na potrebu razmatranja:

Papa Pijo IX. - Stoga neka pitomci ujutro, zazvavši pomoć Duha Svetoga i izmolivši prije jutarnju molitvu, proborave p o l a sata u marljivom i dubokom razmatranju o nebeskim stvarima, o krepostima i dužnostima svećeničkog staleža, čime se njihov razum rasvijetljuje nekom svijetlošću, a njihov se duh, kao nahranjen nekom hranom, kroz cijeli dan podržava i jača.

Papa Pijo XI. - Svaki dan kroz p o l a sata neka obave razmatranje. Mladji zajedno, a stariji svaki posebno, ... iz svoje vlastite knjige, da bi kasnije, kao svećenici, taj vrlo pobožni i prekorisni običaj i način molenja zadržali ...

Papa Pijo XII.- No kako tjelesna hrana naš život ne hrani, ne podržaje, niti proširuje, ako nije probavljena, provarena i pretvorena u našu substanciju, tako ni svećenik ne može postati gospodarom svojih čuvstava, niti može očistiti svoju dušu, niti težiti prema krepostima, kako bi morao, ako nije r e v n i m i s t a l n i m razmatranjem produbio otajstva Božanskog Spasitelja, najvišeg Uzora svećeničkog života i neicrpivog Vrela svetosti ....

B. PRIPRAVNE MOLITVE

O neizmjerno Veličanstvo, Gospodine i Bože moj, kojemu se ovdje klanjam, evo me, premda sam prah i pepeo, da poslušam Tvoju riječ. Nijesam vrijedan, da stupim preda Te radi nebrojenih grijeha svojih. Žao mi je od svega srca, što sam Te uvrijedio i molim Te ponizno, da mi oprostiš.

Nauči me, Gospodine, vršiti Tvoju svetu volju Tvoju i daj, da sve svoje misli, riječi i djela upravim na veću hvalu i slavu Tvoga Veličanstva. Amen.

+

Utjelovljena Riječi Božja i rodjeni Sine Božji, nauči me velikodušnosti! Daj, da Ti služim, kako Ti zaslužuješ: da dajem, a da ne brojim; da se borim, a ne gledam na rane; da radim, a da ne tražim počinka; da se sav iscrpim ne tražeći nikakve nagrade osim slatke svijesti, da sam ispunio Tvoju svetu volju.

Sveta Marijo i Majko Božja, očuvaj mi srce čisto kao u djeteta, prozirno kao izvor. Učini moje srce jednostavnim, da ne uživa u tugaljivosti, velikodušnim, da se preda, nježnim, da osjeća sućut, vjernim i plemenitim, da priznaje sva dobročinstva i ne zadržava u sebi gorčine ni ikakve zlobe. Učini moje srce blagim da ljubi, a ne traži uzvrata, radosnim, ako ga izbrišu u drugim srcima pred Tvojim Božanskim Sinom, velikim i nesavladivim, da ga ne zastraši nikakva nezahvalnost, da ga ne umara nehaj, uznemirenim jedino radi slave Isusa Krista, ranjenim njegovom ljubavi i da ta rana zacijeli istom u nebu. Amen.

Gospodine, Bože moj! Vjerujem, da si ovdje prisutan, klanjam se Tvojem Veličanstvu. Kajem se za sve svoje mnoge grijehe i molim Te za milosrđe i oproštenje. Rasvijetli me svojim Duhom, da upoznam nauk Isusa Krista Sina Tvoga, te mi po njegovim zaslugama udijeli milost, da se odlučim nasljedovati Ga. Amen.

C. METODE

Ponovimo nekoliko misli o metodi u razmatranju!

Jedan duhovni pisac, Dom Lehodey, opravdano veli: Jednaka je iluzija prezirati metodu, kao i biti joj rob. Početnici, koji nemaju iskustva, trebaju vođju, koji će ih voditi za ruku. A kad nam vještina tog razgovora postane bliža, naše će srce željeti, da se slobodnije izražava. Metoda bi ga sputavala. Treba se dakle njome okoristiti, ali je i odbaciti, kad nam postane zaprekom.

Istu misao pisac nastavlja: Nije potrebno u jednom razmatranju izvesti sve čine, koje predvidja stanovita metoda. A još je manje potrebno izvoditionim redom, kako metoda predvidja. Metoda nam mora pametno pomoći, ali ne smije sputavati našu slobodu. Malo po malo će se vaše razmatranje pojednostavniti, vi ćete se najedanput moći razgovarati sa svojim Ocem i našim Spasiteljem, a da ne morate pribjeći "receptu", točno odredjenoj metodi. Dobro zapamtite, da je najbolja metoda razmatranja vaša vlastita, koju ste sami po malo stvorili. Ona će biti dobra,

- ako ste se dugo držali temeljnih metoda,
- ako vam ta osobna metoda donosi koristi i
- ako ste se posavjetovali sa svojim duhovnikom.

Mi ćemo iznijeti u nacrtu četiri metode:

a) Metoda svetog Ignacija: Primjena triju moći
b) Sulpicijanska metoda
c) Metoda kod čitanja tekstova i
d) Metoda Dom Chautarda.

a) Metoda sv. Ignacija: PRIMJENA TRIJU MOĆI

I. Prije razmatranja

Pripravi se
- iz daleka
  - otstranivši zapreke — oholost, pretvaranje, rastresenost duha, svaki grijeh, osobito puti
  - upotrebljujući pomoćna sredstva — krepost, iskreno težeći za savršenošću i mrtveći se
- iz bliza
  - I. Čitanjem ili slušanjem sutrašnjeg razmatranja
  - II. Kratkom pomišlju prije početka
  - III. Prvom pomišlju ujutro, dok se oblačiš, preporučivši se Bg. Gospi kod jutarnjeg pohoda.

II. Za vrijeme razmatranja

1. Početak

Stojeći promatraj Gospodina Isusa, kako te gleda, te Mu se pun žive vjere pokloni.

U pripravnoj molitvi klečeći { klanjaj se, pokaj se za grijehe, prikaži se sav Gospodinu i moli Ga za milosti, da bi mogao dobro razmatrati.

U predvježbi:
- I-voj { osjetne stvari promatraj, neosjetne pomišljaj — na ovo često misli u razmatranju
- II-goj { moli, da ti Gospodin pamet prosvijetli volju gane, te istinu upoznaš i uzljubiš
- III-ćoj { (ako se razmatra o kakvom događaju) dozovi si u pamet povijest toga događaja. Ovo će u tom slučaju biti PRVA predvježba, prva će biti DRUGA, a druga TREĆA.

2. Samo razmatranje.

PAMĆENJE { neka je živo. Pitaj se: Tko radi, govori, itd.? Što? Gdje? Čim? Zašto? Kako? Kada? Probudi češće vjeru

Razum neka promatra pojedine dijelove predmeta neka povuče određen zaključak, primjeren svojim prilikama i potrebama

Motivi:
- tako dolikuje { čovjeku, kršćaninu, Isusovom izabraniku
- korisno je: { duši našoj ili duši bližnjega, da se laganije od zla sačuvamo, da bolje u dobru ustrajemo
- lako je { uzmite jaram... naći ćete mir ... jaram je moj sladak i breme moje lako { poniznima srcem
- potrebno je { ako nije često ni lako, ni ugodno

Kako sam se do sada toga držao { ispitaj se { pokaj se ili zahvali
ponizi se i popravi

Što mi valja odsada činiti? Osobito danas?

Što će mi smetati? Što će mi pomoći? { različito prema osobama.

Volja neka

budi čuvstva
- tokom cijelog razmatranja: radosti, žalosti, kajanja, zahvalnosti, itd.
- više srcem nego jezikom. Uvijek je dobro poslužiti se izrekama iz Sv. Pisma.
- Čuvstva se mogu probudjivati i kad je pamćenje u poslu.

stvara odluke
- bez kojih nema pravog razmatranja
- iza svakog praktičnog zaključka
- primjerene osobnim potrebama
- posebne
  - ako se radi o kojem posebnom slučaju
  - ili ako se u općenitom slučaju kani nešto posebno učiniti
- samo za danas, i prema sadašnjem raspoloženju, dobro obrazložene i u duhu poniznosti, preporučiti ih Gospodinu, moliti Ga za pomoć. Isto tako i Bl. Djevicu Mariju, Andjela Čuvara, svete Zaštitnike

3. Svršetak

Razgovor može biti
- Ponovi u kratko ove dobre odluke
- raznovrstan prema gradivu
- neka više govori srce, nego jezik
- moli za milost, da odluke oživotvoriš
- završi ga kojom u s m e n o m molitvom.

3. Poslije razmatranja

OSVRT

Ispitaj se
- kako sam činio bližnju pripravu?
- kako sam obavio propisanu molitvu?
- kako sam primijenio duševne moći (pamćenje, razum, volju)?
- kakav je bio razgovor?

Ponovi:
- odluke, razloge, čuvstva, molitvu.
- A može se razmatrati o onome, što nam se najviše svidjelo ili naprotiv o onome, što nam nije išlo od srca.
- Možda će sada

b) SULPICIJANSKA METODA

Ova je metoda posebno zgodna, veli Tanquerey, za bogoslove i svećenike. Ona im neprestano doziva u pamet, da svećenik - koji je drugi Krist po svojem karakteru i moći - mora to isto biti i po dispozicijama i krepostima, i da se sva njihova savršenost zapravo i sastoji u tome, da porade na tome, da Isus živi i raste u njima.

Ostavivši po strani dugo tumačenje te metode, koja nam je poznata iz škole, donosimo samo n a c r t kojim se možemo poslužiti:

I. Priprava

Bliža

1. Uvečer izaberi predmet razmatranja i točno odredi u čemu ćeš promatrati Spasitelja, što ćeš Ga zamoliti i kakve ćeš odluke stvoriti
2. Budi sabran i ostani u mislima na razmatranje
3. Kod ustajanja pomisli na svoje razmatranje

Neposredna

1. Stavi se u Božju prisutnost, koji je svuda, a posebno u Tvom srcu
2. Ponizi se pred Bogom i sjeti se svojih grijeha Moli "Confiteor" ...
3. Zazovi Duha Svetoga, jer si sam nesposoban moliti kako treba. "Veni Sancte ..."

II. Korpus razmatranja

i. točka: KLANJANJE

Isus pred očima:

1. Promatraj u Bogu, Isusu ili kojem svecu ono što želiš promatrati:
2. Iskaži im svoje štovanje i svoje dužnosti

{ osjećaje njihova srca, njihove riječi ili čine

{ poklona, zahvale hvale, ljubavi, veselja, žalosti

2. točka: D.PRIČEST

Isus u srcu

1. UVJERI SE u korist ili potrebu kreposti, koju promatraš, motivima vjere, umovanja ili jednostavne analize.
2. POGLEDAJ SEBE s osjećajima žalosti, kad misliš na prošlost, stida, kad gledaš sadašnjost i želje, kad misliš na budućnost.
3. MOLI OD BOGA KREPOST, o kojoj razmatraš. To je sveta Pričest, jer time postajemo dionicima Gospodinovih kreposti. Moli i za druge potrebe: za Crkvu, drage ili povjerene osobe, itd.

3. točka: KOOPERACIJA

Isus na rukama

1. Stvori posebnu odluku, za sada, djelotvornu, poniznu
2. Obnovi odluku svoga posljednjeg ispita savjesti.

III. Zaključak

1. Zahvali se Bogu za milost, koju ti je dao u razmatranju.
2. Moli Ga, da ti oprosti propuste i nemarnosti, koje si počinio u toj svetoj vježbi.
3. Moli Ga, da blagoslovi tvoje odluke, današnji dan, život i smrt.
4. Načini duhovnu kiticu, što znači: izaberi kakvu misao, koja ti se jače danas usjekla u dušu, da se po njoj preko dana sjetiš svojih odluka.
5. Povjeri sve Blaženoj Djevici Mariji!

c) Metoda za razmatranje teksta

Ovo je vrlo jednostavna metoda. Upotrijebio ju je o. Plus u svojoj knjizi "Pred životom" (1). Na isti način možemo, kad smo umorni, poslužiti se tom metodom i primjenjivati je i na tekstove slijedećih razmatranja:

I. Prije razmatranja

1. Pokloni se Bogu, koji je prisutan u tebi
2. Ponizi se: "Ja, da govorim s Bogom!"
   Zamoli za to potrebno svijetlo i jakost.

II. Za vrijeme razmatranja

1. Polagano čitaj, kušajući pri tom shvatiti o čemu se radi, i posebno, nastoj u tome u ž i v a t i
2. Pitaj se: što moram zaključiti iz toga?
   što znači taj odlomak?
   što sam dosada činio u toj stvari?
   što ću činiti ubuduće?

III. Iza razmatranja

1. Zahvali se Bogu za primljeno svijetlo
2. Prikaži Mu stvorene odluke
3. Moli se žarko, da Mu budeš vjeran.

d) METODA DOM CHAUTARDA

Ovu metodu donosi na prvim stranicama ovih razmatranja sam pisac. Ona je izvadjena iz knjige Dom Chautarda: "Duša apostolskog djelovanja" (2)

Budući da pisac donosi baš tu metodu, sigurno smatra, da će se njegova razmatranja moći najuspješnije obavljati upravo po toj metodi. No, jasno je, iz onoga što je prije rečeno, da smo u izboru metode slobodni. Pokušajmo!

Ova metoda, kao u ostalom i svaka druga, ima tri dijela: 1. PRIPRAVU. - 2. SAMU VJEŽBU (korpus) - 3. ZAKLJUČAK.

I. priprava

(ona mora započeti već uvečer).

1. Izaberi tekst za razmatranje!
   (To će konkretno biti razmatranje odredjeno za svaki pojedini dan).
2. Stavi se odmah u Božju prisutnost!
   Ukloni rastresenost, usmjeri svoju pažnju na Boga.
   Pokloni Mu se i zamoli Ga za svijetlost i snagu.
   Probudi čuvstvo poniznosti i pouzdanja u Boga.
3. Konačno, usmjeri svoje pamćenje na izabrani predmet!
   Predstavi si konkretno sliku ili misao, koju razmatraš, na primjer: Isusa, kako poučava, kako ozdravlja, kako umire, apostolsko zvanje, život ovog ili onog sveca, itd.
   Uspjeh razmatranja često ovi o tome, koliko ŽIVO i koliko BLIZU promatramo predmet, o kojem razmatramo.

Čitaj pažljivo tekst i usmjeri na nj svu svoju pažnju. Podji Isusu u školu, i prije svega dobro SHVATI sve, što te želi poučiti, koliko je to važno, ne onako općenito, nego za tebe, u tvojim konkretnim prilikama.

V — VIDEO VIDIM

Obnovi čin vjere. Duboko zaori u istinu, o kojoj razmatraš, okreći je i prevrći u duhu, sve dok ne postane jasna, proživljena. Sve to, u drugom licu, u pouzdanom razgovoru s Isusom.

J E Ž B A — SITIO Žeđam

Normalno, iza razuma mora govoriti tvoje srce. Istinu, koju vidiš, moraš uzljubiti, moraš je prihvatiti. Žali, što je nisi bolje shvatio. Žalosti se, što se još nije usjekla u tvoj život. Moli za oproštenje. Probudi želju, da je bolje proživljavaš.

Ljubav, radost, predanje u volju Božju, odricanje od svega ostaloga, odvratnost, mržnja, strah, srdžba, nada i pouzdanje ... Pusti, da ti srce obuzme koje od tih osjećaja i da mu se sasvim prepusti, da ga ispuni, i da te osjećaje kaže Isusu, da ih ponavlja po sto puta, nježno, vjerno, ali jednostavno. GUSTARE RES INTERNE - UŽIVATI U TIM STVARIMA U DUŠI, veli sveti Ignacije. Tu se nameću neka pitanja: a) u čemu se moram popraviti
b) koje mi smetnje stoje na putu?
c) što me udaljuje od napretka?
Razgovaram se s Isusom o svakom tom pitanju, i redovito dolazim do točke:

VOLO HOĆU

Čuvstva potiču tvoju volju.
Shvatio si: uvidio si zlo u sebi, zgražaš se nad njim, odlučuješ, da ćeš se popraviti:
a) tvoj razum treba svijetla
b) tvoje srce treba očistiti
c) tvoju volju treba ojačati.
H o ć u ! - Stvori odluku u odredjenoj stvari, koja je najviše na te djelovala. PREDVIDI u danu sve okolnosti, prilike i čvrsto obećaj, da ćeš ih svladati. PONAVLJAJ ove voljne čine često i iz dna duše, uvijek u razgovoru s Isusom. Njemu obećavaš!

III. Zaključak

VOLO tecum

HOĆU s Tobom

To je konačna molitva poniznosti i nade.
Vidiš sve, što moraš danas učiniti i ti to hoćeš.
Ali, slab si!
Zato zamoli ponizno milost, MOLI ISUSA, DA TI POMOGNE. S njime ćeš sretno provesti dan.
Opet ćeš Ga naći u predvidjenim prilikama: kod ispita savjesti, kod Pohoda Presvetomu, kod večernje molitve.
Zatim izmoli svim žarom svoje duše završnu molitvu, a onda: podji s Njime na posao!
Na kraju skupi ono, što ti se posebno svidjelo u razmatranju u DUHOVNU KITICU i misli na nju preko dana.

Svaka naved na metoda izgleda kompliciran**a** i duga u svojem nacrtu. Međutim, ipak je lakše obavljati razmatranje u praksi. Po malo stičemo u tome naviku, razmatranje se pojednostavnjuje. Ovdje, kao i svugdje, metoda ima samo jedan cilj, a taj je: da podjemo od nje, dok ne naučimo sami, bez "recepta" jednostavno razgovarati s Isusom.

D. ZAVRŠNE MOLITVE

Dušo Kristova, posveti me
Tijelo Kristovo, spasi me.
Krvi Kristova, napoj me.
Vodo iz prsi Kristovih, operi me.
Muko Kristova, okrijepi me.
O dobri Isuse, usliši me.
Medju rane svoje sakrij me.
Ne dopusti, da se odijelim od Tebe.
Od neprijatelja zlobnoga brani me.
U času smrti moje zovni me.
I zapovjedi mi, da dodjem k Tebi.
Da sa Svetima Tvojim hvalim Te.
U vijeke vjekova. Amen.

+

Primi, Gospodine, svu moju slobodu! Primi pamćenje, razum i svu volju! Štogod imam ili posjedujem, darovao si meni. Sve to Tebi vraćam i predajem Tvojoj volji na upravljanje. Daj mi samo ljubav svoju i milost svoju i dosta sam bogat, nit štogod drugo više tražim. Amen.

+

Zahvaljujem Ti, Gospodine Bože moj, na svim darovima, kojima si me obdario u ovom razmatranju. Molim Te, Gospodine, da, kao što si mi rasvijetlio razum, tako mi milostivo učvrsti i volju, da ono, što sam upoznao kao jedino dobro i istinito svojim razumom, također i djelom izvršim, i vršeći Tvoju svetu volju, dostojan budem doći u kraljevstvo nebesko. Amen.

+

O Jesu, vivens in Maria, veni et vive in famulis tuis, in spiritu sanctitatis tuae, in plenitudine virtutis tuae, in perfectione viarum tuarum, in veritate virtutum tuarum, in communione mysteriorum tuorum: dominare omni adversae potestati in Spiritu tuo, ad gloriam Patris. Amen.

+

UVODNE BILJEŠKE

1. Pripravni čini za razmatranje

Plodovi razmatranja ovise velikim dijelom o raspoloženju, k ojim se na nj daje. Važno je prema tome brižlji vo izvesti pripravne čine. To su slijedeći:

1. - Staviti se u Božju prisutnost.

Možemo to učiniti na slijedeći način:

"U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.
Vjerujem, Bože moj, da si Ti ovdje prisutan ... Ti si prisutan svagdje ... Prisutan si u mojoj duši ... Prisutan si u presvetoj Euharistiji ... Klanjam Ti se svom svojom vjerom, za koju sam sposoban.

Stavi me i čuvaj me, Bože moj, u sabranosti, koja je potrebn a za molitvu ... Želim se sjediniti s Tobom ... Rasvijetli m oj razum, ojačaj moju volju, takni mi srce ... i daj mi mi-l ost, da sveto provedem ovaj dan".

Zapravo, način izražavanja nije jako važan. Bitno je sabrati se pred Bogom i probuditi u svom srcu veliku želju za dobrom molitvom.

2. - Moliti pomoć Duha Svetoga i Presvete Djevice moleći "Dodji, Duše Presveti" i "Zdravo Marijo".

3. - Možemo nadodati i "Confiteor", da zamolimo Boga, da nam oprosti naše grijehe, budući da su oni velika zapreka za sjedinjenje s Bogom.

2. Zaključak razmatranja

ODLUKA. - Razmatranje mora uroditi nekom odlukom.
Nije potrebno uzeti baš onu, koju tekst donosi. Ona je naime iznesena, ali nije nalozena. Ali, m mnogo će slučajeva biti od dragocjene pomoći. Ako se čovjek njome koristi, važno je, da je učini svojom iskrenim obećanjem Dobromu Bogu, da će nastojati, da je provede u djelo.

ZAKLJUČNA MOLITVA. - Razmatranje se općenito završava kojom molitvom Svetoj Djevici: "Sub tuum praesidium" - "Pod Tvoju se zaštitu", "Salve Regina" - "Zdravo Kraljice" ili kojom drugom. Čini se što više, da ju je dobro mijenjati od vremena do vremena, da bismo tako izbjegli naviku, uslijed koje bi se ta molitva pretvorila u jednostavni završni obrazac.

S R P A N J

1. srpnja

CILJ PRAZNIKA

Želim sebi, odmah na početku svojih praznika, dozvati u pamet, koji jen njihov cilj. Sve ono, što bi mi moglo omesti, da ga postignem, moram očito ukloniti bez raspravljanja. Volja je Božja isto tako jasna, kad me poziva na radost praznika, kao i onda, kad mi nalaže teški teret studija.

1. Odmor duha

1. - Praznici su ustanovljeni prije svega za odmor duha. To je potrebno. Ne moram se puno truditi, da se u to uvjerim. Stari Apostol sveti Ivan, kako to veli legenda, odmarao se zabavljajuši se s golubicom i opravdavao je svoje vladanje usporedbom čovječjeg duha s lukom. Nijedan ni drugi ne može biti uvijek napet. To je istina. Evo za me popuštanja: To su moji praznici.

Moram prema tome smatrati svojom staležkom dužnošću odmoriti svoj duh. Kad bih se vratio u sjemenište, za tri mjeseca, isto tako umorne i teške glave, kao što upravo izadjoh iz njega - predpostavivši da je doista tako! - moji praznici ne bi u toj stvari postigli svoga cilja. Ne bi se smjelo dogoditi, da to bude mojom krivnjom. A to bi se moglo dogoditi, ako bih bez potrebe nastavio učenjem s istim naporom, kao za vrijeme školske godine. Ili, kad bih se dao na upravo razuzdano čitanje štiva, koje bi uzbudjivalo moju maštu. Te stvari treba izbjegavati i to nije težko. Još to treba i htjeti.

2. - Ali odmor s druge strane, nije isto što i nerad. Moram ga tako izbjegavati brižno kao i pretjeranu zaposlenost. Taj intelektualni nemar mogao bih me dovesti u velike opasnosti. Jedna od njih - nipošto ne najmanja - bila bi u tome, što ostavlja otvorena vrata moje duše svakovrsnim mislima, maštanjima i opasnim utiscima, čime bi se djavao svakako mogao poslužiti protiv moje kreposti i protiv moga zvanja.

Potrebano je prema tome ovdje, kao i svagdje, držati se zlatne sredine: ne suviše učiti niti čitati, da bih izbjegao umor, ali ipak dovoljno, da bih korisno zaposlio um.

Vrlo je važno, da to pravilo bude polazna točka za moj dnevni red preko praznika u pogledu intelektualnog rada.

Još je važnije, da budem raspoložen, da se toga držim razborito i odlučno.

Želim, da se malo saberem pred Tobom, Bože moj, pa da zamolim Tvoju milost, jer sam sasvim svijestan, da bez nje ne bi ni u toj stvari, kao ni u drugima, mogao ispuniti ono, što upoznajem, da je Tvoja sveta volja.

2. Odmor tijela

Praznici su isto tako uredjeni i za odmor tijela. Oni su mi potrebni, ako sam dobro radio, preko školske godine. I vrlo je važno, da li je taj fizičkio odmor koristan ili ne.

Mens sana in corpore sano - Zdrava duša u zdravu tijelu - veli poslovica. Postoji medjusobni utjecaj duše na tijelo i tijela na dušu. Bolesno duševno stanje često možemo protumačiti, barem djelomično, lošim zdravstvenim stanjem. Mnoge praznine u studiju nemaju drugog izvora.

I upravo zato praznički odmor mora biti stvaran. Ne bi valjalo kvariti ga pretjeranim manualnim poslovima ili sportovima. Mogao bih se izložiti opasnosti, da ne budem "u formi" za povratak.

Ali, i ovdje odmorb nije nerad ili lijenost. Ne bi bilo manje opasno ostati dulje vremena bez fizičkog posla, nego li je i bez intelektualne zaposlenosti. Možda me moje osobno iskustvo ispričava od svakog drugog dokazivanja.

Moram prema tome pametno upotrijebiti svoje slobodno vrijeme. Ima zaposlenosti preko praznika, na selu još više, nego li u gradu. Sami posjeti u prvim tjednima moći će zauzeti znatni dio vremena. Možda će biti nam mjestu, da se više brinem, kako ću upotrijebiti svoje slobodno vrijeme, kad jednom podju prvi tjedni praznika.

Na svaki način, želim li, da mi moji praznici budu od koristi, moram osigurati svojem tijelu dovoljno odmora, koliko mu opravdano treba, ali da ne bih kod toga upao u mlitavost, koja oslabljuje organizam i uništava jakost duše.

Na ove ću se misli navraćati i tokom praznika. Već danas želim u toj stvari stvoriti odlučne i dobre nakane, da se ne bih prepustio na milost i nemilost okolnosti, to jest, da se ne bih dao bilo na pretjeranu djelatnost, bilo na opasnu pasivnost.

Molitva

Bože moj, prikazujem Ti i posvećujem ove praznike od njihova početka. Daj, da se odvijaju posve u skladu s Tvojom svetom voljom. Daj, da oni donesu mojem duhu i mojem tijelu potrebni mir i osvježenje. Daj, da oni nikada ne budu u mojoj ruci sredstvo grijeha! Pod Tvojim božanskim pogledom počinjem svoje praznike. Pouzdajem se u Tvoju božansku pomoć. I odlučujem, da ću nastojati, da mi oni posluže potpuno Tebi na slavu i na dobro moje duše.

ODLUKA. - Pazit ću svaki dan brižljivo na upotrebu svoga vremena.

DUHOVNA KITICA. - "Ne quid nimis" - "Ništa odviše!"

2. srpnja

POHODJENJE MARIJINO

"Intravit Maria in domum Zachariae et salutavit Elisabeth"
"I udje u kuću Zaharijinu i pozdravi Elizabetu" (Luc 1,4o).

"Marija nije pošla na taj teški i daleki put, što bi sumnjala u istinitost andjelovih riječi, niti da udovolji taštoj znatiželji, a još manje zato, da upozna svoju rodjakinju s velikom milošću, koju je primila od Gospodina. U zadnjim Gabrijelovim riječima: "I, evo, Elizabeta, tvoja rodjakinja, i ona zatrudnje sina u svojoj starosti ..." (ib. 36), ponizna i vjerna službenica Gospodnja je vidjela, ako ne izričitu zapovijed, a ono barem neki poticaj, neki poziv, o kojem joj je bilo nemoguće ne voditi računa. "Ustavši onih dana, otide žurno u planine, u grad Judin" (ib. 39).

Taj pohod, koji je toliko dobrotvoran, nuka nas, da mislimo na svećenikove pohode dušama, koje su mu povjerene.

1. Učinci Marijina pohoda Elizabeti

Taj je pohod bez ikakve sumnje bio ugodno iznenadjenje za Elizabetu. Ali te je naravne radosti upravo nestajalo kraj jedne druge, posve božanske naravi, koju je jedino Marija, već Majka Spasiteljeva, mogla potaknuti u duši. Prisutnošću svoga Božanskog Djeteta, Ona je donijela sreću dušama.

Ivan je prvi osjetiom utjecaj te prisutnosti, u krilu svoje majke. Evandjelista veli, da je "zaigrao u utrobi majke svoje od veselja" (isp. ib. 41). To se čudo ne može ničim protumačiti, do li izravnim utjecajem Duha Svetoga. U taj je čas budući Preteča bio posvećen prije reda, prema obećanju, koje je Andjeo dao Zahariji: "I napunitb će se Duha Svetoga već u utrobi majke svoje" (ib. 15).

I Elizabeta se napunila tim istim Duhom. Božansko je svijetlo zasinulo u njezinom razumu, i ona je shvatila otajstvo Utjelovljenja, a s time u vezi i otajstvo Marijinog djevičanskog materinstva. I tada povika ona iza glasa: "I blago Tebi, što si vjerovala, da će se izvršiti, što ti je kazao Gospodin! I otkuda meni ovo, da dodje k meni Mati Gospodina moga?" (ib. 45, 43). Evandjeoski prikaz ne spominje Zaharije. Znamo, da je zanijemio zbog svoje sumnjičavosti. Ali kako da i on ne bi bio dionik te nadnaravne radosti, koja je ispunjavala njegovu kuću i koja je bila zalog one, koju mu je Andjeo bio obećao: "I bit će ti radost i veselje, i mnogi će se obradovati rodjenju njegovu (ib. 14)?

Evo nove milosti za njegovu kuću: ta kuća odzvanja od klicanja djevičina "Veliča duša moja Gospodina ..." (Magnificat), pjesme neiskazane miline, pjeva ponizne zahvalnosti, proročkog navještaja blagoslova i pohvala, kojima će buduća pokoljenja slaviti njezino Ime.

Možemo si zamisliti, s koliko su svete sabranosti u toj sreći uživali pod tim svetim krovom kroz tri mjeseca, koliko je Marija tu ostala.

Zadubljujem se u to slatko otajstvo, sjedinjujem svoju radost s radošću svetih sudionika u tom prizoru, kome nema premca, radost svoje duše, koju je toliko puta pohodila Gospodnja milost, koju je toliko puta obasjao slatki utjecaj Sv. Djevice Marije.

2. Učinci svećeničkog pohoda

I svećenik jen nosilac Krista. To je njegova zadaća i njegova čast. I on je izvor neiskazanih dobara za duše, kojima prilazi u izvršavanju svoje svete službe.

On rasvijetljuje razum svijetlom vjere. Polog božanskih istina je povjeren njegovim usnama. Oni ih moraju širiti. I svaki puta, kad čini tu svoju dužnost, duše se malo više oslobadjaju magle laži i zablude; one se jačaju i bolje vide istinu, koja je jedina u stanju, da ih oslobodi; one se jače povezuju uz božanskog poglavara, odakle ona izvire.

On učvršćuje volje u dobru i priopćuje im Božju ljubav. Kad je Krist htio po cijeloj zemlji raširiti oganj svoje ljubavi, njemu je povjerio zublju. Tkogod mu se približi, mora osjetiti zbog toga podjarenu vrućinu, ali je posebno prenosi na one, na koje djeluje u svojoj svetoj službi.

Daje im milost po sakramentima. A pni, koje nosi u kuće, daju mu još više sličnosti s Marijom, koja je nosila božanske darove u kuću Elizabetinu. Eto, takva će biti moja zadaća kao svećenika. Nosit ću Boga dušama, a s Njime sreću, jedinu pravu sreću, sreću, koja obuzima i ispunja srca pod moćnim djelovanjem Duha Svetoga.

Ne bih li se mogao pripraviti već sada na tu djelotvornu budućnost, nastojeći uvijek nositi Boga sa sobom svuda, kamo god idem, sjajući svojim krepostima? - Oh! Koliko bih dobra mogao učiniti, a da toga često i nisam svijestan, kad bih se uvijek vladao kao pravi sjemeništarac, pred svima onima, kojima pristupam! Za vrijeme praznika ukazuje mi se za to prilika vrlo često. Tim se prilikama moram okoristiti i učiniti, da se iz kuće, u koju stupim svojim koracima, diže prema nebu pjev blagoslova, daleka jeka hvalospjeva Marijina i zahvaljivanja Elizabetina.

Bilo tako, sveta Djevice, inneka me sjećanje na Tvoje pohodjenje prati na svim mojim putevima i neka mi pomaže, da svuda nosim poruku ljubavi, koje si Ti bila slavni i svijetli apostol!

ODLUKA. - Nastojat ću s jednostavnošću činiti dobro kko sebe.

DUHOVNA ZRNCA. - "Unde hoc mihi ut veniat Mater Domini mei ad me!" - "I odkuda meni ovo, da dođje k meni Mati Gospodina moga!"

3. srpnja

DUHOVNE KORISTI PRAZNIKA

"Beatus vir qui suffert tentantionem quia, cum probatus fuerit, accipiet coronam vitae" (Jac. 1, 12).

"Blago čovjeku, koji pretrpi napast, jer će, pošto je prokušan, primiti vijenac života".

1. Oni iskušavaju krepost

Za krepost je blagodat, da prodje kroz vatru kušnje. Ona se često utvrdjuje u dodiru s napašću i toliko se više ukorijenjuje, koliko se više opire protivnim silama. Napast u svakom slučaju pokazuje, što hoće. I dobro je, da si čovjek ne pravi obmama u toj stvari.

A praznici neminovno stavljaju sjemeništarčevu krepost na kušnju.

Kroz to vrijeme on ne može više računati na pomoć, koju mu je donosio sjemenišni dnevni red i pravila, niti na poticaj prema dobru, koji je predstavljao život u zajednici, niti na stalnu podršku, koju je nalazio u svojem duhovniku i u svojim poglavarima, niti na svakidašnju utjehu svetih prijateljstava, koja je sklopio u kući Božjoj.

Nadalje mu praznici najednom omogućuju veliku slobodu i dovode ga u vezu sa svijetom. Tako ga stavljaju pod različite utjecaje od kojih neki mogu biti ne baš korisni.

U svemu tome ima očito opasnosti i doista neki u tome nalaze povod za slabljenje u krepostima. Ali se u svemu tome može naći i porast moralne snage, uz uvjet, da se junački opire, s milošću Božjom, koju Bog nikada ne odbija.

Dobro namjerna duša shvaća tada potrebu borbe, postaje svijesna svoje vlastite slabosti i potrebe pomoće milosti, uvidja s koliko očinske ljubavi Bog pomaže i nagradjuje najmanje napore, bolje ocjenjuje, razliku, koja postoji izmedju čistih kreposnih radosti i lažnih svijetskih užitaka. To se iskustvo ne stiče bez ikakvih uzbudjenja. Sve to može dušu i zbuniti, a kadkada i raniti. Ali ponizno i pouzdano pribjegavanje k molitvi i k sakramentima brzo popravlja te žalosne učinke. I krepost se toliko više učvršćuje,koliko se čovjek više osjeća u opasnostima.

To je iskustvena činjenica, predobro poznata onima, koji imaju voditi mladež, a posebno sjemeništarce. Želim se dakle potaći na pouzdanje i na nadnaravnu smjelost. Moji praznici mogu vrlo, vrlo mnogo koristiti mojoj kreposti, samo ako ostanem vjeran svojim pobožnim navikama, i ako se odlučno budem branio protiv loših utjecaja.

Daj mi zato milost, Bože moj, po zagovoru presvete Djevice Marije.

2. Oni iskušavaju zvanje

Praznici isto tako iskušavaju zvanje kao i krepost. Ima ih - nažalost - mnogo, koji preko praznika izgube svoje zvanje. Ali oni, koji imaju sreću, da odole kušnji, izlaze iz njih još čvršći. I to je jako dobro, jer je jako važno, da se za konačnu službu u svetištu odluče samo duše, koje su čvrsto odlučile, da u njoj ustraju, i koje su svjesne žrtava, koje ih čekaju u svećeničkom staležu.

1. - Svi utjecaji, koji toko praznika idu za tim, da oslabe pobožnost budućeg svećenika i da stvore više ili manje njegovu krepost, svi ti utjecaji mogu - dosljedno - biti škodljivi i za njegovo zvanje. Umanjenje svetih želja za svećeništvom ima vrlo često za uzrok umanjenje žara i velikodušnosti u Božjoj službi.

2. - Ali zvanje mora proći kroz vatru i nekih drugih kušnja, koje ne utječu izravno ni na pobožnost, niti na krepost. Privlačivost obiteljskog života predstavlja jednu od glavnih.

Ta privlačivost, koja je opravdana i divna u sebi, može vrlo lako odvratiti srce mladićevo od teškog cilja, prema kojemu je pošao. U doba prvih Gospodnjih poziva, koje je upravljao Gospodin njegovoj duši, znao je, da će morati, da bi ih slijedio, odreći se nekih radosti srca. Ali ga tada to nije toliko smetalo.

S dječačkim i mladenačkim godinama probudile su se u njemu nove težnje, koje mu omogućuju, da bolje mjeri veličinu žrtve. Zbog ugodnog boravka u očinskoj kući i zbog veze sa svijetom, te bi težnje mogle potaknuti sjemeništarca, da gleda sada s nekim užívanjem na nešto drugo, nego li na oltar Gospodnji. Sretna li izabranika svetišta, koji se opire toj napasti, imajući na pameti, da je Bog mnogo dostojniji ljubavi, nego svako drugo stvorenje, i da su njegove nagrade beskrajno sladje od svih ljudskih radosti! Milost će ga utvrditi u njegovoj velikodušnoj nakani i on će naći u svom svetom zvanju najbogatiju nadoknadu za sve žrtve, na koje pristane.

Molitva

Bože moj, bilo tako i za mene! Ne dopusti, da praznici oslabe veze moje ljubavi prema Tebi i prema svetom staležu, na koji me zoveš. Daj, da Tvoja milost podržava moju volju, da čisti moje osjećaje, da stavlja na nadnaravni temelj moje nakane da bih ostao vjeran svome svećeničkom idealu i da se uvijek pokazujem sve dostojnijim toga ideala.

ODLUKA. - Pazit ću, da sebi ne dopuštam za vrijeme ovih praznika ništa, što ne bi bilo dostojno budućeg svećenika.

DUHOVNA KITICA. - "Beatus qui suffert tentationem" - " Blago čovjeku, koji pretrpi napast".

4. srpanj

OPASNOST SAMOĆE

„Vae soli, quia cum ceciderit non habet sublevantem se" (Eccli 4,lo)

„A teško jednome, ako padne! Nema drugoga, da mu pomogne podići se".

1. Pogibao od samoće za sve duše uopće

Čovjek nije stvoren, da živi sam. Potreban je posebni poziv, i dosljedno posebna milost, da se provodi pustinjački život. No ako čovjek traži i boravi umjereno u samoći, tada je ona svakako zgodna, a katkada i korisna za molitvu. Zbog toga i postoje zatvorene duhovne vježbe. Ali uzevši općenito, samoća je, posebno ako dulje potraje, za većinu duša izvor slabosti. Sveto Pismo to ovako tumači: „Brat je kojega pomaže njegov brat, kao tvrdi grad" (Prič 18,19), „a istom trostruki konac ne kida se tako brzo" (Prop 4,12). „Ali teško onomu, koji je sam, jer ako padne, nema drugoga, da mu pomogne podići se" (Prop 4,lo).

Čini se, dakle nesumnjivo, da je čovjek, kad je sam, u većoj opasnosti da padne. Prisutnost jednoga svjedoka je već jedna zaštita za našu krepost. Ako takvog svjedoka nema, tada nestaje i zaštite. Tada djavao, koji ne propušta nimjednog sredstva, da upropasti duše, uznemiruje maštu i sjetilnost, iskorišćuje fizički umor ili potrebu djelovanja i kretanja, uvećava poteškoće, daje prividno sjajne uspjehe. Tako je duša, koja se prepustila svojim vlastitim utiscima i sotonskim napastima, u velikoj opasnosti. Da bi se oslobodila tih nezgodnih utjecaja, često bi bilo dosta izaći iz samoće, u koju je čovjek zapao, povratiti se u životnu stvarnost, tražeći društvo, posebno društvo roditelja, prijatelja, učitelja. I knjige su isto društvo. Ali duh, koji je uznemiren, gleda ih, a da ih ne vidi, prelazi preko njih očima, a ne čita, ili ih čita, ali ne shvaća. One imaju za njega vrlo slabu ulogu dobrog zaštitnika i nesposobne su, da igraju onu ulogu, koju može odigrati svjedok. Najbolje je dakle okoristiti se samoćom mudro, kad nam se ona ukaže kao nužno sredstvo za molitvu, za sabranost i za studij. Ali odlučno od nje bježati, kad nam se pokaže kao prilika za grijeh.

Sretne li osamljene duše, koja ima snage pobjeći, kad osjeti, da se djavao vrti oko nje. Koliki su, nažalost, svaki dan žrtve svoje nerazboritosti ili svoje mlitavosti ostajući ili tražeći osamu, za koju znadu, da je pogubna za njihovu krepost! Sačuvaj me, Bože moj, od tog žalosnog iskustva.

2. Posebna opasnost od samoće za sjemeništarce za vrijeme praznika

Krepost je sjemeništarčeva toliko osjetljivija, što je

obično više zaštićena. Da ne bi preko praznika morala pretrpjeti mnoge utjecaje, koji bi se mogli urotiti protiv nje, potrebno je, da je netko drugi snažno podržava. Sam, mladi Elijacim, (.) pa bio već i blizu svećeništva, i unatoč najboljim nakanama, vrlo vjerojatno ne će moći nadvladati sve poteškoće. Tada dakle nije za njega čas, da se osami. Kad bi imao u blizini svoga duhovnika, u njegovim bi savjetima našao najbolji lijek u opasnostima svoga položaja. Ali jako rijetki imaju tu sreću.

Spas za druge je dakle u traženju nekog zaštitnika, koji bi u isto vrijeme bio i otac i odani prijatelj. Za to je u prvom redu pozvan svećenik njihove župe. Ali mu se treba približiti i zamoliti ga za nadnaravnu pomoć svojom službom i svojim iskustvom.

Neke u tom priječi njihova prirodjena plašljivost, ili prejerana obazrivost. Druge opet odbija prvi prijem, koji smatraju, da nije baš bio previše srdačan. A treći se možda boje, da ne bi time izgubili previše slobode, koju im daju njihovi praznici. Kako bilo da bilo, vladanje sjemeništarca, koji se osamljuje, opasno je i za njegovu krepost i za njegovo zvanje. Jer oslonac, koji ne traži kod svećenika, ili koji kod njega traži samo vrlo rijetko, ne će pogotovo naći negdje drugdje. Ni roditelji, ni prijatelji ne mogu biti najbliži pouzdanici njegove duše. Tada će ponajčešće biti prepušten samomu sabi, a to znači svojem neiskustvu i svojoj slabosti. Hoće li on u nekim opasnim prilikama i u nekim napastima, biti dosta jak? posebno, hoće li izaći pobjednik?

To me eto sili na razmišljanje.

Istina je, da mi je zajamčena Božja milost i da je ona uvijek u razmjeru s poteškoćama, koje valja svladati. Ali, ja se tom milošću mogu okoristiti samo uz uvjet, da sa svoje strane učinim sve, što je moguće, a to prije svega znači, da se ne izlažem, a zatim: da se zaštitim, kako najbolje mogu i znam upotrebljujući sredstva, koje mi Providnost stavlja na raspolaganje.

Ispit savjesti

Nije li fizička i moralna osamljenost već bila za me kobna? Nemam li raspoloženje, da se oslonim na samoga sebe u časovima nezadovoljstva, žalosti, napasti?

Jesam li izabarao stalnog ispovjednika za vrijeme svojih praznika? Da li vjerno tražim njegove savjete i okrepu njegove prisutnosti u mjeri, koliko me on na to ovlašćuje?

Nastojim li biti požrtvovan i činiti dobro, oko sebe?

Molitva

Gospodine Isuse, Ti si htio imati tri svjedoka svoje žalosne, smrtne borbe u Getsemaniju. Tvoje se srce nadalo, da će u njihovu prijateljskom društvu naći okrepu u tom strašnom času. Prevario si se. Ali si mi tako pokazao, koliko je potrebna podrška ljudskoj volji, i najbolje raspoloženoj.

Daj mi milost, da se okoristim tom poukom. Čuvaj me od opasne osamljenosti, u kojoj bi našao neodoljive prilike, da Te uvrijedim. Stavi mi na raspolaganje oca i prijatelja, koji će mi pomoći, da bez štete prebrodim vrijeme praznika. Preko njega, bdi nada mnom, Bože moj, preko njega štiti me i spasi.

ODLUKA. - Od početka svojih praznika povjerit ću se svećeniku, kojeg izaberem za duhovnog vodju.

DUHOVNA KITICA. - „Vae soli"- "Jao onome, koji je sam".

5. srpnja

OPASNOST OD BESPOSLICE

"Multam malitiam docuit otiositas" (Eccli 33,29).

"Jer besposlenost nauči mnogo zlu" (Ib.)

1. Zloća besposlenosti

1. - Potpuna besposlica ili posvemašnji nerad duha i tijela može se kod čovjeka dopustiti u snu samo ili u bolesti. U budnom stanju ona izjednačuje zdrava čovjeka sa životinjom. Iz toga se vidi, kako ona, s čisto naravnog stanovišta, zaslužuje osudu.

Kršćanin u njoj vidi osim toga i grijeh lijenosti, kao i priliku za druge grijehe. Iskustvo doista pokazuje, da lijenost otvara vrata naše duše mnogobrojnim napastima, posebno protiv čistoće. Koliko teških grijeha nema drugog bližnjeg uzroka, do li besposlice! I to je već dosta, da se sjemeništarac čuva od toga zla. Ali za njega se polsjedice besposlice ne zaustavljaju ovdje.

Jedna od najtežih posljedica besposlice je bez sumnje ta, što malo po malo gubi ljubav, a tim i volju za pobožnost, a dosljedno, i za samo zvanje. Život se svećenički doista ne može zamisliti drukčije, do li u atmosferi vjere, žara, duha žrtve. Kako spojiti sve te nadnaravne elemente sa životom koji je pun sebičnosti i grubog samozadovoljstva?

2. - A praznici su vrlo zgodna prilika, da čovjek klizne u taj nered. Oni su ustanovljeni zbog odmora duha i tijela. Čovjek je toga svijestan i smatra svojom opravdanom dužnošću, da se odmori, da bi mogao poslije opet raditi još bolje. To je sjajno! Ali u toj stvari, kao i svakoj drugoj, koja godi našim osjećajima, čovjek - nažalost - vrlo lako pretjera i brzo stekne lošu naviku.

Najbolje nakane i najčvršće odluke ne uklanjaju opasnosti, jer "duh je voljan, ali je tijelo slabo" (Matth 26,41). Još manje smijemo vjerovati, da takav uzvišeni ideal, kao što je svećenički, može sigurno zadržati jednu dušu na kosini, na kojoj se počela sklizati. Malo pomalo volja kod besposličara gubi svoju vlast i odriče se svojih prava. Neka samo dodje

kakva žestoka napast, i pad je neizbježiv.

Iz ljubavi prema svojoj kreposti i prema svojem zvanju, moram se prema tome čuvati besposlenosti. Primjer Tvoga mučnog života, Isuse, dovoljno mi govori, kako bih postao nesposoban, da idem Tvojim ragom i da duše učim putu Tvojih božanskih krepostí, ako bih se podao toj mani. Sačuvaj me od nje, božanski moj Učitelju.

2. Zaštitne mjere protiv besposlice

Lakše je predusresti zlo, nego li ga liječiti. To je posebno možda istinito za besposlicu, kojoj je osobitost u tome, da slomi snagu volje. I smijem li čekati, da u nju upadnem pa da se borim protiv nje.

Neke mjere opasnosti moraju držati u napetosti moju pažnju:

1. - Vjernost mojem dnevnom redu preko praznika. U njemu je predvidjen za svaki dan stanoviti broj pobožnih vježbi, poslova ili korisnih zabava. To je minimum, ispod kojega ne smijem ići bez pogibelji, ili čak bez nekog grijeha.

2. - Sudjelovati sa svoje strane, u svojoj obitelji, u svagdanjim domaćim poslovima, prema svojim mogućnostima. Vrlo ću često u tim poslovima naći izvor zdrave rasteresenosti, a u isto vrijeme i priliku, da činim uslugu.

3. - Biti na uslugu u župskim organizacijama, u kojima bih mogao biti od koristi: društva, obučavanje vjeronauka, liturgijsko pjevanje, obučavanje ministranata, itd. U svemu tome nalazi se za me, pod vodstvom svećenika, zanimljivi i plodni apostolat, koji bih mogao izvršiti. I to, što će me ti poslovi, ako se na njih dam, kroz znatno vrijeme osloboditi opasnosti nerada, nipošto nije njihova najmanja prednost.

4. - Polagati račun o upotrebi svoga vremena svećeniku, kojemu sam povjerio brigu za svoju dušu za vrijeme praznika. Ali to treba činiti s velikom iskrenošću i potpunom otvorenošću. Obavljati polaganje tog računa površno, iz navike, i bez ozbiljne želje uvijek sve bolje iskorištavati svoje vrijeme, značilo bi izgubiti u tome duhovno dobro.

U nekoj mjeri u istu se takvu ovisnost treba stvaiti i prema roditeljima.

Ispitat ću se u tim različitim točkama i stvorit ću prikladne odluke. Stvar je vrijedna muke.

Molitva

Zahvaljujem Ti, Bože moj, na tim poukama. One su za me vrlo korisne i odmah ih treba primijeniti. Već danas želim okušati svoju krepost, da vodi o njima računa. Pomozi moju dobru volju, jer ona ostaje slaba i nestalna. Ali uz Tvoju milost ona može nadvladati sva i najača prirodna nagnuća. Tu milost molim od Tvoje dobrote, posredovanjem Marije Djevice moguće i vjerne.

ODLUKA. - Uvijek ću imati u pripravi kakav korisni posao, da se na nj bacim, čim osjetim, da mi prijeti opasnost besposlic

DUHOVNA KITICA. - "Uvijek zauzet!"

6. srpnja

NEUMJERENOST

"Sicut in die honeste ambulemus, non in comesaationibus et obrietatibus" (Rom 13,13).

"Hodimo pošteno kao po danu: ne u razudanim gosbama i pijankama" (Ib.)

1. Potreba borbe protiv neumjerenosti

1. - Neumjerenost je jedan od grijeha, kojemu je čovjek najviše izložen za vrijeme praznika. Možda i jedan od onih, koje si čovjek najmanje običaje predbacivati. Ta nismo li na praznicima upravo zato, da osvježimo svoje sile? I baš pod vidom toga očito opravdanog načela, koliko studenata rade tako, kao da zakon umjerenosti u piću i u jelu za njih više ne vrijedi! Sigurno bi si predbacili u savjesti kakvu veliku pretjeranost, uslijed koje bi obolili ili uslijed koje bi izgubili nadzor nad samim sobom. Ali su inače vrlo milosrdni u tom stvari za sve, što se smatra laganim grijehom. Pa ipak nisu li i lagani grijesi ipak grijesi. Iako ih biva svaki dan praznika sve više, vrlo je teško, da duša zbog toga ne bi trpjela ozbiljne štete.

Neumjerenost po svojoj naravi materijalizira duševne težnje. Ona ide za tim, da - po riječima sv. Pavla - od duhovnog čovjeka napravi zemaljskog čovjeka. Pod njezinim utjecajem otupljuje osjetljivost savjesti, duh za žrtvu se kvari i malo pomalo nestaje. Volja slabi, naviknuta da popušta zahtjevima usta. Sjetila, sva skupa, pooštravaju svoju vlast nad dušom. I otvoren je put prema mnogo mnogo odgovornijim užitcima tjelesne požude. U tim okolnostima, nije li opasno, ako si čovjek ništa, ili gotovo ništa ne uskrati, pod izlikom zdravlja?

2. - Uostalom, tu uopće nema pitanja u odricanju. U tomu, kao i u svemu, postoji zlatna sredina, koje se valja držati, na kojoj tijelo i duša nalaze jednako svoju korist.

Malo osjetljiva savjest nema velike poteškoće, da pronadje tu zlatnu sredinu, u kojoj se nalazi krepost, da se te sredne redovito pridržava, i da se na nju opet vrati, ako se koji put, iz slabosti ili naskočena, od nje udaljila.

Ako i nisam posebno sklon na neumjerenost u jelu, mogu se u toj stvari korisno ispitati. Možda bih mogao otkriti mnoge male senzualnosti, koje počinjam bez ikakve grižnje savjesti i inače bez ikakve praktične koristi po svoje zdravlje. Ne bi li bilo dobro i skladnije s mojim svećeničkim idealom, da razvijam duh žrtve, koji mora prožimati cijeli moj život?

Bože moj, ojačaj moju volju. Nigdje nije ona slabija, nego kad se mora opirati protiv sklonosti mojih sjetila. Ali uz Tvoju milost, Isuse, nijedna mi žrtva nije nemoguća.

2. Sredstva za borbu protiv neumjerenosti

1. - Prvo bezuvjetno sredstvo je nadnaravna volja mrtviti se u toj stvari. Bez nje čovjek možda nikada ne bi prihvatio sredstva praktične primjene i mogao bi se čovjek bojati, da neumjerenost dodje uvijek do izražaja.

Da bi čovjek ustrajao u toj odluci i da bi odluka mogla upravljati druge posebne u zgodnom času, dobro je, često je obnoviti, dozivajući sebi na pamet nadnaravne motive, kao što su: sudjelovanje na mukama Spasiteljevim ili: za postignuće obraćenja grešnika.

2. - Za vrijeme jela steći naviku uzeti ono, što se na stol stavi, ne pokazujući, da nešto volimo bolje, a posebno ne prigovarajući čemu. Kad narav u tom jelu nadje kakvo zadovoljstvo, pa i užitak, ne uživati u tome, kao u kakvoj svrsi, nego to prihvatiti i u tome uživati posve jednostavno, kao u nekom sporednom daru božanske dobrote. Naprotiv, kad se nadje u tome prilika za mrtvenje, prikazati to treba Bogu s istom jednostavnošću, kao malu priliku za uslugu.

3. - Izvan obroka, uzeti bez bojažljivosti dodatke jela, koje smatramo potrebnim, ili zbilja korisnim za zdravlje. Ali se valja čuvati toga, da jedemo uvijek i svagdje, kad nam god padne na pamet i kad nam se svidi. Osobito treba izbjegavati onu djetinju ludost, da od jutra do mraka tražimo kolače, slatkiše, razne poslastice, koji su jedino dobri zato, da ugadjaju našem teku i da razvijaju naravnu sklonost prema neumjerenosti. Čovjek ne može shvatiti, kako se traženje tih malih, mnogostrukih senzualnosti može spojiti s brigom oko mrtvenja ili jednostavno s brigom oko kreposti uopće.

4. - Ako je volja oko svaladavanja neumjerenosti uistinu iskrena, ona će ići dotle, da će sebi nametnuti male kazne za počinjene pogreške. To opet predpostavlja, da se čovjek u toj stvari ispituje iskreno, bilo prilikom tjedne ispovijedi, bilo za vrijeme svakidašnjeg ispita savjesti.

Ne smijemo uzmicati pred tim malim žrtvicama, koje si nametnemo iz kreposti. One ne kvare praznika. Daleko od toga! Čovjek se toliko više raduje tim tjednima odmora, što ih više provodi u skladu s voljom Božjom i njegovim željama.

Gospodine, daj mi, da se djelotvorno ispunim tim mudrim uputama, pa da se moja duša i moje tijelo razvijaju pod Tvojim božanskim pogledom i da Ti i duša i tijelo velikodušno služe.

ODLUKA. - Pazit ću, da ne jedem i ne pijem bez koristi.

DUHOVNA KITICA. - "Non in commessationibus" - "Ne u razuzdanim gosbama".

7. srpanj

DUH SVIJETA

"Vos de mundo non estis" (Jo 8,23).

"Vi niste od svijeta" (Ib.).

1. Što je to duh svijeta

Naš Gospodin je osudio svijet poradi njegove zloće. Jer se baš po njoj on protivi Bogu i podlaže se pod gospodstvo Sotonino. Duh, koji ga oživljuje, sasvim je protivan duhu Kristovu. Krist je formulirao svoj duh u svojem govoru na gori i sažeo ga je u osam blaženstava, koja su uvod u nj. Bilo bi dosta iskrenuti te božanske formule, da bismo dobili pojam o duhu svijeta.

Možemo ga ocrtati u tri riječi, koje otkrivaju držanje svijeta prema Bogu, prema samom sebi i prema drugim ljudima, a to su: bezbožnost, užitak, neovisnost.

Duh svijeta je duh bezbožtva. On ili ratuje s Bogom ili ga ne poznaje. Ako pristaje na neke obrede, to nije radi vjerskog uvjerenja, nego iz nužde ili društvene konvencionalnosti. On je bezbožan.

Duh svijeta je duh užitka. To je najkarakterističnija crta njegove fizionomije. Uživati što je najviše moguće, bez obzira pod kojim uvjetima, čini se, da je to jedini životni smisao onoga, koji je prožet duhom svijeta. Radi užitka takav je spreman žrtvovati svoju dužnost, svoju čast, svoje ime i ime svojih, a posebno svoju dušu, s kojom postupa, kao da je i nema, ili kao da i nije besmrtna.

Duh svijeta je duh neovisnosti. Njegova sloboda ne želi trpjeti nikakvih ograda. On si prisvaja sva prava i ne dopušta, da ih ikakav auktoritet ograničava. On trpi gospodara, ali mu se ne podlaže.

Takav jedan duh sadrži u klici sve moralne nerede i nesreću čak i onih, koji ga ispovijedaju. Čemu, da se tome čudimo? Uvijek čovjek žanje, što je posijao.

Bog mira i ljubavi, sašavši na zemlju da spasi ljude, je li mogao ne žigosati javno ovakav otrov?

2. Utjecaj duha svijeta na dušu budućeg svećenika

Bilo bi vrlo teško, koji je u vezi sa svijetom, da se posve oslobodi utjecaja njegova duha. Ne uvlači li se on i u samo svetište i u samostan, makar je duša, Bogu posvećena, osigurana tolikim zaštitnim mjerama? Sjemeništarac na praznicima imao bi veoma krivo, kad bi mislio, da ti utjecaji na njega ne mogu djelovati. Naprotiv, on je u svijetu posebno izložen tom utjecaju radi naglog prelaza iz toplog staklenika sjemeništa u punu i potpunu slobodu. Isto tako i radi njego-

vog životnog neiskustva, radi neizbježivih navala strasti, loših primjera, kojima ne može ne biti svjedok, zbog razgovora, koje mora slušati, zbog mnogog štiva, koje mu dolazi pod ruku. U toj tako mutnoj atmosferi, mogu izbiti klice mnogih mana, a da toga nije ni svijestan+ krive ideje i manje plemeniti osjećaji, koji će uskoro potaknuti sumnje o zvanju. Otada će već više osjećati svijet. Prosudjivat će i počet će djelovati kao da je od svijeta i doći će u napast, da dijeli neke njegove težnje i da ispričava mnoge svoje slabosti. Postoji mogućnost, da pogleda i natrag, ali će to bivati sve rijedje, ako se energično ne opre.

To je jedna od najvećih opasnosti preko praznika. Ona je toliko opasnija, što se obara na sam duh Kristov u duši njegova izabranika i polagano potkopava temelje njegovog zvanja.

Pod tim nesretnim utjecajem nužno se ubrzo umanjuje i žar. Dobre duše, koje to vide, govore tada za sjemeništarca: "gubi volju!" Sretan je onaj budući veliki svećenik, kojemu ova nepogrešiva karakteristika otvara oči na vrijeme i nadhne mu plemenite odluke!

3. Sredstva, da se očuvamo od duha svijeta

Medju ostalim, dva se sredstva pružaju sjemeništarcu.

1. - <u>Uvijek se odlučno pokazivati kao budući svećenik.</u>

Vrlo je teško dati dojam, da to čovjek nije, ako nosi reverendu. Ali, ako čovjek nosi gradjansko odijelo, može doći u napast, da se vlada "kao i svi ostali", i da zavede one, koji ga ne poznaju. Taj "incognito" ide u prilog mnogim kompromisima. Da čovjek ne bi dotle otišao, potrebno je, da se jednostavno, ali bez ustezanja, pokazuje kao budući svećenik. Tako se sjemeništarac prisiljava na lijepo vladanje i dostojanstveno držanje, kakvo i sami svjetovnjaci očekuju od svećeničkog kandidata, i nedostatak toga sablažnjavao bi dobre kršćane.

2. - <u>Otvoreno srce prema ispovjedniku.</u>

Ovaj opći lijek uzima se ovdje s velikom djelotvornošću. Ako čovjek očituje svojem duhovnom vodji nezgodne utjecaje, koje je doživio u dodiru sa svijetom, on će mu dati najkorisnije savjete, da bi brzo izliječio zlo. Čuvati te loše utiske za sebe, značilo bi omogućiti otrovu, da zauzima sve više maha i da u dubini izvršuje svoje otrovno djelovanje.

Nije li duh svijeta već počeo djelovati na moju dušu? Jesam li razborit u svojim odnosima preko praznika s onima, koji ne dijele moj nadnaravni ideal ili moju kršćansku vjeru? Da li me je stid predstavljati se kao sjemeništarac? Nastojim li dobro djelovati oko sebe, poštivam li svoju revereddu, ako je nosim, ili u svakom slučaju svetu kuću, na koju se pozivam?

Bože moj, koji si tako strogo osudio svijet, ne dopusti, da moje uho sluša njegova načela. Čuvaj me, da ostanem vjeran duhu svoga svetog zvanja i daj mi snage, da ga branim protiv svega, što bi mu moglo naškoditi

ODLUKA. - Uvijek ću se odlučno predstavljati kao budući svećenik.

DUHOVNA KITICA. - "De mundo non estis" - "Niste od svijeta".

8. srpanj

SVJETSKE ZABAVE

"Qui jocari voluerit cum diabolo, non poterit gaudere cum Christo" (St. Petrus Chrysologus).

"Tko se želi zabavljati s djavlom, ne može se radovati s Kristom" (Ib.).

I. Njihove opasnosti

Praznici pružaju sjemeništarcu, kao i svakom studentu, veliku raznolikost zabava. Neke su od njih neškodljive. Opravdano je, a može biti i korisno zabavljati se takvim zabavama, samo ako se točini s mudrom umjerenošću.

Ima ih opet drugih, koje kriju vrlo često stvarne opasnosti po krepost. I eto, baš protiv takvih zabava vrlo je važno, da budem na oprezu. Kino, kazalište, neke sportske priredbe, pohadjanje kupališta, čisto svjetovna društva s nekom prevelikom slobodom, koja se u njima vrlo lako podnosi, sve to može na izgled biti časno, da bi privuklo javnost. Pa ipak se tu većinom susreće prilika za grijeh. Jedna duša budućeg svećenika teško bi se mogla zabavljati tim zabavama, a da se ne izloži opasnosti, da tu izgubi u najmanju ruku dijelak mira svoje savjesti. Ona bar lakoumna, ako ne baš strastvena atmosfera, koja tu vlada, nipošto ne pogoduje - što se u najmanju ruku može reći,- niti tome, da nas ispunja svetim mislima, a niti tome, da jača volju u ljubavi prema kreposti.

Posebna opasnost tih zabava dolazi odatle, što one pobudjuju sjetila. Mašta odatle odnosi žive predočbe, a osjetljivost često duboke utiske, koje sjećanje probudjuje i obnavlja. U predpostavci, da one i nemaju ništa lošega u sebi, one u najmanju ruku ometaju sabranost i molitvu i djelomično paraliziraju odnose duše s Bogom. Na taj se način za nekoliko sati može izgubiti plod dugih nastojanja oko kreposti.

I kako jednom okušani užitak vrši na volju snažni pritisak, čovjek se izlaže opasnosti, ako mu popusti, da stvori u sebi težnje, koje postaju dosta brzo tiranske. Ako mi je stalo do slobode moje duše u njezinom stremljenju prema Bogu, do mira moje savjesti, do čistoće moga života, ne moram li se junački zaštiti protiv ovih opasnosti?

Daj mi za to snage, Bože moj! Dobro osjećam, da je Tvoja milost jedina u stanju, da me djelotvorno zadrži na tako skliskoj kosini.

Tu milost pouzdano molim. Neka bi me ona sačuvala protiv moje slabosti i protiv opasnih prilika, u kojima bi mogla moja krepost doživjeti teška iskušenja, a možda čak i poraz.

2. Zaštitna sredstva protiv svjetskih zabava

1. - Da bi zadovoljio, bez opasnosti po krepost, potrebu za zabavom, koju osjeća svaki student na praznicima, najbolje je sredstvo bez sumnje učestvovati u onim zabava, koje organiziraju katolička društva, pod vodstvom ili nadzorom svećenika. Tu su pomno izabrani programi, ne samo, da se iz tih zabava ukloni sve ono, što bi moglo škodljivo djelovati na duše, nego još, da im dadu uistinu odgojnu i korisno obilježje. Mentalitet onih, koji ih posjećuju, čisto je kršćanski. Nadzor se tu vrši u čisto apostolskom duhu. Čovjek se prema tome ne mora bojati opasnosti, kojima se izlaže u zabavama i svjetskim predstavama. Unatoč svemu tome, još se može računati s iznenadjenjima. Kadkada se i dogadjaju, ali ih mudro vodstvo znade na najmanju mjeru.

2. - Mogu medjutim moje obiteljske ili društvene obveze biti uzrokom, da učestvujem u manje sigurnim skupinama, nego li, što su ona, koja su organizirala katolička društva. Stvar treba žaliti, ali možda se ne može izbjeći. U tom slučaju, moja je dužnost, da svedem, što je najbolje moguće, sve ove opasne posebnosti na pristojne mjere. Obitelj i prijatelji, ako su kršćani, bit će prvi, koji će dopustiti, da mjesto sjemeništarca, napose, ako već nosi reverendu, nije u nekim društvima, i ako je potrebno, da se za čas pokaže, da je to jedino iz uljudnosti i lijepog vladanja.

3. - Pa i u ovoj vrlo skučenoj mjeri, učešće u svjetskim zabavama nije bez opasnosti za dušu budućeg svećenika. Zato je dobro, da se prije, nego u njih uđe, pomoli Bogu, da pročisti svoje nakane, da bi se zaštitio, što je moguće bolje.

Nakon ovakvih zabava, i dodira sa svijetom, na koje je čovjek bio nekako prisiljen, treba se očistiti od eventualno počinjenih pogrešaka i osloboditi se doživljenih loših utisaka. U tom cilju ispovijed je najbolji i najdjelotvorniji lijek. I ne smijem oklijevati, da brzo na nju podjem, ako osjećam, da mi je to potrebno.

4. - Kakvegod bile zabave, u kojima učestvujem, izvrsno sredstvo, da zbog njih ne trpim štetu u svojoj kreposti ili u svojoj ljubavi prema svojem zvanju, jest da u njih unesem nastojanje, da izgradjujem i da činim dobro. I oni, koji nisu tako osjetljivi u toj stvari bez sumnje se ne bi ustezali strogo suditi jednog kandidata za svećeništvo, koji bi omalovažavao takvu brigu.

Molitva

Dobro me čuvaj, Bože moj, u tim teškim okolnostima. Čuvaj moje oči i sva moja sjetila, čuvaj moju maštu, čuvaj osobito moje srce. Neka me Tvoja milost sačuva od grijeha, koji bi mogli imati kobni utjecaj na moju svećeničku budućnost. Djevice Marijo, neokaljana Kraljice klera bdij nadamnom, štiti me, spasi me.

ODLUKA. - Brižno ću se čuvati, da se ne izlažem opasnosti.

DUHOVNA KITICA. - "Gaudere cum Christo" - " Radovati se s Kristom".

9. srpanj

NAPASTI SA STRANE ŽENSKIH

"Pepigi foedus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine" (Job 31,1).

"Savez sam sklopio s očima svojim, pa kako bih onda gledao za djevojkom?" (Ib.).

Evo možda najveće opasnosti, kojoj je izloženo zvanje sjemeništarca preko praznika. Ne mogu preko nje jednostavno prijeći pod izlikom, da možda mislim, da ta opasnost meni ne prijeti. Prijetnja se može pojaviti iznenada i vrlo brzo može postati ono, što uznemiruje. Koliki su joj postali žrtve!

1. Težina ove opasnosti

Ova je opasnost teška i ozbiljna s dva razloga: radi nespojivosti ljubavi prema ženskoj osobi s težnjom za svećeničkim idealom i radi slabosti ljudskoga srca, a posebno mladića.

1. - Nespojivost ljubavi prema ženskoj osobi s težnjom za svećeničkim idealom.

Istina je, da ta nespojivost nije apsolutna, jer kod nekih katoličkih istočnih obreda celibat se ne traži od kandidata svećeništva. Ali, to se samo trpi! Želja je Crkve, da svi njezini svećenici čuvaju vječnu čistoću. U latinskom obredu ona to postavlja kao uvjet, koji je predvidjen za pristupanje redovima (conditio sine qua non). Svakomu je poznata mudrost ovakvog zahtjeva: "jer tko je neoženjen, brine se za Gospodnje, kako će ugoditi Gospodinu. A koji je oženjen, brine se za svjetsko, kako će ugoditi ženi, pa je razdijeljen" (I Cor 7,32). Svećenikovo srce ne smije biti razdijeljeno. Ono pripada posve, čitavo Bogu i dušama iz ljubavi prema Bogu.

Ne postoji dakle za mene nikakvo moguće povezivanje između ljubavi prema ženskoj osobi i volje, da postanem svećenik. Odlučiti se za jedno, nužno sa sobom nosi odreći se drugoga.

2. - Slabost ljudskog srca, a posebno mladića.

To je iskustvena činjenica, koja se ne da zanijekati. Svaki čovjek osjeća od svoje mladosti instinktivnu potrebu za ženskom ljubavlju. Kod većine ona postaje neodoljiva i jaka s godinama muževnosti. Baš u mladenačko doba srce je naslabije, da joj se opre. Životno neiskustvo i žestina

strasti stavljaju mladića u posebno teški položaj pred napastima sa strane ženskih. Za one, koje Bog ne zove na posebno zvanje, lijek je od te napasti u ženitbi. Za budućeg svećenika traženje je takvog lijeka nemoguće. Odatle opasnost, koju predstavljaju za svećenička zvanja sva popuštanja u ljubavi prema ženi.

Moram si dozvati u svijest ovu stvarnost pred Bogom i ustrajno moliti potrebnu milost, da se čvrsto privežem uz svoje sveto zvanje i da odbijam svaki osjećaj, koji bi ga mogao ugroziti.

2. Kako izbjeći opasnosti od napasti sa strane ženskih osoba

1. - Moliti

Savršena čistoća je dar Božji. "Nemo continens est nisi Deus det". Beskorisno je k tome težiti drugačije, nego li uz posebnu pomoć milosti. Uz tu Božju pomoć ona još ostaje teška krepost, koja zahtijeva teške borbe. I bez ustrajne i žarke molitve možemo ustvrditi, da je ona moralno nemoguća. Na sreću, molitva je uvijek na raspolaganju jednoj duši budućeg svećenika. U nju moram prije svega staviti svoje pouzdanje. Nikada to ne bih smio zaboraviti!

2. - Jednom za uvijek načiniti radikalnu žrtvu svake ljubavi prema ženi.

Oklijevanja u toj stvari otvaraju vrata napastima i slabostima s teškim posljedicama. Izuzevši sinovsku i bratsku ljubav srce budućeg svećenika ne smije dopustiti nikada kakav osjećaj ljubavi u pravom smislu riječi prema bilo kojoj ženi. Nepomirljivost je ovdje uvjet sigurnosti. Bilo bi veoma nerazborito pokašati steći obratno iskustvo.

3. - Bježanje od grešnih prilika.

Evo, uz Božju milost, velike snage onih, koji bi htjeli ostati čisti: bijeg od grešnih prigoda. Najopasnije nisu uvijek one, za koje se čini, da najviše izazivlju. Ima ih i takvih, koje se naizvan prikrivaju krepošću. One su tim prikladnije, da zavedu dušu, koja pazi, da ne uvrijedi Boga. Glas ljubavi ljudske brzo zagluši glas pobožnosti. I srce se nadje zarobljeno prije, nego li je otkrilo opasnost.

Prema tome treba bez oklijevanja izbjegavati sve prilike. Volji je tu potrebna posebna snaga. Radi slobode, koju čovjek uživa preko praznika, ta je snaga još potrebnija, nego li u ikoje drugo vrijeme. Daj mi, Gospodine, tu nadnaravnu snagu, da moji koraci nikada ne krenu stazama, na kojima više ne bih našao traga Tvojih koraka.

4. - Otvoriti svoje srce s velikim pouzdanjem svojem ispovjedniku.

Osjećaji i pokreti, koje je čovjek doživio u toj stvari, ne smiju ostati zakopani na dnu srca. Treba ih otkriti vodji svoje duše. Samo se uz taj uvjet možemo nadati, da iza prve opasnosti

ne će slijediti druga, što više i to, da prva slabost ne će biti neizlječiva. Ali srce budućeg svećenika, koje bi se zatvaralo radi kakve male rane, što mu ga je zadala ljubav prema ženi, izložilo bi se otvorenoj opasnosti, da od toga ne ozdravi.

Kraj tih misli, Bože moj, pomalo podrhtavam, Ali se pouzdajem u Tebe. Podržavaj moju slabost! Izbavi me od opasnih prilika. Stavi osobito u moju dušu jaku mjeru svoje svete ljubavi, one jedine ljubavi, koju želim upoznati i u kojoj želim uživati.

ODLUKA. - Bez raspravljanja ću raskinuti sa svakom napasti, koja bi mi mogla doći od žena, pa dolazila ona odakle mu drago.

DUHOVNA KITICA. - "Virgo virginum, ora pro nobis".
"Djevo djevica, moli za nas".

10. srpanj

ŠTIVO

"Nos habentes solatio sanctos libros" (I Mac 12,9).

"Mi crpimo utjehu iz svetih knjiga, što su u našim rukama".

1. Utjecaj štiva na vjeru i ćudoredje

Da štivo utječe na misli i osjećaje čitatelja, a u mnogo slučajeva i na njegovu vjeru i ćudoredje, to ne treba više ni dokazivati. Ono oživljuje ili truje, već prema tome, da li po njemu ulazi u razum istina ili zabluda, a u srce krepost ili mana. To je svakidašnja iskustvena činjenica.

Odatle ogorčena borba, koja se vodi na području pisane propagande izmedju DOBRA i ZLA, CRKVE i PAKLA.

Ta je propaganda namijenjena danas svakoj dobi i svakom zvanju. Tkogod znade čitati, ima na raspolaganju "svoju" štampu, kojoj je cilj, da ga rasvijetli ili prevari, da ga poboljša ili pokvari.

A zabluda i mana često se prikazuju pod neškodljivim prividnostima. A u tome i jest opasnost. Ima ih mnogo, koji im nasjednu.

Ni intelektualni ni moralni odgoj, što sam ga već primio, ne stavlja me posve u sigurnost od te opasnosti, pa ni onda, kad me štiti blagotvorna sjemenišna ograda. Ali sam još većoj opasnosti izložen za vrijeme praznika, kad padnu sve ograde, i kad se na svakom koraku može pružiti mojim očima napast u obliku kave knjige, kakvih novina, časopisa, plakata, ili kakve druge tiskanice. Tō mi govori s koliko budnosti moram paziti, da u toj stvari ne upadnem u sotonske zamke. Dao Bog, da mi ta odvažna budnost nikada ne uzmanjka!

2. Utjecaj moga štiva preko praznika na moje zvanje

U mojem štivu preko praznika posebno je u pitanju moje zvanje. Ako je to štivo dostojno budućeg svećenika, ono će zvanje utvrditi. Ali, ako se ono udalji od tog pravila, zvanje će se poljuljati. Nipošto nisam jači od tolikih, koji su bili preda mnom. A mnogi su od njih izgubili svoje zvanje, što su tokom praznika nerazborito zasijali zle klice u svojoj maštи, u svojem razumu i u svojem srcu, preslobodnim štivom. Tako je u njihovu savjest unišao nemir, a s njime i teškoća za molitvu, zatim odvratnost od molitve, pa bježanje od ispovijedaonice i svetoga Stola, najposlije napast, da sve ostave. I sve je to doista dovelo do skretanja sa svetog puta prema svećeništvu.

Osobito se moram kloniti romana. Strastvena je ljubav gotovo jedina tema, koja se u njima obradjuje. Ja moram ići crpsti na sasvim drugom izvoru, želim li sačuvati svoju dušu čistom i velikudušnom u službi boga i duša.

Da bi izbjegao opasnosti, koje predstavlja čitanje svega, što dodje pod ruku, vrlo je korisno, prije odlaska na praznike načini pppis zanimljivih i korisnih knjiga i dati ga na odobrenje svojem profesoru ili duhovniku. Bit će još dosta prilike, da čitam i druge, da bih uvježbao svoju budnost i okušao svoju krepost.

3. Štivo, koje se savjetuje

Neko bi štivo moralo imati svoje osigurano mjesto u mojem danu preko praznika. Ono je i korisno za hranu moga duha, kao i moje duše. Može se dogoditi stotinu puta, da mi nije lako, obaviti ga. Morao bih barem budno paziti na to, da ga obavim, kadgod je to samo moguće.

1. - Duhovno štivo iz neke dobro izabrane knjige. Pa makar to štivo trajalo samo nekoliko časaka, ako ga obavim pažljivo, sabrano i pobožno, ono mi može pružiti gradju za vrlo korisne refleksije i poduprijeti moju molitvu. Ako vjerno obavljam svako jutro svoje razmatranje, već ću tamo naći tu dragocjenu korist. Čovjek se nalazi u tolikoj opasnosti, da se rastrese tokom dugih ljetnih dana, koji su ispunjeni toliko raznovrsnim zbivanjima. Nekoliko časaka duhovnog štiva u zgodno vrijeme, može obnoviti plod razmatranja, kao i one svete misli i pobožna čuvstva, koja sam na njem probudio.

2. - Kakvo poučno, ozbiljno štivo. Mogu za to štivo odabrati gradju, koja se odnosi na moj redoviti studij, ili na neki drugi slobodni predmet, koji mene osobno više zanima. Bitno je to, da duhu, koji se preko praznika tako lako rastrese, pružim zdravu hranu, koja će ga držati zaposlenim i u neprestanom radu i naporu.

Kad se ne bih bavio takvim dvovrsnim štivom, moji bi dani mogli proteći prazni i rastrošno, bez ikakve ozbiljne koristi za pobožnost, bez praktične koristi za duh.

Nemam li ništa u toj stveri promijeniti u mojem svakidašnjem životu na praznicima? Kakvim sam se štivom bavio dosada? Jesam li našao u njemu kakvu intelektualni ili duhovnu korist? Ili, nisam li prije u njemu našao izvor i uzrok ohladjenja za svoj svećenički ideal? Bože moj, daj mi snage, da stvorim potrebne odluke.

ODLUKA. - Birat ću svoje štivo s velikom brigom za dobro svoje duše.

DUHOVNA KITICA. - "Sanctos libros".

Popis knjiga?....
Mišljenje drugih?....

11. srpanj

PRIVLAČIVOST NOVCA

"Non potestis Deo servire et Mammonae" (Matth 6,24).

"Ne možete služiti Bogu i novcu" (Ib.).

1. Ljubav prema novcu može uništiti zvanje

Naš je Gospodin proglasio neurednu ljubav prema bogatstvu kao smetnju u djelu posvećenja i spasenja: "Ne možete u isto vrijeme služiti Bogu i novcu". "Bogataši će teško unići u kraljevstvo nebesko". "Tkogod se ne odreče svega što ima i ne podje za mnom, ne može biti moj učenik". A ta strast po svojoj naravi još više zaustavlja polet duše prema savršenijem životu. To je povijest bogatog mladića iz Evandjelja. Posjedovao je veliko bogatstvo. Njegovo je srce bilo posebno uza nj privezano. I upravo ga je to bogatstvo omelo, da odgovori na poziv božanskog Učitelja.

Ja se možda ne moram bojati iste opasnosti. A ipak, jesam li siguran, da nikad neću popustiti privlačivosti novca? Želja za imetkom može se poroditi lako i u srcu jednog siromaška, što više, tu i nadomjestiti ljubav prema Bogu iznad svega. U tom bi pogledu vrijeme praznika moglo biti za mene izvor napasti. Pogled na neke bolje položaje, koje su zauzeli mladi ljudi moga staleža; nezgodni savjeti prijatelja i roditelja, koje povi posve ljudski duh; obmane o mogućnostima, koje daju završene studije i postignuti uspjesi; katkada iskrena želja pomoći svojoj obitelji, koja je u većim ili manjim neprilikama; konačno, zle sugestije djavla: sve to može utjecati na duh mladića, koji se još nije konačno posve dao u božju službu. Tada čovjek počinje ljudski suditi o jednoj posve nadnaravnoj stvari. Bavi se pretpostavkama, zagrijava se za planove, koji nemaju ništa zajedničkog sa službom duša i svećeništvom. Tada čovjek gleda natrag. To je onda napast. Samo da Bog isčupa nerazumnika iz zamke, u koju je upao!

Ne dopusti nikada, o Bože moj, da u nju pradnem, a ako upadnem, izbavi me iz nje, što prije!...

2. Na što se oslanja požuda za novcem

Trebalo bi to zapitati one, koji su joj nasjeli i koji su, pod njezinim utjecajem, ostavili svetu stazu prema svećeništvu. Ima li ih mnogo medju njima, koji su ostvarili lijepe planove, koje je napsnik tako blistavo prikazivao njihovim očima? Ima li ih, koji su zaista "uspjeli"? Iskustvo, nažalost, pokazuje, da su mnogi izbjeglice iz sjemeništa i kuća za klerički ili redovnički odgoj u svijetu dali utisak izgubljenih ljudi. Tome se ne smijemo čuditi. Bog ih ne može blagosloviti, što su prezreli njegove božanske pozive. Nadalje je očigledno, da crkveni studij ne sprema čovjeka posebna za nijednu svjetovnu karijeru. Ako ih čovjek napusti, ponajčešće nema drugog izlaza, doli da se zadovolji "mjestima", koja traže oni, koji su "dobri za sve".

Motiv, koji ih nuka, da pomognu svojoj obitelji, može u nekim slučajevima biti opravdan. Ako je briga kojeg sina uistinu potrebna njegovim roditeljima, to je znak, da Bog toga mladića ne zove u svećenički stalež. Ali, na jedan takav slučaj, koliko ih je drugih, koji se temelje na izlikama! I nije teško utvrditi, da je pomoć na taj način pružena obitelji, bila jako slaba ili jako kratka. Da li to opravdava posve napuštanje jednog zvanja, koje bi moralo donijeti toliko slave Bogu, toliko dobra dušama i samoj njegovoj obitelji? Na sreću, već dugogodišnje iskustvo dokazuje protivno. Siromašne obitelji žrtvuju Bogu i Crkvi sina, koji im je toliko draži, što njemu počivaju nade u blagostanje ili barem neku lakoću. Providnost blagosliva njihovu žrtvu. Vrlo su sijetke, ako ih uopće ima, požalile, što su to učinile.

Neka me ove misli čuvaju od napasti novca, ako sam se do sada od nje sačuvao. Nikada ne mogu previše na to misliti. Čovjek često ne može više popraviti, što je prebrzo učinio. A posljedice su svega toga toliko bolne, da ću sve učiniti, da ih izbjegnem.

3. Kako je naš Spasitelj postupao s novcem

Isus se nije zadovoljio samo time da osudi neumjerenu ljubav prema bogatstvu. On je osobno u toj stvari dao primjer najpotpunijeg odricanja. U Nazaretu je živio, a htio je da i njegova sveta Majka živi od ploda svoga truda. Za vrijeme svoga javnog života prepuštao se pobožnim brigama jedne grupe požrtvovnih i svetih žena. Nije imao nikakovih osobnih novaca. On i apostoli imali su svoje zalihe zajednički. Jednoga je dana morao učini čudo, da plati namet.

I s kolikim je ugledom mogao reći: "Stecite sebi blago na nebu, blago, koje se ne kvari". Poslao je svoje učenike na propovijedanje "sine pera", bez novaca. I kad su se vratili mogao ih je zapitati sa smješošću: "Je li vam štogod uzmanjkalo na putu?" Tako je to uvijek. Bog traži od svojih svećenika, da žrtvuju zemaljska dobra, ali ih nikada ne ostavlja, da oskudijevaju u onom, što im je potrebno.

Hvala, Isuse, za te lijepe pouke. Daj mi milost, da se njima okoristim i da se čvrsto privežem uz svoje zvanje, pa

kakvigod bili motivi, što ih navodi djavao, da bi me od njega odvratio.

ODLUKA. - Nikada ne ću dovesti u sumnju s pitanjem novca.

DUHOVNA KITICA. - "Radije Bog, nego novac!"

12. srpanj

LOŠI DRUGOVI

"Vos amici mei estis si feceritis quae praecipio vobis" (Jo 15,14).

"Vi ste moji prijatelji, ako činite, što vam ja zapovijedam" (Ib.).

1. Pogubni utjecaj zlih drugova

Ako se dobro razlijeva oko sebe (diffusivum sui), i zlo je priljepčivo. I zbog ljudske slabosti zlo se uvijek širi mnogo lakše od dobra. Ovo načelo koje se temelji na iskustvu, koje je staro kao svijet, sili svakoga, tkogod želi ostati dobar, da bježi od izvora zla. Loši drugovi su sigurno jedan takav, i to naročito djelatni, izvor.

Pod zlim drugovima sjemeništarac mora razumijevati sve one, čiji bi utjecaj s bilo kojeg razloga, bio štetan za njegovu krepost ili za njegovo zvanje. Taj će utjecaj stvarno biti uvijek štetan i za jedno i za drugo.

U prvom redu ovamo spadaju oni, koji se loše vladaju. Njihovo nelijepo vladanje ne može biti neškodljivo za pobožnu i kreposnu dušu, kao što vatra ne može biti neškodljiva za slamu. Ako bi to njihovo nelijepo vladanje bilo i javno poznato, onda bi bila sablazan i posjećivati ih.

Zatim bi oni, koji - iako se pozitivno ne vladaju loše - često vodili razgovore, koji nisu baš tako spasonosni. Bilo bi sigurno nerazborito izlagati se njihovim drskim mislima ili njihovim brbljarijama s više ili manje dobrom nakanom.

Konačno oni, koji bi se pokazali neprijateljski raspoloženi prema idealu budućeg svećenika. Možemo ih sresti i takvih, koji svoje neprijateljstvo pokrivaju velom simpatije što više i prijateljstva. Zlo, koje počinjaju tim je veće, napose ako su sami inteligentni i obrazovani. Žalosno je, da nalazimo u njihovim redovima starih učenika sjemeništa...

Kojojgod vrsti oni pripadali, zli učenici imaju uvijek na one, koji ih promatraju, žalosni, a često i sudbonosni utjecaj. Djavao znade sjajno iskoristiti u svoje svrhe njihovu zlobu, kao i u isto vrijeme slabost dobrih duša, na koje oni djeluju. Svijesno ili nesvijesno, oni su - u njegovoj službi - vrlo zgodno sredstvo za upropaštenje duša i zvanja. Koliko je puta povijest prognala potvrdila ovu žalosnu tvrdnju?!

Da li bih i ja htio tom mučnom iskustvu pružiti novi primjer? Neka me Bog od toga sačuva! Moja krepost i moje zvanje vrijedi više nego sva prijateljstva. U ostalom, prijatelj, koji bi u meni predstavljao opasnost za takva dobra, ne bi li prije zasluživao ime neprijatelja?

3. Kako izbjeći utjecaju loših drugova

1. - Budno bdjeti nad svojom slabošću.

Ovdje na zemlji nije nitko nepogrešiv. Nitko siguran nije za svoju krepost. I čudna stvar, sveci najviše boje svoje slabosti. Čuvaj me, Gospodine, od mene samoga, vele oni. Inače u stanju učiniti svaki grijeh. "Tko ljubi pogibao,u njoj i pogine", veli knjiga Crkvenica (Eccli 3,27). I još: "Tko dakle misli,da stoji, neka gleda, da ne padne" (I Cor 1o,12). Jesam li jači od svetaca? Da li je moja krepost toliko prokušana, da bih se mogao osloboditi od obveze bdijenja? Jednostavni pogled na moju prošlost ne uvjerava li me protivno?

2. - Posjećivati samo besprijekorne drugove

Ako imam sreću, da već nosim reverendu, to mi je dosta lako. Svećeničko naime odijelo ima dar, da odbija one, koji ne misle isto kao i on. Ali je to sasvim drugačije, ako se moje odijelo ne razlikuje ostalih mladića moje dobi. A ako čovjek počne posjećivati drugove, koji nisu baš dobri, gdje će se zaustaviti? Kad će smatrati pogibelj dosta velikom, da se vrati natrag? To će biti toliko teže, koliko čovjek u tom bude otišao dalje i koliko mu savjest bude zbog tih veza izgubila više svoje osjetljivosti. Više vrijedi posve se od toga uzdržati, pa makar čovjek radi toga morao doživjeti i prigovor, da je "neuljudan" i "divlji".

3. - Sklapati samo sveta prijateljstva

Prijateljstvo ide mnogo dalje, nego li drugovanje. U prijateljstvu prijatelji dijele iste osjećaje i ono počiva na intimnoj simpatiji srdaca. I baš zato ono utječe mnogo više od drugovanja na raspoloženje onih, koje obuzima. Pravi prijatelj se žrtvuje, da se svidi svojem prijatelju. On više ne pripada posve samomu sebi. On se dao onome, koga voli. Ako ga taj, koga ljubi, nosi prema Bogu, sjajno! To će prijateljstvo posvećivati jednoga i drugoga. Ako biva obratno, onda se treba bojati, za obadvije duše, koje su tako povezane.

Ovdje moram, obzirom na svoju svećeničku budućnost, žrtvovati svaku osrednjost i zadržati samo ono, što je izvrsno. Jedan prijatelj, koji je duboko kreposšan vrijedi više nego deset drugih, koji to nisu. Što budem u toj stvari ozbiljniji i oprezniji, više ću od sebe ukloniti opasnost, koju predstavljaju zli drugovi i sumnjivi prijatelji.

Molitva

O Isuse, božanski prijatelju čistih duša, budi uvijek pred mojim očima i u mom srcu u svim mojim drugarskim i prijateljskim odnosima. Daj mi milost, da nikada ne dopustim od drugoga,

niti da sebi dopustim prema drugomu nešto, što Ti ne bi prihvatio sam. Čuvaj u meni brigu i nastojanje, da Te ljubim iznad svega i iznad svih, i da sve radije žrtvujem, nego da Tebe uvrijedim.

ODLUKA. - Ispitivat ću se, prije svojih ispovijedi, o svojim odnosima prema drugovima i prijateljima i o utjecaju, koji oni imaju na moju dušu.

DUHOVNA KITICA. - "Vos amici mei estis" - "Vi ste moji prijatelji".

13. srpanj

PROTIVLJENJE OBITELJI

"Qui amat patrem aut matrem plus quam me non est me dignus" (Matth 1o,37).

"Tko ljubi oca ili mater više nego mene, nije mene dostojan" (Ib.).

1. Kritički položaj zvanja protiv kojeg su roditelji

Zvanje sjemeništarčevo naidje katkada preko praznika na otvorene ili prikriveno protivljenje obitelji. Koliko se više približava rok konačnog ulaženja u Božju službu u svetim Redovima, roditelji jače osjećaju značenje žrtve, koju Bog od njih traži. Nemaju li duboku vjeru, oni će možda sami utjecati na ustrajnost svoga sina, a katkada će čak ići i dotle, da će mu i savjetovati da napusti put svećeništva. Ima ih čak i takvih, koji očajavaju od boli i zabranjuju svojoj djeci, da se vrate u sjemenište. Mnogo razloga imaju, da tako rade. No, kakvigod oni bili, oni nikada ne mogu biti jači od prave savjesti, da slijedi poziv Božji, koji je čovjek jasno upoznao i drugi po svojoj dužnosti utvrdili.

I srce je budućeg svećenika zbog toga u ne manjoj muci. Ili mora zadati veliku bol onima, koje ovdje na zemlji najviše voli, ili se odreći najsvetijih i najmilijih težnja svoje duše. Ovako kritičnu situaciju Bog dopušta za dobro svog izabranika. I on mora imati pouzdanja. Ali koliko mu je potrebno svijetla i nadnaravne snage, da mudro radi, da s jedne strane ne pomrsi planove Božje, koje on ima s njegovom budućnošću, a s druge, da ima obzira i prema slabosti vjere svojih roditelja. Zraka je molitva tada prva dužnost i najveća pomoć. Sretnih li onih, koji se bez zatezanja na nju dadu! Bog će pobijediti s njima i okrunit će njihovu velikodušnost i njihovo pouzdanje.

2. Moćno sredstvo pobjede u toj krizi

U tom tako osjetljivom i teškom slučaju, budućem je svećeniku, više nego ikada, potrebna pomoć njegova duhovnika. Mora sve poduzeti, da se na nj obrati. Ako mu radi udaljenosti nije moguće, da se s njime sastane, mora ga barem pismeno

upoznati sa stanjem stvari zamoliti njegov savjet. Rješiti poteškoću sam ovako ili onako, moglo bi sjemeništarca stajati raznih neugodnosti. Svećenik, koji poznaje njegovu dušu, i koji bolje od njega prosudjuje stvarnost njegova zvanja, lakše će donijeti pametnu odluku. On ima za to staleških milosti. Držeći se njegovog savjeta, mladi je klerik siguran, da ne će počiniti nikakovu veliku pogrešku i skida sa sebe odgovornost pred Bogom.

Ako, nažalost, zbog raznih okolnosti, nije moguće obratiti se svome redovitom duhovnom vodji, trebalo bi to nadomjestiti kako je najbolje moguće: izložiti stvar s najvećom otvorenošću srca kojem razboritom božjem svećeniku i čekati od njega odgovor kao odgovor providnosti.

Ponajčešće će taj odgovor glasiti, kao ono u Evandjelju: "Tko ljubi oca ili mater više nego mene, nije mene dostojan". On će pokazati put prema oltaru, i prema tome put prema žrtvi. S tim će se odgovorom sjemeništarac morati složiti oprezno i odlučno, strpljivo i blago, ali bez oklijevanja, pazeći na dužno poštovanje i ljubav prema ocu i majci, ali sa posvemašnjom vjernošću Božjem pozivu.

Sva vjera budućeg svećenika, sva ljubav njegova srca prema svojima, sva ljubav njegove duše prema Bogu, ne će biti suvišna, da izadje kao pobjednik iz te borbe.

3. Sretne posljedice pobjede

1. - Za sjemeništarca

Zvanje, koje je na taj način stavljeno u kušnju izlazi iz nje posebno učvršćeno, kad iz nje iznese pobjedu. Bog obilno blagosliva žrtvu srca, najtežu od sviju. On radi nje nagradjuje obično svoga izabranika posebnim milostima. Daje mu veliki duševni mir, ili još veći žar u njegovim odnosima prema presvetoj Euharistiji, još veću ljubav prema svećeništvu, a često i neku novu lakoću za studij i za sve, što sa sobom nosi sjemenišni život.

2. Za roditelje

Za roditelje, ako su bili toliko pametni, pa nisu ustrajali u svom opiranju, ta će žrtva biti plodna. Ona će im otvoriti oči, da vide nadnaravnu ljepotu one strane, koju je izabralo njihovo dijete. Ona će im dati poticaj za još kršćanskiji život i za to, da još više ljube i cijene svoga velikodušnog sina, čijim su se uzvišenim težnjama opirali. A često vidimo, kako u tim obiteljima, gdje je kršćanska ljubav konačno nadvladala naravnu ljubav, vlada još veće jedinstvo, nego ikada prije tih teških potresa.

Kako su raspoloženi moji roditelji prema mojem zvanju? Kako bih ja bio raspoložen prema svojim roditeljima u slučaju, kad bi se oni protivili mojim pobožnim nakanama? - Nije beskorisno predvidjeti budućnost.

Molitva

Bože moj, učvrsti u mojoj duši odluku, da odgovorim na Tvoj poziv pa stajalo što mu drago. Daj mojim dragim roditeljima vjere i velikodušnosti, koju traži čast, da imaju sina svećenika. Ujedini nas - njih i mene - u svojoj svetoj ljubavi s onom silom i s onom ustrajnošću, koja pobjedjuje svako opiranje naravi, i koja nas jedina može učiniti dostojnima Tvojih božanskih milosti.

ODLUKA. - U slučaju potrebe točno ću se pridržavati pravila, koja su mi upravo iznesena pred oči.

DUHOVNA KITICA. -"Bože moj, ljubim Te svim srcem iznad svega!"

14. srpanj

SVETI BONAVENTURA

(crkv. učitelj: 1221-1274).

"Elegit eum Dominus sacerdotem sibi ad sacrifikandum ei hostiam laudis" (Breviar)

"Izabra ga Gospodin sebi za svećenika, da mu žrtvuje hostiju hvale" (Ib.)

1. Sveti Bonaventura uzor pobožnosti

Ima bez sumnje malo svetaca, kod kojih je bilo sjedinjeno toliko znanje s toliko pobožnosti. Pobožnost izbija iz njegovih spisa. "Za njega je svrha svega znanja sjedinjenje duše s Bogom, sjedinjenje, koje se izvršuje u ljubavi, jednom cilju svega svetog Pisma. On promatra teologiju primarno kao afektivnu znanost, kojoj je cilj, da nas učini boljima i da nas vodi k ljubavi".

Ova žarka pobožnost jasno dolazi do izražaja u molitvi "Transfige dulcissime Domine Jesu", koju je molitvu Crkva stavila u svoj Brevijar, da služi kao zahvalna molitva svećeniku iza svete Mise. Tu se otkriva sva nježna i osjećajna duša svetog Bonaventure. On je - ima od svoga Oca svetoga Franje Asiškog. I za to ga s pravom općenito označuju pod imenom serafskog učitelja.

Tu mi se još jednom pruža pouka, da bogoslovski studij nipošto ne suši srce i guši pobožnosti, nego je izvrsno sredstvo, da to razvija. Sve je u tome, da se time poslužimo, kao kakvom odskočnom daskom, da se uzdignemo k Bogu vječnoj istini i neizmjernoj ljubavi.

Ako možda ustanovim, da moj studij škodi mojoj pobožnosti, ne bi li to bilo otuda, što se previše ljudskim zanimanjem na nj dajem, možda sebično, ili čak ambiciozno? - Ako tako studiram, tada nas ni najsvetiji studij po svom predmetu ne može dovesti k svetosti. Ali za dušu, koja traži jedino Boga, on je neiscrpivi izvor pobožnih osjećaja i žarkih uvjerenja. Srećnih li onih, koji u tome idu tragovima sv. Bonaventure!

2. Sveti Bonaventura uzor poniznosti

Časti su po prirodi kamen smutnje za poniznost. Ali tamo, gdje obične duše nasjedaju, svete nalaze poticaja za svoju krepost. Sveti Bonaventura je ostao savršeno ponizan i u svojim častima i uspjesima. U dvadeset sedmoj godini već je predavao na pariškom sveučilištu i privlačio pažnju najvećih učitelja. U trideset petoj godini postao je minister generalis reda Manje Braće. Kao slavni govornik govorio je bezbroj puta u prisutnosti Vrhovnih Svećenika, kardinala, francuskih kraljeva, a da tu ni ne ubrajamo velikane sa sveučilišta. Ali On je uvijek Bogu uzvraćao slavu, koju su mu sticale njegove riječi i njegova djela.

Godine 1265. imenovao ga je papa Klement IV. nadbiskupom Yorka, ali svetac pohiti u Rim i izmoli od Vrhovnog Svećenika, da povuče to imenovanje.

Bilo je potrebno izričito naredjenje Grgura X., da prihvati kardinalski grimiz i biskupiju Albano 1273. godine.

Divna krepost svetog franjevca bila je dostojno priznata iza njegove smrti 1274. godine, za vrijeme Lionskog sabora, u kojem je aktivno učestvovao. Papa Grgur X. ka i svi saborski Oci obaviše njegov ukop kao sveca i velikog službenika Crkve.

Poniznost je potrebna svakom svećeniku. I što je koji svećenik istaknutiji, to mu je ona potrebnija. Ova je konstatacija već dugo vremena postala otrcana. Ipak treba na nju neprestano podsjećati. Oholost se tako lako uvlači, a zatim ukorijeni u svećeničkom životu! Oh! Kako li se moram izgraditi u poniznosti, želim li činiti dobro dušama. Da li oko toga iskreno nastojim? Bože moj, daj mi za to milosti!

3. Sveti Bonaventura uzor svetog prijateljstva

Sveti je Bonaventura bio suučenik i intimni prijatelj svetog Tome Akvinskog na sveučilištu u Parizu. Obadvojica su slušala ista predavanja, obadvojica su imala isti redovnički ideal i obojica su bili genijalni umovi i plemenita srca. Možemo sebi zamisli, kako je to moralo biti prijateljstvo, koje se razvilo izmedju te dvije krasne duše! To je stvarno za svakoga od njih novo i moćno sredstvo, da služe Bogu. Jednoga dana uzvraćajući posjet svome prijatelju, sveti Toma ga zateče sva zadubljena u sastavljanje života svetog Franje. On ga tada ostavi riječima: "Pustimo sveca, da radi za sveca". Bonaventura je mogao, više nego jednom, i njemu načiniti sličan posjet...

Moji odnosi kao sjemeništarca da li su prožeti istim tim nadnaravnim osjećajima, koji su prožimali odnose tih dvaju velikih učitelja? - Da li su ti odnosi uvijek barem pobudni? - Koristi li moje prijateljstvo duši mojih prijatelja? - Nije beskorisno, da se u toj stvari ispitam. Budući da u toj stvari ono, što je nedostojno svetaca može ubrzo postati vrlo zlo. Čuvaj mi, Gospodine, savršenu čistoću nakana i osjećaja, da moje društvo drugima donosi uvijek samo jednu priliku i jedan novi poticaj, da te hvale, i da ti služe.

Molitva

Preljubezni Isuse, prožmi moju dušu svojom svetom ljubavi. Onom pravom, vedrom i apostolskom ljubavi, kojom si ispunio dušu svojeg sluge svetog Bonaventure; da se poput njega iscrpim iz ljubavi u Tvom svetištu i da ništa ne želim toliko, koliko biti sjedinjen s Tobom.

ODLUKA. - Poslužit ću se u vremena na vrijeme molitvom svetog Bonaventure u svojoj zahvali poslije svete pričesti.

DUHOVNA KITICA. - "Sveti Bonaventura, moli za nas!"

15. srpanj

ODVRATNOST ZVANJA

"Quae sursum sunt sapite, non quae super terram" (Col 3,2).

"Težite za onim, što je gore" (Ib.).

Praznici ulijevaju vrlo često u budućeg svećenika pravu odvratnost prema zvanju. To je druga ozbiljna pogibao. Neki u njoj podliježu. Želim se osigurati protiv te pogibelji ispitujući glavne uzroke te odvratnosti i sredstva, da se od nje izliječimo.

1. Odvratnost, kojoj je uzrok providencijalno pripuštenje Božje

To je sigurno najneopasniji oblik toga zla. Kad Bog kuša dušu, On joj uvijek daje i potrebnu milost, da nadvlada kušnju.

Ovdje se kušnja sastoji u nekoj potpunijoj ili nepotpunijoj pomrčini osjetne privlačivosti za svećenički život. Nju čovjek toliko življe osjeća, koliko je jača bila ta privlačivost. Sreća služiti svetu Misu, radost svete službe, intimno prijateljstvo s Isusom, čisti užitak u studiju, sve je to obuzimalo srce. Danas, čovjek je prema svemu tome bez osjećaja. Što više, u svemu tome otkriva i izvor dosade. Osjeća, da se prevario, kad se vezao uz jednu obmanu.

Bog se skriva, da bi iskušao zvanje svoga izabranika. On je medjutim sasvim blizu njega s istim obiljem svojih dobara, kao i prije. Ali mu On stavlja neki zastor pred oči, da mu omogući da stekne zaslugu zbog velikodušne i nesebične vjernosti.

Ako mi ta kušnja dolazi od Boga morao bih imati na pameti, sebi za utjehu, da ja nisam ništa kriv, što je do nje došlo, da takvo trpljenje može biti plodno, ako ga podnosim u duhu vjere, da je ono obično prolazno i da će mu uz malo strpljivosti, doći kraj i da u slučaju, sve kada bih i u buduće morao neprestano biti bez te osjećajne privlačivosti prema svećeničkom životu, to ne bi bio dokaz, da ne svećeništvo

nisam pozvan. Ta privlačivost nipošto nije neoprostivo vezana uz zvanje. U koliko bi ona bila sama, ne bi bila dovoljan znak za zvanje. Bog se time služi, da pomogne volji, da se nadnaravno odluči za svećeničku službu, kao najbolji način, da mu služimom i da za njega pridobivamo duše. A ta je volja, kao znak posebne milosti, ono, što u nekom subjektu sačinjava bitnu oznaku božanskog poziva. Eto to ne smijem nikada zaboravita i toga bihse morao sjetiti u zgodno vrijeme.

2. Odvratnost, kojoj su uzrok teškoće oko priprave za svećeništvo

Može se dogoditi, da budući svećenik stalno mora svladavati bezbrojne poteškoće u radu oko svoje kleričke formacije: relativni, ali česti neuspjeh u svojem studiju, pogreške temperamenta i karaktera, radi kojih ga često kore, ponizuju i kažnjvaju, zapreke na polju kreposti, katkada zdravstvene smetnje. Ukratko: gotovo neprestano stanje borbe. U tom slučaju sjemenišni život izgleda očito nesnosan i težak. Ipak je sasvim moguće nadvladati taj utisak tokom školske godine, zahvaljujući mnogobrojnim pomoćnim sredstvima, koja nam dolaze od ambijenta sjemeništa, a posebno, pomoći, koju nam pružaju učitelji i duhovnici. Ali dolaze praznice sa svojim dugim tjednima zabave, relativne osamljenosti, povezanosti sa svijetom, uz to i djavolska napast, pa odvratnost prema zvanju lako preuzme maha i čovjek je uvjeren, da je beskorisno nastavljati borbu; da više vrijedi biti dobar kršćanin u svijetu, nego nastojati, bez nade u uspjeh, oko toga, da postane dobar svećenik u Crkvi Božjoj.

Ovdje treba reći samom sebi, da čovjek nije sudac u vlastitoj parnici. Odluka, da li su te poteškoće znak zvanja ili su znak, da čovjek nema zvanja, spada na poglavare. To može biti, ali će tada to reći poglavari. Sve dok oni imaju nade, sjemeništarac nema pravo klonuti. Njihova razboritost, njihovo iskustvo, njihova požrtvovnost je dosta realna, da ne produljuju uzaludu uvijek bogato iskustvo o posljedicama za budućnost.

3. Odvratnost, kojoj je uzrok krivnja samog budućeg svećenika

Vrlo često je i sam sjemeništarac krivac zbog odvratnosti prema zvanju, zbog kojeg se muči. To je posljedica, a možemo reći i kazna za nedostatak odvažnosti, da se dostojno odnosi prema svojem zvanju. Ako zapusti molitvu, ako se ne bori protiv rastresenosti, ako je previše slobodan u vanjskom držanju i u odnosu prema bližnjemu, ako počinja nerazborite kompromise u području grijeha protiv svete čistoće, ako počinja neke grijehe, i ako je tako mlitav, da ih kasnije ponizno i junački ne iznese na svetoj ispovijedi, sve to ne može u budućem svećeniku podržati volju za molitvenim životom, za strogim dostojanstvom, za potpunom čistoćom, a sve su to normalni uvjeti svećeničke egzistencije. Za ono malo, što čovjek ostaje u tim raspoloženjima nemara i mlitavosti, postaje bez osjećaja za nadnaravne ljepote, koje su ispočetka obuzimale dušu i privlačile je k oltaru.

Lijek je protiv toga zla - a zlo je veliko - u pravom obraćenju. Da bismo ga postigli, treba ići na ispovijed, ponizan biti, sabran biti i moliti. Jedan duhovne obnove pod vodstvom kojeg svećenika, bio bi tada najbolje sredstvo, da čovjek svlada opasnost i da spasi zvanje iz pogibelji.

Da li bih se htio izložiti takvoj opasnosti? Bože moj, čuvaj me od nje svojom milošću. Poznajem svoju slabost i ja se nje čuvam, ali se ne čuvam dosta, da budem posve miran. Daj mi, da budem vjeran gorljivom životu, kako ga provodim u sjemeništu, da moji praznici ne budu izvor smrtne odvratnosti prema svetom idealu, koji si se Ti udostojao usaditi u moju dušu.

ODLUKA. - Odmah ću otkriti svojem ispovjedniku osjećaje odvratnosti, koje bih mogao osjetiti prema svojem zvanju.

DUHOVNA KITICA. - "Quae sursum sunt sapite" - "Težite za onim što je gore".

16. srpanj

NAŠA GOSPA KARMELSKA

"Induit me Dominus vestimento salutis et indumento laetitiae" (Is 61,1o).

"Obukao me Gospodin u haljinu spasenja, zaogrnuo me plaštem pravednosti" (Ib.).

1. Kako moram gledati na škapular.

1. - Škapular Naše Gospe Karmelske je dar svete Djevice njezinoj zemaljskoj djeci. Sveti Simon Stock, engleski redovnik - karmeličanin, primio ga je iz njezinih djevičanskih ruku 124o. godine, dok se nalazio u samostanu na brdu Karmelu i spremao za povratak u svoju zemlju zemlju. Vrhovni Svećenici su mu potkrijepili značenje povezujući uza nj dragocjene duhovne koristi i tako dali poticaj vjernicima, da ga nose, Da bi olakšala vjernicima nošenje škapulara, Crkva dopušta, da se mjesto njega nosi medaljica, kad ga je čovjek jednom pravilno primio.

2. - Škapular moram promatrati i kao sakramental.

Crkva ga zaodijeva posebnim obrednim blagoslovom, čime ga odredjuje na pobožnu upotrebu vjernicima. On postaje prema tome za onoga, koji ga prima u isto vrijeme i znak pripojenja Karmelskom redu, kao i znak pobožnosti prema Mariji i zalog njezine zaštite, osobito na smrtnom času.

3.- Kao i svaki sakramental, tako i škapular donosi i daje svoje duhovne plodove samo prema raspoloženju vjere i pobožnosti onoga, koji ga nosi. Prema tome bi bila velika zabluda pripisivati mu nepogrešivi učinak, koji bi se mogao porediti

s učinkom sakramenata, ili još s učinkom, koji se pripisuje amajlijama i zapisima.

Bez kršćanske vjere i pobožnosti nošenje škapulara bilo bi čisto matirijalne, ako baš ne i praznovjerne naravi. Ali, kad su u duši ta raspoloženja kršćanske vjere i pobožnosti, onda je škapular samo vanjski pozitivni znak svega toga i pridonosi, da se oni učvršćuju. Kako osim toga on stavlja vjernike pod posebnu zaštitu i ovisnost o Blaženoj Djevici, čovjek ne bi moga s pravom prijeći s omalovažavanjem preko tog pobožnog običaja.

Jesam li ga do sada cijenio prema njegovoj pravoj vrijednosti? - Da li sam točno ispunjavao sve uvjete, koji se traže, da bih se okoristio svim duhovnim koristima, koje su vezane uz škapular? - Nastojim li širiti, kad se za to pruži prilika, tu tako korisnu pobožnost?

Zahvaljujem Ti, Bože moj, na milostima, koje si mi dao po zagovoru Marije, karmelske Djevice zbog moga pristupanja po škapularu tom Redovničkom Redu. Sjedinjujući se s cijelom svetom Crkvom, upravljam Ti danas molitvu svete Liturgije:

Bože, koji si karmelski red ukrasio osobitim časnim nazivom Tvoje presvete Majke, vazda Djevice, Marije; podaj milostivo, da mi, koji danas svečano slavimo njezin spomen, zaklonjeni njezinom zaštitom zaslužimo doći u vječne radosti.

2. Kako moram gledati na svoje svećeničko ili redovničko odijelo

1. - Moram promatrati svoje sveto odijelo kao vanjski znak svoje posvete službi Božjoj. Činjenica što ga nosim, podsjeća i mene samoga i ističe pred ljudima, da sam se odrekao svijeta, da bi se isključivo predao Isusu Kristu. Moram ga prema tome cijeniti u neku ruku isto kao što cijenim i samo svoje zvanje.

2. - Kao znak razlučivanja svjetovnog ili redovničkog klera, kojem pripadam. Stog sam stanovišta odgovoran za čast svećeničke ili redovničke zajednice, koja me je primila u svoju sredinu. Nedostojnost moga vladanja bacala bi sjenu na svu moju subraću, kao što im i moja krepost može poslužiti na čast. Znamo nažalost, koliko je svijet više sklon, da pripiše zajednici pojedinačne mane, pojedinih od njezinih članovima, nego li svetost većine. To je jedan razlog više, da častim dostojanstvom svaga života svetu uniformu, koju nosim.

3. - Kao spasonosnu zaštitu protiv svjetskih utjecaja. Moja me revarenda obvezuje, da pazim na svoje držanje, na svoj hod, na svoje riječi, na svoje kretnje, na sve svoje vanjsko držanje. Budući da ono, što se može podnijeti kod jednog svjetovnjaka, nije dopušteno kod klerika. Daleko od toga, da me to žalosti, nego naprotiv moram se toliko više veseliti i cijeniti to sveto Kristovo odijelo, koje stavlja

zaštitnu branu izmedju svijeta i mene.

Ove istine uključuju u sebi mnoge praktične primjene, koje mogu lako sam izvesti. Čistoća, uljudnost, ugladjenost, sve su to čisto naravna svojstva. Ali sva su ta svojstva svećeniku i previše potrebna, a da se za njih uopće ne bi zanimao. Uostalom, jako je dobro pretvoriti dobrom nakanom sva ta svojstva u kršćanske i svećeničke kreposti.

Nemam li si što predbaciti u toj stvari? - Da li je način, kako nosim svoju reverendu, propovijed, ili predmet sablazni? Nije bez važnosti, da se to zapitam.

Molitva

O Djevice Marijo, pomozi mi, da uvijek sveto nosim Tvoje odijelo i odijelo Tvojega Božanskog Sina Isusa. Brani me protiv zlobe djavolske i isprosi mi, da ustrajem do smrti u milosti, kojom me je Tvoja dobrota zaodjela. Daj, da se ona pretvori jednoga dana za mene u odjeću slave, koju mi nitko ne će moći svući.

ODLUKA. - Nastojat ću, da uvijek pobožno nosim škapular ili mjesto njega škapularsku medaljicu i smatrat ću svoje vanjsko držanje pitanjem kreposti.

DUHOVNA KITICA. - "Induite novum hominem" - "Obucite se u novoga čovjeka" (Eph 4,24).

17. srpanj

DNEVNI RED PREKO PRAZNIKA

"Notam fac mihi viam in qua ambulem" (Ps 142,8).

"Pokaži mi put, kojim da idem" (Ib.)

1. Potreba dnevnog reda preko praznika

Za svaki iole važni pothvat potreban je unaprijed spremljeni plan i potrebno je držati se nekih pravila. Izgledalo bi, da bi se praznici morali izuzeti od tog pravila, jer su oni po svojoj definiciji oslobodjenje od redovitog dnevnoga reda. Pa ipak ništa ne bi bilo pogibeljnije, da udjemo u praznike bez unaprijed nekih stalno odredjenih biljega, da ne bismo skrenuli s pravog puta. Te biljege nisu ništa drugo, do li razne točke dnevnoga reda preko praznika. Takav dnevni red je potreban, da bismo lako izbjegli opasnostima, koje smo već spomenuli, i kojima mi je poznata opasnost, kao što su: nezaposlenost, rastresenost, popuštanje u molitvi, gubitak ljubavi prema radu.

Iskrena želja, da se tim opasnostima ne izložimo, nije dosta, da im stvarno i umaknemo. Budući da sloboda, što nam je daju praznici obiluje iznenadjenjima. Ona ugrožava i najbolju volju. A koliko bi ona bila opasnija za onoga, koji bi

bio toliko nerazborit, pa pošao na praznike na slijepo, posve se prepustivši okolnostima, onako nekako, kao mala ladjica bez kormilara! Eto, baš takve opasnosti žele predusresti pravila i dnevni red preko praznika, kad ga čovjek pametno napravi i vjerno obdržava.

Sjemenišna pravila možda već predvidjaju kakav dnevni red. Ona barem pokazuju u njemu bitne stvari. Ali je potrebno, da ga još svaki prilagodi svojem osobnom položaju. Prema tome, na svaki je način potrebno, na načinm svoj dnevni red preko praznika, pa makar ne bilo to drukčije nego tako, da se prilagodim bez promjene onom dnevnom redu, kakav je propisan za sve.

2. Svojstva dnevnog reda preko praznika

1. - Točnost

Da bi bio od koristi, dnevni red preko praznika ne smije biti jednostavan, općenita uputa. On mora zalaziti u neke pojedinosti. Neodredjene odluke predstavljale bi opasnost, da nemaju veliki utjecaj na praktični život. Treba točno odrediti pobožne vježbe, koje ćemo obavljati, poslove, koje ćemo raditi, i u načelu odrediti i sate za najglavnije čine.

2. - Gipkost

S druge strane, korisno je i razborito dati tom dnevnom redu neku gipkost, koja omogućuje čovjeku, da se može prilagodjivati raznim okolnostima. Život preko praznika ne odvija se redovitim tokom kao u sjemeništu. Preko praznika dolaze do izražaja mnogi nepredvidjeni slučajevi, koji ometu odredjeni plan. Stoga je potrebno unijeti u raspored normalnog dana preko praznika dosta spretnosti, da bi čovjek povezao obveze, koje mu se nameću s različitim zgodama i izmjenama, koje bi se mogle dogoditi.

3. - Stalnost

Čovjek ne bi mogao iz dnevnog reda izvući veliku korist, ako bi ga neprestano mijenjao. Potrebna je stanovita ustaljenost. Bez tog se svojstva on ne bi mogao nazivati dnevnim redom i ostavljao bi mnogo mjesta samovolji ili lijenosti. Odobrenje dnevnog reda sa strane duhovnika ili kojeg sjemenišnog poglavara ili - ako njih nema - sa strane kojeg svećenika, kojemu smo podložni, bit će dostatno jamstvo, da naš dnevni red ima ova različita potrebna svojstva.

3. Vjernost dnevnom redu preko praznika

Načiniti i nametnuti si dnevni red za praznike nipošto nije sve. Najvažnije je držati ga A to je pitanje volje. Ako to čovjek odvažno ne će, on da će i najbolji dnevni red ostati mrtvo slovo.

Da bismo uvijek imali čvrstu volju, korisno će biti promatrati dnevni red - koji jednom zakonito potvrdjen - kao izraz Božje volje i njegovo vjerno obdržavanje kao vježbu u poslušnosti.

Medjutim se kod toga treba čuvati skrupuloznosti, kao i laksizma. Ne nametnuti si nikakvu kaznu, o vlastiti se svim mogućim izlikama za otstupanje od dnevnoga reda, to ne bi značilo činiti kreposni čin. Ali bi s druge strane bio dokaz duševne ograničenosti, ako čovjek ne bi dopuštao nikakve izuzeti, pa čak niti iz razumnih razloga. Ovdje valja postupati s inteligentnom odlučnošću i mudrom diskrecijom.

Da bismo kontrolirali tu svoju revnost dnevnom redu preko praznika, dobro je polagati svojem ispovjedniku račun o tome, kako ga obdržavamo. Savjeti će svećenikovi biti dragocjena pomoć za volju, koja je uvijek izložena opasnosti da popusti. i oni će umiriti savjest uklanjajući poteškoće, koje bi se mogle ukazati.

Molitva

Bože moj, znadem, da ništa nije maleno u Tvojim očima. Ti ćeš naći isto tako svoju slavu u mojoj vjernosti mojem dnevnom redu preko praznika, kao i u poslušnosti pravilima u sjemeništu. U jednom i u drugom slučaju ispunjavam Tvoju svetu volju. Želim dakle obdržavati ga, koliko bolje mogu, sjedinjujući se Tvojim božanskim nakanama, kojima je bio ispunjen Tvoj život kao djeteta i mladića u Nazaretu. Podupri moju dobru volju, Bože moj, i učini plodonosnim za moju dušu to vrijeme odmora, koje mi daješ.

ODLUKA. - Brižno ću paziti i držati se pravila o kojima sam upravo razmatrao.

DUHOVNA KITICA. - "Viam bonam" - "Dobri put" (pokaži mi, Gospodine!)

18. srpanj

SVETA RADOST

"Gaudete in Domino semper; iterum dico, gaudete" Phil 4,4).

"Radujte se svagda u Gospodinu; opet velim: radujte se"

1. Što je to sveta radost

Radost vrlo opravdano definiramo kao "uživanje duše u posjedovanju dobra, koje ljubi". Time naglašujemo, koliko se ona razlikuje od jednostavnog užitka, kakav je zadovoljenje sjetila. Radost je duhovnog reda. A što da tek kažemo o svetoj radosti, o radosti, koju duša osjeća u posjedovanju, ne kakvog mu drago ljubljenog predmeta, nego uistinu kojeg svetog predmeta? - To je sudjelovanje u radosti, koja je obuzimala srce Marijino, "mater sanctae laetitiae", jer je Gospodin bio s Njome. Sudjelovanje u radosti, koja je ispunjavala Srce Isusovo, koji se neprestano radovao u gledanju svoga Oca. To je u nekoj mjeri sudjelovanje i u radosti [illegible] Božanskih Osoba, koju osjećaju u posjedovanju punine bitka i u medjusobnom

uživanju svake pojedine Osobe u savršenstvima drugih dviju Osoba.

Upravo tako veselje nije nepristupačno nama, siromašnim smrtnicima, koji smo ovdje na zemlji podloženi tolikim kušnjama i izloženi tolikim opasnostima. Svaka duša unstanju milosti nosi u sebi glavni izvor svete radosti: svoje jedinstvo s Bogom.

To jedinstvo, uspostavljeno krštenjem, narušeno možda u svojoj cjelovitosti, a možda i sasvim raskinuto grijehom, potpuno se obnavlja sakramentom Ispovijedi, a razvija i učvršćuje presvetom Euharistijom. Ono je u načelu konačno. Ništa ne može duši oteti tu radost, osim njezine vlastite volje, da je izgubi. Sve dok ona ostaje vjerna svome Bogu, ona može računati na njegova božanska obećanja i živjeti u sigurnosti njegove ljubavi.

Uz taj temeljni razlog radosti za budućeg svećenika postoji i još jedan, a to je ono slatko uvjerenje, da ga je Bog pozvao neiskazanoj sreći svećeništva...

Kako mu se duša ne bi radovala u posjedovanju tolikih dobara i u nadi, da će postići tako veliku čast!

2. Sveta se radost izžaruje

Naravno je, da duša, koja pliva u radosti u posjedovanju dobra, koje voli, svoju radost izžaruje oko sebe. I ako je njezina radost sveta, onda je posvetni i onaj utjecaj, koji iz te radosti nastaje, na veliku korist onih, koji je okružuju. Ona izžaruje mir, kojeg je puna njezina savjest, zahvalnost prema Bogu, koji je obasiplje svojim dobročinstvima, dragovoljnog predanja u njegovu svetu volju, kad je kuša, ljubav prema bližnjemu, u kojemu gleda Božju djecu, sinovsko pouzdanje u Božju providnost, čiji su putevi često čudnovati uvijek bezkrajno mudri i dobri.

Duša, koja je sjedinjena s Bogom, svagdje nalazi prilike, da tu radost, koja se izžaruje, podržava, jer svagdje otkriva otsjev ljepote i dobrote Božje. Sveci je poznaju i uživaju više nego itko drugi. Neki su je od njih posjedovali i u njoj uživali potpuno: Sveti Franjo Asiški je ostao tip veselog sveca, sveca "popune radosti". I Crkva, koja ima za zadaću ovdje na zemlji širiti ljubav Božju, "Crkva se neprestano raduje. Njezina je liturgija blagdan, koji se ponavlja svakog dana. I broji svoje dane po svojim svetkovinama. Koda u boli, ali su joj oči uzdignute na nebo, i pjevajući slavi savršenstva i ljubav Zaručnika. Ona živi u radosti: slobodnoj, snažnoj i zdravoj radosti, koja je plod ljubavi" (Bernadot: De l' Eucharistie a la Trinité).

Kako sam sretan, što mogu crpsti na izvorima svete radosti! Kako moram opet ja sa svoje strane nastojati, da je širim oko sebe u duše, za njihovo dobro i na slavu Božju!

3. Radost sjemeništarca na praznicima

Imajući u vidu sve ono što smo do sada rekli, lako mogu shvatiti, da prazničko veselje, ma kako bilo ono opravdano, ne može po sebi zadovoljiti moju dušu kao budućeg svećenika. Mogu i moram mu se zanosno predati. Melankolija nije praznička krepost, ona uopće nije nikakva krepost. Ali moja izvanjska veselost mora prvotno izvirati iz svete radosti moje duše i njome biti protkana. Ničega prema tome ne bi smjelo biti niti u mojim riječima, niti u mojem držanju, niti u mojim činima, što bi bilo u protivurječju s ovim vrlo čistim izvorom. Ničega pretjeranoga, što bi pomutilo moj nutarnji mir i što bi mi onemogućilo, da u svakn čas čujem glas Božiji i da uvijek na nj odgovorim.

U načinu moga zabavljanja, u razgovorima, u igrama, jednom riječi "u provodjenju praznika", uvijek se mora moći naslutiti, da je moja radost dublja, nego sve to vanjsko, da je ona usadjena i da se podržava u sjedinjenju moje duše s Onim, koga jedinog hoću ljubiti.

O kad bi takva bila moja najdubl ja raspoloženja Bože moj, a takva mogu biti samo po milosti Tvoje dobrote. Tu milost ponizno molim za danas, za sutra, za sve sretne dane, koje mi još udijeliš. O da bih moga provesti ih u pravoj radosti, u radosti, koja se sastoji u tome, da ljubim Tebe i da Ti ljubiš mene.

ODLUKA. - Posvetit ću svako jutro dobrom Bogu sve svoje radosti i sve svoje veselje preko dana, da me ne odvrati od njegove ljubavi.

DUHOVNA KITICA. - "Gaudete in Domino!" - Radujte se u Gospodinu!"

19. srpanj.

SVETI VINKO PAULSKI

"Caritas Christi urget nos" (2 Cor 5,14).

"Jer ljubav nas Kristova nagoni" (Ib.).

1. Njegova ljubav prema siromasima

Ime svetog Vinka Paulskog je postalo sinonim ljubavi, toliko je taj svećenik daleko dotjerao u toj kreposti. Čini se, da je ljubav prema siromasima bila velika strast njegova života. Za njih je bio prosjak, zatvorenik, robijaš na galiji. Za njih bi stotinu puta bio prolio svoju krv. Bezbrojni su gostinjci, dispanzeri i skloništa osnovana njegovim žarom. Njegove kćeri, koje narod dobro naziva "Sestrama Ljubavi", nastavljaju njegovo djelo pod cijelim svodom nebeskim i tješeći i pomažući u svim nevoljama za ljubav Božju, prinose da ljudi svuda blagosivaju njegovo ime.

Ništa nije više evandjeoski i više svećenički, od te ljubavi prema nesretnima. Isus, dobri Pastir, tu je ljubav prvi provodio u djelo. Njegovo božansko Srce se uzbudjivalo pred tolikim bijedama, koje je susretao. A njegove svemoćne ruke sijale su čudesa, da im priteknu u pomoć.

Kasnije ću imati zadaću obavljati službu ljubavi. Moram se na to pripravljati sticanjem i razvijanjem, svakoga dana, nutarnjih osjećaja, iz koji će ona morati izlaziti. Duše ne dira i ne privodi Bogu toliko sama materijalna pomoć, koliko ljubav koja je prožima. A najsnažnija je ljubav ona, koja pruža svoje korijenje u Boga. Ljubiti Boga u siromahu, bolesniku, u grešniku, u onome, koju trpi, kakvo mu drago bilo njegovo trpljenje, eto to je sućut uistinu dostojna svećenika.

Imam li barem želju, da se u tom vježbam? - Nisam li sebičan? - Nisam li bio tvrd prema drugovima u muci, katkada čak i prema pravim siromasima, kojima bih lako bio mogao priteći u pomoć?

Bože moj, daj mi milost, da mogu svaki dan moliti svoje "djelo ljubavi" bez prevelike grižnje savjesti!

2. Njegova divna jednostavnost

Sveti Vinko Paulski postade brzo slavan radi svojih velikih kreposti i svojih divnih djela. Imao je najbolje veze u društvu, medju klerom, na dvoru. Pa ipak, prema priznanju Bossuet-ovom, ono, što je posebno odavalo čar njegove duše bila je divna jednostavnost njegovih riječi i njegova držanja. Što je u tom čudna? - Jednostavnost je cvijet poniznosti i prema tome mogla je samo blistati na tom svećeniku tako poniznom, da se čudio, što se ljudi toliko zanimaju za njega.

Ta krepost ima dar, da osvaja srca, isto kao i ljubav. Po toj kreposti svećenik se priklanja svima, da se time ništa ne odriče dostojanstva svoga svetog karaktera i postaje, prema Apostolovim riječima, svima sve. Zanima se jednako rado za siromaha i bogataša, učenjaka i nepismenjaka, gospodina i seljaka. I svi prepoznaju, u toj uvijek dostojanstvenoj jednostavnosti službenika božanskog Spasitelja, koji je došao na svijet, da otkupi sve ljude.

Kakve li razlike izmedju toga i ponosnog držanja, zapovjednih manira, biranih riječi i svega, što pokazuje jako dobro, čime je zaokupljena jedna ohola duša? - Nikad se ne ću moći dovoljno osigurati protiv te tako lude oholosti, koja je - nažalost - tako stvorena za to, da odbija duše.

Daj mi, Isuse, dio one posebne jednostavnosti, koja je blistala u Tvojoj divnoj osobi, i koja predstavlja žar Družbe svetog Vinka Paulskog.

3. Njegov žar za posvećenje klera

U početku XVII. stoljeća francuski kler, osobito u selima, trpio je posljedice općeg slabljenja vjere i ćudoredja. Nametala se potreba ozbiljne obnove. Sveti Vinko Paulski je tome snažno pridonio uvadjanjem, za mlade levite, pripravnih duhovnih vježba pred redjenjima. U konferencijama, koje tada davao,

izlijevao je svoje srce i osvajao srca svojih slušatelja.

Uspjeh tih duhovnih vježbi bio je očit. "Možemo reći, da je sva elita francuskog klera, prišla tako kroz duhovne svetog Lazara i kroz ruke svetog Vinka Paulskog" (E. de Broglie, Saint Vincent de Paul, collection "Les Saints"). Bossuet, najslavniji od tih polaznika, dao je jedno značajno priznanje o svom pobožnom učitelju u izjavi papi Klementu XI.: "U tim pobožnim razgovorima crpili smo prava načela kršćanske pobožnosti i crkvene discipline".

Te činjenice na posebni način dokazuju korist duhovnih vježbi, osobito za buduće svećenike. One su sada obvezatne u svim sjemeništima. Barem svake godine obavljam duhovno vježbe. To je velika milost. Jesam li se od sada njima dobro okoristio? Ne bi li moja krepost bila jače ustaljena, da sam bolje obavljao duhovne vježbe?

Dao Bog, da se svom svojom dušom dadem na te svete vježbe svaki puta, kada mi se za to pruži prilika!

ODLUKA. - Trajno ću podržavati u svojoj duši ljubav prema svojem svetom zvanju i koristit ću se milostima svoga sjemenišnog života, koliko budem najbolje mogao.

DUHOVNA KITICA. - "Caritas Christi urget nos" - "Ljubav nas Kristova nagoni".

2o. srpanj

POBOŽNE VJEŽBE

"Accedite ad eum et illuminamini et facies vestrae non confundentur" (Ps 33,6).

"Tko pogleda u njega, bit će vedrijega srca, lice se njegovo ne treba zarumeniti".(Ib.)

1. Koje je pobožne vježbe prikladno obavljati u vrijeme praznika

1. - Pobožne vježbe možemo promatrati kao hranu za dušu. U njima ona nalazi duhovnu snagu, koja joj je potrebna, da uzdrži svoj nadnaravni život, da se vježba u krepostima, i da odbija napasti. Pobožne vježbe učvršćuju kršćansko uvjerenje i razvijaju religiozne osjećaje. Stoga ih svi učitelji duhovnog života smatraju redovitim uvjetom ustrajnosti i napretka. Propuštanje svih pobožnoh vježbi prema tome nužno mora dovesti do stvarne duhovne anemije, koja je isto tako opasna za dušu, kao što je fizička anemija (slabokrvnost) opasna za zdravlja tijela.

Iz toga se vidi, kako bi bilo nerazborito propuštati ili svesti gotovo na ništa pobožne vježbe kroz cijelo vrijeme praznika. Budući svećenik time bi izgubio toliko više, koliko redovito više i ozbiljnije redovito obavlja pobožne vježbe.

Nije potrebno, da o tome stičem vlastito iskustvo. Neki su to učinili na svoju veću štetu. Kad su izgubili svoj redoviti kontakt s Bogom, zapali su - bez opiranja - pod utjecaj svjetskog duha, obuzela ih je vanjska i nutarnja rastresenost, katkada su izgubili volju za pobožnost i za svoje sveto zvanje, i tako su se izložili najgorim posljedicama.

2. - Postoji jedna najmanja mjera pobožnih vježbi, koju svaki sjemeništarac mora osigurati preko praznika svojoj duši svaki dan:

Jutarnja molitva, večernja molitva s ispitom savjesti, pa prisustvovanje svetoj Misi sa svetom Pričesti toliko kolikogod je moguće. Možemo reći, da je to mjera, koja je svedena do krajnih mogućnosti. Nije potrebno biti gorljiv, da bi sjemeništarac to vjerno ispunjavao. Skraćivati još i tu mjeru bio bi neosporni znak mlitavosti i znak, koji bi malo zabrinjavao u pogledu ustrajnosti u zvanju. Svaki sjemeništarac, kojemu je stalo do dobra njegove duše, mora ići mnogo dalje. On će nastojati, da svako jutro obavi kratko razmatranje, pa bilo to makar i deset minuta pobožnog razmišljanja ili iza zahvale. Svaki će dan moliti cijelu krunicu, i - ako nije moguće - obavit će svaku večer pohod presvetom Sakramentu i smatrat će svojom srećom, da ostavi nekoliko minuta i za duhovno pobudno čitanje, gdje će tražiti sa svom svojom vjerom novu hranu svojoj pobožnosti. Znači li to tražiti previše od jednog kandidata svećeničkog staleža, napose, ako je već podmakao u bogoslovskom studiju i ako već može gledati u relativno skoroj budućnosti pristup svetim redovima?

2. Kako treba obavljati pobožne vježbe preko praznika

1. - Čini se, da je jedno svojstvo dovoljno, ali se ono bezuvjetno traži, a to je: pobožnost. Očito je, da bi pobožne vježbe, kad ne bi bilo pobožnosti, izgubile sav svoj smisao opstojanja, i ne bi više imale pobožnosti, nego samo ime bez smisla. Nije ih prema tome dovoljno obavit samo materijalno, za čisto umirenje savjesti, da bismo mogli reći, da smo ih obavili. One ne donose svojih plodova u duši na fizički način, kao hrana, kojom hranimo svoje tijelo. Tu hranu ima organizam jednostavno asimilirati, da bi ga jačala. Duhovna hrana, što je sačinjavaju pobožne vježbe, djelotvorna je samo prema dispozicijama duše, koja je prima. I za to je kakva kratka duhovna vježba dobro učinjena mnogo korisnija od svake druge, koja nije obavljena kako treba, ili od više njih, ako su obavljene samo na izvan (proforma).

2. - Da bih osigurao tu bezuvjetnu pobožnost, potrebno je pripaziti na neku nutarnju i vanjsku sabranost. Buka i nemir nikako ne odgovaraju za molitvu, a još manje za jednostavno ramatranje. Ako sjemeništarac ima po sreći na raspolaganju kakvu malu svoju vlastitu sobicu, u njoj će - izvan crkve - naći najbolje uvjete za sabranost. Ali je moguće, da ih nadje i za vrijeme kakve šetnje na selo ili za vrijeme časova odmora, koje ljeto pruža tako lako u svjem parku ili u kakvom vrtu.

Kad više sjemeništaraca stanuje u istom mjestu, njima je vrlo korisno, da obavljaju neke vježbe zajednički, na primjer, da zajednički mole krunicu i čitaju duhovno štivo. To izvrstan način, da se medjusobno potiču i potpomažu dispozicijama, koje zajednički život u sjemeništu čini tako lakima i tako korisnima za dobro sviju i svakoga.

Jesam li vjeran onom minimumu (onoj najmanjoj mjeri) pobožnih vježbi za vrijeme praznika? - Nastojim li uz te nadodati i one, koje posebno smatram korisnima za svoju dušu? - Kako ih obavljam? - S kakavom pobožnošću? - Jesam li svijestan kakve koristi, koju sam do sad iz njih izvukao?

Molitva

Gospodine Isuse, prosvijetli me u tim tako važnim točkama. Udijeli mi pravu velikodušnost, da bez oklijevanja žrtvujem različita zadovoljstva zbog kojih bi došao u napast, da ispustim svoje pobožne vježbe. Ne želim se izložiti opasnosti, da toliko oslabim svoju dušu, da dovedem u pitanje svoje sjedinjenje s Tobom po milosti, niti ljubav prema svojem svetom zvanju. O Marijo, savršeni Uzore pobožnosti, čuvaj u meni volju za te svete vježbe i izmoli mi milost, da u njima crpim uvijek sve obilnije duhovnih sila, kojih mi duša treba.

ODLUKA. - Nastojat ću svaki dan obaviti sve svoje pobožne vježbe predvidjene dnevnim redom, i ako mi se dogodi, da ih ne mognem obaviti, nastojat ću ih nadokanditi dopunskom molitvom.

DUHOVNA KITICA. - "Accedite ad Dominum" - "Pristupite Gospodinu!"

21. srpanj

ČESTA ISPOVIJED

"Semel saltem in hebdomada ad sacramentum poenitetiae accedant" (Can 1367.).

"Neka sjemeništarci najmanje jedanput tjedno pristupaju svetoj ispovijedi" (Ib.).

1. Korist česte ispovijedi za vrijeme praznika

1. - Česta ispovijed je uvijek korisna. Ona je posebno korisna za vrijeme praznika, obzirom na opasnosti, koje prijete kreposti. Budući da su za vrijeme praznika napasti redovito mnogobrojnije, čovjek je izložen opasnosti, da u njima načini i više pogrešaka. Česta je ispovijed najbolje sredstvo, da se od njih očisti savijest. Ona pridonosi i tome, da se duša očuva u većoj čistoći i zadržava je na kosini većih pogrešaka. To je jedna korist od velike važnosti.

2. - Ona donosi duši i veliku korist mudrog vodstva, koje ispovijednik daje uvijek svojem penitentu (pokorniku) nepose, kad ga poznaje u dubinu duše. A kad je taj penitent (pokornik) budući svećenik, onda mu takovo vodstvo može biti samo do posebne koristi.

Ima jedna posebna milost, koja je vezana uz te savjete, što ih ispovijednik daje u činu sakramenta. Duh mu Sveti redovito stavlja u usta riječi, koje odgovaraju potrebama duše, koja se otvara pred njim. I čovjek izlazi odatle ponačešće, pun mira, svijetla i snage. To je dragocjena pomoć za teške časove. Takvi časovi mogu često nadoći kroz tri mjeseca praznika.

3. - Česta ispovijed sili svakog čovjeka, da udje u se, da se ispita, da misli na svoj odnos prema Bogu. A čovjek je jako sklon, usred prazničkih zabava, da živi u nekoj bezbrižnosti u toj stvari. I to je katkada razlog osjetljivog opadanja žara.

A to povlačenje u sebe jest čin toliko neugodniji i toliko manje plodonosan koliko ga obavljamo rjedje. Naprotiv, ako čovjek ima naviku da se često ispovijeda, to se čini bez poteškoće i s više ploda. Kad se čovjek bolje poznaje, onda znade i to, na što mora posebno usmjeriti svoje nastojanje, a milost sakramentalna mopmaže, da doista i nastoji.

Jesam li točan u onako čestom ispovijedanju, ili gotovo tako čestom, za vrijeme praznika, kao i pod školskom godinom u sjemeništu? - Nisam li previše odgadjao svoje ispovijedi iz bezbrižnosti, nemarnosti ili mlitavosti? - Ako mi se to dogodilo, nisam li radi toga morao pretrpjeti kakve štete u svojoj pobožnosti, u svojoj otpornosti prema napastima, u svojoj ljubavi prema zvanju? - Ta pitanja su vrijedna, da ih iskreno ispitujem i isto tako na njih odgovorim. Radi se o interesima moje duše.

2. Pogreške, kojih se treba čuvati u ispovijedi za vrijeme praznika

Tri su takove pogreške, koje dolaze do izražaja osobito za vrijeme praznika: neredovitost, nestalnost, i žurba.

1. - Neredovitost. Crkveno Pravo (Kan. 1367. § 2.) propisuje pitomcima sjemeništa, da pristupaju sakramentu ispovijedi barem jedanput tjedno: "semel saltem in hebdomada".

Vrlo je razborito ne odstupiti od tog pravila ni preko praznika. Zato je dobro imati svoj dan svete ispovijedi i onda je osigurana potpuna redovitost, samo uz uvjet, da je čovjek dosta točan i da se taj dan ispovijeda. To dakako nije zapreka nikakva, da čovjek podje na sakramenat svete ispovijedi čim za to osjeti potrebu i ne čekajući dan za redovitu ispovijed.

Za vrijeme praznika postoje mnoge okolnosti, koje otežavaju redovitu svetu ispovijed: putovanja, primanja ili uzvraćanje posjeta, radovi i različiti poslovi, koji zaokupljaju veliki dio dana, itd. Ukratko, zbog ovog ili onog razloga prijeti opasnost, da čovjek odgodi ispovijed za kasnije.

Katkada se odgadja i po više tjedana. To može biti samo na štetu duše, koja je navikla da ide svakog tjedna svetu sipovijed.

2. Nestalnost. Ako je korisno, da čovjek ima svoj odredjeni dan za svetu ispovijed, još je važnije, da ima svog ispovjednika. Svećenik, kojemu se obraćamo samo jednom i to usput, ne može dušu voditi onako, kako je to za nju potrebno. Za to je potrebno, da ispovjednik dobro poznaje svoga penitenta (pokornika), a to opet pretpostavlja stalnost u ispovijedanju dotičnog pokornika. Može se dogoditi, da čovjeku nije moguće preko praznika prilaziti redovito do svog stalnog ispovjednika- Ali ga ne bi trebalo izbjegavati hotimično. Katkada duše obilaze od ispovjedaonice do ispovjedaonice i katkada se nigdje ne zaustave, ili ako su se u načelu negdje i zaustavile, nastavljaju da nose svoje grijehe od jednog do drugog. To je često u isto vrijeme i nedostatak poniznosti, kao i nedostatak logike. Čovjek se ne usudjuje posve otkriti i dati upoznati svećeniku, kojeg je medjutim uzeo za vodju svoje savjesti. Ništa nije čudno, da ovakav postupak ne vodi ničemu dobrome.

3. - Žurba. Ispovijed traži sabranosti, molitvu, a prema tome i neko najpotrebnije vrijeme. U sjemeništu ga nadjemo lako. Za vrijeme praznika, kad imamo mnogo više slobodnog vremena, ne uspijemo uvijek naći dovoljno vremena da se savjesno pripravimo za ispovijed. Tada čovjek obavlja ispovijedi na brzinu. Sigurno nisu najbolje. Sakramentalna milost ostaje očito ista. Ali od nje čovjek ima manje koristi. Zemlja je uvijek plodnija uslijed umjerene kiše, koja je polako kvasi, nego li uslijed pljuska, koji teče po njezinoj površini. "Age quod agis". Radi brižno, ono što radiš! To je pravilo uvijek mudro. Gdje bi bilo potrebnije, da ga primjenimo, nego li kod primanja sakramenata?

Molitva

Bože Moj, dobro vidim, kako su ta pravila mudra. Ako o njima ne budem vodio računa, izložit ću svoju dušu sigurno stvarnim opasnostima. Ne dopusti, da tako radim! Podrži moju dobru volju. Daj mi, da nadvladam svoju nemarnost, lijenost, ljudski obzir, lažni stid. Daj mi da nalazim u svojim čestim i dobro obavljenim ispovijedima preko praznika, izvor mira i žara.

ODLUKA. - Ispovijedat ću se svakog tjedna, kadgod je to moguće istom ispovijednik.

DUHOVNA KITICA. - "Semel saltem in hebdomada" - "Barem jedanput tjedno".

22. srpnj

STUDIJ ZA VRIJEME PRAZNIKA

"Attende lectioni, exhortationi et doctrinae" (1 Tim 4,13).
"Pazi na čitanje, opominjanje, učenjenje" (Ib.).

1. Korist od studija za vrijeme praznika

Praznici su sigurno uvedeni za to, da se odmori duh, kao i tijelo. Ali s obzirom na njihovo trajanje, urodilo bi vrlo ozbiljnim neugodnostima izbaciti iz njih potpuno svaki studij u pravom smislu riječi. S čisto intelektualnog stanovišta to bi značilo izložiti razum i pamćenje opasnosti, da više ili manje "zardja", kao kakav alat s kojim se dugo vremena ne radi.

S moralnog stanovišta bi to značilo izložiti maštu opasnosti, da luta, što bi bilo opasno za mir duše i za krepost. S jednog i drugog stanovišta studij djeluje kao preventivni lijek, bilo time, što su sposobnosti zaposlene radom, koji im odgovara, bilo što se na taj način odklanjaju izvori rastresenosti i grijeha.

Ali, da tako bude, potrebno je baviti se ozbiljnimstudijem, a ne jednostavnim čitanjem, a prema tome potrebno je u taj studij unijeti primjenu, metodu i ustrajnost, sve ono, što mora ravnati i pravim studijem tokom školske godine.

Ovaj napor ne dovodi u pitanje čar i ljepotu praznika, jer će vrijeme, posvećeno studiju, uvijek biti vrlo ograničeno. Otprilike jedan sat preko dana možemo smatrati dostatnom mjerom, ako se taj sat savjesno iskoristi. Još će preostati dosta sati za zabavno čitanje i na dopuštene igre.

2. Predmet studija za vrijeme praznika

1. - Zadaće preko praznika su prvi predmet tog studija, jer su obvezatne. Krivo bi bilo odgadjati ih na zadnje dane prije povratka. U tom slučaju one ne bi postigle svoj cilj, a taj je, da primoraju studenta, da ne provede cijele svoje praznike bez studija. Najbolje je savjesno izraditi te zadaće sredinom praznika i posvetiti im sve zgodno vrijeme.

2. - Osimzadaća, zadanih preko praznika, dobro je ponavljato gradju, u kojoj čovjek osjeća neke praznine. To je često gradja, kod koje čovjek dolazi u najveću napast, da je pusti po strani, jer nije baš tako laka. Ali je to još jedan razlog više da joj čovjke posveti dio svoga slobodnog vremena. Praznine, koje čovjek brzo ne popuni, predstavljaju opasnost, da postanu konačne. Čitava intelektualna izgradnja može od toga trpjeti.

3. - Jednako je korisno produbljivati gradju, za koju čovjek osjeća posebnu sklonost i gdje najbolje uspjeva. Ima mnogo dobrih knjiga, koje popunjuju priručnike. To je dobar način, da čovjek

temeljito upozna neki predmet, i što više da se s vremenom u njemu i specijalizira.

3. Duh, kojim treba studirati preko praznika

1. - Duh pokore. Vrijeme praznika sigurno nije korizma. Opravdano je posve, da se okoristimo prenostima, koje obiteljski život uvijek sa sobom nosi u to vrijeme, posebno u pogledu hrane i odmora. Pokora ipak ostaje obvezatna. Naš Gospodin nije od nje izuzeo ni jedno doba godine. Bilo kao zadovoljština za prošlost, bilo kao zaštita za sadašnjost i budućnost, ona se nameće u svako vrijeme, u ovom ili onom obliku, svakomu, komu je god stalo do njegova posvećenja.

Studij dolazi sjemeništarcu "kao naručen" preko praznika kao izvrsno sredstvo mrtvenja, a da time ne škodi zdravlju, pa čak, da se ni malo ne odriče u hrani ili snu. Studij je, ako se ozbiljno prihvati rad, a rad je uvijek naporan. Ništa lakše nije, nego prikazati tu muku Dobrom Bogu u duhu pokore, da bismo nadoknadili tako mrtvenja, koja bismo možda činili u sjemeništu, a koja više ne možemo činiti u obitelji.

2. Duh gorljivosti. Budući svećenik nikada ne smije metnuti s vida u svojem studiju nadnaravni cilj, za koji radi: to jest: svoju vlastitu svećeničku izgradnju, dobro duša, koje će mu biti povjerene, slavu Božju, za koju će se morati brinuti čitavom svojom službom. Korisno je, da se sjeti često tog uzvišenog cilja i tokom praznika. Ta će mu misao pomoći, da nadvlada lijenost, bezvoljnost, nepostojanost u naporu, sve, čemu je jako izložen i čassvitu slobodu, koju uživa, i mnoge okolnosti, koje su u stanju omesti izbiljan rad.

Ma kako bili kratki satovi posvećeni studiju za vrijeme praznika, ovaj će nadnaravni žar pridonijeti, da budu plodonosni i vrlo zaslužni u očima Božjim.

Molitva

Bože moj, daj mi milost, da povežem s opravdanim praznićkim zabavama u razboritoj mjeri i intelektualni rad, stavljen na nad naravnu bazu nakanom, da time Tebi ugodim. Dogodili mi se, da skrenem s toga puta, potsjeti me na moju dužnost. Budi uza me, o Isuse, moj božanski Uzoru, za mojim čednim stolom, kao i u svim mojim poslovima, da uvijek činim ono, što je Tebi najdraže, a mojoj duši najkorisnije.

ODLUKA. - Odredit ću, načelno, jedan stalni sat preko dana za vrijeme praznika, za intelektualni rad.

DUHOVNA KITICA. - "Attende lectioni ... et doctrinae" -

- "Pazi na čitanje ... i učenje".

23. srpanj

RUČNI RAD

"Et laboramus operantes manibus nostris" (1 Cor 4,12).
"I trudimo se radeći svojim rukama" (Ib.).

1. Uzvišenost ručnog rada

1. - Ručni rad ima u sebi neku naravnu izvišenost, radi koje je dostojan čovjeka. Kao dokaz dovoljna je činjenica, da ga je Bog dao kao zanimanje Adamu u raju zemaljskom.

Od istočnoga grijeha rad je - istina - izgubio najveći dio svoga čara i pretvorio se u naparnu muku i u kaznu. Ali on nije zato izgubio svoje uzvišenosti. On ostaje razumno djelovanje, podredjeno cilju, koji razum spoznaje i volja hoće u viđu kakvog djelomičnog ili općeg dobra. I time se on visoko uzdiže iznad čisto materijalnog i nerazumnog životinjskog rada.

Čovjek znade i to, da svojim radom daje svojim udovima zdravu vježbu, koja im je potrebna, da troše svoje sile i da očvrsnu u muci. Jednom riječi, i s čisto naravnog stanovišta, rad je vrlo moralan.

2. - Ali, promatram li rad kao kršćanin, onda u njemu vidim i jedno sredstvo, da se lako uzdignem prema Bogu: prema Bogu stvoritelju naravi u kojoj se izvršuje moj posao. Psalmi su puni pohvala, koje se mogu vinuti iz ljudskog srca prema nebu radi ljepote stvorenja; prema Bogu posvemašnjem gospodaru svega što postoji, što se miče, djeluje i misli; prema Božjoj Providnosti, koja je beskrajno pažljiva u iskazivanju dobra svakom svom stvoru; prema Božjoj Pravednosti, koja traži zadovoljštinu za grijeh i prema neiskazanom Milosrdju, koje radо prihvaća kao zadovoljštinu naše najmanje muke i naše najmanje kapljice znoja.

3. - Ali milost me nuka, da još više rada izvučem iz svojih ruku. I onda mi pada na pamet, da je i sam Isus, utjelovljeni Sin Božiji, radio kroz najveći dio svoga zemaljskog života. Svojim radom je otkupljivao svijet prije, nego li su njegove muke i njegova smrt završile to uzvišeno djelo otkupljenja.

I ja sam po milosti tako usko sjedinjen s Kristom, znam, da rukujući ma i najjednostavnijim orudjem, sudjelujem sa svoje strane na otkupiteljskom djelu Boga - Čovjeka. Dostatno je, da mu prikažem svoj trud, u nadnaravnoj nakani, i taj posao više ne obavljam sam ja, nego Isus samnom, u meni i po meni O, kako je takav rad velik pred Bogom, ma kako sićušan i jadan bio u očima ljudskim! Da li bih se ususdio još smatrati, da je rad nedostojan mene, moga zvanja, moga znanja, moje budućnosti? - O Isuse, božanski Radniče, čuvaj me, da nikada tako ne pomislim!

2. Korist ručnog rada za sjemeništarca za vrijeme praznika

Čovjek je dužan hvaliti Boga čitavim svojim bićem. Svojom dušom po molitvi u studiju, a svojim tijelom po radu i mrtvenju. Samo tako možemo razumjeti i tumačiti, da je ručnom radu u redovničkim pravilima, pa i kod najkontemplativnijih redova, dano tako odlično mjesto.

Jedna tako ustaljena i tako općenita praksa mora me potaći na razmišljanje, kako su vrlo stvarne duhovne koristi uza nj povezane.

Jedan dio od tih koristi pobire sjemeništarac za vrijeme praznika, kad se daje iz kreposti na ručni rad. Posebno za njega je taj rad lijek protiv besposlice, koja je loši savjetnik i smrtni neprijatelj kreposti, osobito kod mladića.

Rad smiruje maštanje, čija živost i lutanje tako često dovodi dušu mladićevu na rub ponora. Neke napasti, koliko teške, toliko i ponižavajuće, slomio je, uz Božju pomoć, jaki tjelesni umor od kakavog vrlo napornog posla.

On ukroćuje osjetila, koja - u nekoj dobi - toliko teže, da se pobune protiv duhu! Čovjek nekako uzmiče pred pokorničkom košuljom i mrtvenjem. To se uostalom ne može ni preporučiti svima bez razlike. Ali se svaki čovjek može uvijek odvažno dati prema svojim silama na ručni rad. Mir je tako slatki plod toga rada i sigurno se isplati, da ga kupimo za to malo muke.

Rad može biti i čin ljubavi posebno koristan obitelji. Vrijeme praznika pada ponajčešće, na selu, zajedno sa žetvenim radovima. To je prilika, da se čovjek dade na posao. Nije potrebna neka naročita stručna sprema za najveći dio poslova, koji se ipak ne mogu odgadjati. Ako ih se sjemeništarac lati, on time obavlja čin poniznosti i prinža dragocjene usluge. Njegov primjer može tako pobudno djelovati. On će, zgodnom prilikom, time pridonijeti i tome, da se pobiju neke predrasuse o svdenicima, koje neki površno promatraju tobože kao ljude, koji ništa ne rade, jer obično ne rade ručne poslove.

Kako sam do sada promatrao ručni rad? - Nisam li ga izbjegavao, kao da bi bio mene nedostojan, ili kao pretežak i ne spojiv s prazničkim odmorom? Nemam li posebnih razloga, naprotiv, da u njemu nadjem obranu protiv nekih napasti?

Bože moj, pomozi mi, da se saberem, da razmišljam o tom tako praktičnom predmetu i da stvorim zgodne odluke.

ODLUKA. - Drage ću se volje prihvatiti ručnog posla iz nadnaravne požrtvovnosti i u interesu svoje duše.

DUHOVNA KITICA. - "Nonne hic est fabri filius?"

- "Nije li ovaj tesarov sin?" (Matth 13,55)

,24. srpanj

DOBAR PRIMJER

"Luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona et glorificent Patrem vestrum qui in coelis est" (Matth 5,16)

"Tako neka se svijetli svjetlost vaša pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima" (Ib.)

1. Potreba dobrog primjera sa strane sjemeništarca

1. - Svakomu je dobro poznata snaga dobrog primjera, Za poticaj volje on je važniji od svih riječi. I što dolazi s višega, više privlači. Svaki predstavnik auktorite, ili kakve vrednote, mora mjeriti prema tom načelu odgovornost svojih čina.

Svećenikovi čini, obzirom na njegov posvećeni karakter i na njegovu nadnaravnu zadaću imaju izuzetnu važnost i značenje. Od njega se traži i veća krepost, nego od bilo koga drugoga. Ono, što kod drugoga budu smatrali sitnicom, njemu će ubrajati u znatnu pogrešku. Time se na neizravni način priznaje svećenička svetost, ali se time na njih stavlja i posebni zahtjev, kojemu ne mogu ne osjećati težine.

Sjemeništarac dijeli već u nekoj mjeri taj privilegij i taj teret. Ljudi od njega očekuju krepost, koja je dostojna, njegova zvanja, ljudi na njega paze, sude ga i ne opraštaju mu, ako nije bolji od drugih. U tome leži za njega jedan važni razlog, da bude primjer u očima sviju. On mora prihvatiti savjet, koji sveti Pavao daje Titu: "Sam sebe podaj za izgled dobrih djela". (Tit 2,7).

2. - Bude li sjemeništarac vjeran tome pravilu, on će dobro djelovati i već će biti apostol. A bude li naprotiv tome pravilu nevjeran, upast će u opasnost, da djeluje sasvim obratno. A od slabog sjelovanja na druge do sablazni nije uvijek tako velika daljina! A sablazan je jedna od stvari, koje Isus najstrože osudio: "Jao svijetu od sablazni. Potrebno je, da dodju sablazni, ali jao onom čovjek po kojem dolaze sablazni . A tko sablazni jednoga od malenih, koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo, da mu se objesi mlinski kamen, što ga okreće magare o vratu njegovu, i da potone u dubini morskoj"(Matth 18,6-7). Poredba je strašna. I grijeh mora biti isto tako velik. Kako se moramo toga čuvati!

3. Ovdje mogu načini mnogo zgodnih primjena. Poznajem svoj život na praznicima, različite okolnosti, u kojima prolaze moji dani. Moram ih u duhu prijeći pred bogom i pogledati sasvim iskreno, ne unosim li u njih štogod, što ne bi bilo dobro i pobudno.

Da bih zdravo prosudio svoje čine moram još voditi računa o slabosti, a katkada i o kratkovidnosti onih, koji su im svjedoci. U ovoj ili onoj stvari možda mi moja savjest ništa ne predbacuje, budući da su moje nakane savršeno čiste. Ali ljudi ne vide nakana i prosudjuju djela. I vide katkada zlo tamo,

gdje ga nema. Ljubav me obvezuje, da s time računam. Jesam li imao to na pameti do današnjega dana?

2. Djelovanje dobrih primjera sjemeništaraćevih

Da ne govorimo o zasluzi, koju mu oni donose riti o milostima, koje po njima postiže, dobri primjeri budućeg svećenika mogu najspasonosnije djelovati na bližnjega.

1. - Oni pridonose, da nestane u nekim duhovima vrlo raširena predrasuda, da svećenici i pobožne osobe nisu bolje od drugih. Nisu rijetki ni takovi, koji - jer su raspoloženi protiv pobožnosti, nastoje predbaciti samoj religiji krivice pojedinh osoba, koje ih počinjaju i pripisivati svim pobožnim dušama pogreške pojedinaca. Primjerno će ih vladanje kojeg sjemeništarca prisiliti, ako su iskreni, barem na to, da priznaju, da nemaju pravo stvarati općenite zaključke.

2. - Ovi dobri primjeri učvršćuju kod dobrih kršćana ljubav prema kreposti, i mogu uliti u duše, koje su bolje raspoložene, želju za gorljivijim životom. Takav je plod obećao naš Gospodin kreposti svojih učenika: "Tako neka svijetli svjetlost vaša pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega, koji je na nebesima". (Matth 5,16). Kikakva propovijed nije djelotvornija od svetosti u djelima. Veliki osvajači duša čine više svojim činima, nego li svojim riječima. Nikad se ne ćemo umoriti navodeći primjer župnika iz Arsa. A ono, što herojska svetost izvodi u velikom, to poniznę, ali prave kreposti Božjih službenika, izvode u malom. Nebeski Otac jednako radi prima i jedno i drugo.

3. - Dobri primjeri sjemeništaraca mogu uliti u nekoga ljubav prema svećeništvu i pobuditi zvanje. Takvi slučajevi nisu rijetki. Mnogi svećenici povlače prvi tračak svoga zvanja iz utiska, koji je na njihovu djetinju dušu učinio koji sveti župnik ili kakav gorljivi redovnik, ili koji pobožni sjemeništarac.

Treba isto tako protivno tome reći, da nepobudni primjeri budućeg svećenika po naravi svojoj guše zvanja, koja se bude. To je još jedan razlog više, zbog kojega želim posvetiti najveću brigu sveukupnom svome vladanju. Kako bi to bili plodonosni praznici, kad bih privukao dobrom Bogu jednu apostolsku dušu! Ali, nažalost, kaka bi to bili žalosni praznici, u kojima bi moj primjer odvrati od svetišta koje dijete, koje se počelo zanositi ljubalju za svećenički ideal!

ODLUKA. - Nastojat ću, da drugima dajem dobar primjer i da činim dobro oko sebe, i zato ću nastojati žarjeti istim žarom, kao i u sjemeništu.

DUHOVNA KITICA. - "Luceat lux vestra" - "Neka svijetli svjetlost vaša!"

25. srpanj

SVETI JAKOV STARIJI, APOSTOL

"Potesti bibere calice, quem ego bibiturus sum?" (Matth 2o,22)
"Možete li piti kalež, koji ću ja piti?" (Ib.).

1. Poziv svetog Jakova

Sveti Jakov bio je medju prvima, koje je Isus pozvao na apostolsku čast. Njegova je prva zasluga bila u tome, što se velikodušno odazvao na taj poziv.

Zbog toga je mora, najprije privremeno, a onda posve i zauvijek ostaviti svoju obitelj, svoju barku i svoje mreže. To nije mala žrtva bila. I ti jednostavni ribari nisu bili za to ni malo pripravljeni. Istina je, da svemoćna je milost Božja djelovala na njihove duše posebnom djelotvornošću. Ali čih, da sve ostave, kako je Isus tražio, nije zato bio manje bolan, ali ni manje zaslužan.

Sveti Jakov i sveti Ivan, njegov brat stekli su na taj način neko pravo, da budu zaštitnici zvanja. Dijete ili mladić, kojeg Isus poziva, da ga slijedi na putu svećeništva, isto tako mora, da bi odgovorio na božanski poziv, raskinuti najnježnije veze. I baš radi toga uzmiču mnogi. Potrebna odvažnost je jedna milost. Bog je daje onima, koji je mole i nastoji, da je zasluže. Moram prema tome sve učiniti, da si osiguram zaštitu ovih prvih apostola i da se obodrim njihovim primjerom.

Žrtva ne svršava, nego tek započinje, kad čovjek prekorači prag sjemeništa. Ne svršava se ni primanjem svetih redova. Izmedju ta dva vermenska roka to se otkidanje, da tako kažemo, mora neprestano odvijati. A konačno odluka kod subdjakonata nipošto ne otklanja osjećaj dovršene žrtve ni muku ustrajnosti. Ojačaj moju volju, Bože moj, kao što si ojačao volju ovih prvih apostola. Slab i nemoćan po sebi uz Tvoju božansku pomoć, mogu kao i oni nadvaldati svoju slabost.

2. Njegova borba protiv njegovih naravnih pogrešaka

Uz zaslugu, da se velikodušno odazvao na poziv Učiteljev, sveti Jakov ima još i tu zaslugu, što se borio protiv svoje vrlo nesavršene naravi. On i njegov brat Ivan bili su ljudi tako prenaglog žara, da ih je Isus nazvao "sinovima Groma", Boanerges. Upravo su oni zazivali vatru na grad Samaritanaca, što ne htjede primiti Učitelja. Tom zgodom im je Isus dao znanje, da nemaju njegova duha blagosti i milosrdja i da duh, koji ih prožima, ne odgovara njegovim učenicima.

Jednom drugom zgodom dovede k Isusu dvojicu braće njihova majka. I ona, govoreći u njihovo ime, zatraži, za nih dva prva mjesta u njegovom kraljevstvu. Pa iako nisu oni sami načeli to pitanje ovaj postupak pokazuje kod obadva brata interes i ambicije, koje isto tako protive Spasiteljevu duhu. Kad se čovjek dade na to, da slijedi Isusa, onda se ne radi o častima, nego

o žrtvi. "Možete li piti čašu, koju ću ja piti?..."

Trebalo je ukrotiti tu zlu ćud, poprimiti sasvim druge osjećaje, postati blag, umrtvljen i zaodjeti se svim ovim novim krepostima, za koje im je njihov Učitelj davao tako sjajan primjer, učeći ih jednako i njihovoj potrebi.

Kad je svoje oko Bog bacio namene, ni tada ga pogotovo nije bacio na jednu dušu, koja bi bila bez pogrešaka. Imam mnogo pogrešaka, koje valja ispraviti. Isus je to znao, kad me je potražio i pruža mi svoju milost, da uskladim svoj život s idealom, koji je zamislio za mene. Moram prema tome imati pouzdanja, neprestano se truditi i ustrajati u naporu. To je moj udio u mojoj izgradnji. Sve je ostalo Božji dio i On ga uvijek ispunja.

3. Njegovo tijesno prijateljstvo s Isusom

Jakova je, uz Petra i Ivana, Spasitelj počastio posve izvanrednim povjerenjem. To su bila njegova tri prisna prijatelja. Zato ih je uzeo sa sobom u času preobraženja, u svojoj agoniji. Oni su bili prisutni kod uskrsavanja Jairove kćeri i Isus im je iskazao i druge čine povjerenja, koje nije iskazao drugima. To je bez sumnje posve dragovoljna Isusova dobrota. Ali ne smijemo sumnjati ni malo, da je navedena trojka cijenila taj svoj zavidni položaj i da su se s time bogato okoristili.

Nova pouka za moju dušu budućeg svećenika. I meni Isus pokazuje znakove posebnog povjerenja i prijateljstva. Znam gdje: u neprestanoj sabranosti, duhu molitve, osjetljivoj savjesti, u ispunjenu svih svojih dužnosti iz ljubavi prema njemu. Koliko bih morao napredovati, ostanem li tako poslušan i ustrajan u prijateljskoj Isusovoj školi!

Molitva

Bože moj, za sve, koje si pozvao, kao i mene, da Te slijede na putu svećeništva, molim Te sa svetom Crkvom i vapijem k Tebi: "Gospodine, posveti svoj puk i budi mu čuvar, da utvrdjen pomoću Tvoga apostola Jakova i življenjem Tebi ugodi, i pouzdanom dušom služi" (Molitva dana).

ODLUKA. - Danas ću se posebno moliti za posvećenje budućih svećenika.

DUHOVNA KITICA . - "Potestis bibere calicem?" - "Možete li piti kalež?"

26. srpanj

LIJEPO VLADANJE

"Clerici ab iis omnibus quae statum suum dedecent, prorsus abstineant" (Can 139).

"Neka se klerici čuvaju ozbiljno svega onoga, što ne dolikuje njihovom staležu" (Kan 139).

1. Važnost toga pitanja

Čovjek nije andjeo. Duhovna duša, koja se služi tijelom, polazi normalno od vidljivog dp nevidljivog, od materije, do duha. Zato mi tako lako prosudjujemo svoje bližnje prema izvanjim znakovima: po njihovu ponašanju, držanju, njihovu govoru, i cijeloj onoj njihovoj vanjštini njihove osobe, što je stvarno samo sporedno. Ali nam to govori, koliko je važno, da budući svećenik, a još više svećenik mora paziti na svoje vanjsko lijepo vladanje. To vladanje mora biti crkveno, to znači: dostojno, čedno, otmjeno bez pretjerivanja, bezprijekorno u svakom pogledu.

Takvo se vladanje nameće sjemeništarcu iz poštovanja ne samo prema svojoj vlastitoj osobi, nego i prema svetom staležu, kojemu pripada. Kakva teška povreda lijepog vladanja imala bi svakako održaja i na kler, kojemu je on očito jedan dio. I zato u njegovoj kleričkoj formaciji posebno mjesto zauzima "lijwpo vladanje" i "crkvena uljudnost". Svakako, da to nije glavno. Znanje i svetost će uvijek ostati dva temeljna uvjeta, koji se traže od službenika Isusa Krista. Ali budući da je on svećenik zato, da ide k dušama, vrlo je važno, da u svojim odnosima s njima, ima barem ona svojstva lijepog vladanja i otmjenosti, koja se općenito traže od ljudi iz ugladjenog društva. Ta je potreba tim veća, što je svećenik pozvan, da saobraća sa svima, od najsiromašnijeg do najbogatijeg, od najjednostavnijeg doj najplemenitijeg, od najmanje učenoga do najučenijega.

Dosljedno tome, lijepo vladanje se od njega traži obzirom na povoljni ili nepovoljni utjecaj, koji svojom vanjštinom stvarno utječe na duše. On ih može privlačiti ili odbijati, već prema načinu, kako će se odnositi prma njima. Sve duše naime nemaju dovoljno razvijen duh vjere, da u svećeniku apstrahiraju ono ljudsko i da gledaju u njemu samo Božjeg predstavnika. Pa ako imaju čak i dužnost, da ga promatraju samo u svijetlu vjere ima dužnosti i on, da im olakša, da se toga drže, time, da se ne pokazuje u previše ljudskom svijetlu.

Nisam li previše sklon, da jednostavni i olako prelazim preko tog vanjskog ispravnog vladanja? - Ili naprotiv, nisam li skłon, da tome pridajem pretjeranu važnost i na taj način padam u protivnu skrajnost, koja bi isto tako bila štetna za moje djelovanje na duše?

2. Glavni nedostatci u lijepom vladanju

1. - Nemarnost u odijevanju. - Tu nemarnost općenito svi strogo prosudjuju. I sami siromasi smatraju se obvezanima

nositi pristojno odijelo. Sjemeništarac u toj stvari mora biti još pažljiviji. Nosi li reverendu, mora ju nositi dostojno, ili bi inače mogao nekoga sablazniti. Nositi čisto gradjansko odijelo nije baš tako časno za sjemeništarca, koji je tome sklon. Osim toga tu se još strogo traži najveća pristojnost i najveća čistoća.

2. - Neotesanost u manirama. - Sigurno nisu svi primili otmjenost s rodjenjem, kao obiteljsko dobro. I to nije ništa nečasno, ako čovjek ima skromne i jednostavne roditelje, Ali, ako otmjenost nije urodjena, čovjek je mora i može steći, kad je odredjen, da bude na čeli zajednici vjernika. Čovjek je s naporom uvijek može steći u dostatnom stupnju, da ne vrijedja zdravu i pohvalnu kršćansku ugladjenost.

3. - Prosti način govora. - Pod izlikom jednostavnosti i iskrenosti, neki prečesto padaju u prosti način govora, što možemo ispričati kod jednog laika, ali ne možemo oprostiti crkvenom čovjeku. Ima riječi, izraza, načina govora, koji se teško kose s onim, što ljudi očekuju iz usta jednog svećenika. A čovjek, nažalost, vrlo brzo stiče u tom naviku.

4. - Propusti pravila kršćanske uljudnosti, koji su na snazi. - Čovjek ne može, a da se ne osramoti u očima bližnjega, jednostavno i lagano prelaziti preko svih tih pravila, pa makar ona sva u najvećoj većini bila posve konvencionalna. Znati pozdraviti, znati se predstaviti, s nekim se oprostiti, primiti posjetnika, odgovoriti u prikladno vrijeme i odgovarajućim riječima na kakvo pismo, na kakav posjet: sve su to očito sitnice. Ali sve one imaju svoju važnost u medjuodnim odnosima i svećenik je po svojoj službi čovjek, koji ima neprestano veze s ljudima. One se u prilika za mnogobrojne kreposne čine. Ne bih se za sve mogao to zanimati bez neprilika.

U svim tim stvarima pretjeravanje je očito naprotiv pokudno. Zlatna sredina leži ovdje u kreposnoj jednostavnosti, koja je daleko isto tako od svake afektacije i namještenosti, kao i od lijenog nemara i nedolične bezobzirnosti.

Nije li potrebno, da se osvrnem na svoje držanje u toj stvari? - Sloboda, koju mi pružaju praznici, obvezuje me, da na to mislim pred Bogom. Želim to iskreno učiniti. Bože moj, pomozi mi, da se popravim, ako je potrebno, da se učvrstim u svojem dobrom vladanju, ako si nemam što predbaciti.

ODLUKA. - Bdjet ću, iz kreposti i brige za dobrim primjerom, nad svim svojim vanjskim držanjem, osobito u časovima veće slobode.

DUHOVNA KITICA. - "Honeste ambulemus" - "Hodimo pošteno"

(Vidi "Okružnicu" o svećeničkom odijevanju, koju je za djakovačke bogoslove i svećenike izdao Biskupski ordinarijat u Djakovu dne 25. studenog 1956. br. 1760. u 0-IV-1956. god., kao i Pravilnik za velike ljetne praznike, koji o tome takodjer govori.)

27. srpanj

SINOVSKA I BRATSKA LJUBAV

"Quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum" (Ps 132,1).
"Gle, kako je lijepo i kako je ugodno, kad braća u miru stanuju zajedno!" (Ib.).

1. Izvor iz kojeg izvire ta ljubav

Ljubav medju članovima iste obitelji jednih prema drugima je naravna ljudskom srcu.

Ali, čini se, da u kršćanskoj obitelji ta ljubav redovito poprima svoj ljepši razvitak, jer tu ta ljubav odgovara ne samo krvnom nagonu, nego još i nastojanjem držati Božju zapovijed i slijediti primjer najsavršenije obitelji, što je ikada živjela na zemlji, Svete Obitelji. I zato je u kršćanskoj obitelji ljubav medju članovima toliko jača i dublja, koliko je kršćanski ideal uzvišeniji. Tu je prvi izvor duboke ljubavi, što je budući svećenik osjeća prema svojima i koju uživa od svojih.

Još ima jedan drugi izvor, još više vezan uz njegovu osobu: to je sloboda njegova srca od svake ljudske ljubavi, koja je strana obitelji. U tom predmetu on ne smije gajiti nikakvih težnja budućnosti. Njegovo zvanje mu izričito zabranjuje i on si je sam u toj stvari zatvorio put, pošavši prema oltaru. Bog i duše imat će posve cijelo njegovo srce. Ali to srce ne će zato prestati pripadati posve čitavo i bližnjima. Oni će njemu nadalje uzvraćati toliko više svoju ljubav, koliko budu osjetili, da su oni jedini, koji posjeduju njega iza Boga.

I zato ništa ljepše nije od jedinstva, koje kraljuje izmedju svećenika i budućeg svećenika i njegove obitelji. I mogu u svoje ime pjevati zajedno sa psalmistom: "Oh, kako je lijepo i ugodno, kad braća u miru stanuju".

2. Njezini plodovi u krilu obitelji

Ako je sjemenište zrac gorljiv i ako uistinu nastoji oko toga, da odgovori na milost svoga zvanja, njegova sinovska i bratska ljubav ne će imati nikakvih poteškoća, da se pretvori u nadnaravno raspoloženje, koje će nositi najljepše plodove. On će ljubiti svoje, kao sin i kao brat, ali i kao kršćanin i kao budući svećenik. Njemu će najviše na srcu ležati to, da čini dobro njihovim dušama. A za to će se ustrajno moliti za njih. Njegova je molitva njegova velika snaga. On će je staviti njima u službu s nježnom brigom, povjeravajući Bogu njihove brige, njihove muke, sve njihove nakane.

On će im iskazivati znakove poštovanja, razumnog i velikodušnog, plaćajući dragovoljno svojom mukom, da olakša njihovu.

Nastojat će na svaki način, da im bude ugodan. U obiteljskom životu najmanje pažnje su često izvor najvećih radosti.

A kad one izviru u jednom srcu posvećenom Bogu, tada one nose u sebi miris djelotvornog primjera.

Konačno će nastojati opraštati i podnositi u neizbježivim slučajevima, kada dodje do izražaja različnost karaktera i ukus. Nema uopće obitelji, u kojoj ne bi došlo do malih neslaganja. Krepost sjemeništarčeva će naći u tome gradju za vježbanje u toku praznika. Njegova ljubav prema Bogu, i ljubav prema svojima, izmješane su u jedan osjećaj nadnaravne ravnodušnosti, tako da će mu dati snage za to. I to će još biti dobra posljedica njegova prisustva u obiteljskom krugu.

3. Njezini plodovi izvan obitelji

Raspoloženja, koja ispunjuju članove obitelji jedne prema drugima, teškomostaju tajna. Ona prelaze uvijek više ili manje na krug prijatelja, susjeda i poznanika. I zbog toga nastaju klevetanja i ogovaranja, kad sloga nije potpuna i savršena. Ali to dovodi i do medjusobne pomoći i poticanja, kad su srca iskreno i usko sjedinjena. Prvi su kršćani udivljavali pogane sa svojim: "cor unum et anima una" - "jedno srce i jedan duh" (isp. Act 4,32). Taj isti učinak ima i kršćanska ljubav članova iste obitelji. Ta ljubav pomaže, da cijenimo religiju, koja je nadahnjuje i može katkada biti uzrokom sretnih izmjena u vladanju, pa čak i pravih obraćenja kod onih, koji stoje izvana pod njezinim slatkim i okrepnim utjecajem.

Gorljivost budućeg svećenika ima prema tome ovdje vrlo zgodno polje djelovanja. To je djelovanje diskretno, ali toliko sigurnije i djelotvornije, koliko time pružamo dobar primjer.

Mogu dakle na posebni način učiniti svoje praznike plodnim, da ništa drigo ne radim, nego vježbajući se nadnaravno u toj sinovskoj i bratskoj ljubavi, koja je već tako slatka mojem srcu. Želim se na to potaći, stavljajući si pred oči primjer najljubeznijeg Sina, koji živi u nazaretu s najljubeznijom i najljubljenijom od svih majki inajpožrtvovnijim Ocem. Moje me zvanje sili, da idem tim tragovima. Gdje će mi biti ugodnije, da ga slijedim?

Molitva

O Isuse, božanski Uzore, najodanije djetinje ljubavi, izlij u moje srce jednu kapljicu te neiskazane ljubavi, kojom si ispunio poniznu nazaretsku kućicu. Daj mi, da - po Tvom primjeru - budem blag, uslužan, spreman činiti veselje, pomoći, u jadu utješiti. Daj, da ljudi mogu prepoznati Tebe u mojoj jadnoj osobi i da blagoslivaju Tebe zbog svetog ideala, koji si mi nadahnuo.

ODLUKA. - Nastojat ću za vrijeme svoga boravka na obiteljskom ognjištu, vježbati se u kreposti, da nadnaravno ljubim svoje i da im to pokazujem.

DUHOVNA KITICA. - "Cor Jesu, bonitate et amore plenum, miserere nobis" - "Srce Isusovo dobrote i ljubavi puno, smiluj nam se!"

28. srpanj

POŽRTVOVNI RAD U ŽUPI

"Quid hic statis tota die otiosi?... ite et vos in vineam meam" (Matth 2o,6).

"Što stojite ovdje čitav dan besposleni?" (Ib.).

Jedna od najboljih zaštitinih mjera za krepost i zvanje sjemeništarca za vrijeme praznika nalazi se u požrtvovnom radu u župi. Bilo u gradu, bilo na selo ima mnogo poslova, kod kojih on može pružiti korisno svoju pomoć: dječije pjevanje, ministriranje, društva, župski listići, itd. Taj požrtvovni rad donosi sa sobom dragocjene koristi, samo ako ga čovjek obavlja onako kako treba.

1. Koristi požrtvovnog rada u župi

1. - To je prije svega sjajni način, da čovjek izbjegne besposlicu i dosadu i njihove zlokobne posljedice. S toga stanovišta gledajući, čovjek u tome radu nalazi jedan zaklon protiv samoga sebe, u onim časovima, kada - jer nema ništa točno pdredjenog za posao - upada u napast, da se prepusti besposlici. Djelatnost, što je čovjek stavlja u službu svećenika uvijek je korisna, i za jednog sjemeništarca ne može biti bez privlačivosti.

2. - Požrtvovni rad na župi uspostavlja česti dodir izmedju sjemeništarca i svećenika i produžuje na taj način nadnaravnu atmosferu sjemeništa. Za vrijeme školske godine te su veze, da tako kažemo, neprestane. Profesori i studenti žive pod istim krovom, susreću se na istim mjestima, neke vježbe obavljaju zajedno. To sve stavlja, i bez njegova znanja, oko duše mladog klerika mnogostruku zaštitnu branu. Ulazak u praznike oslobadja ga najednom od onoga, što ta brana ima malo skučenosti, ali ga u isto vrijeme lišava i one pomoći, što je ona donosi u njegovoj dobroj volji. Tu dragocjenu pmoć, na sreću, može jednim dijelom opet naći u župi, gdje provodi svoje praznike. Dobar pastir uvijek prima s ljubavlju dušu, koju je Bog izabrao za svoje svetište i ništa mu nije toliko na srcu, kao to, da joj pomogne, da ustraje u žaru pre svojem svetom zvanju.

3. - U tom se radu pruža sjemeništarcu još i zgodna prilika, da se upozna s radom u društvima i - što više - izdaleka i sa svećeničkom službom u strogom smislu riječi. Teorija, koju je naučio u sjemeništu poprima ovdje svoju vrlo korisnu, ako baš ne potrebnu, nadopunu. Koliko čovjek ima u toj stvari iluzija, sve dok ga život ne stavi pred svakidašnju stvarnost!

4. - Konačno je požrtvovni rad na župi i izvrsna škola odricanja. Tu se čovjek uči žrtvovati svoje vrijeme, svoje sile, svoje sklonosti i ono, što više voli. Pa kad bi iz svega toga izvukao samo te koristi, već bi se time ispłatila uložena muka!

Učinio bih prema tome vrlo krivo, kad bih se za vrijeme praznika držao po strani od svećenika i od društava i poslova, što ih vodi, i kad bih k njemu prilazi samo u nuždi, ili kad to traži uljudnost. Kako vidim postoji i jedan mnogo bolji odnos,

Daj mi, Bože moj, snage, da dosljedno radim!

2. Kojim raspoloženjem treba pristupiti radu u župi

1. - Nadnaravni duh. - To je temeljno raspoloženje. Bez njega bi rad na najreligioznijim poslovima bio samo posve ljudska djelatnost, a možda čak i tašto i besplodno djelovanje.

Taj nadnaravni duh mora doći do izražaja u religioznom poštovanju prema svećeniku, prema svetim stvarima i prema djeci.

Posvećeni karakter svećenikov i njegova pastoralna vlast stavlja ga visoko iznad mladog sjemeništarca. To ne smijemo zaboraviti.

Na svetim mjestima nitko se ne smije vladati, niti s predmetima kulta i liturgijskim obredima postupati kao s vanjskim, profanim stvarima, a još manje to smije budući svećenik. "Sancta sancte tractanda sunt" - "Sa svetim stvarima treba sveto postupati". Dječje duše su svetišta, u kojima stanuje presveto Trojstvo. U tome je najdublji razlog najvećeg poštovanja prema njima. "Maxima puero reveretia" - "Dječaku veliko poštovanje!"

2. - Poniznost. - Pa sve ako se i dadem na posao sa žarom i gorljivošću, ne smijem izgubiti s vida svoje neiskustvo. Možda imam neke osobne ideje, apostolskih želja, sjajnih nakana. Ali praktično sve moram naučiti na terenu, na poslu. I vjerojatno će mnoge moje iluzije pasti u vodu u dodiru sa stvarnošću.

Moram dakle biti dovoljno ponizan, da ne započinjem, bez savjeta i bez odobrenja, nikakvu važniju stvar. Nadalje da ne kritiziram stanje stvari, koje postoji pod izlikom, da ne odgovara mojim idejama. Da se ne suprostavljam iskusnijima od sebe hladnim prihvaćanjem želja i prigovora. Poniznost je na posebni način krepost početnika. Htjeti raditi na svoju ruku i neobazirati se nato, ovdje bi značilo učiniti beskorisnom, pa čak i štetnom i najdjelotvorniju požrtvovnost.

3. - Vesela revnost. - Ako išta treba činiti rado, onda je to ono, što činimo iz ljubavi i iz požrtvovnosti prema Bogu. "Bog voli onoga, koji veselo daje" - veli Sveto Pismo (II Kor 9,7). Sigurno je zaslužno skratiti časove zabave za vrijeme praznika na račun rada u kakvom katoličkom ili župskom društvu. Ali, ne bi li to značilo izgubiti dobar dio svoje zasluge, ako bi čovjek radio preko volje? - U ljubavi prema svojem zvanju crpit ću veseli žar, kakav dolikuje unijeti u taj posao. Svakako će doći neprilike, koje ga stavljaju na kušnju. To je još jedan razlog više, da radimo s još čistijim nakanama, učeći se, kao budući svećenici davati samoga sebe dušama.

Jesam li tako radi do sada? Jesam li raspoložen, da se u buduće dajem, kako to znade činiti gorljivi sjemeništarac?

ODLUKA. - Stavit ću se dragovoljno na raspolaganje svećeniku u onom poslu, za koji on bude smatrao moju pripomoć korisnom.

DUHOVNA KITICA. -"Služiti Bogu i u njegovu svećeniku".

29. srpanj

VEZE SA SJEMENIŠTEM

"Audi, fili mi, disciplinam patris tui" (Prov 1,8).

"Slušaj, sinko moj, pouku oca svojega" (Ib.).

1. Izvor i korist tih veza

Svako sjemenište, dostojno svoje nadnaravne zadaće u Crkvi, posjeduje neki duh, kojim ono prožima svoje učitelje i svoje učenike. Možemo ga prepoznati po nekim, katkada vrlo izrazitim karakterističnim osebinama. Ova je kuća na primjer poznata po svojoj na posebni način temeljitoj intelektualnoj izgradnji. Ona druga po žarkoj pobožnosti, koju ucjepljuje u duše, ona treća po religioznim odlikama u vladanju, koje usadjuje u svoje podložnike.

A sjemeništa i kuće za klerički ili redovnički odgoj imaju zajedničko to, da njihov duh, kakavgod on bio, sačinjava za njihove članove neko obiteljsko dobro, do kojeg svi općenito drže i koje većina rado ističe. Taj ih duh medjusobno sbližuje još dugo vremena nakon zajedničkih godina studija. A još ih više sjedinjuje vezama svetog prijateljstva za vrijeme njihovog boravka pod istim krovom. Time tumačimo onu radost, koju svi osjećaju pri povratku u svoju "kuću", i u tome, da s njome podržavaju veze, kada su još od nje daleko.

Ta ljubav prema sjemeništu dolazi do izražaja kod svakog dobrog bogoslova za vrijeme praznika. Sreća, što je opet u obiteljskom krugu, zadovoljstvo zbog sloboda, koju opet uživa u vrijeme praznika nakon dugih mjeseci ovisnosti, ne briše nipošto u njegovu srcu sjećanje na sjemenište. Ako bi tako bilo, to ne bi bio dobar znak. Možda bismo mogli iz toga zaključiti, da takav ne voli baš jako svoje zvanje. Ali, na sreću to su samo izuzetni slučajevi. To dokazuje iskustvo. I to sve služi na čast tim svetim kućama. I baš za to te kuće ostavljaju na njihovu dušu tako jaki utisak, što ih one obilježuju svetim pečatom izabranika svetišta.

Blagoslovljen neka bude Bog, osjećam li u svojem srcu tu iskrenu ljubav prema kući, koja me sprema za moju svetu zadaću. Budućnost će mi pomoći, da to dobročinstvo još bolje ucjepim, a već i sada ima ono i za moj duh i za moje srce najdzbiljnije koristi.

2. Kakve mogu biti moje veze preko praznika sa sjemeništem

Za većinu sjemeništaraca veze sa sjemeništem preko praznika mogu biti samo pismene. Ali, i take su veze od velike važnosti. One podržavaju vezu izmedju sjemeništaraca i onih poglavara, koji su imali na njega veći utjecaj i čiju požrtvovnost on posebno cijeni: rektora, duhovnika, profesora, prefekta, ili kojeg drugoga.

Poštovanje i zahvalnost to često nameće i kao dužnost. U ispunjavanju te dužnosti, pažnja nekih duša se katkada vrlo lijepo očituje.

Te veze može katkadauvjetovati i potreba za intelektualnom pripomoći, a osobito, za moralnom podrškom. Kolike li utjehe za mladog klerika, koji je u kušnji, ako primi kakvo lijepo pismo od svoga duhovnika! Ali, potrebno je pružiti poticaj, za takav list otvorenošću srca, punog pouzdanja. Bezbroj zvanja je spašeno ovakvim providencijalnim činom Božjeg predstavnika.

Ali i onda, kada te pismene veze ne uvjetuju neke posebne prilike, pisma mladih klerika preko praznika svojim učiteljima su uvijek dobro došla i oni ih rado primaju, a njima uvijek donose korisnih poticaja.

Još bolje od pismenog saobraćaja, sve to još bolje postižu, posjeti, kad su oni mogući. I zato je vrlo poželjno, da sjemeništarci, koji provode svoje praznike negdje u blizini svojih poglavara, osobito duhovnika, da ih često posjećuju s njihovim dopuštenjem

U izvjesnoj mjeri bi istu takvu korist mogao imati klerik, ako se poveže i posjećuje neke od svojih sudrugova, koji su gorljivi, pogotovu, ako već iskusio sretni utjecaj na sbe.

Podržavajući tako veze sa sjemeništem za vrijeme dugog vremenskog razmaka, u kojem bi čovjek uslijed tolikih stvari mogao na nj zaboraviti, može se samo učvrstiti u ljubavi prema svećeništvu, baveći se svetim poslovima, koji zauzimaju najveći dio školske godine.

Nemam li si što predbaciti u tom pogledu? - Nisam li štogod pogrešio u svojem dužnom odnosu prema svojem rektoru, svojem profesoru, svojem duhovniku? - Imam li toliko prostodušnosti i pouzdanja, da od njih zatražim svijetla i poticaja u svojim poteškoćama? - Nadje se katkada sjemeništaraca, koji izbjegavaju koliko samo mogu svaku vezu sa svojim sjemenišnim poglavarima za vrijeme praznika. Ako i nisam jedan od takvih, ne nalazim li se možda u opasnosti, da radi svojeg temperamenta ili svoje nemarnosti, pađnem u istu pogrešku? - Vrijedno je, da si sva ova pitanja postavi i o njima se ispitam pred Bogom?

Molitva

Bože moj, daj mi veliku ljubav prema svetoj kući, kojoj si povjerio moje zvanje. Podaj mi, i prema mojim poglavarima osjećaje poslušnosti i svete ljubavi, kakvu oni s pravom od mene očekuju. U teškim časovima, koji mi mogu kucnuti za vrijeme

mojih praznika, daj da uzmognem u njima naći snage, pouzdanje i spas!

ODLUKA. - Smatrat ću svojom dužnošću, uz poželjnu uvidjavnost, da ostanem za vrijeme praznika u vezi sa svojim sjemenišnim poglavarima.

DUHOVNA KITICA. - "Sjemenište je moj dom!"

30. srpanj

POVRATAK

"Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus" (Ps 121,1).

"Obradovah se kad mi rekoše: idemo u kuću Gospodnju" (ib.).

Mogli bismo reći, iako možda zvuči nevjerojatno, da je najvažniji čin u praznicima jednog sjemeništarca, čin, kojim ih zakljućuje, a to je: povratak u sjemenište. Na kraju krajeva oni nemaju drugog cilja, nego da ga priprave i da mu omoguće, da se ostvari u najboljim uvjetima. Koji su to uvjeti? - To je vrlo važno, da ispitam.

1. Treba se vratiti bez oklijevanja

Koliki nažalost oklijevaju i katkada odgadjaju do zadnjeg časa! To čine iz dva razloga, izmedju ostalih, koji taj čin tumače, ali ne opravdavaju: prvi je odvratnost od strogog sjemenišnog života, a drugi je: kod nekih strah, da ne postanu loši svećenici.

- Odvratnost sjemeništa. - Lagani život preko praznika, vrlo ugodne obiteljske radosti, možda i neko popuštanje u vježbanju duhovnog života, sve se to navuklo kao neki lagani oblačak na lijepi svećenički horizont, o kojem je sjemeništarac tako često sretno i zanosno sanjao i za vrijeme školske godine. Sada ne vidi ništa drugo, do li oni strogu, tešku stranu toga. Djavao lukavo uvećava stvari. Čovjek počinje praviti poredbe s kakvim drugim životom, sigurno manje lasnim, ali ipak jednako dostojnim krštenika, i koliko manje mučnim! Čovjek oklijeva, da se povrati. Nastoji u najmanju ruku, da uvjeri svoju savjest u hipotezu, po kojoj se ne bi vratio. Evo napasti. Ona može imati kobnih posljedica. Nema drugog sredstva, da nadvladamo tu napast, nego da odmah, bez oklijevanja s njome obračunamo.

Sada barem mogu razmišljati, Samo malo razmišljanja pred Bogom će me uvjeriti, da su utisci uvijek slabi savjetnici. Nikada ne smijemo poduzeti kakav važni čin samo pod jednim utjecajem. Mogli bismo to požaliti. Koliko se nerazboritih radi toga pokajalo! Uostalom, pokazuje i iskustvo, da se ti mučni utisci rasplinjuju tako brzo, kao što su i nastali, kad čovjek ima snage, da se protiv njih bori. Oni će nestati sigurno,

kad sjemeništarac prihvati jednom sjemenišni život bez slabosti. Lijepo sunce svećeničkog ideala će iznova zasjati svim sjajem i to će biti vedra radost levite, koji se vraća u dom Gospodnji: "Laetatus sum... in domum Domini..."

2. - Strah, da ne postanu loši svećenici. - To je drugi utisak, koji je sasvim protivan onom prvomu, ali nije ništa bolji. Svećenički ideal se pokazuje kao takav ideal, da se čovjek počinje bojati, da ga se ne bi pokazao nedostojnim. Katkada nerazborite refleksije kršćanske sredine, istina, ali koja nije dosta nadnaravno rasvijetljena, pridonose pojačanju toga straha: "Znaš, dobro promisli! Bolje je, da ne nastavljaš, nego da postaneš loš svećenik. Kada jednom to postaneš, bit će prekasno!" Tim bojažljivim kršćanima treba odgovoriti: "Modicae fidei, quare dubitasti?" - "Malovjerni, zašto si posumnjao?" (Matth 14,31). Kad bi svi mislili kao oni, onda ne bi bilo ni jednog svećenika na zemlji, jer svaki čovjek može pogrešiti i može se opravdano bojati svoje slabosti. Ali s milošću Božjom, milošću sakramenata sv. Reda, milostima svećeničkog staleža, svaki "pozvani" mora sve moći. "Omnia possum in eo qui me confortat" - "Sve mogu u onomu, koji me jača" (Phil 4,13). Prema tome, bez oklijevanja! Bog je uvijek vjeran. On je pozivao juče, zove još i danas. Ostalo nije važno.

2. Treba se vratiti s veseljem

Jasno je, da rastanak s obitelji, pa čak i onda, kad je to čovjek proživio već mnogo puta, ostaje težak. To je žrtva. Sjemeništarac ne može, a da je ne osjeti. Neke obiteljske okolnosti čine taj rastanak još težim. Ali, ako mu je srce - i opravdano - malo tužnije, to ne smije pokvariti veselja, što se vraća u kuću Božju. Nova je godina u sjemeništu jedan korak bliže oltaru prve svete Mise. Takvih važnih koraka nema baš toliko u sjemenišnom životu: jedno dvanajstak otprilike. Broj im se brzo smanjuje. I što se više smanjuje, zora svećeništva biva sve bliža, sve sjajnija. Zar se za to ne isplati žrtva srca? - Bog je uostalom spreman, da ga nagradi nadnaravnim radostima mjesto najopravdanijih naravnih radosti. Nisam li to već iskusio? - Oh, da! Vratimo se veselo, podjimo u kuću Gospodnju, kuću moje duše, moje duše budućeg svećenika, koju je već Bog ispunio svetim željama za apostolatom: "In domum Domini ibimus!" - "Idemo u kuću Gospodnju!"

3. Treba se vratiti odlučno

Sigurno je potrebno mnogo snage, da čovjek opet započne novu školsku godinu teškog rada, poslušnosti, neprestanog napora, da podloži narav svetim zahtjevima milosti. Ali to je posve nadnaravna snaga, koju Bog uvijek daje onomu, tko ga zamoli, i tko čini, sve što mu je moguće. Ta se snaga nalazi kao u svom izvoru, u Euharistiji. Koja žarka sveta Pričest, koji dobar pohod presvetom Sakramentu, i snaga se vraća u dušu, proživima je i učvršćuje. Rad ostaje naporan, borba teška, ali ni snage ne ponestaje za rad, za borbu, za uspjeh i pobjedu.

Daleko od nas zato svaka pomisao na klonulost, svaka pomisao na otstup ili predaju. Bog je sa mnom. Treba ići naprijed! Idem prema svijetlu i miru srca, prema plodnoj svetosti jednog života, koji sav pripada Bogu i dušama, prema kući Gospodnjoj. "In domum Domini ibimus!" - "Idemo u dom gospodnji!"

ODLUKA. - Odbit ću bez raspravljanja svaku napast, koja bi dovela u pogibao moju ustrajnost.

DUHOVNA KITICA. - "In domum Domini!" - "U kuću Gospodnju!"

31. srpanj

ISPIT SAVJESTI

"Cogitavi vias meas et converti pedes meos in testimonia tua" (Ps 118,59)

"Razmotrio sam puteve svoje i obratio nogu svoju k svjedočanstvima svojim" (Ib.).

Svi se duhovni pisci slažu u tome, da je ispitivanje savjesti potrebno svakome, tko želi napredovati u kreposti. Posebno vrijedi to načelo za budućeg svećenika, koji je, osim toga, na praznicima!

1. Zašto moram obavljati ispit savjesti

1. - Moram ga obavljati prije svega, da se upoznam. Svaki je dan dosadašnjih razmatranja zacrtao koju idealnu crtu mojih praznika. Svaki sam dan stvorio po koju odluku. Veoma je važno baciti na cijeli mjesec jedan zaokruženi pogled. Možda ću na svojem odijelu naći kakvu veću mrlju, možda i rupu! Možda ću u svojem trgovačkom poslovanju pronaći kakav dug, na koji sam zaboravio, a kamati na nj rastu, pa makar za to i ne znao!

2. - Moram obavljati ispit savjesti i zato, da ispravim i pročistim ono, što do sada nije bilo u redu. Mrlje valja očistiti, rupe zakrpati, dugove isplatiti. Ako mi je stalo, da me moji praznici posvećuju, često ću se, a ne samo danas, osvrnuti na svoje odluke svakog pojedinog dana, skupljene ovdje ne jednom mjestu.

2. Kako ću obavljati svoj ispit savjesti

Obzirom na mjesec srpanj, kojemu je predmet razmatranja bio moj život na praznicima, sjetit ću se svoje odluke svakog pojedinog dana i pitati se: imam li štogod predbaciti sam sebi u tom predmetu? Što ću u buduće učiniti?

Jesam li pazio svaki dan, kako ću upotrijebiti svoje vrijeme? - Jesam li nastojao, da si ništa ne dopustim, što ne bi bilo u skladu s dostojanstvom budućeg svećenika? - Jesam li se do sada uvijek iskreno i otvoreno povjeravao svećeniku, kojeg

sam izabrao za svoga duhovnog vodju? - Jesam li uvijek bio zaposlen i nisam li se predavao neradu? - Jesam li pazio, da ne jedem i ne pijem neumjereno, izbirljivo, u neprikladno vrijeme? - Jesam li uvijek nastupao i svagdje se pokazivao bez stida kao budući svećenik? - Jesam li se brižljivo čuvao svake opasnosti, u koju me stavljaju praznici? - Jesam li odlučno izbjegao svaku napast, koja bi mi dolazila od ženskog društva? - Jesam li se kod izbora štiva obazirao na duhovno dobro svoje duše? - Jesam li možda katkada prodavao svoje zvanje za novac? - Jesam li pazio na svoj odnos prema drugovima, prijateljima i kakav je utjecaj to drugovanje imalo na moju dušu? - Jesam li pazio na dnevni red? - Jesam li svoje kušnje u pogledu zvanja, čistoće i slično, otkrio iskreno svojem ispovijedniku? - Jesam li uvijek obavljao svoje jutarnje razmatranje i jesam li nastojao svoj dan uskladiti sa stvorenim odlukama? - Jesam li nastojao, da me moje praznično veselje i radosti ne odvraćaju nikada od ljubavi prema Bogu?- Jesam li nastojao redoviti obavljati sve svoje duhovne vježbe? Ako ih nisam mogao obaviti na vrijeme, jesam li ih nastojao nadoknaditi? - Jesam li se ispovijedao redovito svakog tjedna i to - po mogućnosti - redovitom ispovijedniku? - Jesam li predvidio odredjeno vrijeme za svoj studij? - Kako sam se toga do danas pridržavao? - Jesam li radio i manualne poslove ili sam ih izbjegavao? - Jesam li nastojao pružati svagdje dobar primjer? - Jesam li pazio uvijek na pravila uljudnosti, na svoje vanjsko držanje i na lijepi primjer drugima? - Jesam li nastojao iskreno biti odan svojima i dokazivati im svoju ljubav i zahvalnost? - Jesam li se stavljao uvijek na raspolaganje gospodinu župniku, ako su mu moje usluge bile korisne? - Jesam li podržavao veze sa svojim sjemenišnim poglavarima i sjemeništem? - Jesam li se iskreno opirao svakoj napasti, koja je dovodila u pitanje moju ustrajnost? - Veselim li se svojem povratku u sjemenište? ...

Molitva

Bože moj, daj mi snage, da se ispitam, kao da stojim pred tobom, i milost, da iskreno požalim sve svoje grijehe i pogreške.

Vidim, da čistoća moga života i sjaj mojih krepostí ovisi o tome. Nastojat ću prema tome, Isuse, približavati se svaki dan sve više savršenosti, koju mi iznose pred oči ova razmatranja, i za koju si Ti savršeni Uzor!

ODLUKA. - Često ću obavljati ovaj ispit savjesti, kojim bacam svoj pogled na čitav prvi mjesec svojih praznika.

DUHOVNA KITICA. - "Cogitavi vias meas" - "Razmotrio sam puteve svoje".

(Ovog razmatranja - dakako - nema u originalu. Ono je sastavljeno prema razmatranju: "L' examen de conscince" - "Ispit savjesti" I,62 i odluka u razmatranjima kroz mjesec srpanj. Slično ćemo učiniti u razmatranju za 31. kolovoz i 3o. rujan).

K O L O V O Z

1. kolovoz

SVETI PETAR U OKOVIMA

"Nunc scio vere quia misit Deus angelum suum" (Act 12,11).
"Sada zaista znam, da Gospodin posla andjela svojega" (Ib.).

1. Čudesno oslobodjenje svetog Petra

Sveti je Luka u Djelima Apostolskim o tom dao začudno precizni izvještaj.

Herod Agripa upravo je dao pogubiti svetog Jakoba. Budući da je to godilo židovima, on dade uhapsiti i Petra s nakanom, da ga izvede pred narod iza blagdana Pashe. U medjuvremenu se Petar nalazi u zatvoru. Četiri straže po četiri vojnika imaju zadaću, da ga čuvaju. Dvojica medju njima stoje mu sa strane i svaki od njih drži lanac, kojim je svezana jedna i druga njegova ruka. Eto, sve je dobro osigurano! Ali, čitava se Crkva moli za njegovo oslobodjenje. I eto čuda!

Posljednju noć prije izvodjenja pred narod, Petar spava okovan medju svoja dva stražara, a postoji i druga straža pred vratima tamnice. Najednom se tamnica sva zasja od jakog svijetla. Andjeo budi Petra, udarajući ga u bok, i kaže mu: "Diži se!" Odmah padoše verige s ruku utamničenikovih. "Obuj se i opaši se". Petar učini tako."Sada obuci haljinu svoju i hajde za mnom!" I Petar posluša, posve uvjeren, da je to san.

Medjutim andjeo i Petar odu. Prodju prvu i drugu stražu i stigoše do vanjskih željeznih vrata. Ona se pred njima sama otvoriše. Dadu se na put, i tada nestane andjela. Petar tada uvidi da je slobodan, u mrkloj noći, u pustom gradu.

Više nije bilo sumnje. To je zaista prava stvarnost. Gospodin je uistinu poslao svoga andjela i oslobodio svoga apostola iz Herodovih ruku i izbavio ga od svega onoga, što je očekivao narod, žedan njegove krvi.

Kakve li zorne slike za Isusovo obećanje: "I vrata je paklena neće nadvladati" (Matth 16,18). Crkva je, sudeći po vanjskim okolnostima, na rubu svoje propasti. Pakao već poskakuje od veselja. A Svemogući šalje svoga andjela, oslobodja i spašava. Poglavar Crkve odlazi i uspostavlja svoje sjedište u Rimu, glavnom gradu poganskog svijeta. Dvije tisuće godina iza toga on još tamo kraljuje.

Kako si ti imao pravo, Petre, kad si rekao Isusu: "Gospodine, kome ćemo ići? Ti imaš riječi vječnoga života" (Jo 6,68).

Moja vjera u sudbinu Crkve nalazi ovdje čvrsti oslonac. Da pravo kažemo, ima ih mnogo u njezinoj povijesti. Ali volim utvrditi na toj činjenici, da ju je Bog jasno i otvoreno, već od prvih dana kršćanske zajednice pratio posebnom brigom.

I ne spominje li Crkva upravo radi toga taj dogadjaj svake godine posebnim blagdanom?

2. Pouka o velikodušnom predanju u ruke Božje

Crkva je spašena, ali apostoli ne umakoše mučeništvu. A da bude mučenika, potrebni su i mučitelji. Tako će to uvijek biti. Progonstvo je najsigurnija baština Crkve, koja vojuje.

Ta činjenica mora staviti na srce svećenikovo i svakoga onoga, koji teži k svećeništvu, isto toliko pouzdanja u Božju Porvidnost, koliko i snage za trpljenje.

Onoga, koji traži samo Božju slavu i dobro duša, Providnost nikada ne ostavlja na cjedilu. Život svetaca je samo jedan dugački dokaz za tu istinu. Često se to dokazivanje zbiva čudesima. I tako se to dogadja još i u IX. i XX. vijeku, kao što se dogadjalo i u prvim godinama Crkve. Jedna obična seoska župa - uzmimo Ars - jedno djelo kršćanske ljubavi, koje ljudskoj mudrosti izgleda smiješno i izazovno - kao Turinska "piccola casa" - jedna udaljena misijska postaja, utemeljena uvjetima, koji su prividno najbolje jamstvo za njezinu propast - naime postaja o. Charles de Foucauld-a u Africi, ili ona Terezije Noblet u Papuaziji - eto sve su to, medju tolikim drugima, pozornice, gdje se odigraše čudesa Božje Providnosti.

Ali, kao što bi bila uvreda za Boga, kad se ne bismo pouzdavali u njegovu pomoć, isto bi tako bilo i nerazborito i nepromišljeno računati na čudesa. Redoviti put uspjeha u naravnom redu je žrtva apostolskih radnika. Predavajući ih katkada - pa i često - u ruke njihovih neprijatelja, Bog time samo osigurava budućnost njihovih tijela, koja su i njegova.

Ništa me dakle ne smije plašiti, a pogotovo odvratiti od moga svetog zvanja. Budem li vjeran svome Bogu i on će meni biti vjeran. Budem li s pouzdanjem vapio k njemu, on će me osloboditi, i bit će sa mnom u kušnji. On će me izbaviti od mojih neprijatelja i konačno će me proslaviti (Ps 4,4). Ali prije svega potrebno je, da imam snage podnositi kušnju iz ljubavi prema njemu.

Da li su takva moja raspoloženja već sada, napose, kad mislim na vjerojatne poteškoće svoje buduće službe? - I susrećem li već sada kušnje na svom putu, imam li razboritosti, da ih promatram kao sredstva, kojima Bog hoće, da iskuje u meni uistinu apostolsku dušu. - Neka mi primjer svetog Petra, koji je čudesno oslobodjen od svojih okova, dade sigurnost i velikodušnost u službi Boga, koji me je pozvao

Molitva

Bože, koji si učinio, da Tvoj sveti apostol Petar, oslobodjen okova, neozlijedjen izadje, odriješi, molimo, okove naših grijeha i milostivo odvrati od nas svako zlo.

ODLUKA. - Često ću pobuditi čin pouzdanja u Boga, osobito u časovima kušnje.

DUHOVNA KITICA. - "In te Domine speravi, non confundar in aeternum" (Ps 3o,2). - "U Tebe se, Gospodine, pouzdajem, ne daj da se osramotim ikada".

2. kolovoz

SVETI ALFONZ LIGUORI (1696-1787)

"Justum deduxit Dominus per vias rectas" (Sap 1o,1o).

"Ona (mudrost) je vodila pravednika ravnim stazama" (Ib.)

Sveti Alfonz Liguori, osnivač Redemptorista, biskup svete Agate gotske u Italiji, glasoviti moralista, crkveni učitelj, je jedan od najznačajnijih likova svećeničkih modernog vremena.

O trima crtama njegove duhovne fizionomije treba razmatrati: o nježnosti njegove savjesti, o njegovoj ljubavi prema dušama i o njegovoj velikoj poniznosti.

1. Nježnost njegove savjesti

Brevijar mu odaje to priznanje, da za vrijeme cijelog svojeg života od devedeset jednu godinu nije nikada počinio ni jedan jedini veliki grijeh. To je posebna milost, koju mu je bez sumnje privrijedila njegova velika pobožnost prema presvetoj Euharistiji i prema svetoj Djevici. Ali kakvu nježnost savjesti to predpostavlja!

Dvije činjenice to jasno pokazuju:

1. - Odrekao se svoje odvjetničke karijere, unatoč velikim uspjesima, koje je već bio postigao, i sjajne budućnosti, koja mu se nudjala, da bi izbjegao opasnostima, koje bi to zvanje moglo predstvaljati za njegovu dušu.

2. - Na osnivanje kongregacije presvetog Otkupitelja dao se tek nakon odluke svoga ispovijednika, iako je bio nadnaravnim putem bio upućen u Božje poglede, što se toga tiče.

Takva nježnost savjesti je jako rijetka, možda čak i kod vsetaca. Pa ipak, nije li prikladno, da je svaki ima u najvećoj mogućoj mjeri. - Ovakva se obveza posebno nameće - to nije potrebno ni reći - dušama, koje je Bog izabrao, da budu vodje drugima. A to je baš slučaj svećenika. Daleko od toga, da bi mu se mogao upraviti prijekor, koji je Isus upravio farizejima: "dicunt et non faciunt" (Matth 23,3), svećenik bi uvijek morao zavrijediti pohvalu, koju je sveti Petar dao o samom Spasitelju: "coepit facere et docere" (Act 1,1).

Jesam li na putu, da steknem takvu nježnost savjesti? - Nija li umjesnije, da se ponizim pred Bogom imajući pred očima mlitavost, kojom se odnosim prema svakoj napasti, koja se pojavi ili svakoj dužnosti, koja mi se nameće.

2. Njegova ljubav prema dušama

Ljubav prema dušama tjerala je svetog Alfonza, da izvrši krajnje zaslužne i plodne pothvate.

Da bi se navještalo Evandjelje seoskom puku, kojeg je vidio, kako se sve više i više udaljuje od Boga, osnovao je kongregaciju Redemptorista (ima li ih kod nas?...). Njegovi prvi drugovi u tom velikom poslu nagovarali su ga, da pouku stavi kao drugotni cilj ustanove. On se radije od njih odjelio, nego li da djelomično okrnji djelovanje svojih redovnika u službi duša u pravom smislu riječi.

Iz ljubavi prema dušama sastavio je i svoja moralna djela. Znademo, kolika je njihova važnost i njihova vrijednost. Crkva im je priznala, da se odlikuju takvom mudrušću, koja je daleko od sigurnosti, koja bi ohrabljivala dobre volje, a isto tako daleko i od slabosti, koja bi puštala slobodne uzde zloći.

On je osim toga, sa svojim pobožnim djelima, potakao mnogo duša na žar i svetost. Svima su dobro poznata njegova djela: "Pohodi presvetom Sakramentu" i "Slava Marijina" (citirati hrv. izdanja).

Sve je to sveti Alfonz izvršio bez štete za svoje bezbrojne propovjedi i za svoju ustrajnu ispovjedničku službu.

S pravom prema tome Crkva u molitvi na njegov blagdan ističe, da je bio raspaljen revnošću za duše: "animarum zelo succensum". Krasna pohvala, sasvim dostojna jedne svećeničke duše!

Oblik, pod kojim ću, kad jednom postanem svećenik, morati izvršavati svoju ljubav prema dušama, bit će mi točno označen po poslušnosti. Za sada moram imati samo jednu brigu: steći mnogo znanja i potrebne kreposti za izvršavanje toga žara. Shvaćam li dobro veličinu svoga zvanja, nikada ne ću ustuknuti ni pred jednim naporom prema tom cilju. Daj mi za to snage, Bože moj, po zagovoru svetog Alfonza Ligouri-a.

3. Njegova poniznost

Sveti je Alfonz uvijek prezirao samo časti. A kad su ga obasule, onda ih je prihvati samo iz poslušnosti i kao veliko iskušenje. Tako je i onda bilo, kad ga je naredba Klemnta XIII. izvukla iz njegove redovničke obitelji i kad je njome postavljen na biskupsku stolicu svete Agate gotske.

Teška srca ušao je u njezin posjed 11. srpnja 1762. god. Ali njegovo novo dostojanstvo noje ga ništa smetalo, da sačuva u svom intimnom životu jednostavnost i strogost redovnika.

S godinama oborila se na nj i bolest, koja je povećavala još više muku, što je bio rastavljen od svoje braće. Tada je u nekoliko navrata molio Papu, da prihvati njegovu zahvalu. Kada ju je papa Pio VI. konačno prihvati, dne 9. svibnja 1775. godine, svetac se povuče u Pagami medju svoje, i tu je htio, ne tražeći za sebe niti najmanje olakšice, da s njime postupaju kao s najmanjim od redovnika. Pred kraj svoga života doživio je i tu bol, da su ga ocrnili pred Svetom Stolicom kao

buntovnika i dao je pao u nemilost kod Pape. Iza premnogih iskušenja, to je bio vrhunac svake boli. Bio je toliko junačan, da ju je ispio kao Kralj mučenika, i - kao i On - pobijedio je križem. Umro je 1. kolovoza 1787. godine u dobi od 91 godina. (Isp. Vacant et Mangenot, Dict. de Theol.).

Pred ovakvim primjerom - a koliko se puta ponovio u povijesti svetaca! - morao bih se stidjeti zbog pokreta ambicije, koji se dižu u mojoj dušu.

Kad bi samo mogao - uz Božju milost - ugušiti ih odlučno čim se pojave! Nikada ne ću biti dobar svećenik, ne postanem li iskreno ponizan.

ODLUKA. - Velikom ću iskrenošću slušati svoju savjest, da bdijem nad čistoćom svoje duše.

DUHOVNA KITICA. - "Per vias rectas" - "Pravim putevima".

3. kolovoz

VRHOVNI SVEĆENIK

"Ecce sacerdos magnus"(Eccli 5o,4).

"Evo Svećenik Veliki" (Ib.)

Na početku ovih razmatranja o svom svećeničkom zvanju ne mogu učiniti bolje, nego uprijeti svoj pogled na Vrhovnog Svećenika. Imat ću neisporedivu čast, da budem njegov službenik, ponizni, ali pravi predstavnik i produžetak ovdje na zemlji medju ljudima. To želim učiniti, o Bože moj, najdubljom vjerom.

1. Isus, Vrhovni Svećenik

1. - Svećenik je po svojoj definiciji službeni predstavnik svoje braće ljudi u njihovim odnosima prema Bogu. I upravo zato je posvećen za božanski kult, sa zadaćom da u ime sviju prikazuje u najizvrsnijem smislu riječi religijski čin, žrtvu. Ali on ne može sam sebi prisvojiti taku čast i takvu zadaću. Potrebno je, da ga Bog pozove, kao i Arona.

Isus Krist, savršeni čovjek, zaodjenut svim svojstvima, što ih može primiti ljudska narav, ali i natovaren svom našom bijedom, izuzevši grijeh, bio je potpuno osposobljen da predstavlja ljude kod njihova Stvoritelja. On se medjutim nije sam "uzdigao na čast Vrhovnog Svećenika, nego je tu čast primio od Onoga, koji Mu reče: "Ti si Sin moj, ja te danas rodih", i na drugom mjestu: "Ti si svećenik do vijeka po redu Melkizedekovu" (Hebr 5,4-6). Sam Bog ga je posvetio, kada se Riječ u činu utjelovljenja, sjedinila s čovječanstvom Isusovim razlijevajući na nj tajinstveno pomazanje svoga božanstva, da mu podijeli ovlasti i milosti vrhovnog svećenika.

2. - Tako je Krist svećenik od prvoga časa svoga bivstvovanja u krilu Marijinu. Izvršivao je svoju svećeničku ulogu kroz cijelimsvoj smrtni život i dovršio svoju žrtvu na križu prolijevanjem svoje vlastite krvi, ispunjujući u isti mah dvostruku ulogu žrtvovatelja i žrtve. To je bila žertva Božja. Dosljedno, imala je neizmjernu vrijednost i bila je dovoljna, da pomiri s božanskom Pravdom čitav grešni rod Adamov. Ubuduće ne će više biti druge službene žrtve, koju bi Bog primio. Sve one, koje će mu se prikazivati, bit će samo obnavljanje ove, i svi će svećenici, svi će svećenici, koji će ih prikazivati, biti samo predstavnici jedinog i vrhovnog svećenika, Isusa Krista, Sina Božjega, Otkupitelja ljudi.

Neiskazano otajstvo, koje zanosi nebo i koje mora staviti zemlju i divljenje i zahvalnost!

2. Mjesto ove nauke u sjemeništarčevoj pobožnosti

Ova nauka ima svoje izrazito mjesto u temelju izgradnje budućeg svećenika.

Ona mu prikazuje Isusa ne samo pod vidom, koji je najzgodniji, da takhe njegovo srce, nego posebno pod vidom, koji je najviše bogoslovski i prema tome najčvršći.

Isus Krist, vrhovni svećenik, je Krist Kralj, čija se duhovna vlast pravno proteže i bez vremenskog ograničenja, poradi plodova njegove žrtve na sve narode zemlje i na sve duše, koje ih sačinjavaju.

On je Glava otajstvenoga Tijala, koja živo širi svoj božanski život po milosti sve do najmanjeg i najzadnjeg uda, koji mu pripada i na taj način posvećuje pojedince i ppréma zajednicu za svoje vječno materijalno i moralno obnavljanje.

On je spasitelj, koji u isto vrijeme ispunjuje sam i nastavlja ispunjavati kroz vremena po svoj Crkvi, djelo otkupljenja, za koje se je utjelovio.

On je Sin Božji stvarno i sve dane prisutan medju ljudima, da im bude drug i vodja prema vječnosti, da bude tajinstvena i nadnaravna hrana njihovih duša, da tako bude i njihov svemoćni zagovornik kod Oca milosrdja.

Svećenik je pozvan, da poradi na tome, da takvog potpunog Krista upozna, uzljubi, i njemu se u službu dade što je moguće veći broj duša.

Zato je ta nauka iznesena na jasno danje svijetlo za najveće dobro vjernika, ali osobito svećenika i svećeničkih pripravnika, uvodjenjem posebne zavjetne Mise, tako zvane Mise Jesu Christi, Summi et aeterni sacerdotis - Isusa Krista vrhovnog i vječnog svećenika" (Tekst za tu misu je uzet prema enciklici Pija XI.: "O svećeništvu", od 2o.XII.1935.).

Nikad se ne bih mogao svuše truditi, da zgodimice čitam te krasne obrasce. Svojim sjedinjenjem duha i srca s Vrhovnim Svećenikom izgradjivat ću u sebi iz dana u dan sutrašnjeg svećenika, na kojeg Isus računa i kojeg Crkva čeka.

Molitva

O Bože, koji si, da proslaviš svoje Veličanstvo i spasiš rod ljudski, postavio svoga jedinog Sina za vrhovnog i vječnog svećenika: podaj onima, koje si izabrao za njegove službenike i djelitelje njegovih tajna, milost, da budu vjerni u ispunjavanju službe, koju su primili. (Molitva iz zavjetne Mise Isusa Krista vrhovnog i vječnog svećenika).

ODLUKA. - Razvijat ću na posebni način pobožnost prema Isusu vrhovnom svećeniku.

DUHOVNA KITICA. -"Ti si svećenik do vijeka".

4. kolovoz

SVETI DOMINIK († 1221.)

"Non enim nosmetipsos praedicamus, sed Jesum Christum Dominum nostrum" (2Cor 4,5).

"Jer sami sebe ne propovijedamo, nego Krista Isusa Gospodina našega" (Ib.)

1. Priprava na službu riječi

Blagdan svetog Dominika, neumornog propovijednika i osnivača reda Braće Propovijednika, skreće moju pažnju na potrebu, da se pripravim na lomljenje kruha Božje riječi dušama.

To je jedna od svećeničkih dužnosti. On traži znanja, pobožnosti, žara, i - u nekom neznatnom stupnju - dar govora. Bilo bi krivo misliti, da će se taj niz svojstava u meni najednom stvoriti svetim redjenjem. Milost će me sigurno pomagati u tome, kao i u svakoj drugoj službi, ali ću moću staviti pod njezino plodonosno djelovanje samo ono, što budem stekao. U tom i leži opravdanje dugih godina sjemenišne priprave. Učenje svetih predmeta zauzima kroz te godine prvo mjesto, što više, ono ide i pred pobožnost. Budući da svećenik neznalica, pa bio on i jako pobožan, ne bi bio u stanju poučavati istinu dušama. Slučaj svetog Ivana, župnika iz Arsa, ništa se ne kosi s tom tvrdnjom, jer to je posve izuzetni slučaj, kod kojeg je Duh Sveti obilno nadoknadio manjak naravno stečenog znanja.

Moram prema tome učiti. Učiti marljivo i ustrajno, a i ponizno, jer je spoznaja Boga i njegovih tajna dana samo dušama, koje su male u svojim vlastitim očima, koje nisu pune samih sebe i koje jedino zato uče, da bi bolje mogle raditi i obilnije širiti istinu i dobro.

Jesu li to raspoloženja, koja ja unosim u studij? - I ako u njemu postizavam kakav uspjeh, jesam li tako mudar, da radi toga uzvrćam slavu Bogu i da se tome veselim samo poradi plodnosti svoga budućeg apostolata medju dušama.

2. Tri vrste propovijedi

Može se propovijedati poput farizeja: riječju, ali ne primjerom. "Dicunt et non faciunt" - "Govore, a ne čine". Može se nijekati svojim vladanjem, što čovjek propovijeda s propovijedaonice. To je najbolji način, da čovjek izgubi poštovanje duša, da ih odvrati od vjere, što više: da ih upropasti. Bog me sačuvao od toga, da ikada shvaćam i tako izvršujem svoju propovjedničku zadaću.

Može se provijedati i poput svetog Franje Asiškog: primjerom, ali bez riječi. Istina je, da je "siromašak" propovijedao mnogo i riječima. Ali svakomu je poznat slučaj i pouka, koju je on jednoga dana dao bratu Leonu, kad ga je poveo na propovijedanje ... primjerom. Bez ikakve sumnje takav je način isto tako dobar. I budem li kasnije medju onima, o kojima će se govoriti, da loše govore, ili da ne znaju govoriti, još uvijek ću imati mogućnost provijedati primjerom, poput svetog Franje Asiškog. I što ne učine moji govori, učinit će moja krepost i to, bez sumnje, mnogo bolje. O tom svjedoči dugogodišnje iskustvo.

Medjutim je najbolje, kad čovjek može propovijedati, i dobro propovijedati riječju, i primjerom poput samog našeg Spasitelja, čiji su čini uvijek bili u skladu s naučavanjem. Takvo je i propovijedanje bilo svetog Dominika, jer je uz riječitost i znanje povezao svetost. Njegovi uspjesi nad herezom Albigenza pokazuju, koliko mu je taj način propovijedanja uspio.

I to me dovodi do istog zaključka: da se pripravljam. Ali, da se pripravljam potpuno, studijem, pobožnošću, krepošću, ljubavlju prema dušama, jer iz svih tih komponenata mora izaći dobar propovijednik Božje riječi.

3. Veliko propovjednikovo pomoćno sredstvo

To je pobožnost prema svetoj Djevici, a posebno moljenje svete Krunice. Sveti Dominik je u njoj našao tajnu svojih uspjeha u svojoj borbi protiv Albigenza. Nema ni jednog dobrog misionara, nema nijednog dobrog propivjednika, koji bi omalovažavao Krunicu. Marijanska pobožnost je temelj i kruna svih plodnih duhovnih vježbi, svih misija, koje Bog blagosliva. To se razumije: sve nam milosti dolaze preko Marijinih ruku. Prema tome i milosti posvećenja, koje su cilj kršćanskog provijedanja, nužno moraju doći preko nje. S kakvim li ih zadovoljstvom Ona dijeli, Ona potpuno sveta, koja nikada nije imala druge želje, do li da vidi, kako se ispunjuje volja Božja.

Krunica mi prema tome dolazi korisno u pomoć knjigama u mojoj pripravi za službu riječi. Moram svaki dan izmoliti svoju Krunicu. Ona sačinjava jednu točku moga duhovnog programa. Zašto ne bih nastojao izmoliti cijelu krunicu? - Istina je, često ne ću imati za to vremena. Ali, koliko će puta to biti moguće. Koliko bih milosti tom vježbom mogao postići! Ona će usaditi u moje srce na posebni način pobožnost prema Mariji. I bit ću jako sretan, da mi kasnije bude u krvi, da bi pratila moj apostolat.

Molitva

Daj mi snage, Bože moj, da ove pouke provedem u život i da se tako uspješno pripravim za službu propovjednika Tvoje istine i Tvoje ljubavi. Očisti moje srce i moje usne, da dostojno navješćujem Tvoje sveto Evandjelje. Zato Te molim po zagovoru Tvojega sluge svetog Dominika.

ODLUKA. - Učit ću marljivo i ponizno, da budem sposoban dobro govoriti dušama o Bogu.

DUHOVNA KITICA. - "Propovijedati Isusa Krista".

5. kolovoz

SVEĆENIŠTVO JE ISUSOVO PRENEŠENO NA LJUDE

"Hoc facite in meam commemorationem" (Luc 22,19).

"To činite na moju uspomenu" (Ib.).

1. Kako je Isus prenio svoje svećeništvo

"Krist, vrhovni Svećenik Novog Zavjeta, nastavlja izvršivati svoje svećeništvo na nebu, gdje se On pokazuje svojemu Ocu kao žrtvovatelj i žrtva, iako tamo ne prikazuje više Žrtvu u istom smislu kao na Kalvariji i na našim oltarima. Ali, otkako je uzašao na nebo i sjeo Ocu s desne, za nas nije više vidljiv. Mi medjutim, koji smo sastavljena bića od tijela i duše, trebamo nešto vidljivo, da bismo se uzdigli do nevidljivog svećenika. Naš Gospodin je za to znao. Eto zato je On, prije nego je ostavio ovu zemlju, veli nam sveti Tridentinski Sabor, ustanovio vidljivo svećenstvo, da nastavlja ovdje na zemlji njegovu žrtvi i njegove svećeničke poslove na način, koji odgovara ljudskoj naravi. On ne će, bez sumnje, prestati biti jedini Veliki Svećenik. Ali će on živjeti, kao svećenik, u ljudima, koje je izabrao On i njegova Crkva. On će živjeti u njima svojim ovlastima, svojim svećeničkim biljegom, svojim krepostima. Tako On ne će imati nasljednika, nego će imati vidljivih predstavnika." (Tanquerey: "Notre Sacerdoce").

Doista, na Veliki Četvrtak uvečer, nakon što je pretvorio kruh u svoje Tijelo i vino u svoju Krv i nakon što se prikazao, pod tim posvećenim prilikama, svojemu Ocu, reče svojim apostolima, koji su sjedili s njime: "To činite na moju uspomenu" (Luc 22,19). Time im je dao vlast pretvaranja.

Na Uskrs navečer daje im vlast, da opraštaju grijehe ovim riječima: "Kao što je Otac poslao mene, i ja šaljem vas...Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, bit će im oprošteni, a kojima zadržite, bit će zadržani" (Jo 2o,19-23).

Prije uzašašća na nebo, povjerava im dužnost, da dijele Krštenje i da uče njegovu nauku sve narode svih vremena. "Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite, dakle, i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga;

učeći ih, da drže sve, što sam vam zapovijedio. I, evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta" (Matth 28,19).

Sve ove svećeničke ovlasti dobiva svećenik svojim redjenjem, koje ga obilježuje u isto vrijeme i neizbrisivim znakom službenika Isusa Krista.

Eto ga, postade drugi Krist. Da bi dovršio svoje poistovljenje sa svojim Učiteljem, još mu je samo potrebno, da nasljeduje, koliko je to moguće, njegove božanske kreposti.

Tako Isus nije svoje ostavio sirotama. Da bi nastavio oživljavati duše svojom milošću, nadario je svoju Crkvu svojim božanskim svećeništvom. I preko onih, koje Crkva njime zaodijeva, nastavlja sebe žrtvovati i nas spasavati.

2. Moje dužnosti prema Kristovu svećeništvu

1, - Budući da me je Božja Dobrota odredila, da i sam jednoga dana učestvujem u tom božanskom svećeništvu svoga Spasitelja, moja je prva dužnost nastojati uvijek sve bolje upoznavati svoje zvanje, da bih ga cijenio više i da bih ga uvije bio sve dostojniji. U tom mi pogledu mogu slijedeća razmatranja biti od velike koristi. Vrlo će mi biti korisno, da ih obavljam s najpažljivijom primjenom na seb.

2. - Pos svećeništvu ću stupiti u neiskazanu vezu s božanskim Svećenikom sakramentalnom oznakom i povlastima i volastima, koje ću njime dobiti. Već sada moram nastojati, da sve više stežem vezu, koja me s njime povezuje po milosti posvetnoj. Ona je bezuvjetni temelj moga posvećenja i svega duhovnog bogatstva, što će mi se Bog udostojati dati.

3. - Isus nije postao svećenik za sebe, nego za druge, da ih sve spasi svojom žrtvom. I ja isto tako ne ću postati njegov službenik za sebe, nego za duše. Moram se pripravljati za tu požrtvovnu budućnost, radeći na svojoj kleričkoj izgradnji u najširem apostolskom duhu. Svi članovi otajstvenog Kristovog tijela uzajamno su povezani. Moje najmanje sadašnje zasluge mogu se, ako to hoću, protegnuti sve do zadnjega člana toga velikog Tijela.

Molitva

Svemogući i milosrdni Bože, usliši milostive molbe moje poniznosti; jer si se, bez ikakve moje zasluge udostojao uzdići me u službu nebeskih otajstava, učini mene, slugu svojega, po neizmjernoj darežljivosti svoje blagosti, dostojnim slugom svojih svetih oltara. (Prema Rimskom Misalu, Orationes diversae: pro se ipso sacerdote, br.2o.).

ODLUKA. - Sasvim ću se posebnim žarom dati na razmatranja o svećeničkom zvanju.

DUHOVNA KITICA. - "Sacerdos alter Christus" - "Svećenik je drugi Krist".

6. kolovoz

PREOBRAŽENJE ISUSOVO

"Et trasfiguratus est ante eos" (Matth 17,2).

"I preobrazi se pred njima" (Ib.).

1. Smisao Isusova preobraženja

Dobro mi je poznat prizor preobraženja. Isus je poveo svoja tri učenika, koje je posebno ljubio, na visoku goru, na Tabor, prema Predaju. Tu su ga ugledali najednom, kako sav blista od svijetla. Najsmioniji izrazi se nižu pod perom svetoga Evandjeliste, da nam dade predodžbu o tom čudesnom sjaju. Lice Spasiteljevo zasja kao sunce, njegove haljine postadoše bijele kao snijeg.

Tu se nije radilo o prirodnoj pojavi, kakvu bi mogao prouzročiti kakav divni sunčani zalaz. Jedino je osoba Isusova sjala. Upravo je ona bila izvor tog neobičnog svijetla. Ona nije dolazila na nj izvana, nego je izbijala iz njegove nutrine. Ona je zasjala oko njega, kao da se najednom s kakve skine zakon, koji ju pokrivao.

Na taj je način Spasitelj htio otkriti svojim apostolima nešto od lsve jedinorodjenoga Božjega Sina, obzirom na teške časove svoje Muke, kada će njihova vjera biti stavljena na kušnju.

U istom cilju se čuo i Očev glas: "Ovo je sin moj ljubljeni, koji mi je volji. Njega slušajte!"

Sjećanje na preobražanje nažalost nije bilo dovoljno Petru ni dvojicinjegovih drugova protiv svake strašljivosti u času hapšenja i sudjenja njihova Učitelja. Ljudska je narav tako slaba! Ali kasnije, kad se apostol obrati i kad postane poglavar Crkve, javno će dati svedočanstvo o božanskoj slavi, kojom je vidio zaodjenuta svoga Učitelja na svetoj gori. I ustrajat će u vjernosti prema njemu sve do prolijevanja svoje vlastite krvi.

S čitavom svetom Crkvom želim iskoristiti uspomenu na to otajstvo, da obnovim svoju vjeru u Isusovo božanstvo i svoju velikodušnost u njegovoj službi. Ovo očitovanje njegove slave svakako mi za to nije potrebno. Ali rado slušam, kako sveti Petar svjedoči božanstvo Sina Marijina, onoga tesarovog sina, kojeg će uskoro njegovi neprijatelji pribiti na križ kao zločinca.

"Tu rex gloriae, Christe!" Da, Ti si kralj slave, Isuse! Ugodno mi je biti u Tvojoj službi. U sasvim drugom smislu nego li sveti Petar, izjavljujem Ti sa svoje strane: "Bonum est nos hic esse" - "Dobro nam je biti ovdje". Želim biti s Tobom sve do poniženja i trpljenja. Nisi li Ti baš po njima ušao u svoju slavu? - I nisam li ja po Tvojoj volji dionik Tvoje Muke ovdje na zemlji, da me pridružiš i svojoj slavi na nebu?

U tom pobožnom uvjerenju želim se sabrati, pokloniti se Tvojem svetom preobraženom Čovječanstvu i zamoliti od Tvoje dobrote snagu, da Te slijedim svagdje, kamogod me povedeš.

2. Kako se moja duša može preobraziti

1. - Čistoćom. - Što je koja duša čistija, to je sličnija Bogu. Ta upravo grijeh ponizuje dušu i na neki je način materijalizira. "Tjelesni čovjek," veli sveti Pavao, "ne zamjećuje Božijih stvari". (1Cor 2,14). A kad je čovjek naprotiv bez grijeha, to mu onda daje krila, da se uzdigne Stvoritelju, da se sjedini s njime i da uživa u stvarima odozgo. "Blaženi čista srca, veli Isus, jer će vidjeti Boga" (Matth 5,8), ne samo u svijetlu slave, nego već i na zemlji vježbanjem žive i prožete vjere.

Iskustvo duša pruža za to uvjerljivi dokaz. Upravo najneviniji najače i odrazuju božanske savršenosti. Ono što znanje, pa i nadnaravno, ne čini, kad nije sjedinjeno s velikom čistoćom, to čistoća ostvaruje i kod neukih duša. Koliko puta je ovakva činjenica jasno uočena! Želim li prema tome preobraziti svoju dušu - i moje svećeničko zvanje mi to nalaže kao dužnost - prvo i bezuvjetno sredstvo je dakle život u velikoj čistoći, izbjegavanju grijeha i pokajavanju i zadovoljavanju za one, koje sam počinio. Jedino ću tako moći, u nekoj mjeri, već u ovom zemaljskom životu odražavati oko sebe nešto od one božanske svetosti, kao andjeli i sveci.

2. - Molitvom. - Molitva čini u formi akta ono, što čistoća čini u formi habitusa. I što je taj čin češći, to je moćnije i uspinjanje koje on usmjeruje prema Bogu. Moliti se znači sjediniti se s Bogom razumom i voljom, a to znači postati s Njime isti duh, zaodjeti se njegovim savršenostima u mjeri, u kojoj se one mogu priopćiti jednostavnom zemaljskom stvoru.

I tu iskustvo potvrdjuje teoriju. Ne ide li svetačka molitva čak dotle, da preobrazuje njihovo lice i čitavu njihovu osobu. Neko nadljudsko svijetlo je oblijevalo lice svetog župnika iz Arsa u molitvi. U tom stanju je više naličio na andjela, nego li na čovjeka. A to je bilo samo vanjsko prelijevanje nutarnjeg preobraženja njegove duše.

Takav učinak molitve jest stvarno izuzetan. Ali on pokazuje, koliko oslobadja dušu, koja se na nju daje s velikim žarom, od utjecaja stvorova i sjedinjuje je sa Stvoriteljem.

Ako sam još previše sklon ovozemaljskim stvarima, što voše i grijehu, nije li to stoga, što moja molitva nije dosta čista i dosta žarka?

Bože moj, nauči me stoga moliti, da se mogu bolje sjediniti s Tobom i bolje Te davati dušama, kod kojih moram biti Tvoj posrednik po svojem svećeništvu!

ODLUKA. - Nastojat ću neprestano pročišćavati svoju dušu i moliti se velikim žarom, da bi bio dostojniji svoga zvanja.

DUHOVNA KITICA. - "Unus spiritus cum Deo" - "Jednoga duha s Bogom".

7. kolovoz

SVEĆENIK, SLUŽBENIK ISUS KRISTA

"Sic nos existimet homo ut ministros Christi" (1Cor 4,1).
"Tako neka nas smatraju kao sluge Kristove" (Ib.).

1. Svećenik je sluga Isusa Krista

Ovaj izraz krije u sebi duboku istinu. "Sluga Isusa Krista" to znači njegov predstavnik ili kako se katkada kaže njegov zamjenik, ili još: njegov časnik.

Ima sigurno više načina, na koje možemo predstavljati Krista. Tkogod nosi zakonitu vlast, ima njegovo mjesto medju svojim podložnicima: otac medju svojom djecom, učitelj medju svojim učenicima, gospodar medju svojim radnicima. Ali svećenik zauzima njegovo mjesto s jednog svetijeg naslova. On Ga predstavlja službeno u njegovoj pravoj svećeničkoj službi, koja se sastoji u tome, da služi kao posrednik izmedju Boga i ljudi. U tu ga je svrhu jedan sakramenat, svetoga Reda, obilježio duhovnim znakom, koji ga odjeljuje od ostalih smrtnika i neopozivo odredjuje za javno štovanje Boga i službu dušama. Time on postaje nosiocem vlasti samoga Isusa Krista nad njegovim euharistijskim tijelom i nad njegovim otajstvenim tijelom zajednicom vjernika. Time on prima na se zadaću, da - izvršujući te ovlasti - Nastavlja otkupiteljsko Spasiteljevo djelo. Prema tome, svaki puta, kad bude govorio ili djelovao kao svećenik, govorit će i djelovati u ime Isusa Krista. Spasiteljeve riječi: "Tko vas sluša mene sluša" (Luc 1o,16) bit će doslovce istinite obzirom na njegovu osobu.

Nijedno se ljudsko dostojnastvo ne može porediti s ovim. Državni poglavari postavljaju kod stranih vladara svoje poslanike, kojima daju puna ovlaštenja, da rade u njihovo ime. Ali to je tek nepotpuna slika svećeničke uloge, jer se on ne može opozvati. On je svećenik zauvijek i njegovo se djelovanje izvršuje na području vječni probitaka Božjih i duša. Eto, takva je veličina službenika Isusa Krista i na nju me zove, kad me zove na svećeništvo...

2. Posljedica uzvišene svećeničke uloge

Ako svećenik, po svojem svetom znaku, provodi svoje dane medju ljudima kao kristov dvojnik, ne mora li se on logički poistovjetiti i u svetosti s Onim, koga predstavlja? Dužno poštovanje prema klanjanja vrijednoj osobi božanskog Učitelja, prema sakramentima, koje mora dijeliti, prema dušama, kojima mora služiti, traži nužno to poistovljenje. Ona se u najmanju ruku traži u onolikoj najmanjoj mjeri, koja isključuje praktično protivurječje izmedju zvanja i vladanja. Ali se s tom najmanjom mjerom ne smijem zadovoljiti. Shvaćam li dobro svoje zvanje, ići ću mnogo dalje u toj plemenitoj težnji, da nalikujem Spasitelju. Nastojat ću nasljedovati, koliko najviše uzmognem, njegove božanske kreposti, da cijeli moj život bude

pomalo kao plod njegova izžarivanja. Samo uz taj uvjet njegov službenik svoje svećeništvo časno obnaša, dušama dobro služi i Boga uistinu slavi.

Da li je takvo uvjerenje čvrsto usadjeno u moju dušu? Od moga ulaska u sjemenište, ono bi se već moralo osjetljivo učvrstiti. Toliko sam milosti dobio u tom cilju! Kako sam se njima okoristio? Ako je moja klerička izgradnja do bila više ili manje besplodna u tom pogledu, da li bih se mogao smatrati sasvim nedužnim pred Bogom? Oh, kako ozbiljno moram shvaćati svoju odgovornost prema milosti svoga zvanja!

Molitva

Ispuni me, Bože moj, sviješću o uzvišenosti svećeničkog znaka i o veliči obveza, koje prima. Umnoži svaki dan moju vjeru u tako visoku stvarnost. Učvrsti moju volju u nakani, da toga budem dostojan, kolikogod je to moguće uz pomoć Tvoje milosti. Jasno mi je, da se ni jedna nemarnost ne da ispričati u radu i pripravi za tako veliku budućnost. Ne bi li to značilo izložiti se opasnosti, da kasnije oskvrnim sveti zalog, koji ćeš mi povjeriti po sakramentu Reda? Nastojat ću, stoga, da Te nasljedujem Isuse! Ja Te za to molim, daj mi, svoju svemoćnu pomoć.

ODLUKA. - Nastojat ću nasljedovati Isusa u ispunjavanju svojih svakidašnjih dužnosti.

DUHOVNA KITICA. - "Sacerdos alter Christus" - "Svećenik je drugi Krist"

8. kolovoz

SVEĆENIK, DJELITELJ BOŽJIH TAJNA

"... et dispensatores mysteriorum Dei" (1Cor 4,1).

"... i djelitelje Božjih tajna" (Ib.).

1. Svećenik dijeli svijetlo vjere

Naučavanje nauke Isusa Krista je prva dužnost, što su je apostoli primili od svoga Učitelja prije njegova Uzašašća: "Idite, dakle, i naučavajte sve narode, krteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga; učeći ih, da drže sve, što sam Vam zapovjedio" (matth 28,2o).

"Sve narode", veli Isus. Taj se naputak ne odnosi, prema tome, samo na Dvanajstoricu, nego i na njihove nasljednike. Svećenik, po svojoj zadaći, propovijednik Istine. On mora dijeliti svijetlo vjere, koje mu je čuvar. On to čini kod vjeronaučne pouke, na propovijedaonici, u ispovijedaonici, i privatnim razgovorima, u svojim spisima, ako se time bavi. On uči ljude poznavati Boga, svoje vlastito vječno odredjenje, i nadnaravna sredstva, da ga postignu. Time je on, prema riječima samog božanskog Učitelja "svijetlo svijeta" (Matth 5,4),

ne u tom smislu, da bi on sam bio svijetlo, nego jer on prenosi nauku Onoga, koji je "pravo Svijetlo, koje obasjava svakoga čovjeka, koji dolazi na ovaj svijet" (Jo 1,3).

Tko ne uvidja vrijednost takvog dobročinstva? Bez njega ni najraširenije ljudske znanosti ne služe ničemu za vječnost. A najveći neznalice u znanostima ovoga svijeta su konačno pravi mudraci, ako posjeduju to svijetlo vjere, koje naučava svećenik.

2. Svećenik dijeli milost po Sakramentima

Eto, u tome je najbožanskija strana njegovog djelovanja na duše. On ih sjedinjuje s Bogom vezama prijateljstva, još više od toga: neprocjenjivog duhovnog srodstva, jer je ono uvjet vječnog spasenja. Kao kršćanin dijete sam Božje, brat Isusa Krista, član otajstvenog tijela, kojemu je On Glava, a s njime i baštinik neba. Ali ja sam to posredovanjem svećeničke službe, koja me je preporodila u vodi krštenja, i očistila u Krvi Isusa Krista po sakramentu Spovijedi. I ako se ja učvršćujem u toj neiskazanoj, ali stvarnoj, vezi sa svojim Bogom, ako nagomilavam u svojoj duši duhovne zalihe, koje mi pomažu, da živim još svetije u budućnosti, nije li sve to posebno snagom svetih Sakramenata, a prema tome i blagotvornim djelovanjem svećeničke službe?

Bez sumnje, svećenik ovdje posreduje kao oruđe još više, nego li kod dijeljenja svijetla svete vjere. Ali, nije li već i to velika čast, da Bog, vječna Istina, i vječna Ljubav, nekome dopušta, da Mu služi kao posrednik u spasavanju duša?

O, još jednom, uzvišene li svećeničke sudbine! A to je sudbina, kojoj me zove Gospodin!

Kakvu li Mu zahvalnost ne dugujem za takvu čast! I kakvom li brigom ne moram nastojati oko toga, da je budem dostojan!

Da bih mogao nositi svijetlo dušama, moram ga imati i sam. Brinem li se, da studiram sa žarom za taj apostolski cilj? ... Nisam li mnogo više zabavljen oko toga, da postignem uspjehe pred ljudima, koji mogu zadovoljiti moju taštinu? ... Nisam li lijen?

Da bih dostojno dijelio sakramente, morat ću živjeti u prijateljstvu s Bogom. Što činim, da u tome steknem naviku? Kolika je moja snaga, da pazim na stanje milosti i eventualno, na svoju spremnost, da je opet zadobijem? ...

Molitva

O Isuse, rasvijetli mi razum, očisti i raspali srce, jer ga Ti odredjuješ, da širi Tvoje božansko svijetlo i toplinu Tvoje svete Ljubavi. Daj, da se uvijek sve više približujem Tebi, o božansko Ognjište! Daj, da nikada ne sputavam Tvojih božanskih nakana i ne lišim, svojom krivnjom, duše, koje očekuju od moje buduće službe dobra, tih dobara, koja im Ti namijenjuješ!

ODLUKA. - Studirat ću gorljivo iz ljubavi prema svojem zvanju.

DUHOVNA KITICA. - "Dispensatores mysteriorum Dei" - "Djelitelji Božjih tajna".

9. kolovoz

SVETI IVAN MARIJA VIANNEY, ŽUPNIK ARSKI

"Suscitabo mihi sacerdotem fidelem, qui juxta cor meum et animam faciet" (1 Reg 2,35).

"A ja ću podignuti sebi svećenika vjerna, koji će raditi po mojoj želji i volji". (Ib.)

1. Čemu se treba diviti u njegovu životu

Za čovjeka, koji nema vjere, život svetoga župnika iz Arsa je poremećen. Za kršćanina je on protkan nadnaravnim čudesima i kao jedno neprestano čudo. U njemu su mnogobrojna čudesa. Ostvarena proročanstva, koja su se mogla provjeriti onako kako kako treba, bezbrojna su. Jasno gledanje u savjesti otkriva se u njegovu životu na svakom koraku. Moć nad okorjelim voljama velikih grešnika dolazi do jasnog izražaja. Strogosti, koje u životu provodio zapanjuju. Otvorena borba s đavlom vodi se u njegovu životu najotvorenije. I iznad svega krepost u njegovu životu sjaji u tolikom stupnju, da se čini, da više nije pristupačna jednom čovjeku, koji živi ovdje na zemlji.

Tako je sveti župnik izazvao udivljenje cijeloga svijeta, pa čak i nevjernika.

Kad je Bog uzdigao među ljudima ovog čovjeka bez premca, onda je on htio pretvoriti pred nevjerom IX. stoljeća stvarnost nadnarovnoga, presudnu važnost interesa duše, neotuđiva prava savjesti, jednom riječi: auktoritet vjere i svega njezina naučavanja.

Eto to je čudnije i vrijednije udivljenja od bilo kojeg čuda, kojih je njegov život bio pun, i čime tumačimo bezbrojna obraćenja, koja su se zbila po zagovoru svetog Ivana, bilo dok je živio na zemlji, bilo iza njegove smrti.

Takva činjenica mora učvrstiti moju vjeru u sve svete istine, kojima je svećenik čuvar i branič. On posebno mora utvrditi u tome, da cijenim i ljubim svoju svećeničku zadaću.

Zahvaljujem Ti, Bože moje, na tom neisporedivom primjeru, On bi mi sam bio dosta, da ulije u me snagu, da se moja duša prepusti Tvojoj službi. Daj mi, da ga promatram i kao kršćanin i kao budući svećenik i da ga dobro razumijem.

2. Što treba nasljedovati u njegovu životu

U mnogim točkama život je svetoga župnika iz Arsa sigurno iznad sila, kakvima ljudi općenito raspolažu. Ipak postoje dvije stvari u kojima ga mogu nasljedovati, barem izdaleka.

1. - Prije njegova zaredjenja za svećenika, njegova herojska ustrajnost u svetom zvanju. Znamo s koliko se poteškoća susretao u području studija. Bio je najprije otpušten iz sjemeništa kao nesposoban, i konačno je pripušten redovima jedino zahvaljujući krajnjem milosrdju i obzirom na svoju veliku pobožnost. Mnogi bi drugi bili klonuli. I stvarno, mnogi klonu, napuštaju studije, koji su mnogo darovitiji, nego li je to on bio. Zahvaljujući strastvenom radu, nježnom pouzdanju i poniznosti, koju nijedan neuspjeh nije mogao slomiti, on je ustrajao i uspio.

Kakva li primjera! Morao bih se toga sjećati i na tom se primjeru nadahnjivati, kad uslijed svojih neuspjeha počnem sumnjati u sebe!

2. - Iza svetog redjenja za svećenika, njegovo potpuno predanje samoga sebe svojim dužnostima kao pastira duša. On je tome posvetio sve svoje vrijeme, tako da je svaki dan za svoje jelo i svoj odmor uzimao za sebe tek nekoliko sati u 24 sata. Vidjeli su ga, kako sjedi u ispovijedaonici i po 16 sati na dan ... U njegovu životu doista nitko nije mogao vidjeti, da je izgubio i najmanji dio vremena. Daleko sam ja od takve požrtvovnosti! Svojim pastoralnim dužnostima posvetio je isto tako sve svoje sile, tako da je navečer iscrpljen padao od svoga neumornog rada preko dana, kad su ga duše salijetale bez prekida, ostavljajući mu jedva dosta vremena, da odsluži svetu Misu i izmoli svoj Brevijar. Divne li uslužnosti, koju je izdržao iz ljubavi, kroz 42 godine, bez i najmanje klonulosti.

Mnogo je puta došao u napast, da se sakrije, ne iz straha pred naporima, nego da uzmogne "malo misliti i na svoju siromašnu dušu". Bog je uvijek jasno očitavao svoju volju i on je svaki puta ponovno prihvatio svoj jaram, dok ga nije skinuo, kad je predavao svoju dušu Bogu.

Samo ta posvemašnja vjernost dužnostima svoje pastoralne službe bila bi dosta, da uvidimo heroizam njegove kreposti.

Kakve li još pouke!

Moje staleške dužnosti: eto, one su za mene, kao i za svakog drugog čovjek ovdje na zemlji, neki izražaj volje Božje. Kad bih im bio trajno i bezuvjetno vjeran, i ja bih bio na putu svetosti i vrlo blizu tome, da je postignem.

Ljudi je često traže tamo, gdje ona nije i zanemaruju, da je postignu u svagdanjoj dužnosti, gdje se sigurno nalazi. Oh! da ja ne budem nikada žrtva te zablude! Daj mi, Bože moj, milost, da nasljedujem svetog Župnika iz Arsa, koji je bio posve čist u svojem poslu, u sve dane svoga života iz ljubavi prema Tebi!

Molitva

Svemogući i milosrdni Bože, koji si svetog Ivana Mariju divno uredio revnošću za duše, neprestanom ljubavlju k molitvi i duhom pokore, udijeli nam, molimo Te, njegovim zagovorom i primjerom, da duše naših bližnjih pridobivamo za Krista i s njima zajedno stignemo u blaženu vječnost. (Molitva blagdana.)

ODLUKA. - Savjesnije ću nastojati oko svojih staleških dužnosti iz ljubavi prema Bogu.

DUHOVNA KITICA. - "Sav posve uz svoju dužnost!"

10. kolovoz

SVETI LOVRO, ĐAKON, MUČENIK († 258.)

"Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquimini; dabitur enim vodis in illa hora qui loquimini" (Matth 10,19).

"A kad vas predadu, ne brinite se, kako ćete i što ćete govoriti! U onaj čas dat će vam se, što ćete govoriti" (Ib.)

1. Dar jakosti u svetom Lovri

Đakon sveti Lovro, jedan od najslavnijih mučenika III. vijeka, pruža mi divni primjer dara jakosti, kojim Duh Sveti prožima svete duše za vrijeme progona. Poznam njegov životopis. Rimski prefekt je zalijenio dobra, kojima je sveti Lovro bio čuvar. Sveti je đakon neustrašivo izjavio: "Eto crkvenog blaga, to su ovi siromasi". Poznato mi je njegovo mučenje na roštilju. Njegove uzvišene šale u najvećoj muci: "Okreni, s ove sam strane dosta pečen".

Takvo jedno držanje možemo protumačiti samo nadnaravnim darom jakosti, koji dolazi od Duha Svetoga. Ljudska volja najenergičnije očeličena ne bi mogla ići do te prekomjerne odvažnosti i ustrajnosti. To je ostvarenje Isusova obećanja svojim apostolima: "Kad vas predadu, ne brinite se, kakoćete ili što ćete govoriti! ... Jer ne ćete vi govoriti, nego Duh će Oca vašega govoriti u vama",

Taj Duh jakosti je sjano govorio i djelovao u svetom Lovri. I prema riječima svetoga Leona, božanska vatra, koju je On raspalio u mučeničkoj duši bila je žarča od materijalne vatre, koja je mučila njegovo tijelo. Duh je odnio pobjedu nad materijom, a mučenik je pobjedio svoga progonitelja.

Ovo se čudo pomovilo u bezbroj slučajeva kroz kršćanske vjekove. Isus je vječno vjeran svojem obećanju. Onima, koji imaju snage, da Ga priznaju pred ljudima, On daje jakost, da nadvladaju sva trpljenja, pa i samu smrt.

Ali Duh Sveti djeluje tako samo u onim dušama, koje su Mu se sasvim predale. Na mučeništvo se čovjek ne sprema mlitavošću i nevjernošću u Božjoj službi. Heroizam pred mučiteljima stiče se jednostavnijim heroizmom, naime ustrajnošću u običnim krepostima i velikodušnom vjernošću u redovitim dužnostima.

Sveti Lovro, kao i sveti Stjepan prije njega, bio je uzor đakon prije nego je postao heroj.

Hvaleći Gospodina radi slave, koju je sveti ovaj Levit bacio svojim životom i svojom smrću na klerički stalež, žeđ lim se potaći na nasljedovanje njegove pobožnosti, njegove čistoće "Levita castissimus", njegovog žara, njegovog odricanja, svih kreposti, koje su bile temelj njegove svetosti.

2. Dar jakosti u svećeniku

U svećeničkom životu ima takodjer časova, kada mu je dar jakosti potreban, da ne postane otpadnik. To su časovi progona sa strane tijela, podmuklog progona svijeta, otvorenog progona crkvenih neprijatelja. Vrlo je malo Božjih službenika, koji ne proživljuju jedan ili drugi od tih kritičnih časova.

Sveti svećenički karakter, obilježujući svećenikovu dušu, nije izbrisao u njihovu izvoru uzopačene nagone njegova tijela. Mogu se podići vihori strasti i zaprijetiti njegovu nadnaravnom životu, njegovoj svećeničkoj časti, pa čak i njegovoj ljudskoj časti. I tada će morati priskočiti u pomoć Duh jakosti. Ali je potrebno, da je čovjek prije toga zavrijedio njegovo posredovanje. Inače, u sve možemo sumnjati.

I sam svijet često se stavlja za neprijatelja svećeniku. On ima svoj način, kako to biva: podmuklo, ali zato s toliko više lukavosti, licemjerja i zlobe. Pod maskom prividne kreposti i da bolje prikrije svoje mane, nabacuje se kamenjem na anđele, koji mu nisu dosta čisti i njihovu službu požrtvovnosti i ljubavi naziva sebičnim poslovima.

U tim će časovima, bez dara jakosti, svećenik klonuti, a možda i odložiti oružje.

S vremena na vrijeme neprijatelji Božji puštaju maha svojim napadajima protiv "njegovih Krista". To su časovi žestokih progona, uragana, koji ruše društva, čisti kler, zatvara apostole i uslijed kojeg teče mučenička krv.

Što bi bilo od svećenika, koji je ponajviše osamljen, ako ga tada ne bi podržavao Duh jakosti, po kojem su sveti Stjepan i sveti Lovro postali pobjednici? - U tim časovima kukavičluk je sasvim blizu heroizma, apostozija sasvim uz mučeništvo.

O božanski Duše, Ti, koji je Biskup prizvao na đakona, "da robur", da bude jak, pokaži se u tim odsudnim časovima. Uzdrži krepost, pouzdanje, snagu svoga službenika i ne predaj svoje živo svetište u bezbožne ruke svojih neprijatelja.

Molitva

Molimo Te Gospodine, da ugasiš u nama oganj naših mana, koji si dao blaženom Lovri snagu, da nadvlada vatru svojih muka.
(Molitva blagdana, koja je uvrštena, za porabu svećenika, medju molitve za zahvalu poslije svete Mise.).

ODLUKA. - Molit ću često Duha Svetoga, da mi dade dar jakosti, koji mi tako često može biti potreban.

DUHOVNA KITICA. - "Da robur, fer auxilium" - "(O Hostijo spasonosna ...) Ti jačaj nas i očuvaj!".

11. kolovoz

SVEĆENIK, POSVETITELJ EUHARISTIJE

"Sacerdotem opotet offere" (Pontifical)

"Svećenik mora prinositi žrtvu" (Ib.).

1. Uzvišenost ove svećenikove uloge

Moć pretvarati kruh i vino u Tijelo i Krv Našeg Gospodina, jednom riječi: prikazivati svetu Žrtvu, glavna je i najveća moć svećenika. To je moć, koja ga najviše uzdiže u dostojanstvu pred Bogom i koja mu zaslužuje najveće poštovanje kod ljudi.

On je prije svega svećenik baš za to, da može izvršivati tu vlast, jer je Euharistija središte religije, kojoj je on službenik. Prema njoj su usmjereni svi drugi sakramenti, kao što su u materijalnom Božjem hramu svi dijelovi zgrade usmjereni prema oltaru i Tabernakulu, i kao što je u duhovnom hramu - u otajstvenom tijelu, to jest Crkvi - sve usmjereno prema Glavi, Božanskom Poglavici, Isusu.

U dvorani posljednje Večere božanski je Učitelj najprije posvetio Euharistiju. I baš zato, da bi ovjekovječio Euharistiju među ljudima, On je odmah iza toga ustanovio svećeništvo: "To činite meni na uspomenu" (Luc 22,19). Svećenik je prema tome prije svega za Misu, a Misa se bitno sastoji u pretvorbi. "Sacerdotem oportet offerre" - "Svećenik mora prinositi žrtvu".

U tom otajstvenom djelu on djeluje samo kao službenik, to znači kao razumno oruđe. On govori u ime Kristovo, kao da bi on osobno bio Krist: "ovo je tijelo moje; ovo je krv moja". Ali, sam Krist mijenja kruh u svoje vlastito tijelo i vino u svoju vlastitu krv. Posrednička svećenikova uloga nije zato ništa manje uzvišena, i ona nadilazi sve, što možemo uzvišenoga zamisliti za jedno obično stvorenje, izuzmemo li neotuđive povlastice Majke Božje. Moramo se vinuti duhom do onog stvoriteljskog čina, kojim je Svemogući stvorio svijet iz ničega, da bismo našli čudo, slično onomu što se zbiva na oltaru po celebrantovoj službi. Kakva li predmeta za promatranje! I kakva li predmeta za svetu zavist za jednu dušu, kojoj je sve nastojanje u tome, da se što je moguće uže, sjedini s Bogom!

2. Djelotvornost uloge svećenika posvetitelja

Djelovanje svećenikovo, koji posvećuje Euharistiju, ima takovu djelotvornu moć, da uzalud takvu moć tražimo negdje drugdje u istom stupnju. Tim djelom iskazuje Bogu najsavršeniju hvalu, koja Mu se uopće može dati, hvalu njegova vlastitog Sina, Njemu jednaka, koji se prikazuje njegovu božanskom Veličanstvu kao neprocjenjiva žrtva. Kad bi se sva stvorenja, što ih god ima, uništila, da bismo time priznali vrhovno gospodstvo njihova Svoritelja, ta bi hvala još uvijek daleko

zaostajala za onom hvalom i štovanjem, koje Bogu iskazuje svećenik prikazivanjem jedne jedine Mise. Ovaj čin privlači na zemlju božanske milosti obilnije i sigurnije, nego li ijedna druga molitva i ikakva druga žrtva, jer služeći Misu - svećenik obavlja molitvu i prikazuje žrtvu samoga Sina Božjega, kojemu nebeski Otac ne može ništa odbiti. I doista, On uslišava uvijek njegovu božansku molbu, iako često na način, koji ne odgovara našim željama, ali koji bolje odgovara koristi naših duša. A ta je djelotvornost još čudesnija zbog činjenice, što ona ne ovisi o većoj ili manjoj kreposti celebranta, nego jedino, u konačnoj analizi, o Žrtvi, koju on prinosi istom nakanom, zajedno sa svetom Crkvom.

"Kad svećenik služi svetu Misu - veli knjižica "Nasljeduj Krista" - hvali Boga, razveseljuje andjele, nazidjuje Crkvu, pomaže žive, mrtvima pribavlja pokoj i sebe čini dionikom svih dobara" (Knj. IV., gl. 5,3).

Kakve li neiskazane povlastice prikazivati svetu Žrtvu! Kad bi blaženi duhovi mogli zavidjeti ljudima na ičemu, ne bi li im zavidjeli na toj sreći? I kako li je imao pravo sveti župnik iz Arsa, kad je izjavio sa svojom divnom jednostavnošću: "Tek ćemo u nebu moći razumjeti, kolika je sreća prikazivati svetu Misu.

Molitva

Eto, tu si sreću, Isuse, pridržao - čini se - za mene. Kako li je velika Tvoja dobrota prema mojoj tako nesavršenoj i tako nedostojnoj duši! I kako da Ti zahvalim na tolikoj ljubavi prema meni! Ah, shvaćam, Bože moj! "Hvala!", koji Ti očekuješ od mene sastoji se prije svega u tome, da vjerno odgovaram na milost Tvoga poziva, da Ti spremnom voljom služim, i da izgradim u svojoj duši kreposti, koje su u stanju od moje dadne osobe učiniti svećenika po Tvojem Srcu. Daj mi za to snage, Božanski Učitelju, da Ti se velikodušno prikazujem svaki dan u savjesnom ispunjavanju svih svojih dužnosti, koje me vežu kao sjemeništarca i da jednoga dana budem tako sretan, pa Ti prikažem žrtvu Tvoga božanskog Tijela i Tvoje božanske Krvi.

ODLUKA. - Prisustvovat ću svaki dan svetoj Misi u najužem sjedinjenju s celebrantom.

DUHOVNA KITICA. - "Sacerdotem oportet offerre" - "Svećenik mora prinositi žrtvu".

12. kolovoz

SVEĆENIK, OTAC DUŠA

"Filioli mei quos iterum parturio donec formetur Christus in vobis" (Gal 4,19).

"Djeco moja, koju opet s mukom radjam, dok se Krist ne oblikuje u vama" (ibid).

1. Svećeništvo daje svećeniku čudesno očinstvo

Nije to bez razloga, da svećenika često nazivaju slatkim imenom oca. Da bi se posve posvetio Božjoj službi i službi diša, on se jednom zauvijek odrekao ljudskog očinstva. Bog to nadoknadjuje, podjeljujući mu, po sakramentu svetog Reda, duhovno očinstvo, koje je neisporedivo plodnije i sladje.

Bitno očinsko svojstvo je predavati život. Svećenik daje nadnaravni život dušama. On to prvenstvene čini dijeleći sakramente. To su veliki izvori nadnaravnog života, otvoreni neiskazanom dobrotom Onoga, koji reče: "Ja sam došao, da imadu život i da ga imaju izobilje" (Jo 10,10). Svećenik je postavljen za čuvara tih izvora, ne da ih čuva čvrsto zatvorene, nego da ih širom otvara i da preko njega bez razumice teku njihove blagotvorne vode na duše.

Svi drugi čini njegove svećeničke službe čine ga, iako ne tako izravno, ocem duša. Svi su naime usmjereni bilo kao priprava, bilo kao dopuna, za dijeljenje sakramenata. Prema tome on još kao otac svoje duhovne djece upravlja i poučava izvan ispovijedaonice, posjećuje i tješi siromahe i bolesnike, odgaja mladež u punom razvitku kršćanskog života , odgovarajućim društvima, podržava i razvija gorljivost kod različitih društvenih skupina, koje su povjerene njegovoj brizi. Sva njegova svećenička djelatnost ima samo jedan cilj: osvojiti duše, da ih daruje susu Kristu. I on to ne čini kao kakav najamnik, koji je pohlepan za zaradom, nego poput Oca, punog nježnosti i gorljivosti. Sa svetim Pavlom on može reći: "A ja ću najradije sve žrtvovati, i sama sebe potpuno žrtvovati, za duše vaše" (2 Cor 12,15). Još bolje, ima pravo reći sa samim Isusom: "Ja sam pastir dobri. Dobri pastir daje život svoj za ovce" (Jo 10,11). Davati svoj život, je li to nešto drugo, nego li biti otac? Da li je očinska ljubav našla dirljiviju sliku, nego li je ona evandjeoska slika, slika Dobrog Pastira, koji nosi na svojim ramenima izgubljenu ovcu, koji je njeguje kao dijete i poziva svoje prijatelje, da se veselje s njime, što se našla? To je slika svećenika u odnosu prema dušama. Toliko stvarnije očinstvo, koliko je čisto duhovno i posve protkano ljubavlju.

2. Radosti svećenikova očinstva

Svjetovnjaci, koje ne prožima duh Kristov, katkada dolaze u napast, da žale svećenika. Neki idu tako daleko, da mu predbacuju, da se umanjuje time, što potiskuje svoje srce i što se odriče najzdravijih i najzakonitijih životnih radosti, naime obiteljskih. Oni vide samo jednu stranu istine. Svakako postoji u svećeničkom zvanju jedno široko područje žrtava za srce. Božji službenik nije prema njima bez osjećaja. To je što više, jedan od najvećih križeva, koje mu nameće njegovo sveto zvanje. Ali, i ne računajući na to, da je to zvanje za njega obilni izvor zasluga i početo svetosti, on u njemu nalazi toliko slatkih nadoknada u duhovnim radostima, koje mu donosi njegova sveta služba. Ne izbija li sreća i nježnost iz riječi, što ih sveti Pavao piše Filipljanima: "Dakle, braćo moja, ljubezna i poželjna, radosti i kruno moja, tako stojte u Gospodi-

nu, ljubezni"? (Phil 4,1). Duhovna djeca svećenikova su i njegova kruna, i ona ga ispunjava čistim i pravim veseljem. Njegova radost i njegova kruna su duše, koje je rodio kršćanskoj vjeri u vodi svetog Krštenja, duše malene djece, u koje je usadio prve nadnaravne istine i naučio tajnama naše svete vjere u jednostavnim vjeronaučnim satovima duše, koje je sačuvao od zla svojim budnim žarom, koje je izgradio u kršćanskim krepostima svojom poukom i svojim primjerom, ili koje je ozdravio od njihove moralne bijede svojom milosrdnom ljubavlju. Njegova radost i njegova kruna su osobito duše, koje je darovao svojim pastirskim žarom zaručniku djevica, i mladi leviti, koje je uputio putem oltara, prema kojemu ih gleda kako se svaki dan pomalo približuju.

Nema ni jednog svećeničkog posla, kojeg ne bi Božja Dobrota danas ili sutra naplatila neiskazanim utjehama. Pa kad bi mu te utjehe ovdje na zemlji bile i posve uskraćene, on znade, da će njegova nagrada tim utješnija biti na nebu. Oh, kako je Crkva dobro nadahnuta, kad pjeva kod prve kleričke žrtve, kad odriče svijeta, na dan njegove tonzure: "Gospodine, Ti si meni baština i dio; Ti si, koji mi je odredio sudbinu moju. Na milu zemlju pao dio sudbine moje; doista, baština moja dopada mi se veoma" (Ps 15,5-6).

Hoću, da se malo saberem, Bože moj, misleći na tu slatku i blistavu perspektivu ... O, da bi se ona ostvarila jednoga dana za mene, koji sam danas od Tebe pozvan, a u skoro - nadam se - bit ću Tvoj izabranik!

ODLUKA. - Želim već sada ljubiti duše, moliti i posvećivati se za njih.

DUHOVNA KITICA. - "Pater animarum" - "Otac duša"

13. kolovoz

SVEĆENIK POGLAVAR ZAJEDNICE VJERNIKA

"Sacerdotem oportet praesse" (Pontificale)

"Svećenik mora biti na čelu" (Ib.).

1. Temelj toga prvenstva

1. - Crkva je hijerarhijski uredjeno društvo. U njoj je svu vlast, koja je sva usredotočena u Vrhovnoj Glavi, Krist razdijelio medju drugotne poglavare, na koje prenosi dio odgovornosti u upravljanju kršćanskom zajednicom. Krist ju je ustanovio na tom temelju, kad je Petru povjerio prvenstvo nad njegovom braćom i brigu, da njima upravlja, kao i svima onima, koje pridobiju za vjeru svoga Učitelja. "Pasi jaganjce moje, pasi ovce moje" (Jo 21,15).

Na taj način vlast prelazi od nevidljive glave, Krista Isusa, preko vidljive Glave, Vrhovnog Svećenika, i biskupa njegovih

glavnih suradnika, do posljednjeg svećenika, koji ima pravu jurisdikciju nad bilo kojim dijelo stada vjernika. Dosljedno, svećenik zauzima na kraju krajeva medju svojim ovcama mjesto samoga Isusa Krista, kojeg predstavlja u njihovim očima. Vjernici to znadu. U tom i leži razlog njihovog poštovanja prema njihovom svećeniku, ikogod on bio, kao i razlog njihove strogosti prema njemu, ako ga ne smatraju dostatno dostojnim uzvišene uloge, koja mu je povjerena.

2. - Po svojoj jurisdikciji svećenik prema tome ima prvo mjesto u zajednici vjernika. Među njima može biti slavnih umova, glasovitih vojnika, knezova pa i kraljeva, ali svećenik je uvijek prvi. Njegovo dostojanstvo i njegova vlast, budući da je duhovnog reda, nadilazi njihovu. Biti na čelu nije to samo njegovo pravo, to je i njegova dužnost. "Sacerdotem oportet paeesse" "Svećenik mora biti na čelu".

U izvršivanju te dužnosti, očito je, da ljudska narav ne može tražiti i naći priliku za taštu slavu. Ali nakana je Crkve, da njezin službenik u tome nalazi sasvim obratno, priliku da služi, po primjeru božanskog i vrhovnog Učitelja, koji je došao ne da mu služe, nego da služi, (isp Matth 2o,28) i čiji su čini, u tome kao i u svemu drugome, uvijek opravdavali nauku, jer su joj predhodili. "Coepit facere et docere" - "Poče činiti i učiti" (Act 1,1).

Dobar svećenik, koji nastoji sveto ispuniti svoju zadaću, trudi se svim silama, da u tome nasljeduje Onoga, na čijem mjestu sjedi. On više služi, nego li stoji na čelu. I što ga više vlast, koju obnaša, pred vjernicima uzdiže u njihovim očima, to je aktivnija i djelotvornija njegova požrtvovnost prema njima.

2. Jedan zaključak za budućeg svećenika

Iz gornjih misli, mogu bez muke zaključiti, da sam već sada obvezan sticati poniznost i požrtvovnost, koja će se mene tražiti kasnije, kao poglavara zajednice vjernika. Kreposti se stiču tek dugim vježbanjem. Kako bih prema tome mogao gajiti nadu, da ću jednoga dana biti na visini svoga zvanja, ako bih svjesno podržavao u sebi tašte i sebične misli i bavio se taštim i sebičnim poslovima, tražeći uspjeh za svoje vlastito zadovoljstvo, a ne na korist svoje kleričke izgradnje, nastojeći nadvisiti svoje drugove, ne u čistom i pohvalnom natjecanju, nego iz taštine i potajne oholosti, tražeći možda na sve načine, kako bi udovoljio svojim željicama, katkada na štetu drugih, imajući tvrdo i hladno srce pred njihovim poteškoćama, kad bih im lako mogao pomoći?

Ako su me moji poglavari u svojem povjerenju prema meni počastili kakvom službom, koja me izdiže i stavlja u nekim slučajevima, čak i iznad mojih drugova, moram još više bdjeti, da ne dopustim, da se porode u meni osjećaji sebičnosti i taštine. Đavao znade tako lijepo iskoristiti sve okolnosti, da bi naveo dušu na zle puteve!

Iznad svega je potrebno, da moja želja za svećeništvom bude čista od svake zemaljske težnje. Ne smijem težiti ni željeti časti u svećeništvu, nego jedino tu čast, da budem službenik Isusa Krista i da se posvetim spasavanju duša.

Mladi ljudi, koji su odredjeni za kakvu laičku karijeru, koji su sretno odgojeni u kakvoj dobroj školi, mogli bi mi često poslužiti kao uzori u toj stvari. Za njih, služiti i služiti u poniznosti, nije samo prazna riječ, nego program, koji nastoje ostvariti u svim okolnostima s toliko zasluge, s koliko i jednostavnosti. Zar će mi moje sveto zvanje nadahnjivati manje velikodušnosti?

Molitva

Božanski moj Spasitelju, klanjam se Tebi, koji si se prostro pred noge svojih apostola, da im opereš noge poput roba, Ti njihov Gospodin i Učitelj; i slušam, kako im govoriš, s koliko auktoriteta! - "da onaj, koji želi biti velik, bude sluga drugima" (Marc 10,44). Tvoj naputak i Tvoj primjer je prešao na Tvoju Crkvu, koje se poglavari sve ako i jesu načelu smatraju slugama svoje braće. Daj i meni, Isuse, dijela na svojim divnim osjećajima poniznosti i ljubavi, da ne bidem nedostojan Tvoj predstavnik u svetim zajednicama.

ODLUKA. - Vježbat ću se danas u poniznosti i požrtvovnosti iz ljubavi prema svojem zvanju.

DUHOVNA KITICA. - "Ministrare, non ministrari" - "(Sin čovječiji nije došao) da njemu služe, nego da On služi".

14. kolovoz

SVEĆENIK, ČOVJEK JAVNE MOLITVE

"Benedicite, sacerdotes Domini Domino, laudate et superexaltate eum i saecula" (Dan 3,84).

"Svećenici Gospodnji, blagosivajte Gospoda, hvalite i uzvisujte ga nada sve u vijeke" (Ib.).

1. Smisao javne molitve Crkve

Sva stvorenja ovise o Bogu. Sva razumna stvorenja moraju priznavati svoju ovisnost o Njemu. To ona čine molitvom. Molitvom čovjek ovdje na zemlji priznaje Boga stvoriteljem svega i on Mu se klanja. On Ga proglašuje svojim predarežljivim Dobročiniteljem i zahvaljuje Mu na njegovim dobročinstvima, moleći uz to od njegove Dobrote milosti svake vrste, koje mu trebaju. On moli od Njega oproštenja, jer znade, da će On biti njegov sudac i priznaje se grešnikom.

Ali ta dužnost molitve ne nameće se samo pojedincima. Ona se tiče i društva. Medju njima najsvetija od sviju, božansko po svojem početku i po svojem određenju, kao i po svojim sredstvima djalovanja, je Kristova Crkva. Od Božjega Sina Ona ima

svoj život, svoju vlast i svoju zadaću. Ona prema tome mora više od ijedne druge zajednice iskazivati Bogu čast svojom službenom molitvom, kao izrazom svoje posvemašnje ovisnosti. Ona to znade i prepušta ispunjenje te bitne dužnosti slučajnom pojedinačnom žaru svoje djece. Da bi neprekidno i što je moguće savršenije ispunjavala tu svoju zadaću, ona ovlašćuje za njeno ispunjenje svoju naodličniju djecu, da je predstavlja: svoje posvećene službenike. Njezini će suđakoni, đakoni, svećenici, biskupi moliti u njezino ime, svaki dan bez izuzetka i po toj će se molitvi uzdizati pram nebu neprstana, dostojna, čista i žarka hvala, od koje će čitavo otajstveno tijelo u obliku bezbrojnih milosti primati djelotvorne učinke.

Oni svojoj dužnosti udovoljavaju moljenjem Brevijara, i tu njihovu svetu dužnost opravdano nazivamo božanskom službom. Svećenik ima sreću, da to može činiti i prikazujući svetu misnu žrtvu, koja je najizvrsnija molitva Crkve. Glavni čin njezina štovanja, što ga iskazuje Bogu, kao najsavršeniju hvalu.

A posvećeni su službenici, bilo u služenju svete Mise, bilo u moljenju Brevijara, tumači ne samo Crkve, nego i samoga Isusa Krista osobno, jer po Njemu, "po Gospodinu našemu Isusu Kristu" Crkva upućuje Bogu svaku svoju molitvu. Ona moli u sjedinjenju s Njegovim božanskim nakanama, i ponajčešće s obrascima, koje je nadahnuo njezin Božanski Duh.

Tako Ona nastavlja, na najbolji način što može biti, neprestani izraz svoje posvemašnje ovisnosti prema Bogu, koji je njezin početak i njezin svršetak.

2. Sudjelovanje mladog klerika kod javne molitve Crkve

Moja klerička izgradnja me već povezuje u dobroj mjeri s tom javnom i službenom hvalom, koju Crkva svaki dan uzvraća Gospodinu posredovanjem svojih svećenika.

Prisustvujem svetoj Misi. Na njoj često i aktivno sudjelujem, kao akolit, turifer ili ceremonijar na svečanim Misama. Pjevam liturgijske pjesme, umiješam se u ceremonije kora. U svemu tome činim zajedno sa celebrantom samo jednu cjelinu. Molim u ime Crkve, na sve njezine nakane, a to su nakane, a to su nakane samog našeg Gospodina. Pomalo se spuštam u svoju buduću ulogu kao službenog tumača njezine molitve, u ulogu službenika njezinog štovanja. Već sam vitualno svećenik.

Možda imam sreću moliti u koru sa svećenicima dio božanske službe: primu (prvi čas) kao jutarnju molitvu, kompletorij (povečerje) kao večernju molitvu, vrlo često vespere (večernju), ako baš ne svaki dan. Ovdje već sudjelujem kod javne molitve Crkve. To je čast, koja mi se iskazuje. To je sreća, koju moram cijeniti. Kakvim li se religioznim poštovanjem i kakvim li se žarom ne moram dati na taj posao! Kakvu li pažnju moram unijeti u to moljenje i pjevanje svetih tekstova! Kakvu pobožnost moram unijeti u prikazanje te "žrtve hvale", koja sjedinjuje noću i danju diljem katoličkog svijeta sve svećeničke

duše u jedan isti zanosni vapaj Bogu! Gdje u takvom činu ima mjesta za nemarnost, za lijenost, za mlitavu ravnodušnost? Valim li uistinu svoje zvanje, onda mora za mene predstavljati veselje učestvovati javnoj crkvenoj molitvi. Sveti svećenički i apostolski životi crpili su tu, već od sjemenišnih godina tajnu svoje plodnosti. Ne bih li i ja mogao tu naći iste koristi?

Molitva

Blagosivam Te, Bože moj, radi tako lijepog položaja, koji mi je dan u Tvom svetištu. Kako bih htio, da budem toga dostojan! Ali, moja je slabost velika. I zato vapijem iz dubine svoje duše zajedno sa Crkvom, koja moli prisutnost Duha Svetog: "Bože, koje mu je otvoreno svako srce i kojemu nije sakrivena nikakva tajna, očisti ulijevanjem Duha Svetoga misli srca našega, da Te možemo savršeno ljubiti i dostojno hvaliti". (Rimski Misal: orationes diversae, br.).

ODLUKA. - Unijet ću najveću pažnju u liturgijske službe.

DUHOVNA KITICA. - "Benedicite, sacerdotes Domini, Domino" - "Svećenici Gospodnji, blagosivajte Gospodina".

15. kolovoz

MARIJINO UZNESENJE

"Assumpta est Maria in caelum, gaudent angeli" (Breviarium)

"Uznesena je Marija na nebo, vesele se anđeli" (Ib.)

Crkva danas slavi trostruko otajstvo: blaženu smrt Djevičinu, njezino anticipirano uskrsnuće i njezin slavni ulazak u nebo s tijelom i dušom.

1. Blažena Marijina smrt

Smrt nije za blaženu Djevicu Mariju bila, majku Božju, otajstvo boli, kao što je za ostale ljude. Njezinu smrt nije prouzročila ni bolest - jer je Marija od nje bila uvijek izuzeta - ni godine - jer je Ona do kraja života sačuvala svoju mladenačku svježinu, - niti je podlegla kakvoj drugoj vanjskoj sili - nije podnijela nikakvog drugog mučeništva, doli svoje boli iz majčinske sućuti podno križa. Ona je umrla od prevelike ljubavi prema Isusu. Ta ljubav nije prestala rasti kroz cijeli njezin život. Konačno je teljubavi bila toliko puna, da njezino tijelo nije bilo više u stanju podnositi njezinu žestinu. Tada se njezina duša oslobodila bez napora i trpljenja zatvora svoga tijela i odletjela prema predmetu svoje ljubavi, Isusu, za kojeg je Ona jedino živjela ovdje na zemlji.

Eto najljepše smrti, smrti iz ljubavi. Ako je istina, da čovjek umire onako, kako živi, kako je Marija i mogla drugačije umrijeti.

Ja nemam prava nadati se takvoj smrti. Moji grijesi traže mnogo zadovoljštine. Pa ipak mogu gajiti žarku želju, da moj posljednji uzdah bude čin čiste ljubavi prema Bogu. Drugi, koji nisu bili sveci, čini se, da su u tom uspjeli, svakako ne bez toga, da su se dugo vježbali, da žive u ljubavi prema Bogu. Što smeta, da i ja činim isto tako? - Poticaji milosti su tu i sredstva da na njih odgovorim. Sve ovisi, prema tome, o mojoj velikodušnosti.

Bože moj, po zagovoru Marijinu, daj mi, da Te u buduće ljubim tako stvarno, tako žarko, da i moja smrt bude smrt iz ljubavi.

2. Anticipirano Marijino uskrsnuće

Ostavljam po strane pojedine okolnosti, o kojima nam pripovijeda časna predaja, ali bez sigurnog povjesnog temelja. One nisu potrebne za moju pobožnost. Dobro znam s cijelom Crkvom, da Isus nije mogao prepustiti raspadanju u grobu djevičansko svetište, u kojem se utjelovio. Njegova se sinovska ljubav tome protivila, kad je njegova svemoć to mogla spriječiti. Njegova potpuna pobjeda nad smrtću to takodjer nije dopuštala, jer bi ta pobjeda bila nekako nepotpuna, da je i Marija nije s Njime dijelila u onoj punini, u kojoj je to bilo moguće.

Vjerujem dakle svom svojom dušom, i prije nego što je to Crkva proglasila dogmom moje vjere, da je majka Spasiteljeva uskoro iza svoje smrti uskrsnula, da uđe sa svojim proslavljenim tijelom u nebo.

To je otajstvo velike i svijetle nade. Marija je bila najodličniji i najdostojniji član otajstvenog Kristova Tijela. Njezino anticipirano uskrsnuće je zalog moga uskrsnuća na sudnji dan. U njoj su svi članovi otajsvenoga tijela virtualno u nebu sa svojim proslavljenim tijelom. Tako Uznesenje Marijino potvrdjuje, možemo li tako reći, smisao Isusava Uzašašća.

O Marijo, Majko moga Boga i majko moja, hvala Ti za ovo jamstvo. Ono mi pomaže, da gledam s manje straha sudbu, koja me čeka u odredjeno vrijeme moje smrtno tijelo i ono me ispunja novim poštovanjem prema tome tijelu, koje je odredjeno, da bude dionik slave, koja već kruni Tvoje.

3. Slavni Marijin ulazak u nebo s tijelom i dušom

Da bismo si nekako predočili tu slavu, govorimo općenito o krunjenju: Marija sjedi Isusu s desne, Otac stavlja na glavu svoje preljubljene Kćeri krunu slave, kakvoj nema ravne; svi nebski duhovi kleče pred svojom kraljicom; nebo odjekuje od svečane pjesme. Treba dobro upotrijebiti riječi, da bismo izrazili ono, što treba shvatiti. Ali da pravo kažemo, to su stvari, koje se ne mogu izraziti. Slava Marijina u nebu nadilazi svu moć izražavanja i svu moć zamišljanja. Istina je jedino to, da je ta slava razmjerna neisporedivom dostojanstvu Majke Božje i njezinoj uzvišenoj svetosti. To je doista, da se dade opravdanje za sve vesele pjesme i sve pohvale, što ih sveta Liturgija danas šalje prema Mariji. Želim li i ja

kod toga žarko sudjelovati? Moja ljubav prema presvetoj Djevici u tome nalazi neki čar, moja pobožnost dragocjenu podršku, moja odanost prema svetom zvanju novu snagu, jer, ne će li se moja svećenička uloga sastojati u tome, da - šireći Isusovo kraljevstvo, naviještam veličinu Marijinu?

Molitva

Neka uzadje k Tebi, Gospodine, prinos naše odanosti i zagovorom preblažene Djevice Marije na nebo uznesene, neka naša srca, užgana ognjem ljubavi, neprestano k Tebi čeznu (Tajna molitva blagdana).

ODLUKA. - Provest ću današnji dan tako, da slavim, kako najbolje mogu, presvetu Djevicu svojim učestvovanjem u Božjoj službi.

DUHOVNA KITICA. - "Salve Regina" - "Zdravo Kraljice!"

16. kolovoz

SVEĆENIK, ČUVAR BOŽJIH BLAGOSLOVA

"Sacerdotem oportet benedicere" (Pontificale).

"Svećenik mora blagosivati" (ibid).

1. Što je svećenički blagoslov

Na dan svoga redjenja svećenik prima vlast i zadaću, da blagosliva. "Sacerdotem oportet benedicere" - "Svećenik mora blagoslivati". To je novi dragulj njegove krune. Iako ne izgleda tako blistav, usporedimo li ga s vlašću posvećivati Euharistiju, odrešivati i voditi duše, upravljati dijelom stada vjernika, prinositi Bogu u ime Crkve "žrtvu hvale", on ipak nije zato manje dragocjen.

Blagoslivljati, u širem smislu riječi, znači željeti dobro. U tom smislu može svatko blagoslivljati. Roditelji blagoslivljaju svoju djecu, kraljevi svoje podložnike, žena svoga muža, kad odlazi na daleko putovanje ili kad se upušta u kakav opasni pothvat. U strogom, religioznom smislu, blagoslov sadržaje u sebi nešto više od želje, da netko bude sretan, on uključuje zazivanje Boga, koje je skopčano s svetim obredom, koji se izvršuje u ime Crkve, da bismo privukli milosti Svemogućega na osobu ili na predmet, koji se blagoslivlje. Da bi čovjek mogao blagoslivljati u tom strogom, religioznom smislu, potrebno je, da primi za to ovlaštenje i zadaću od Crkve. Još više je imao vlast blagoslivljati Božanski Utemeljitelj Crkve, od kojega je i Ona sama dobila sve svoje ovlasti. On se time služio, svakomu je to dobro poznato, nekom svetom rasipnošću. Isus je doista rado blagoslivao: blagoslivao je djecu, i s koliko ljubavi!; blagoslivljao je bolesne i nemoćne, svoje apostole, svoje učenike. Blagoslovio je kruh i vino u dvorani posljednje Večere, kruh i ribe u pustinji, i bez sumnje, još mnogo drugih stvari. Kretnja za blagoslov bila je kao pri-

rodjena njegovoj božanskoj ruci.

Svećenik, njegov predstavnik medju ljudima, ima, po svojem redjenju, istu tu vlast blagoslivljanja i istu tu blagonaklonost, da to čini.

Čim završe sveti obredi redjenja, on dijeli prvi svoj blagoslov svojim roditeljima i svojim prijateljima, koji kleče do njegovih nogu. "Blagoslov Boga Svemogućega, Oca i Sina i Duha Svetoga, neka sidje na Vas i ostane vazda".

Ova kretnja, kojom je svećenik započeo u toj svečanoj zgodi, ponavlja se svaki dan kroz cijeli njegov život. Blagoslivlje vjerni puk tokom bogoštovnih obreda, pojedinačne osobe, koje ga za blagoslov mole, pobožne predmete, stanove, polja sa njihovom sjetvom i žetvom. Blagoslivlje vodu, kruh, pepeo, svijeće, orudje za rad, i uopće sve stvari, za koje ljudi traže njegov blagoslov. Obrednik donosi u tu svrhu i tako zvani blagoslov "za sve" - "ad omnia".

Svećenički blagoslov je sakramental. On ima moć, da odgoni djavla, i da privlači nebesku pomoć i vremenitu i duhovnu. Njegova djelotvornost ovisi samo o nutarnjem raspoloženju onih, kojima se daje.

2. Dva praktična zaključka za mladog klerika

1. - Posvetni značaj svećenikova blagoslova mora me ispunjati religioznim poštovanjem prema njemu. To će se poštovanje očitovati u pobožnosti, s kojom ću ga primati. Neki posebno svečani blagoslovi sami po sebi nameću to poštovanje. Takvi su blagoslovi Vrhovnog Svećenika i Biskupa. Ti se blagoslovi uvijek traže s nekim posebnim žarom. Time, što su rjedji, postaju dragocjeniji. Ali, ako su blagoslovi običnog svećenika mnogo redovitiji, oni nisu zato manje vrijedni poštovanja. Nema ni jednoga dana, da ne primim barem jednoga, bilo nakon što sam posluživao kod svete Mise, na povratku u sakristiju, bilo naveče prije spavanja, kad ga poglavar daje čitavoj zajednici, bilo još prije ili poslije šetnje, kako je to običaj u mnogim redovničkim ustanovama.

Moje poštovanje prema tom blagoslovu može doći do izražaja i u pažljivom postupanju s blagoslovljenim predmetima: krunicama, medaljicama, skapularima, raspelima itd. Koliko se puta već dogodilo, da sam skoro zaboravio, da to nisu profani predmeti!

2. - I na još jedan drugi zaključak moram svratiti svoju pozornost. Sve dok ne postanem svećenik ne mogu blagoslivljati. Ali, ne bih li se mogao na neki način spremati za tu vlast, koja će mi biti povjerena po svećeništvu i nadomjestiti je u nekoj mjeri molitvom. Blagoslov je bitno molitva. On ima svoju posebnu vrijednost odatle, što ga svećenik daje u ime Crkve, i što ima moć kao sakramental. Moj žar ne može posve nadomjestiti ta dva pozitivna elementa, ali sigurno to može učiniti djelomično. Moliti za svoje roditelje, za svoje dobročinitelje, za svoje poglavare, za svoje drugove, za sve, koji su mi dragi, to znači blagoslivljati ih na svoj način i

onoliko, koliko ja to mogu učiniti. I ne stavljaju li tome njihova nutarnja raspoloženja nikakve zapreke, mogu se pouzdano nadati, da će i m moja molitva pospješiti ono, što svećenički blagoslov moli za njih od Božje dobrote.

Kakvo je moje držanje do danas prema svećeničkom blagoslovu i prema blagoslovljenim predmetima? Nemam li u načinu, kako to činim, ništa ispraviti u tom predmetu? Bože moj, podaj mi uistinu praktičnu vjeru i milost, da svjedočim tu svoju vjeru u zgodno vrijeme.

ODLUKA. - Uvijek ću s vjerom primati blagoslov svećenika.

DUHOVNA KITICA. - "Benedictio Dei ..." - "Blagoslov Boga (Oca Svemogućega, neka sidje na vas i ostane vazda)".

17. kolovoz

SVEĆ. DOSTOJANSTVO U USPOREDBI S NAJVEĆIM LJUD. DOSTOJANSTVIMA

"Majorem illo potestatem habes" (Sv. Ivan Zlatousti).

"Imaš veću vlast od njega" (kralja) (ibid).

1. Svjedočanstvo vjere i razuma

Kraljevsko se dostojanstvo općenito smatra najvišim ljudskim dostojanstvom. U običnom govoru rado uzimamo to dostojanstvo kao "terminus comparationis", da bismo izrazili skup svih časti, ili čak sreću svake vrste ovdje na ovom svijetu.

U očima vjere dostojanstvo svećeničko ipak mnogo nadilazi dostojanstvo jednoga kralja, pa bio on najmoćniji zemaljski samovladar. Razlog je tome u činjenici, što je kraljevsko dostojanstvo naravnog reda, i što ovlasti, koje ono sa sobom nosi, ne prelaze granice vremenitoga. Dostojsnstvo je svećeničko - naprotiv - nadnaravnog i božanskog reda i ovlasti, koje ono uključuje, izvršuju se nad dušama i imaju svoju djelotvornu moć sve do u vječnost. Ta, katoličko svećeništvo nije ništa manje nego sudioništvo u Kristovom svećeništvu, a prema tome i na njegovom kraljevskom dostojanstvu. I zato se riječi svetog Petra vjernicima: "Vi ste kraljevsko svećenstvo" (1 Petr 2,9) mogu primijeniti još opravdanije i u još mnogo strožem smislu svećenicima, koji su obilježeni po sakramentu svetoga reda neizbrisivim znakom službenika Isusa Krista.

Svećeničko zvanje ne smijemo prema tome promatrati sa više ili manje časne strane društvenog položaja, koji ono stvara i donosi onima, koji ga prihvatiše, nego jedino po božanskom pečatu, kojim to zvanje biva više od svakog drugog ovdje na zemlji, i koje uzdiže jednog običnog čovjeka iznad čovječanstva, jer on po njemu biva službeni predstavnik Božji ovdje na zemlji.

Eto, na to bih morao pomišljati onda, kad dodjem u napast, da usporedjujem svoju svećeničku budućnost s bilo kojom ljudskom karijerom. Nijedno me drugo zvanje ne će uzdići tako vi-

soko u dostojanstvu kao svećeništvo, nijedno mi nikada ne će privaviti toliko nadnaravne slave, i nijedno me nikada ne će zaodjeti tolikom moći i vlašću.

Upravo na to sveti Ivan Zlatousti izričito upozoruje djakone, koji imaju dužnost dijeliti presvetu Euharistiju: "Strogo ja kažnjivo - veli im on - da se izlažete opasnosti i pripustite kojeg teškog grešnika k tomu svetom Stolu. Bilo da se radi o kakvom časniku, ili gradjanskom poglavaru, ili kojem okrunjenom knezu, ako se približi nedostojno, uklonite ga! Vlast, koju vi imate, veća je od njegove" (Lect. 2. noct. fer. 2ae infra oct. Corp. Christi).

Što da onda kažemo o svećeničkoj vlasti, koja se ne ograničuje samo na dijeljenje Euharistije, nego koja opet ide sve do konsekracije toga Sakramenta i opraštanja grijeha!

2. Svjedočanstvo činjenica

Ima mnogo činjenica u povijesti, gdje svećeničko dostojanstvo zasjenjuje stvarno kraljevsko dostojanstvo, i gdje se katkada ono svećeničko onom kraljevskom nameće neodoljivom snagom. Već je Mojsijevo svećeništvo uživalo tu povlasticu. Znamo, kako je Samuel prekorio kralja Saula, što je u času nestrpljivosti zloupotrebio svoje svećeničke ovlasti i sam prikazivao žrtvu Gospodinu i kakvu mu je kaznu navijestio u ime Jahve-a.

Svećenik Novog Zavjeta pokazuje se u istoj takvoj veličini. Godine 390. je car Teodozije dao poklati stanovnike Soluna. Sveti Ambrozije mu je radi toga zločina zabranio ulazak u milansku katedralu i naložio mu javnu pokoru. I kako je car navodio, da se opravda, primjer kralja Davida, koji je također sagriješio, sveti mu biskup odvrati: "Sliedio si ga u njegovom grijehu, slijedi ga i u pokori!"

Godine 452. stiže Atila, bič Božji, nakon što je opustošio dio Italije, sa svojim barbarskim hordama pred vrata Rima, spreman, da ga pretvori u prah i pepeo. Papa sveti Leon podje mu ususret, povede s njime pregovore i nagovori ga, da se povuče. I kad su se njegovi najbliži suradnici, začudjeni zbog takvog popuštanja, koje nije bilo baš tako svojstveno njihovom Poglavici, pitali za razlog, Atila im odgovori: da je vidio s Papine desne strane - dok je s njime razgovarao - neku osobu obučenu u svećeničke haljine, s mačem u ruci, koja mu je prijetila smrću, ako ne pristane na Papinu molbu.

Možda manje očevidan, ali ne manje značajan, je primjer svetog Vjenceslava, češkog kneza, koji je toliko bio prožet poštovanjem prema svećeničkom dostojanstvu, da je sam svojim kneževskim rukama sijao žito i cijedio vino, koje je bilo odredjeno, da posluži kao tvar za svetu Žrtvu.

Mogli bismo bez poteškoća navesti još niz primjera. Ali, ja sam se u to uvjerio. Više vrijedi u ovaj čas sabrati se, i zamoliti dobroga Boga za milost, da uvijek cijenim, više od svake ljudske časti, čast biti svećenik Isusa Krista.

Molitva

Prema tome je istina, Bože moj, da me zoveš na najviše dostojanstvo, koje može obnašati slabi smrtnik, kad me zoveš na svećeništvo. Ti, koji s visokom prijestolja svoje slave gledaš najponiznija stvorenja, udostojao si se dati, da iz svoje prirodjene niskoće izadje moja neznatna osoba, da je postaviš na stepen knezova puka svojega. Tvoja će darežljiva ruka staviti na moje čelo krunu od dragog kamenja, kojeg će sjaj nadvisiti sjaj svih kraljevskih kruna. Blagoslivljem Te za to, Gospodine! Raspali u mojem srcu takvu ljubav prema mojem svetom zvanju, da nikada ne uzmaknem ni pred kojom žrtvom, da ga uz pomoć Tvoje milosti ostvarim.

ODLUKA. - Odbijat ću bez raspravljanja svaku napast na oholost, koja bi dovodila u pogibao moje zvanje.

DUHOVNA KITICA. - "Majorem potestatem" - "Veću vlast (imaš od kralja)".

18. kolovoz

SVEĆENIČKO DOSTOJANSTVO U USPOREDBI S ANDJEOSKIM

"Cui dixit aliquando Angelorum: Filius meus es tu, ego hodie genui te?" (Hebr 1,5).

"K ojemu od Andjela reče ikada: Ti si sin moj, ja sam te danas rodio?" (ibid).

1. Možemo li usporediti andjela i svećenika?

Ljudi rado usporedjuju svećeničko dostojanstvo s andjeoskim. Redovito se to dvoje ne da usporedjivati, jer se jedna i druga stvar odnosi na dva različita reda, koji se medusobno razlikuju bitno. Narav ljudska nije andjeoska, a povlastice jedne se ne dadu primijeniti na drugu. Prema tome možemo govoriti o odnosima nadredjenosti i podredjenosti izmedju Andjela i svećenika samo u širem smislu. Svećeništvo se može podijeliti samo čovjeku: "Pontifex ex hominibus assumptus" - "Svećenik se od ljudi uzima" (Hebr 5,1), jer je svećenik predstavnik pred Bogom. I dosljedno nije nikakav niži položaj za anđela, što nije svećenik. Te se poredbe prave, istina je, bez obzira na strogo teološko izražavanje i jedino u svrhu pobožnosti i poticaja, čemu se ne može prigovoriti.

Ipak bih si mogao predbacivati, da podjem tim putem, kad mi "Nasljeduj Krista", koje je knjige auktoritet u Crkvi općenit, ne bi davao za to primjer. Pa doista, čitam u IV. knjizi, V. poglavlju ovako: "Kad bi bio čist kao andjeo i svet kao sveti Ivan Krstitelj, ne bi bio vrijedan primiti svetu Pričest ni služiti svetu Misu... Velik je to sakramenat i veliko dostojanstvo svećeničko! Svećenicima je dano, što nije dopušteno anđelima, jer samo zakonito zaredjeni svećenici smiju žrtvovati i posvećivati Kristovo tijelo". (ibid.)

Manje se čudimo, iza toga, kad čujemo neke svece, gdje prostodušno izjavljuju: "Kad bih susreo anđela i svećenika, naprije bih pozdravio svećenika, a zatim anđela". Rado prihvaćamo svete sličice, na kojima su prikazani anđeli kako kleče ili kako se naklanjaju pri prolazu svećenika. I na dan svećeničke Mlade Mise pjevamo iz dubine svoga srca:

"U svojoj moći, on vas nadvisuje,
Serafini! Padnite na koljena"!

Osjećaj, koji prožima sve te izraze savršeno je usklađen katoličkom naukom i nikada ga ne će previše razviti u svom srcu. To je osjećaj dubokog i religioznog poštovanja prema svećeničkom zvanju, prema jednoj od najvećih milosti, što ih Bog može dati čovjeku na zemlji.

2. Jedan tekst svetoga Pavla

Ali za ove pobožne poredbe nalazimo možda čvršće opravdanje u poslanici svetog Pavla Hebrejima. Ukazujući na razliku, koja dijeli anđele, Božje sluge, od Isusa Krista, Sina Božjeg po rodjenju i po naravi, Apostol piše: "kojemu od anđela reče ikada: "Ti si sin moj, ja sam te danas rodio?" i opet: "Ja ću mu biti Otac i on će mi biti Sin?" I kad opet uvodi Prvorodjenoga u svijet, govori: "I neka mu se poklone svi anđeli Božji". I anđelima govori: "Koji čini anđele svoje vjetrove i sluge svoje plamen ognjeni". Ali Sinu: "Prijestolje je tvoje, Bože u vijeke vjekova. Žezlo je pravde, žezlo kraljevstva Tvoga. Ljubio si pravdu i mrzio na bezakonje; zato te pomaza, o Bože, Bog Tvoj uljem radosti većma nego drugove tvoje" (Hebr 1,5-1o).

Ove se riječi očito mogu primjeniti u svojem potpunom smislu samo na Isusa Krista. Ali svećeništvo poistovjećuje onoga, koji je njime zaodjenut, s osobom Isusa Krista. Božanske se ovlasti Isusove prenose na svećenika, i svećenik se s njima služi u ime Isusovo. To sasvim opravdano znače riječi: "Sacerdos alter Christus" ili "Svećenik je drugi Krist". Prema tome mogu se gornje riječi svetoga Pavla lako primjeniti i na svećenika - ukoliko je takva primjena moguća. Na dan svoga ređenja, svećenik može čuti Oca, gdje mu govori riječi, kojih nikada nije rekao anđelima: "Ti si moj sin, svakako ne po naravi, nego po svećeničkom biljegu i po zadaći, koja te u budu će čini sličnim mojem jedinorođenom Sinu, kojega ćeš predstavljati među ljudima. Danas te rodih kao svećenika. Neka se svi moji anđeli prostru pred tobom. Današnji te je dan Tvoj Bog pomazao uljem radosti, koje te posvećuje za svetu službu, kao što je pomazanje božanstva učinilo mojeg jedinorođenog Sina svećenikom na dan njegova Utjelovljenja".

Ova misao može samo učvrstiti u mojoj duši cijenu moga zvanja, sve jednako me držeći u poniznosti, jer toga nisam zaslužio svojim zaslugama, nego je to stvar mile volje Božje.

Molitva

Blaženi duhovi, koji tako vjerno služite Gospodinu, i koje si predstavljam, kako su puni udivljenja i cašćenja svetog

svećeničkog biljega, udostojte se bdjeti uz mene u teškom poslu moje kleričke izgradnje. Nadahnjujte me i štitite me svaki dan, da bih imao sreću vjerno odgovarati na Božji poziv i biti kasnije u ispunjavanju svoje svećeničke zadaće ono, što ste vi po svojoj anđeoskoj naravi, naime: službenik njegove Dobrote.

ODLUKA. - Često ću zazivati svete Anđele, kao zaštitnike moga zvanja.

DUHOVNA KITICA. - "Sancti angeli custodes, intercedite pro nobis" - "Sveti Anđeli Čuvari, zagovarajte nas"

19. kolovoz

SVEĆENIČKO DOSTOJANSTVO U POREDBI S DOSTOJANSTVOM MAJKE BOŽJE

"Regina cleri, ora pro nobis"

"Kraljice klera, moli za nas!"

Kršćanska pobožnost, koja rado pravi poredbe izmedju anđela i svećenika, to isto čini između dostojanstva svećeničkog i dostojanstva Majke Božje. I nije to bez temelja, da se kod svećenika divimo biljegu i ovlastima, koji nisu bili dani Svetoj Djevici. Pa iako je ta činjenica za službenika Isusa Krista dika, ona ipak ne nosi sa sobom nikakvog nižeg položaja za Mariju prema njemu. Vrlo je važno, da točno iznsemo ovu točku nauke.

1. - Božan. Materinstvo Marijino uzdiže je u dostojanstvu nad svećenički biljeg svećenika

Sa stanovišta vjere, neko je biće toliko uzvišenije u dostojanstvu, koliko je povezano s Božanstvom tijesnim vezama. I upravo zbog toga nijedno dostojanstvo ne može ni nadvisiti niti biti jednako hipostatskom sjedinjenju, po kojemu je sveto Čovječanstvo Kristovo neodjeljivo sjedinjeno s božanskom Riječi. Od jednoga čovjeka, to je sjedinjenje učinilo Boga. Poslije ovoga, ni jedno drugo sjedinjenje ne može biti uže, nego li je sjedinjenje Majke Božje s Utjelovljenom Riječi. Po tom je sjedinjenju Božji Sin postao njezin vlastiti Sin, i to tim više njezin, što ni jedno drugo stvorenje nije imalo udjela kod stvaranja njegova čovječanstva. A taj Marijin Sin, koji je u isto vrijeme i Božji Sin, Bog osobno, imao je svoj tjelesni bitak od Marijine fizičke supstancije, a po svojem moralnom bitku bio je slika i kao emanacija njezine duše, jer majčina svojstva redovito prelaze na dijete. Gdje možemo naći uže sjedinjenje između običnog stvora i Boga?

A imamo li na pameti, da je Isus postao svećenikom upravo time, što se utjelovio u krilu svoje majke, nije li dopušteno držati, da je Marija dala svojemu Sinu njegovu svećeničku

egzistenciju, kad mu je dala i njegov fizički život.

Očito je, da takvih veza nema između svećenika i Boga. Ako svećenik i sudjeluje na svećeništvu Isusa Krista, on zato ne postaje stvarno mi otac ni majka Božja. Ako mu, po svojoj službi daje na oltaru njegov sakramentalni bitak, on mu ne daje njegov svećenički bitak, a sakramenat je plod baš toga bitka. Osim toga, svećeništvo, kao i sve posljedice Utjelovljenja, kao: sakramenti, Crkva i sve milosti, koja čuva pohranjene u svojoj riznici, bilo je uvjetovano Marijinim pristankom, na dan njezina Navještenja i dosljedno njezinim božanskim Materinstvom.

Tako Marijino dostojanstvo, kao Majke Božje, nesumnjivo nadilazi, bez ikakve moguće poredbe, sva nadnaravna dostojanstva, koja može imati obično stvorenje, uključivši tu i svećeničko dostojanstvo.

2. Iako nikad imala nija svećeničkog biljega, Marija zaslužuje naslov kraljice i Majke svećeništva

Svećenik ima, pred Majkom Božjom, ako smijemo tako reći prednost obzirom na svećenički biljeg. Ali, može li se to reći, kad tu prednost, ako je i ima, duguje svećenik baš Mariji? Ostaje međutim nepobitno istinito, da taj sveti biljeg nikad bio nije utisnut u dušu Majke Božje. Ona ga nije mogla ni primiti, jer je bila žena. Pa iako su joj pobožni pisci rado pridjevali naslov: "virgo sacerdos" - "djevica svećenica", oni su taj izraz mogli upotrijebiti samo slikovito. Crkva uostalom nikad dopustila nije, da se taj izraz upotrebljava u službenom jeziku njezine Liturgije.

Iako nije svećenik bila, Marija je ipak uzela u izvršavanju svećeništva svoga Sina, sav udio, koji joj je moguće bilo uzeti i to sa svom savršenošću, kojim je to sudjelovanje mogla prihvatiti. Ona je ne samo pristala, nego i aktivno sudjelovala, kao majka, kod prikazanja isusova, prikazujući Ga Ocu istovremeno, kad se i sam prikazivao za spasenje svijeta. Podno Križa, kao službenik na oltaru, ona je sa svoje strane, i na način, kako je to Njoj bilo moguće, prikazala otkupiteljsku Žrtvu, sjedinjujući s njome i žrtvu svoje majčinske ljubavi.

Na taj je način Majka Božja službeno i javno postala majkom svih ljudi i suotkupiteljicom ljudskoga roda. Kao Majka vječnog Vrhovnog Svećenika od časa utjelovljenja Riječi, Ona je stekla, sudjelujući i kod dovršenja njegove žrtve na Kalvariji, pravo na naslov kraljice i majke kršćanskog svećeništva i svih onih, koji su njime zaodjeveni.

Molitva

Koliko sreće za mene, Djevice Marijo, što se mogu zvati Tvojim djetetom! Ja sam to dvostruko, i kao kršćanin i kao budući svećenik. Tim ću biti s novog naslova, s novim pravom na Tvoju majčinsku zaštitu i strožom dužnošću slijediti Tvoje nebeske kreposti, kad budem zaodjenut svećeništvom Tvoga Sina Isusa. Tada će moje veselje biti navještati Tvoju veličinu,

a posebno Tvoje božansko Materinstvo, koje Te stavlja tako blizu Bogu, sve jednako Te čuvajući tako blizu nama! Već sada Ti Kraljice Klera posvećujem svoje zvanje. Čuvaj ga, štiti ga, brani ga u potrebi, a posebno protiv moje mlitavosti. I izmoli mi od božanskog Svećenika, milost, da Ti posvetim jednog dana svoje svećeništvo, prije nego Ti zato iskažem slavu u nebeskom sjaju.

ODLUKA. - Molit ću svaki dan svetu Djevicu za ustrajnost u svojem svetom zvanju.

DUHOVNA KITICA. - "Regina cleri, ora pro nobis" - "Kraljice klera moli za nas".

2o. kolovoz

SVETI BERNARD, CRKVENI UČITELJ

"Quis dabit mihi pennas sicut columbae, et volabo et requiescam" (Ps 54,7)

"Tko će mi dati krila golubinja: odletio bih odatle i mir bi našao" (Ib.)

1. Sveti Bernard čovjek molitve i čovjek rada

U dvadeset i drugoj godini sveti se Bernard zatvorio u samostan, da tu provodi život posve u Bogu. Taj program je on ostvario rijetkom savršenošću. Bio je veliki kontemplativac. Molitva mu je išla od ruke kao nešto naravno. Život osjetila je za njega postojao, da tako kažemo, samo zato, da mu posluži za neprekidno uspinjanje njegove duše prema Gospodinu. Ali u isto je vrijeme i njegova apostolska djelatnost bila tolika, da su ga s pravom mogli nazvati apostolom svoga stoljeća. Kao osnivač brojnih samostana, neumorni misionar, papin poslanik kod kraljeva i knezova, potstrekač i duša križarske vojne, istrošio se u službi Crkve djelatnošću kojoj nema ravne.

I te su se dvije uloge, koje prividno izgledaju kao protivne, kod njega slagale u savršenoj harmoniji kroz nekih trideset godina njegova javnog života. Premda je božanskom voljom i svojim žarom prema dušama bio bačen u svijet, ostao je pri svemu tomu stran svijetu, sjedinjen u svojoj duši s Bogom. I što se više trošio naizvan, sve se više zatvarao u nutarnju sobicu svoga srca, gdje je strastveno uživao u društvu svoga Ljubljenoga. Pred takvim jednim primjerom, kako bih mogao tvrditi, da je molitveni život nespojiv s djelatnim životom?, da je vrijeme, koje svećenik posveti molitvi, na štetu osvajanja duša?, da se priprava na pastoralnu službu može odvojiti od polaganog uvodjenja u ozbiljni nutarnji život i od neprestanog vježbanja u sjedinjenju s Bogom?

Te bi obmame mogle katkada biti napast za moje neiskustvo kao mladog klerika. Primjer svetog Bernarda me uči, što o tome treba misliti. Neka me Bog očuva od toga, da ikada žrtvu-

jem život molitve i sabranosti, što mora biti temelj sveće-
ničke pobožnosti za vanjsko djelovanje.

2. Sveti Bernard vitez Naše Gospe

Život svetog Bernarda nije ništa manje snažno obilježen ljubavlju prema presvetoj Djevici. Možda je on s tog stanovišta i najpoznatiji. On je postao sa svetom strašću, što su nasljedili i njegovi sinovi u Bogu, vitez naše Gospe. Kako nježnom i muževnom pobožnošću Joj je pjevao! "Kad je Bernard izgovarao ime Marijino, ili o Njemu govorio - kažu - da su drhtala srca mnoštva. Ona je postal sva lijepa, sva čista, posve bliza ljudima u isto vrijeme, kad i Bogu. On je sve više idealizirao taj lik i sve više Ga usmjerivao prema našim stvarnim nevoljama ... Prijateljska blizina Djevice prema dušama i duga prema Djevici baca tračak smiješka na strogo kršćanstvo srednjega Vijeka. Taj smiješak nije imao biranijeg, zadovoljnijeg, često ni pjesničkijeg tumača od Bernarda, kojeg je Srednji Vijek nazvao "doctor melifluus" - "medotečni učitelj", da oda priznanje njegovoj rječitosti" (Georges Goyau: Saint Bernard).

Ta andjeoska pobožnost prema Majci Božjoj - izgleda - da je našla svoj najdivniji izražaj u molitvi: "Memorare" - "Spomeni se", koja se otela jednoga dana iz srca i ispod pera opata iz Clairvaux-a.

Što je čudna u tome, da taj veliki sluga Marijin primio kao povlasticu, da prenosi na duše nešto od čistoće Djevice bez ljage?

Za mene nema druge, nego se dati tim sjajnim tragom marijanske pobožnosti, želim li postati svećenik po Srcu Božjem. Moj me život kao sjemeništarca sam prema tome nosi. Oh, kako ću kasnije biti sretan, što sam sa žarom išao tim putem! Vrlo je važno, da se u tom uvjeravam sve više i više.

3. Strogost života svetog Bernarda

"Ad mensam tamquam ad crucem" - "K stolu kao na križ" - to je bio njegov izraz, i to je - u toj stvari - bio njegov program, koji je sjajno ostvario. Briga za tijelo bila mu je na teret, i znao je žrtvovati narav tamo, gdje ostali obični ljudi nastoje samo da joj ugadjaju. Njegovo zdravstveno stanje je znatno ometalo, da provodi tu strogost u svom životu. Ali je njegova briga, da sav bude Božji, konačno ukrotila tijelo i pustila slobodni polet njegovoj duši.

Ne smijemo zaboraviti na taj važni dio kršćanske asceze. Ništa se ne zbiva u redu svetosti bez neke mjere mrtvenja. Da bi se čovjek mogao slobodno dati u službu Bogu i dušama, mora biti gospodar svojih sjetila i svojih strasti. A ovo se gospodstvo ne stiče bez borbe. Bog ga daje kao pobjedu onomu, koji zna, iz ljubavi prema njemu, zauzdavati svoje nagone za uživanjem, pa čak i svojem tijelu odmjeriti, s razboritom odlučnošću, ono, na što ima opravdano pravo.

Nije li me osobno iskustvo u toj stvari već dovoljno poučilo? - Odakle mi dolazi većina poteškoća u vježbanju kreposti?

Ne dolaze li od neurednih prohtjeva moje zle naravi? Sve dok ona ne bude posve ukrćena ne ću imati punu nutarnju slobodu svetaca.

Moram se prema tome mrtviti. Kad ne provodim velikih strogosti, koje mi nisu ni moguće ni dopuštene, moram barem ustrajno prihvaćati poteškoće dnevnoga reda u sjemeništu, kao i one pokore, koje moje ispovjednik smatra za me prikladnima.

Dobri Bože, podrži moju odvažnost! Oboružaj me svetom strogošću prema samom sebi, da nikada svojevoljno ne pravim saveza sa zlom.

ODLUKA. - Često ću zazivati svetog Bernarda kao uzor nutarnjeg života, pobožnosti prema Mariji i strogog života.

DUHOVNA KITICA. - Sveti Bernarde, moli za nas!

21. kolovoz

SVETA IVANA FRANCISKA DE CHANTAL (+1641.)

"Admirabili spiritus fortitudine per omnes vitae semitas in via perfectionis donasti" (Molitva blagdana).

"(Bože, koji si blaženoj Ivani) darovao čudesnu snagu duha u svim životnim stazama na putu savršenosti ... (Ib.).

Sveta Ivana Franciska de Chantal pruža mi primjer triju kreposti, koje su mi posebno potrebne u svetom zvanju, za koje sam se odlučio.

1. Vjernost staleškim milostima

Ona se zaista posebno posvetila, s rijetkim uspjehom, u tri vrlo različita životna stanja: u stanju djevičanstva u svijetu, u ženidbi i kao udovica u redovničkom životu. Svako od tih stanja ima svojih dužnosti i svojih vlastitih milosti. Sveta Ivana de Chantal je ispunila sve svoje obveze i odgovarala na milosti s divnom savršenošću.

Ona se pokazala pobožnom djevojkom i punom ljubavi prema bližnjemu, tako da se obvezal, da nikada ne će nikome ništa odbiti, koji je nešto zamoli, da mu učini u ime Isusa Krista.

Kao žena i uzorna majka ništa nije imala toliko na srcu koliko to, da Bog kraljuje u njezinoj kući, a posebno u duši njezine djece.

Kao udovica, koja se posvetila bogu u samostanu, bila je za svoje sestre divni uzor svih redovničkih kreposti, i išla je u tome dotle, da se obvezala zavjetom, da će uvijek činiti ono, što bude smatrala, da je pred Bogom savršenije.

Sasvim poput nje svatko može postići savršenost vjernošću milostima svoga staleža. Božja Providnost zajamčuje svakoj duši potrebnu duhovnu pomoć u staležu, u koji ju smjestila.

Sjemeništarčeve i svećenikove dužnosti nisu ni previše brojne ni preteške za moja ramena, ako sam ih prihvatio samo zato, da ispunim Božju volju. Onaj, koji me je pozvao ostaje uvijek uza me, da mi pomogne svojom svemoćnom snagom. Uspjeh ovisi samo o mojoj vjernosti njegovim milostima.

Ova misao je čisto zgodna, da učvrstim moje pouzdanje i moju dobru volju. Htio bih, da me ona posve prožme u tišini i sabranosti i ponavljam svom svojom vjerom: "Adiutorium nostrum in nomine Domini" - "Pomoć je naša u imenu Gospodnjem".

2. Velikodušnost u žrtvama srca

Sveta Ivana Franciska je iskusila u jednom ne baš redovitom stupnju iskušenja srca i ona ih je podnosila sa zaista herojskom vjerom.

Njezin muž bio je ubijen nesretnim slučajem u lovu ostavivši je udovicom sa četvero djece, od kojih je jedno bilo u posve ranoj dobi. Ona prihvaća taj strašni udarac kao da dolazi iz Božje ruke. I da pokaže kako ne goji nikakve mržnje prema krivcu te nesreće pristade da kumuje jednome od njegove djece.

Kasnije Bog ju poziva u redovnički život. Da bi ga poslušala, ona nanosi novu silu svojem majčinskom srcu. Njezin sin Celzo-Dobroslav, star petnajst godina leži na kućnom pragu, da spiječi odlazak svoje majke. Ali ljubav prema Bogu je jača u srcu ove žene, nego ljudska ljubav: ona prekoračuje tijelo svoga sina i odlazi, da se zatvori u samostan. Takve su žrtve, čini se, iznad ljudskih sila. One to doista i jesu. Jedino nam milost može pomoći, da ih ispunimo. One su zato i mnogo bolnije za narav. Kakvu li velikodušnost one pretpostavljaju kod svete Franciske de Chantal!

Bog ne traži od svih duša tako velikih žrtava. Ja međutim moram biti spreman, da mu žrtvujem u nekoj mjeri svoju ljubav prema obitelji: "Onaj, koji ljubi svoga oca ili svoju majku više nego mene, nije mene dostojan" (Matth 10,37). Moram to imati na pameti. Tijelo i krv nemaju prava otimati se s Bogom za srce, koje On želi, da bude posve njegovo.

Doći će možda dan, kada ću morati to načelo provesti u djelo. Čekajući taj dan, moram staviti na nadnaravni temelj, koliko je to moguće svoju ljubav prema članovima moje obitelji. Koliko ih više budem ljubio u Bogu i radi Boga, toliko ću ih ljubiti i jače, a bez opasnosti za svoje zvanje.

3. Poslušnost prema duhovnom vodji

Sveta Ivana de Chantal je imala sreću, da je imala svetog duhovnog vodju. A to je kod nje bila posebna sreća, da ga je imala u osobi svetog Franje Saleškog. Bila je potrebna ništa manje nego tako rasvijetljena, tako jaka i u isto vrijeme tako blaga mudrost svetog ženevskog biskupa, da vodi na Božjim putevima tu izabranu dušu. Upravo pod njegovim vodstvom ona je prigrlila redovnički život, osnovala i upravljala samostanom Pohodjenja i ostavrila začudni program svetosti, koji joj

je Providnost zacrtala u tako posebnim prilikama. Tako se jasno pokazala još jedanpum istinitom Isusova riječ, koju je rekao svojim apostolima: "Tko vas, sluša mene sluša" (Luc lo,16).

Slijediti poslušno Božjeg predstavnika znači slijediti samoga Boga. Ne možemo nigdje naći veće sigurnosti.

Evo još jedne pouke, koja mi treba. Svećenička je svetost suviše uzvišena, svećenička služba vrlo teška i prepuna odgovornosti, da buh se na nju mogao dati bez pomoći iskusnog duhovnog vodje. Moja je stvar, da ga pametno izaberem i u duhu vjere i da - nakon što sam ga izabrao - imam u njega posvemašnje povjerenje. Zapravo će me sam Isus voditi preko svoga posrednika. On ne će dopustiti, da se moja vjera prevari i da moja duša trpi zbog toga, što je suviše bila nadnaravna.

Molitva

Svemogući i milosrdni bože, koji si blaženoj Ivanu raspljamćenoj Tvojom ljubavi, darovao čudesnu snagu duha na svim životnim stazama na putu savršenosti i koji si htio po njoj prosvijetliti svoju Crkvu novom redovničkom družbom, dopusti po njezinim molitvama i zaslugama, da mi, koji smo svjesni svoje nemoći, posve se uzdajemo samo u Tvoju snagu pomoću nebeske milosti, svladamo suprotivštine (Molitva blagdana).

ODLUKA. - Prionut ću sa žarom uz sve svoje staleške dužnosti.

DUHOVNA KITICA. - "Bog iznad svega!"

22. kolovoz.

POZIV UČITELJEV

"Ego elegi vos et posui vos, ut eatis et fructum afferatis et fructus vester maneat" (Jo 15,16).

"Ja sam vas izabrao, i postavio vas, da vi idete i da rod rodite, i da vaš rod ostane" (Ib.).

1. Bog je onaj, koji zove

Večer je Velikog Četvrtka. Isus, znajući da će umrijeti, otvara svoju dušu svojim apostolima i daje im beskrajnom nježnošću svoje zadnje opomene. Juda je izašao, da izvrši svoje djelo. Dobri Učitelj može govoriti.

"Od ove ljubavi, reče on, nitko nema veće, da tko položi život svoj za prijatelje svoje. Vi ste prijatelji moji, ako činite, što vam ja zapovjedam. Više vas ne zovem slugama, jer sluga ne zna, što radi njegov gospodar. Nego sam vas nazvao prijateljima, jer sam vam sve javio, što sam čuo od svoga Oca" (Jo 15, 12-15).

Isus ne bi bez sumnje tako govorio mnoštvu. Ali, On se obraća svojim izabranicima, onima, koje će sad posvetiti za svećenike i koje odredjuje, da nastave njegovo djelo otkupljenja

na zemlji. I On nadodaje: "Niste izabrali vi mene, nego sam ja izabrao vas, i postavio vas, da vi idete i da rod rodite, i rod vaš da ostane" (ibid 16).

Da su apostoli - prema tome - došli u napast, da sebi pripisuju slavu za svoj poziv na apostolat, sam spomen na ove riječi njihova Učitelja bio bi dosta, da im pokaže, koliko se varaju.

Da, Bog, i On jedini, je Onaj, koji poziva na svećeništvo. Sveti će Pavao to opet reći riječima, koje su postale klasične, u svojim poslanici Hebrejima: "I nitko sam sebi ne prisvaja časti, nego koji je pozvan od Boga kao i Aron" (Hebr 5,4).

Bog se očito služi stvorovima, da bi preko njih dao čuti svoj poziv onima, koje je izabrao. On svoj glas često posudjuje ljudima ili dogadjajima: kakva čuvena ili pročitana riječ, kakav dani primjer, kakva svladana obiteljska poteškoća, ima i toliko drugih zgoda, kojima se posluži božanski glas, da zazuji u nečijoj duši, da je rasvijetli, da je diskretno takne, nikada ne nanoseći volji silu. Pod tim vanjskim prividnostima upravo Bog govori i djeluje, usmjerujući sve mudro i dobrostivo prema svojem providencijalnom cilju: navesti dušu, koju ljubi, na to, da začuje njegov poziv.

2. Divno i ganutljivo Božje držanje prema meni

Tako je postupao i sa mnom. On hoće, da mu ja budem ne samo sluga, nego i prijatelj. A koje je prijateljstvo kao njegovo! On želi staviti u moje smrtne ruke svoju božansku moć, i svoju božansku vlast nad dušama! Kolikim li poštovanjem, poniznom vjerom i kako žarkom zahvalnošću moram promatrati svoje zvanje! ...

Daleko od mene tako niske, bezpoletne misli, koje bi ga omalovažavale i svodile na visinu kakvog ljudskog zvanja. Ne zove me Bog zato, nego da slijedim njegove apostole, i da slijedim Njega samoga na putu žrtve. Nikakva mi zemaljska vlast ne može dati sličnu zadaću. Ona mi dolazi od božanskog Učitelja i to od Njega samoga. I zato samo pred Njim izlijevam, uz priznanje svoje niskoće, na koju se udostojao pogledati, žarke osjećaje svoje zahvalnosti, za tako veliko dobročinstvo ...

Molitva

Budi blagoslovljen, Bože moj, što si se udostojao, izmedju tisuću drugih, pogledati na svoga nedostojnog slugu, što si progovorio jednog milosnog dana njegovoj duši i što si mu dao, da uvidi veličinu svećeništva.

Jako sam slab i vrlo siromašan za tako visoku službu. Ali, Ti ćeš nadomjestiti moju slabost i moju bijedu, Ti, koji si preobrazio dušu Apostola.

Ako mi se put pričini dugim i teškim, Ti ćeš me jačati. Padnem li katkada, Ti ćeš me podići. Budem li imao sreću veselo stupati Tvojim svetim putem, na koji me zoveš, čuvat ćeš me od obmana i dat ćeš, da tako stignem do blagoslovljenog cilja svećeništva.

Tvoj sam, Isuse, oblikuj svojim božanskim rukama moju dušu, jer si me pozvao! ...

ODLUKA. - Sjećat ću se svaki dan milosti svoga zvanja.

DUHOVNA KITICA. - "Ego elegi vos" - "Ja sam izabrao vas".

23. kolovoz

RIBARI LJUDI

"Venite post me, faciam vos fieri piscatores hominum" (Matth 4,19).

"Podjite za mnom, i učinit ću vas ribarima ljudi" (ibid).

1. Poziv prvih apostola

Isus započinje svoj javni život. Hoda rubom Tiberijadskog jezera, gdje će svojim rukama izvesti tolika čudesna djela.

Kao slučajno, nalaze se tamo dva ribara, zabavljena bacanjem svojih mreža u more. Ali u stvari njegov pogled već dulje tamo vidi, i upravo ide, da ih potraži. To su dva brata: Andrija i Šimun.

"Podjite za mnom, reče im, i učinit ću vas ribarima ljudi". Jedinstven i kako čudesni poziv! On je medjutim za njih bio tajna. Andrija je naime već s Ivanom, jednim svojim prijateljem, susreo Učitelja na obali Jordana. Oni su što više i pošli za Njim i proveli jedan dan u njegovu društvu. I izravni poziv, kojeg primaju danas, zatiče ih danas pripravne, da na nj odgovore. Andrija i Šimun, prvi, ostaviše svoje mreže i podjoše za Isusom.

Malo dalje, nailazi Isus na dvojicu Zebedejevih sinova, Jakova i Ivana, kako rade sa svojim ocem oko popravljanja svojih mreža na jednoj ladji. On ih poziva. I dva mlada čovjeka ostavljaju svoje mreže i svoga oca i polaze za svojim Učiteljem.

Bez sumnje će se jedni i drugi još vratiti na svoje barke. Isus još ne traži od njih, da posve i konačno napuste svoje zvanje u svijetu. Ali, oni su dobro shvatili za budućnost, važnost riječi, kojima ih je pozvao: radi se o tome, da postanu nešto drugo, nego li ribari na jezeru, nešto sigurno dosta čudnoga, jer "ribari ljudi" to ne može biti samo način govora, nego da to postanu ostavljajući sve drugo.

I oni podjoše za Božanskim Učiteljem s nakanom, da sve žrtvuju. Ubuduće, oni su njegovi učenici ...

2. Budući svećenik mora se odreći svijeta

Ladjica i mreže ovih prvih pozvanih apostola slika su zemaljskih zvanja, što ih se mora odreći duša, koja je odredjena za slavu svećeništva.

Svećenik se mora posve sav posvetiti Božjim stvarima, nasljedujući na taj način svoga Božanskog Učitelja, koji je u hramu

odgovorio Majci, koju je ipak strasveno volio: "Zašto ste me tražili? Zar niste znali, da ja moram biti u onome, što je Oca mojega?" (Luc 2,39).

Svećenik se odriče svjetovnih zvanja, kojima se drugi zakonito posvećuju. Ona bi ga ometala, barem djelomično, u službi Božjoj i u upravljanju dušama. Budući svećenik mora prema tome to žrtvovati. Časti, bogatstva, udobnosti, utjecaj i štovanje sa strane ljudi, sve to nije za njega. Upućujući se putem, koji vodi k svećeništvu, treba znati, da on svemu tome okreće ledja. Ali, to neka bude bez žaljenja, budućnost, koju mu je Isus osigurao drugačije je lijepa i bogata. On uzima za sebe čisto zlato, a prašinu ostavlja onima, koji se hoće njome zadovoljiti. Još je potrebno, da njegova vjera bude dosta rasvijetljena, da tako misli, i dosta jaka, da dosljedno tome radi.

Moram se prema tome već sada vježbati u što većem odricanju dobara ovoga svijeta. Da li je možd već zauzela kakvo mjesto u mojim poslovima ta ljubav prema novcu i nada, da ga povećam? Kako bih onda morao moliti dobroga Boga, da me oslobodi tih okova. Ako sam na sreću od njih slobodan, kako li moram paziti, da ne bih u njih upao! Gospodin je dio moje baštine! On nikada nije dopustio, da oni, koji su se jemu posvetili, budu bez onoga, što im je potrebno, i on ih obasiplje bogatstvom svoje ljubavi. Kako mi to ne bi bilo dosta? ...

Molitva

Bože moj, dobro znam, da svijet nije za me, jer dobro znam, da me zoveš, da podjem za Tobom, da služim dušama. Možda ću biti siromašan cijeli svoj život, ali Ti ćeš sam biti moje bogatstvo. Možda ću biti prezren, možda će me optuživati i proganiti. Pa to je sudbina onih, koje Ti ljubiš. Ti im daješ dio svoga zemaljskog križa, da bi ih bolje proslavio u nebu.

Ne ću se iznenaditi tim krutim zbiljama, kad se pokažu. Već sada ih s ljubavlju prihvaćam. Uvjeren sam, da ću s njima u Tvojem svećeništvu naći slavu, bogatstvo, sreću, s kojom ne možemo ništa izjednačiti.

ODLUKA. - Često ću se odricati svijeta i svih njegovih dobara, da bih se bolje privezao uz Isusa.

DUHOVNA KITICA. - "Venite post me" - "Podjite za mnom".

24. kolovoz

POZIV SVETOG MATEJA

"Vidit Jesus hominem sedentem in telonio, Mattheum nomine. Et ait illi: sequere me. Et surgens; secutus est eum" (Matth 9,9).

"Vidje Isus čovjeka gdje sjedi na carinarnici, po imenu Mateja. I reče mu: Podji za mnom. I ustavši podje za njim" (ibid).

1. Tko je bio sveti Matej

Matej je pripadao stranci carinika. "Tako su se zvali u Palestini, u vrijeme Našega Gospodina, svi bankari, sabirači poreza, carinici itd., koji su se bavili prikupljanjem raznih nameta na račun Rimljana, koje je židovski narod tada plaćao gospodarima svijeta ... Takve službenike narod nikada ne voli. Židovi su ih mrzili i izjednačivali s grešnicima i poganima, ne samo zbog njihova gulenja i dodijavanja, nego i zato, što je porez, novost za Božji narod, bio znak njegove dekadence i njegove ovisnosti. Usporedjivali su ih s lopovima, ubojicama, besramnim ljudima. Izbjegavali su svaku vezu s njima ... Ove su službe ponajčešće obavljali ljudi niskoga položaja ili pogani. Židovi, koji su ih se prihvatili, bili su izopćeni iz zajednice" (Fillion: Dict. du N.T.).

Čini se, da takvo zvanje nije nikakva priprava za apostolsko zvanje. Možda je Matej vrijedio mnogo više od tog zvanja. Ali njegov glas nije za to bio ništa bolji kod puka.

Vidjevši ga, dakle, kako sjedi kraj svoga nimalo simpatičnog poslovnog stola, Isus ne oklijeva, da ga pozove, kao što nije oklijevao pozvati one poštene ladjare na jezeru. "Podji za mnom" - reče mu. O, neodoljive sile riječi jednoga Boga! Poreznik se diže, spremi bez sumnje svoj stol, i podje za Isusom. Znamo, da je i on shvatio važnost riječi, koja ga je pozvala: "slijediti Isusa" znači staviti se u njegovu školu. On postaje njegov učenik. Uskoro će postati i njegov apostol. Ali, čemu se moramo više diviti: ili poslušnosti i spremnom odzivu izabranika, ili milosrdnoj dobroti Učiteljevoj, koji traži sebi Apostole čak i medju grešnicima ...?

2. Svećenički poziv ne traži svetost kao prethodni uvjet

Poziv carinika Mateja na čast apostolata to snažno dokazuje. On je uostalom, naime naš Gospodin, to izričito potvrdio prilikom gozbe, koja je posvetoga slijedila kod novoizabranika. Farizejima, koji su predbacivali Isusu, što jede s carinicima i grešnicima, On odgovori: "Pamtite, ne dodjoh, da zovem pravednike, nego grešnike" (Matth 9,13). Sam grijeh nije prema tome nepremostiva zapreka za milost zvanja. U Spasiteljevoj školi Matej postade svetac, mladi grešni klerik će se popraviti, učvrstit će se u vjernosti Gospodinu i bit će, i on, unatoč svojih prošlih grijeha, korisno orudje za spasenje duša.

Sretnih li nas, što Isus radi s toliko opraštanja i s toliko milosrdja! Nitko nas uostalom nije oslobodio od obveze, da imamo na pameti, da ćemo morati tim više kreposti steći, da bismo postali svećenici po Srcu Božjem, što smo je manje imali, kad nas je Gospodin pozvao. To bi značilo obmanjivati se obzirom na dužnosti svoga zvanja, ako bismo u to posumnjali i jedan čas!

Molitva

Kakav mi poticaj daje, Gospodine, primjer, o kojem sam upravo razmatrao! Moja duhovna bijeda me više ne straši, kad pomislim, da me Tvoja milost može iz nje izvući, i da Tvoje neizmjerno dobro srce to želi. Poziv, koji si mi dao čuti, jamstvo mi je za to.

Blagoslivljem Te, što si pozvao carinika Mateja. Blagoslivljem Te, što se isto tako nisi povukao pred mojim grijesima i poteškoćama. Takav, kakav jesam, predajem Ti se, Isuse. Očisti moju dušu, popravi moj život, učini me, svojom milošću, prikladnim, da odgovorim na Tvoje planove o meni. Amen.

ODLUKA. - Radit ću svaki dan na tomu, da se popravljam, da bi bivao sve dostojniji svoga zvanja.

DUHOVNA KITICA. - "Non justos sed peccatores" - "Ne (dodjoh, da zovem) pravednike, nego grešnike".

25. kolovoz

PRVI "POZVANI" PO CRKVI

"Et statuerunt duos: Joseph qui vocabatur Bersabas, qui cognominatus est Justus, et Mattiam ... et cecidit sors super Matthiam; et annumeratus est cum undecim apostolis" (Act 1,23-26).

"Postaviše dvojicu: Josipa, koji se zvao Bersaba, prezimenom Just i Matiju ... I kocka pade na Matiju, i pribroje ga jedanaestorici apostola" (ibid).

1. Crkva ima vlast "pozivati"

Poslije Isusova uzašašća na nebo Apostoli se okupiše u dvorani posljednje Večere s Marijom, nekoliko svetih žena i rodjaka Spasiteljevih očekujući dolazak Duha Svetoga. Dogadjaj, koji je značajan za te dane povučenosti, jest izbor svetog Matije namjesto Jude. Petar, služeći se vrhovnom vlašću, koju mu je dao Isus, ustaje i uzima riječ pred zajedničkom brojnih učenika: bilo je tamo, vele Djela apostolska, oko stotinu dvadeset braće. "Trebalo je - reče on - da se ispuni Pismo, što proreče Duh Sveti ustima Davidovim za Judu: "Neka bude pust njegov stan i neka ne bude nikoga, koji bi stanovao u njemu, i predstojništvo njegovo neka primi drugi". Zatim on točno iznosi uvjete, koje su bez sumnje jednoglasno prihvatili i drugi apostole, koje mora ispunjavati onaj, koji će doći na mjesto nevjernog apostola. "Treba dakle, da jedan od ovih ljudi, koji su bili s nama za sve vrijeme, kako je medju nas ušao i izašao Gospodin Isus, počevši od krštenja Ivanova do dana, kad se uze od nas, bude s nama svjedok njegova uskrsnuća" (ibid 22-23). Predložiše zatim dva kandidata, zazvaše Gospodina i prijedjoše na biranje novog apostola bacanjem kocke, kako je tada bilo u običaju, da bi saznali volju Božju.

Iza toga, primi Matija polaganje ruku i pribrojiše ga jedanaestorici.

To je bio prvi poziv na redjenje i prvo redjenje, koja se radjala. Apostoli su time samo poslušno izvršili naredbu svoga Učitelja, koji im je naredio: "da uče sve narode" (Matth 28,19). To pretpostavlja nastavljanje svećeništva. Oni su se time poslužili samo svojom vlašću, koju im je dao riječima: "To činite na moju uspomenu" (Luc 22,19). Što su oni tada učinili, to će isto nastaviti činiti Crkva sve do kraja vremena podjeljivanjem sakramenta svetoga reda svojim levitima. Obred se može mijenjati, barem u svojim nebitnim oblicima: ali se prenosi ista Božanska vlast, i istû je Božanski Svećenik, koji se osigurava nastavljačima svoga djela u osobi svoje braće.

Uzvišene li plodnosti katoličkog svećeništva! Čudesne li moći, koja je stavljena u ruke apostolskih nasljednika na zemlji!

2. Koga poziva Crkva, poziva i Bog

Tko da se ne divi razboritosti i mudrosti apostola u toj ozbiljnoj zgodi? Izmedju kandidata, koji ispunjuju sve postavljene uvjete, izabiru oni dvojicu, bez sumnje najboljih. Jednoga, kojemu je nadimak "Pravedni", što dovoljno opravdava njegov izbor i drugoga, Matiju. Obojici priznaju, da su sposobni za svetu službu. Ali, potreban im je samo jedan, jer je trebalo popuniti samo jedno prazno mjesto. Tada se svi dadoše na molitvu: "Ti Gospodine, koji poznaješ srca svih, pokaži, koga si od ove dvojice izabrao, da primi mjesto ove službe i apostolstva, iz kojeg ispade uda, da ode na svoje mjesto" (ibid 24). Tako je Bog, u misli apostola, već izabrao svoga izabranika. Izbor putem kocke će biti samo materijalni način, kojim će se On poslužiti, da im taj izbor očituje. I baš tako biva. Crkva, kao vidljiva zajednica, čiji su članovi sastavljeni od duše i tijela, upotrebljava u prikupljanju svojih poglavara, osjetilima pristupačna sredstva. Ali njezin izbor, koji ona obavlja po svojoj božanskoj vlasti, ima ozbiljnija jamstva i kod onih, koji zovu, kao i kod onih, koje zovu. Bog taj izbor uvijek ratificira, dajući novom svećeniku sve potrebne milosti za ispunjavanje njegove odgovorne zadaće. Te milosti mu On čuva od vijeka, On, koji ne samo da vidi u dno srdaca, nego jasno razabire kroz vjekove sve dogadjaje prije njihovog ispunjenja.

Molitva

Kakav mir, Bože moj, ulijeva ta nauka u moju dušu! Ako me Crkva zove na redjenje, onda me Ti sam pozivaš. Bit ću prema tome siguran, da sam na pravomu putu, da mi ne će nedostojati staleških milosti, koje su potrebne mojoj svećeničkoj duši. Ako me Crkva ne zove, ne ću se radi toga uznemirivati, samo ako nisam svojom krivnjom ugasio u svojoj duši sv ti plamen zvanja, rušeći u sebi neoprostiva svojstva. Čuvaj me od takve nesreće, Isuse! Učini me vjernim, da uzmognem u miru prihvaćati odredbe svojih poglavara, kad mi ih daju.

ODLUKA. - Molit ću se svetom Matiji, da budem vjeran svojem zvanju.

DUHOVNA KITICA. - "Domine, ostende quem elegeris" - "Gospodine, pokaži, koga si izabrao".

26. kolovoz

POSLENICI U ŽETVI

"Messis quidem multa, operarii autem pauci; rogate ergo dominum messis ut mittat operarios in messem suam" (Matth 9,37)

"Žetva je velika, ali radnika je malo. Molite, dakle, gospodara žetve, da pošalje radnike u svoju žetvu" (Ib.).

1. Žetva je velika

"I prolazio je Isus po svim gradovima i selima učeći po njihovim zbornicama i propovijedajući Evađelje o kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku slabost. A vidjevši silan svijet ražalili mu se, je bijahu izmučeni i oboreni kao ovce bez pastira. Tada reče svojim učenicima: Žetva je velika, ali radnika je malo. Molite se, dakle, gospodaru žetve, da pošalje radnike u svoju žetvu" (Matth 9,35-39). Zatim posla svoje apostole i svoje učenike, da mu priprave put u svako mjesto i u svaki grad, kamo je sam kanio doći.

Na kakav posao ih je poslao? - Na ništa manji, nego na obraćanje svijeta.

U jednoj gospodarskoj slici božanski je Učitelj označio bezbrojne duše, koje želi spasiti. Svaki se dan tiskalo oko njega nespokojno mnoštvo, bez vođe, kao ovce bez pastira. Ali koliko je veće mnoštvo bilo onih, koje je njegov božanski pogled dohvaćao na cijeloj zemaljskoj kugli! On je došao i za njih, da im donese božanski život i spasenje. Ali, da bi ih spasio, jedne i druge, treba im usaditi u dušu nečuvene misli, koje su posve oprečne njihovim mislima, skloniti da prihvate nove životne običaje, koji su posve protivni bezbožnim težnjama naravi. Trebalo ih je navesti na to, da preziru zemlju, koja ih je s toliko veza vukla sebi, i da traže nebo nevidljivo, tajinstveno i puno rada. Sigurno, teška zadaća. Obilna žetva, ako je ikada bila.

Iza devetnajst vjekova kršćanstva i unatoč radu, koji je do sada izvršen, ostaju istinite Isusove riječi: žetva je uvijek velika. Bezbroj ima duša, koje treba spasiti. Mnogobrojne su i teške istine, koje ih treba naučiti i kreposti, koje treba u njih usaditi. Pred nama su predjeli nedoglednih daljina, kojima treba navješćivati Evanđelje. I drugi, koji se praktično vraćaju poganstvu, iako su prije primili Evađelje. Oh! Kako je opravdan vapaj Božanskog Učitelja i kako bi on morao taknuti moje srce kao budućeg svećenika! ...

2. Radnika je malo

Pa doista, što su dvanajstorica, pa čak i sedamdeset i dvojica za takvu potrebu? Danas ima evanđeoskih radnika znatno više, ali njihov je broj još uvijek premalen prema poslu, koji treba obaviti. Koliko je župa bez svećenika! Koliko naroda bez vjerske pouke i bez sakramenata! Naprotiv, val Božjih neprijatelja i neprijatelja svake religije biva izdana u dan sve opasniji i sve bjesniji.

Pred takvom stvarnošću nameće mi se dvostrika dužnost:

1. - Moliti. Isus to traži od sviju: "Molite se, dakle, gospodaru žetve ..." (nav. mj.). Ali se tada okrenuo izravno onima, koje je upravo slao na apostolsku misiju. Moram, prema tome, posebno na sebe primjeniti taj Isusov poziv.

2. - Pripravljati se gorljivo za svoj budući apostolat: život sjedinjenja s Bogom, život učenja, poslušnosti prema Poglavarima, velikodušna borba oko sticanja svećeničkih kreposti, to je moj sadašnji udio u očekivanju poslova svete službe. Kako bih ga mogao odbiti? Kako bih mogao ostati ravnodušan prema toj velikoj nevolji Crkve i pustiti, da padne u vodu tužni vapaj moga Spasitelja, koji traži pomoć za žetvu duša? ...

Molitva

Čujem, Isuse, Tvoj ganutljivi poziv. Prihvaćam ga s bolom u duši i želim na nj velikodušno odgovoriti. Bude li Ti se sviđalo, da primiš moje ponizne usluge, ići ću na polja duša, da ih privedem pod Tvoju božansku vlast i da ih sjedinim u Tvojoj svetoj Ljubavi. Oblikuj u meni, Isuse, svećeničku dušu. Daj mi apostolske kreposti. Učini me vjernim milostima moga svetog zvanja.

ODLUKA. - Molit ću se svaki dan za zvanja.

DUHOVNA KITICA. - "Mittat operarios" - "(Molite se gospodaru žetve) da pošalje radnike".

27. kolovoz

ZAHTJEVI ZVANJA

"Tu autem, vade et annuntia regnum Dei" (Luc 9,6o).

"Ti podji, te navješćuj kraljevstvo Božje" (Ib.).

Sveti Luka je sabrao u šest redaka tri zgode, koje imaju tu zajedničku oznaku, da nam iznose pred oči zahtjeve zvanja na apostolski život. Korisno ću o njima razmišljati, držeći se jednog vrlo uvaženog komentatora svetog Evanđelja (PP. Valentin et Huby S.J.: Evangile selon saint Luc).

1. Odreći se zemaljskih dobara

"Kad su išli putem, reče mu netko: Gospodine, idem s Tobom, kudgod podješ". (Luc 9,51). Onaj, koji tako govori nije od onih, koji se smućuju, kad vide, da je lice Isusovo okrenuto prema Jeruzalemu. Prema svetom Mateju, to je bio književnik (isp. Matth 8,19). On nastupa više s oduševljenjem, nego li s promišljanjem, možda malo i preuzetno, I odgovor Isusov iako nije odbinanje, koje ubija volju, barem je upozorenje, koje hladi zagrijanoga: "Lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda, a Sin čovječji nema gdje, da nasloni glavu" (Ib.58).

Lutalački život, kojemu je nemirni život divljih životinja samo nesavršena slika, takav će eto ubuduće biti život Kristov i njegovih učenika, koji idu prema Jeruzalemu. Samo tamo će Krist imati gdje nasloniti svoju glavu. Ali, to će biti tvrdo drvo križa".

2. Osloboditi se ljudskih veza

"Jednomu drugomu reče: "Podji za mnom" (Matth 8, 21). Ovaj, kojemu upravlja te riječi, izgleda da je pozvan, već kao učenik, da posebno prati Isusa. I On mu je dao svoju vjeru. Treba da mu dade i svoj život. Učenik moli Isusa za malu odgovu: "Gospodine, dopusti mi najprije, da idem i ukopam oca" (Ib.). Da li se radi o tome, da čeka, dok njegov otac umre, ili - u pretpostavci, da je već umro, - samo o tome, da mu iskaže pogrebne dužnosti? U prvoj pretpostavci odlaganje nosi sa sobom opasnost, da se produlji i izgleda kao neko umotano odbijanje. U drugom slučaju, koji je - čini se - jedini ovdje pred očima, odgađanje će biti kratko i ima za sebe sjajnu izliku: nije li potrebno častiti svoga oca? Ali Isus ovdje ne dopušta molbe. Misleći možda na zadaću, koju će uskoro povjeriti svojim učenicima, On izjavljuje hitnu potrebu posvemašnjeg predanja za onoga, koje čuo božanski poziv: "Podji za mnom, i pusti, da mrtvi ukapaju mrtvace svoje" (Ib.22). Zemaljskim ljudima zemaljske brige. Onima, koje je Krist pozvao na novi život, posebno na apostolski život, ti poslovi ne odgovaraju. Što više, i briga za obitelj mora ustuknuti pred zahtjevima višeg poziva, kao što pred obvezom višega reda prestaju vrijediti sve druge zapovijedi. "Ti pođi, te navješćuj kraljevstvo Božje" (nav.mj.).

3. Ne okretati se natrag

"Jedan drugi mu reče: "Ja idem za Tobom, Gospodine, ali mi dopusti, da se najprije oprostim sa domaćima svojim" (Luc 9,61). Navedeni motiv daje još manje razloga za odgađanje, nego li briga za ukop. Slučaj bi bio sasvim običan, i sasvim vrijedan, da se zaboravi, da nije dao Isusu povod, da izrazi u nekoliko riječi, koje zvuče kao poslovica, jedan od najvažnijih zahtjeva zmanja, što ih donosi Evanđelje: "Nitko, koji stavi svoju ruku na plug, pa se obzire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje" (Luc 9,62). Pa zaista, ratar, kao i učenik Isusov, mora ići naprijed, gledati pravo pred sebe u brazdu, da bi dobro obavio svoj posao.

Eto, o svemu tome moram biti uvjeren već na početku svoga puta prema svećeništvu. Svećenik, istina, živi medju ljudima. I njemu je potrebna, da bi živio, pomoć drugih stvorova. Ali, on se mora dati posve i sav u službu Boga i duša. I on ne smije dopustiti, da njegovim životom vlada niti želja za bogatstvom niti osjećaji i veze zemaljske ljubavi, niti žalost, koja bi dijelila ljubav i odanost, što je duguje Kristu svojem jedinom Učitelju.

Jesam li u to posve uvjeren i idem li prema svojoj svećeničkoj budućnosti s jedinom brigom, kako bih što bolje služio dobrom Bogu i spasavao duše?

Molitva

Isuse, koji si me pozvao, usadi, dakle, u moju dušu najčišće nakane, da gledam uvijek na svećeništvo onako, kako ga Ti sam promatraš: kao sudjelovanje na Tvojoj otkupiteljskoj zadaći.

U toj stvari, kao i toliko drugih, doći će ovoga ili onoga dana bez sumnje napasti, i moje će se oči naći u opasnosti, da im vid zamute lažna prividjenja. Ne dopusti, Bože moj, da budem žrtva tih obmana. Učvrsti me svaki dan sve više u odluci, da Te slijedim, samo Tebe, i da ništa ne tražim, osim iz ljubavi prema Tebi.

ODLUKA. - Često ću obnavljati svoju nakanu, da težim svećeništvu samo iz ljubavi prema Bogu i dušama.

DUHOVNA KITICA. - "Tu autem annuntia regnum Dei" - "Ti pak navještćuj kraljevstvo Božje".

28. kolovoz

SVETI AUGUSTIN CRKVENI UČITELJ

"Ubi amatur non laboratur, et si laboratur labor amatur" (Sv.Augustin).

"Tko ljubi taj se ne umara, a ako se umara i umor ljubi"

1. Pobjeda milosti u svetom Augustinu

Sveti Augustin je veliki obraćenik. O naravi žestok i strastven, zapao je rano u veliku životnu razuzdanost. Tako je njegova cijela mladost protekla daleko od Boga. On sam to poniznó i iskreno priznaje u svojim "Ispovijestima".

Ali milost Božja je nadjačala žestinu njegovih strasti. Dugim i ustrajnim djelovanjem na njegov razum i na njegovo srce, ona mu je dala razumjeti i osjetiti, da jedini Bog, vječna Istina i vječna Ljubav, može dati mir ljudskoj duši.

Nakon mnogog opiranja, konačno popusti. Znademo, kakve je prelome tražilo od njega ovo obraćenje. Milost mu je za to dala snage. Njegovo obraćenje Bogu bilo je tako potpuno,

da se izvukavši iz grijeha - toliko zanio ljubavlju prema savršenosti, da se više nije zaustavio tražeći je. Za njegov žar nije više dosta kršćanski život. Njemu je trebao samostanski život i Providnost mu je dala, da osvijetla najvišim krepostima svećeništvo, pa i sam episkopat.

Kakve li suprotnosti između Augustinove mladosti i svega ostalog njegova života! Kako naglašuje moć Božje milosti! Kako mi on mora davati pouzdanje, unatoč prebrojnim razlozima za strah, koji žadaju mojm grijesi!

Ali ja u tome nalazim i rijetki poučni primjer za odvažnost u odgovaranju na milost. Kakogod bila nemoćna ta milost, ona ne obraća nikoga bez njegovog pristanka, ona ne posvećuje ni jedne kretnje bez njegove aktivne suradnje. S jedne i s druge strane ljudka volja ima svoj udio, koji mora izvesti, a taj je udio uvijek mučan za narav. Oni, koje ova muka zaustavlja, ne obraćaju se i ne posvećuju nikada. To je činjenica. Potrebno je, da kod toga uzmem nadnaravno svoj udio i za korist moje duše da si namotnem potrebne žrtve.

Nisam li vrlo često griješio, jer nisam imao pouzdanja, ili jer mi je nedostajalo snage? Zamolit ću za te dvije kreposti po zagovoru svetog Augustina i odvažit ću se, da se u njima vježbam po njegovu primjeru.

2. Cvjetanje ljubavi u svetom Augustinu

Svetog Augustina nazivaju "učiteljem ljubavi" koliko zbog divne zamašitosti, koju je on dao toj kreposti u svom osobnom životu, toliko zbog mjesta, koje ona zauzima u njegovim spisima. On je, nakon svoga obraćenja, unio više žara u ljubav prema Bogu, nego ga je prije imao u ljubavi prema stvorenjima. Ta ga je ljubav nosila do najvelikodušnijih ostvarenja, bilo kao hiponskog biskupa, bilo kao braniča katoličke vjere protiv heretika, bilo kao Oca i Osnivača mnogobrojnih obitelji redovnika i redovnica. Prva rečenica pisanog pravila za njih, jako dobro izražava najveću brigu njegove duše: "Ante omnia, fratres carissimi diligatur Deus, deinde proximus". - "Prije svega, predraga braćo, treba ljubiti Boga, a zatim bližnjega". Ne prikazuju ga bez razloga, kako nosi raspaljeno srce u ruci.

Književni rad velikog učitelja je također snažna pohvala ljubavi. "Kad čovjek čita - kažu - pa makar i površno, svetog Augustina, ostaje zapanjen, kad vidi, kako se neprestano pod njegovim perom vraćaju izrazi: amor, dilectio, caritas i svi tekstovi Svetog Pisma, koji govore o ljubavi. I ako to čitanje čovjek samo malo produbi, onda zapaža, da je ljubav zaista životno središte čitave njegove nauke" (G.Gombez, La charité d' apres saint Augustin).

I kakve li uzvišene oblike ne iznalazi, da opjeva tu nauku ljubavi! On joj pjeva kao teolog i sva kršćanska pokoljenja, koja su nadošla poslije njega, crpla su neumorno na tom preobilnom izvoru. On joj pjeva kao pjesnik i Brevijar je pun biranih odlomaka njegovih komentara. On joj pjeva osobito kao svetac i njegova riječ dira još više duše, dok ih predobiva za Boga, nego što ih opaja svojom snažnom originalnošći i svojom

govorničkom vještinom.

Sretna li svećenika, koji - sam ispunjen ljubavlju prema Bogu - neumorno prelijeva božansku ljubav u duše: svojim primjerom, svojim riječima i svojim spisima! Ali to je plod svetog života i rezultat duge priprave. Bože moj, daj mi milost, da te ljubim i da Te tražim, da Te ljubim uvijek više, da radim korisno i ja - u granicama svojih mogućnosti - na širenju kraljevstva Tvoje ljubavi.

Molitva

Bože, koji si obnovio u Crkvi čudo stupa od oblaka i vatre, otkrivajući nam u svetom Augustinu tajnu svoje mudrosti i potičući u njegovom srcu plamen božanske ljubavi, daj nam, da slijedeći njega sretno prebrodimo sve ponore ovoga svijeta, i da stignemo u vječnu obećanu zemlju (Molitva blagdana).

ODLUKA. - Često ću probuditi čine ljubavi prema Bogu.

DUHOVNA KITICA. - "Ubi amatur non laboratur" - "Gdje je ljubav tu nema umora!"

29. kolovoz

GLAVOSJEK SV. IVANA KRSTITELJA

"Misso spiculatore, praecepit afferi caput eius in disco" (Marc 6,27).

"Poslavši krvnika zapovijedi, da donese njegovu glavu na tanjuru" (Ib.).

1. Sveti Ivan Krstitelj, odvažni branitelj Božjih prava

Sveti Ivan Krstitelj je već pružio dokaz svoje značajne neustrašivosti, kad je predbacio farizejima njihove pogreške i kad im je prijetio božanskom srdžbom. On je pokazao isto takvu odlučnost i prema samom Herodu, četverovlasniku Judeje. Ovaj je razuzdani knez živio, na znanje svima, sa ženom svojega brata. Preteča se nije ustručavao, da mu u lice izjavi, da nema pravo činiti tako. On je dobro znao, kakvu će mržnju protiv sebe time podjariti u srcu Herodijadinu i kakvoj će se opasnosti time izložiti. Ali je bio svijestan i toga, da je poslan, da svjedoči za Svijetlo. Vršio je samo svoju dužnost.

To je divni primjer nadnaravne jakosti. Velika je pouka za dušu, koja je po svojem zvanju pozvana, da brani prava savjesti. Ova uloga svakako traži odvažnosti. Čovjek nužno na sebe navlači mržnju onih, čije mane otkriva i čije zablude osuđuje. Zato Crkva ima toliko neprijatelja. Svećenik može isto to očekivati, ako je vjeran svojoj zadaći. Na to moram unaprijed biti spreman. To je Isus obećao svojim apostolima i svim njihovim nasljednicima: "Mrzili su mene. Mrzit će i vas" (Jo 15,18).

Sigurno je Ivana Krstitelja jačao i krijepio Duh Sveti u njegovoj teškoj i opasnoj službi. On će sigurno krijepiti i jačati i mene, krepošću sakramenta svetog Reda. Ali, On će to činiti tim jače i više, koliko se budem bolje na to pripravio za vrijeme svojih sjemenišnih godina, koliko se budem više molio, i koliko više budem nastojao steći onu snagu duha, koja je potrebna braniteljU Božjih prava.

Gospodine, podari me odvažnošću za bojeve, koji me čekaju u budućnosti!

2. Dvije opasnosti, kojih se treba čuvati u obrani Božjih prava

Ako i ima slučajeva, kad je korisno, što više i nužno, nasljedovati svetu smionost pretečinu, nadnaravna razboritost ipak općenito traži, da se branitelj Božjih prava redovito drži jednako daleko i od slabosti i od nepromišljenosti. I slabost i nepromišljenost mogu biti presudne u njegovoj službi.

Slabost bi ga mogla sklonuti na to, da paktira sa zlom i da mu pušta punu slobodu širenja, pod izlikom izbjegavanja poteškoća. Nepromišljenost bi opet mogla navesti čovjeka u napast, da neke duše revoltira, mjesto da ih uvjeri i privede Bogu. Ona bi mogla čak i kompromitirati neke poslove, radi nepromišljene i neumjerene gorljivosti.

Zlatna sredina ostaje uvijek normalno mjesto kreposti. Kad se čovjek nje drži, koliko najbolje može, redovito postizava božansku pomoć, s kojom ne može opravdano računati niti lijenčina, niti onaj, koji je nepromišljen.

Vrlo je važno, da se već sada privikavam na tu nadnaravnu ravnotežu izmedju velikodušnosti i poniznosti. Poslušnost je za to najbolje jamstvo. Moji poglavari imaju staleške milosti, da ravnaju mojom gorljivošću, kako to odgovara. Koliko budem radio u skladu s njihovim smjernicama, bit ću siguran, da ne pretjeran i ne počinim presudne zablude za duše i za sebe.

3. Sveti Ivan Kristitelj žrtva svoje apostol. službe

Herod je zatvorio Preteču u tvrdjicu Macheronte, da tamo iskajava svoju smjelost. Ali zatvor nije dosta za erodijadinu osvetljivost. Prvom zgodom ona traži glavu Ivana Krstitelja i dobiva je vrlo lako od pokvarenog kralja, kojeg je zavela. Ivan je žrtva svoje službe, kao čovjek, koji je poslan, da se slegnu bregovi i da se ispuni svaka dolina. Žrtva svoje gorljivosti, da se poštuje božanski zakon. Posebno žrtva svoje ljubavi za čistoću.

Koliko je drugih, iza njega, uzvratilo Jaganjcu Božjem to svjedočanstvo krvi! Martirologij ih nabraja na tisuće!

Još su brojniji, bez sumnje, takvi, koje njihova pastoralna služba ne vodi doduše mučeništvu u pravom smislu riječi, nego trpljenju i žrtvovanju svakoga dana. Mučeništvo svoje vrste, ali toliko mučnije i teže, što je dulje i što čovjek za nj bolje znade.

Sluga Isusa Krista mora biti spreman trpjeti za svoga Učitelja. To si nikada ne ću suviše često dozvati u pamet. I jedna od najvećih nesreća, koje bi me moglę zadesiti, bila bi ta, da se smjestim u svećeništvu, kao u kakvoj dobroj prilici i što je moguće više izuzetoj od patnje. Bog me od toga sačuvao! Želim li biti svećenik, ili ako to već jesam, to je i to mora biti samo zato, da slavim Boga i spasavam duše. I ne mogu u tome uspjeti bez trpljenja. Daj mi, za to snage, Gospodine, po zagovoru svetog Ivana Krstitelja.

Molitva

Blagoslivljem Te, slavni Pretečo Kristov, radi velikih pouka, koje mi daješ umirući. Izmoli mi od pasitelja, kojeg si toliko ljubio i za kojeg si se žrtvovao, milost vjernosti dužnostima moga svetog zvanja, pa makar mi trebalo - poput tebe - žrtvovati i svoj život.

ODLUKA. - Borit ću se odlučno protiv sklonosti svoje naravi, koje bi me mogle zavesti bilo na mlitavost, bilo na nepromišljenost u izvržavanju mojih staleških dužnosti.

DUHOVNA KITICA. - "Oportet illum crescere" - "On treba da raste" (Jo 3,30).

30. kolovoz

JUNAČKI TREBA SLIJEDITI POZIV

"Ima manje znanja od mnogih drugih, ali će u službi učiniti velike stvari" (Abbé Millon, drug po redjenju abbé Vianney-a).

Slučaj svetog župnika iz Arsa je bez sumnje jedinstven. On će re vjerojatno takav i ostati. Ali, premda bi bilo nerazborito smatrati, da imamo pravo na neke izvanredne milosti, dopušteno je ipak uživiti se u njegov slučaj, da bismo se ohrabrili na putu žrtve, koji vodi k svećeništvu.

1. Vrlo slabi učenik

Ivan Maria Vianney, u dobi od sedamnaest godina, znao je čitati i pisati. U želji, da postane svećenik, započe svoje prve nauke kod dobrog učitelja: abbé Balley-a, župnika u mjestu Ecully. Početci su bili vrlo, vrlo mučni. Nije to bilo zbog nedostatka inteligencije kod učenika, nego mu je pamćenje bilo jako slabo i nije ništa primalo. Na časove je padao u očaj, da nikada ne će naučiti dosta latinskog jezika, da postane svećenik. Jedno hodočašće pješice - na kojem je prosio svoj kruh - na grob svetog Franje Regis u Louvesc-u, povrati mu odvažnost.

U dvadeset i šestoj godini započe studij filozofije. Predavanja su bila na latinskom jeziku. On je od toga shvaćao tako malo, da su mu morali davati posebne pouke na francuskom jeziku. Katkada su se njegovi mladi sudrugovi s lakoumnošću svoje

dobi, rugali svojem starijem drugu, koji je bio tako malo spretan, da ih slijedi na stazama spekulacije. Te je godine, veli njegov životopisac, napredovao manje u znanju, nego li u poniznosti. Njegove ocjene krajem godine svjedoče, da je uz vrlo slabo znanje, bio dobrog vladanja i dobrog karaktera. Isti

Isti neuspjesi u teologiji. Nakon prvog semestra dobio je na ispitu ocjenu D, to jest nulu. Tada ga njegovi poglavari zamoliše, da odustane.

Ali njegov prvi učitelj abbé Balley, nije izgubio pouzdanja. Na njegovo uporno nagovaranje, otpušteni se veliki sjemeništarac odlučno opet dade u njegovu školu. Položio je više ispita na francuskom, na kojima je dao zadovoljavajuće odgovore i konačno bi predložen za subdjakonat. Gospodin Courbon, generalni vikar, imao se - u otsutnosti biskupovoj - izjasniti u pogledu kandidata. Bilo mu je stavljeno do znanja, da abbé Vianney dobro razumije samo svoj materinski jezik i da je trebalo odustati od toga, da uči latinski. On se zadovoljio samo pitanjem: "A je li abbé Vianney pobožan? ... gaji li pobožnost prema svetoj Djevici? ... znad li moliti Krunicu? ..." - "Da, odgovoriše mu, on je uzor pobožnosti." "Uzor pobožnosti!" "E, dobro!" Ja ga pozivam. Milost će Božja učiniti i ostalo".

Znamo, kako je veliko obilje milosti učinilo ostalo. Junačka ustrajnost siromašnog učenika bila je nagradjena.

2. Vrlo veliki uzor

Ovako junačko odgovaranje na milost zvanja zaslužuje, da posluži kao uzor svakom mladom kleriku. Zbilja je rijetko, da koji kandidat mora nadvladati tako brojne i tako velike poteškoće na putu prema oltaru. Ne smije se prema tome dopustiti nikakva klonulost. Uporni rad, unatoč neuspjeha, duboka poniznost, žarka pobožnost, neograničeno pouzdanje u pomoć milosti, sinovko predanje i poslušnost odredbama svojih poglavara: eto, to su najbolja sredstva za uspjeh, i - u svakom slučaju - najbolja sredstva, da čovjek ne mora imati nikakvog nemira savjesti, ako ne uspije. Bog nikada ne dopušta, da Ga nadvisimo u velikodušnosti. Što više, katkada daje uspjeh i tamo, gdje je i manja vjerojatnost za uspjeh. Primjer svetog župnika iz Arsa to rječito dokazuje.

Nisam li katkada klonuo? Nisam li bio u napasti, da to učinim? - onda, kako sam na to reagirao, jesam li povjerio svoje poteškoće svojim poglavarima, svome duhovniku? Jesam li se poslušno pridržavao njihovih uputa? Možda taj ispit savjesti ima svoju posebnu korist za mene. Želim ga obaviti iskreno pred Bogom i stvoriti odluke, koje mi nadahne Božja milost.

Molitva

Bože moj, budu blagoslovljen za primjer svetog župnika iz Arsa. Neka Tvoja milost podrži i mene u mojim poteškoćama.

Po zagovoru svetog Ivana Marije Vianney-a daj mi dovoljno znanje i odgovarajuću svetost obzirom na moju svećeničku budućnost, na koju si se udostojao pozvati me.

ODLUKA. - Nikada klonuti!

DUHOVNA KITICA. - "Sveti Ivane Marija Vianney-u, moli za nas!"

31. kolovoz

ISPIT SAVJESTI

"Et effundam super domum Davidi, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum: et aspicient me quem confixerunt" (Zach 12,10).

"A na kuću Davidovu i nas stanovnike jeruzalemske izlit ću duh milosti i molitve. Oni će pogledati na mene, kojega su proboli" (ibid).

1. Potrebno raspoloženje

I opet je prošao jedan mjesec praznika. Razmatrao sam o zvanju i o veličini svećeništva. Razmatrao sam o opasnostima, koje bi mogle ugroziti taj sveti ideal s većeništva i svaki dan nastojao pojačati svete ograde, koje ga štite. Na praznicima su te opasnosti veće. Molit ću zato Gospodina, da izlije danas na mene na posebni način svoj duh milosti i molitve, da bih mogao uvidjeti, nisam li Ga možda probo, ili barem ranjavao, svojom nevjernošću i nezahvalnošću za milost svetog zvanja.

Sabrat ću se, poklonit ću se Isusu i dati Mu račun, kao da bi današnji obračun bio posljednji u životu.

Iskreno želim upoznati sve nedostatke, želim ih požaliti, okajati i postati boljim!

Tolike se sjene podigoše nad ponorom, koji zovemo ljudskim srcem. Tolike sjene sebeljublja, oholosti, izgovaranja, opravdavanja ... i od njih ne vidim svojih pogrešaka ni posljednjih dana.

Pokaži mi u pravoj istini, u njihovim motivima, koji ih prožimaju i u njihovim uzrocima, koji se kriju u dnu moga srca. Bože moj, rasvijetli tmine moga srca!

2. Predmet ispita savjesti

Dotaći ću se svoje odluke svakog pojedinog dana, i iskreno ću se zapitati, kako sam tu odluku provadjao do danas u svoj život.

Jesam li njegovao posebnu pobožnost prema Isusu Kristu, Vrhovnom Svećeniku? - Jesam li posebno nastojao svim žarom dobro obavljati ova razmatranja o svećeničkom zvanju? - Jesam li nastojao nasljedovati Isusa u ispunjavanju svojih svakidašnjih

dužnosti? - Jesam li nastojao proširivati svoje znanje iz ljubavi prema svojem zvanju? - Jesam li prisustvovao svaki dan svetoj Misi i na njoj se sjedinjavao što uže sa svećenikom? - Jesam li se već sada katkada molio za duše i jesam li nastojao posvećivati se za njih preko svojih praznika? - Jesam li se vježbao u poniznosti i požrtvovnosti iz ljubavi prema svojem zvanju? - Jesam li nastojao sudjelovati u liturgijskim obredima svete Mise i Brevijara, kadgod mi se za to ukazala prilika? - Jesam li uvijek pobožno primao svećenički blagoslov? - Jesam li odbijao svaqdje i uvijek svaku napast, koja bi dovodila u opasnost moje svećeničko zvanje? - Jesam li zazivao često i molio se svojem Anđelu Čuvaru, Zaštitniku svoga zvanja? - Jesam li se molio blaženoj Djevici Mariji za ustrajnost u svojem svetom zvanju? - Jesam li se u dostatnoj mjeri znao odricati svijeta i njegovih dobara, da bih se bolje povezao uz Isusa? - Jesam li svaki dan radio na poboljšanju svoga života, da bi bio sve dostojniji svoga zvanja? - Jesam li se molio svojim svetim zaštitnicima, da njihovim zagovorom ostanem vjeran svome zvanju? - Jesam li se molio svaki dan za zvanja? - Jesam li se pridržavao točno svojeg dnevnog reda iz ljubavi prema svojem zvanju? - Jesam li nastojao često obnavljati dobru nakanu, da težim k svećeništvu samo iz čiste ljubavi prema Bogu i prema dušama? - Jesam li se u svojem nastojanju prema oltaru znao tješiti mislima na neizmjerne milosti, koje mi Bog u tom zvanju sprema? - Jesam li nastojao svom svojom dušom ispuniti točno svoje dužnosti svakog pojedinog dana, svakog pojedinog časa? - Jesam li se molio svaki dan za svoju ustrajnost? - Jesam li odbacivao kao napast svaku pomisao na klonulost? - Jesam li koji puta klonuo? - Jesam li svojim vladanjem pridonio, da i drugi više cijene svećeničko zvanje? - Jesam li bio na izgradnju svojima kod kuće i oko sebe? - Jesam li u kome svojim riječima, a još više svojim primjerom probudio želju za svećeničkim zvanjem? - ...

Molitva

O Marijo, Majko, daj svome djetetu nešto od svojih osjećaja prema svojem drugom Djetetu! Isprosi mi dovoljno suza, da okajem svoje grijehe, prave izraze, da izrazim svoju žalost i novu nježnost, koje ću ljubiti Isusa, koji će biti predmet razmatranja posljednjeg mjeseca mojih praznika!

ODLUKA. - U duhu zahvalnosti i molitve provest ću posljednji dan u ovom mjesecu.

DUHOVNA KITICA. - "Magister adest et vocat te" - "Učitelj je tu i zove te".

R U J A N

1. rujan

UTJELOVLJENA RIJEČ

"Sic Deus dilexit mundum ut Filium suum unigenitum daret")Jo 3,16).

"Tako je Bog ljubio svijet, da je predao jedinorodjenoga Sina svoga" (ibid).

1. Isus Krist je Sin Božji

Moja se ljubav prema Našem Gospodinu i štovanje, koje Mu moram iskazivati, temelji na pozitivnoj činjenici: na njegovom Božanstvu. On je pravi Sin Božji, koji postade Čovjekom, On je Utjelovljena Riječ.

Nedokučivo Otajstvo! Sigurno! Ali, neosporna stvarnost! Posvjedočio ju je sam Isus i dokazao je svojim djelima. Crkva ju je proglasila i za nju se borila protiv krivovjerja. Ona se nameće na vjerovanje!

Neiskazanim sjedinjenjem, koje bogoslovlje naziva "hipostatskim", božanska i ljudska narav, obadvije posve savršene, sjediniše se neodjeljivo, a da kraj toga ostaju posve različite jedna od druge, u jednoj jedinoj Osobi Isusa Krista.

Krist, savršeni čovjek, s tijelom i dušom kao i ja, sjedinjen je s božanstvom tako, da je sam Bog. Jedinstveno sjedinjenje! Najveći proroci i najveći sveci samo su Božji ljudi. On, On je osobni Bog. Unatoč njihova sjedinjenja izmedju njih i božanstva ostaje neizmjerna udaljenost. To je sjedinjenje moralno. Ovo Isusovo je osobno. Ono nas primorava, da u Njemu prepoznajemo samo jednu osobnost Riječi, koja nosi dvije naravi, ljudsku i božansku, s njihovim vlastitim djelovanjem.

To je sjedinjenje tako usko, da su kod Njega svi ljudski čini ujedno i Božji čini, i da su Božji čini u Njemu i ljudski. Nevjerojatno? Možda! Ali ipak, istinito! Kad Isus hoda, govori, trpi, umire, onda to Bogo-Čovjek, prema tome Bog, hoda, govori, trpi i umire. Kad Isus prorokuje, čini čudesa, sam Sebe uskrisuje, tada to i Bogo-Čovjek, to jest čovjek, prorokuje, čini čudesa i sam Sebe uskrisuje. Sjedinjenje dviju naravi u istoj Božanskoj Osobi pobožanjstvenjuje i najobičnije ljudske čine i najbožanskiji čini po njem postaju ljudski.

Istina je to! Vjerujem u to, Bože moj! "Tu es Christus filius Dei qui in hunc mundum venisti" - "Ti si Krist, Sin Boga živoga, koji si došao na ovaj svijet" (Jo 11,27).

2. Čemu sjedinjenje dviju naravi u Isusu

1. - Moralo je tako biti, da Krist uzmogne u isto vrijeme zadovoljiti za ljude i isplatiti Bogu mjesto njih neizmjernu zadovoljštinu.

I eto tu dolazi u isto vrijeme do izražaja i Božja Pravda, i Milosrdje i Moć. Njegova će pravednost primiti zadovolštinu od istoga roda, koji je sagriješio. Njegovo Milosrdje obnavlja ljudsko dostojanstvo, koje je Sotoma ponizio, time, što je učinio, da izmedju ljudi izadje pobjednik pakla. Njegova svemoć uzdiže našu narav, unatoč njezine slabosti i njezine pokvarenosti, na najviši stupanj slave, koji se može zamisliti (Summa theol. III, q. 4).

Kakvo li je dino čudo prema tome Bogo - Čovjek! Kakvo li otajstvo, a kako utješno!

To je ta božanska osoba, što ću je promatrati u betlehemskom Djetetu, u mladiću iz Nazareta, u Učitelju i Čudotvorcu javnog života, u Raspetom na Kalvariji. Već danas se prostirem s vjerom bez pridržaja pred njim. Klanjam Mu se kao svome Bogu, svome Božanskom Spasitelju i molim od njegove dobrote dvije milosti: da dobro shvaćam i da provodim u život pouke njegova svetog života.

2. - Bog je htio to čudo, da nam može darovati svoga jedinorodjenoga Sina. To je plam ljubavi. Da bi nam njegov Sin pripadao uistinu kao vlasništvo, On Ga je učinio jednim od nas, rodjenim od žene, kao i mi, "factum ex muliere" (Gal 2,4), u svemu sličnim ljudima, "in similitudinem hominum factus et habitu inventus ut homo" (Phil 2,7). Medju ljudima Mu je dao, da zauzme položaj najniži, "formam servi accipiens" (Ib.). Nikomu On ne može biti previše stran: nije ni prevelik, kad Ga gledamo tako malena i slaba, nije ni preslavan, kad Ga gledamo tako ponizna i ponižena! On se zaodjenuo svakom bjedom ljudske naravi, izuzevši jedino grijeh. Što više, On je prividno uzeo i njega na se, time, što je išao sve dotle, da je za nj snosio odgovornost i zadovoljovao za nj u svojem nevinom tijelu! Poradi nas ljudi i poradi našeg spasinja sidje s neba i postade čovjekom. Je li nam Ga Bog mogao potpunije dati?

Ja sam jedan od onih, koji se time najviše koriste. Ah! Kad bih dobro poznavao Božji dar! Pozvan sam, da ga posjedujem kao učenik, i još imam slatku nadu, da ću Ga posjedovati jednoga dana i kao svećenik. Tada će njegove božanske moći biti u mojim rukama, pa ću Ga i ja sa svoje strane moći davati dušama.

Uistinu me Bog obasiplje! I bio bih vrlo nezahvalan, kad ne bih takvo dobročinstvo cijenio kako dolikuje!

Molitva

O Isuse, moj Gospodine i moj Bože, sav se sretan bacam pred Tvoje noge, na početku ovih razmatranja o Tvojoj divnoj Osobi. Htio bih Te bolje upoznati, posebno bih Te htio bolje ljubiti, da bih potpunije odgovorio na svoje sveto zvanje.

Iako sam toga nedostojan, udostoj se otkriti u mojoj duši nešto od Tvoje božanske ljepote! Zapali u mom srcu iskricu svoje svete ljubavi! Budi središte, sve, moga života!

Želim se povezati s Tobom, Isuse, tako iskreno i tako usko, da me nikada ništa, "ni život, ni smrt, ni vrijeme, ni vječnost ne uzmogne rastaviti od Tebe".

ODLUKA. - Želim se svom svojom dušom dati na razmatranje života našega Gospodina.

DUHOVNA KITICA. - "Propter amorem Domini nostri Jesu Christi" - "Poradi ljubavi Gospodina našega Isusa Krista".

2. rujan

TIJELO ISUSA KRISTA

"Et verbum caro factum est" (Jo 1, 14).

"I Riječ je tijelom postala" (Ib.)

1. Tijelo Isusove je dostojno klanjanja

Riječ Božja se zaodjela ljudskom naravi. Uzela je u krilu Marijinu tijelo posve slično mojemu. Suvremenici Isusovi su ga vidjeli i doticali. "Što bijaše iz početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše o Riječi života; i život se javi... što smo vidjeli i čuli, javljamo i vama" (1 Jo 1-3). Sveti Ivan, koji donosi to svjedočanstvo počivao je svojom glavom na prsima svoga Učitelja. Mnogi su drugi s Njime živjeli u društvu, slušali riječi s Njegovih usana, gledali njegov umor, njegov san, njegovo trpljenje i samu njegovu smrt. To je bilo pravo ljudsko tijelo koje je uzeo. "Verbum caro factum est" - "I Riječ je tijelom postala".

Pred tim Čovječjim Sinom, sličnim svima ljudima, svojoj braći, prvo čuvstvo moje duše je čuvstvo klanjanja, jer ja znam, da je On i Sin Božji. Njegovo je tijelo, kao i čitava ljudska narav osobno sjedinjena s Riječi. Nema ni jednog njegova uda, nema ni jednog organa, nema ni ćelijice njegova svetog tijela, koje ne bi posve prožimalo božanstvo. Čak i mrtvo, tijelo Kristovo ostaje tijelo Sina Božjega i ima sva prava samoga Boga na klanjanje ljudi: njegova se duša odijelila od njega, ali ga božanstvo nije nipošto napustilo.

I zato je opravdano božansko štovanje (cultus latriae), koje je Crkva odredila Presvetom Srcu Isusovu i njegovoj Predragocjenoj Krvi, kao što bi bilo isto tako opravdano štovanje, koje bismo iskazivali svakom drugom dijelu njegova svetog tijela.

Moja vjera otkriva to božansko tijelo, živo i slavno u Euharistiji. S cijelom svetom Crkvom bacam se na koljena pred hostijom i klanjam se:

Zdravo, Tijelo, porodjeno
Ko plod tijala Djevina,
Ispaćeno, prineseno
Zarad ljudtsva čitava,
Koje livaš probodeno,
Isuse, Marijin Sine!

Krv i vodu s boka svog,
Budi nama podijeljeno
U čas boja samrtnog!
Isuse slatki,
Prepun miline

2. Tijelok Kristovo je dostojno divljenja

Drugo čuvstvo moje duše pred Isusovim tijelom je čuvstvo divljenja. Zaista je to tijelo divno, obzirom na svoje podrijetlo, kao i po svojim savršenostima.

1. - Njegovo podrijetlo je čudesno. Začeto je čudesno u krilu Marijinu samim djelovanjem Duha Svetoga: "Conceptus est de Spiritu Sancto" - "Začet po Duhu Svetom".

Protivno općem zakonu ljudskoga roda, Marija je sama, iz svog djevičanskog tijela, dala gradju, od koje je bilo oblikovano to božansko tijelo. Svemoć Božja je tu gradju zahvatila, rasporedila, oduhovila, posluživ̌si se kod toga posredovanjem jedine Marije. I zato je andjeo Gabrijel mogao s punim pravom reći Djevici: "Zato će se i Sveti, što će se roditi od Tebe, zvati Sin Božji" (Luc 1,35). Ovo čudo, jedinstveno u ljudskoj povijesti, biva još veće jednim drugim čudom, koje nije ništa manje: unatoč Isusova začeća njegova je majka ostala Djevica, što više, ono je njezino djevičanstvo posvetilo, daleko od toga, da bi ga povrijedilo.

2. - Isusovo je tijelo dostojno divljenja i poradi svojih savršenosti. "Katoličko bogoslovlje uči, da se skup Isusovih kreposti temlji na ovome načelu: Bog je morao dati svojoj Riječi, koja je postala čovjekom, sve povlastice i svu slavu, što je može imati jedno ljudsko tijelo" (Monsabré: Conferences de Notre Dame, Careme 1879). I kršćanska predaja msatra sigurnim, da je Krist bio "najljepši čovjek". U njegovu tijelu nije bilo nikakve bolesne slabosti, nikakve mane u građi, nikakvih nakaznih crta, pa zamislili ih ne znam kako neznatnima, nego je u tom tijelu vladao najpotpuniji sklad, besprijekorno zdravlje, ljudska ljepota bez nedostataka. Isus je savršen čovjek.

Sretnih li očiju, koje ga mogoše promatrati! Bolje od najvještijega umjetnika, moja mi Ga vjera predstavlja "puna milja" u isto vrijeme, dok i "puna istine". Ona me uči i to, da su fizička savršenstva njegova svetog čovječanstva bila samo odraz sjaja njegova božanstva. Moje divljenje prelazi još i u klanjanje. Isuse divni, ja Ti se klanjam i povezujem se s Tobom za uvijek!

3. Isusovo tijelo je dostojno ljubavi

Isusove savršenosti, dok bude u meni divljenje, sile me i na ljubav. A to treće čuvstvo moje duše ima još jedan razlog više, da dodje do izražaja u samim slabostima, kojima su protkane njegove savršenosti. To su slabosti zajedničke svim ljudima, kao posljedica istočnoga grijeha i koje se mogu spojiti s dostojanstvom Božjeg Sina (utjelovljena Riječ drugih nije mogla ni dopustiti): ponizna ovisnost djetinjstva, trpljenje u svim njegovim oblicima i smrt. Isus je podnosio studen i vrućinu, glad i žeđ, umor, bol udaraca i rana i konačno smrt. Ali, dok je sve to kod ljudi kruta sudbina, kojoj svaki mora biti podložen, Krist je sve te slabosti na se uzeo dragovoljno, iako ih je mogao ukloniti od svoga tijela. Krist se tome podložio, jer je tako htio, da bi bolje častio svoga Oca, žrtvujući Mu u svojoj osobi tijelo grešna čovječanstva, da bi nam bolje zasvjedočio svoju ljubav, otkupljujući nas uz cijenu strašnih muka, i da si osigura veću slavu.

Ove slabosti prema tome nipošto ne umanjuju Isusovih savršenosti, nego ih povećavaju i da ju Mu novi naslov, da Ga ljubim.

Ljubezni Isuse, kako da se oprem takvim motivima, koji me nukaju, da Te ljubim? Ali, ja sam slab. Podrži me i svojom svemoćnom milošću, čvrsto me utvrdi u svojoj svetoj ljubavi!

ODLUKA. - Nastojat ću u sebi razvijati štovanje, protkano najvećom ljubavlju prema svetom Isusovu čovječanstvu.

DUHOVNA KITICA. - "Corpus Christi, salva me!" - "Tijelo Kristovo, spasi me!"

3. rujan

DUŠA ISUSA KRISTA

"Qui cum sit splendor gloriae et figura substantiae ejus" (Hebr 1,3).

"On, jer je sjaj slave njegove i živa slika bivstva njegova, (nosi sve silnom riječju svojom)" (Ib.).

1. Savršenstvo duše Isusa Krista

Sve duše nisu nadarene jednakim darovima. Bog, kad ih stvara, dijeli im različite svoje darove, prema svojoj neizmjernoj mudrosti i svojoj svetoj volji.

Iskustvo međutim pokazuje, da On duši, koju određuje za takvu providencijalnu zadaću ili kakvo više stanje, daje i sva potrebna svojstva, koja traži to stanje, ili ta zadaća. I što su uzvišeniji vidici, kojima gleda tu dušu, to su veće i savršenosti, kojima je njegova dobrota obogaćuje.

Trebalo je, da to pravilo nađe svoju posebnu primjenu u duši

našega Gospodina. Ta Isusova duša je stvorena upravo zato, da se bitno sjedini s osobom Riječi, koja je neizmjerna mudrost i neograničena svetost, i da bude glavno orudje djela Otkupljenja, najvećeg Božjeg djela izvan Njega samoga. Iz toga slijedi, da su odnosi, što ih je Isusova duša mora imati s Bogom, morali po uzvišenosti nadvisivati sve odnose svetaca i svih nebeskih duhova. A odnosi, koje je ona morala imati s ljudima, morali su nadilaziti svojom uzvišenošću, kao i svojom blagotvornošću sve odnose bilo kojeg čovjeka prema svojim bližnjima.

I zato, i prije nego libudem posebno promatrao razum, volju, nježnost, svetost duše Isussa Krista, mogu već sada zaključiti, da je ta duša skupila u sebi više savršenosti, nego ih je ikada posjedovala i više nego će ih ikada posjedovati koja druga ljudska duša.

Nakon što je stvorio čovjeka na svoju sliku, Bog se divio svome djelu. Koliko je onda opravdanije morao uživati u duši svoga ljubljenoga Sina, čim je izašla iz njegovih Stvoriteljskih ruku!

Već je Isusovo tijelo bilo jedinstveno remek djelo božanske moći i dobrote. Ali sve njegove savršenosti bile su samo odraz savršenosti njegove duše. Čovjek se nikada neće moći nadiviti toj duši i nikada je dovoljno uzljubiti!

Eto s tim uvjerenjem padam na koljena pred tvojom dušom, Isuse Kriste, da joj se poklonim, kao što se klanjamo svoj Tvojoj božanskoj osobi.

2. Gdje se otkrivaju savršenosti duše Isusa Krista

Savršenosti se duše našega Gospodina otkrivaju:

1. - U Evanđelju. Svakami stranica Svetog Pisma otkriva nešto od neisporediva razuma Božjega Sina, od posvemašnje ispravnosti njegove volje, koja je sva bila usmjerena prema slavi njegova Oca,, nešto od njegove uzvišene svetosti. Njegovi razgovori, njegove prispodobe, njegovi govori, koje tako opširno iznosi sveti Ivan, očituju dušu, u kojoj je Duh Sveti otpočinuo u punini. Njegovi najmanji čini, ali posebno njegoa velika djela: Njegova čudesa, ustanovljenje sakramenata, ustanovljenje njegove crkve, njegova muka i njegova smrt otkrivaju dušu, koja ima moć samoga Boga i koja je prožeta prema ljudima ljubavlju, kakvoj nema ravne. Evanđelje ostaje po izbor knjiga "Isusova života". Ljudi ga proučavaju, tumače, komentiraju, ne iscrpljuju.

2. - U bogoslovlju. - Bogoslovlje nije ništa drugo, nego tumačenje i razvijanje Evanđelja, kako su ga izložili najvrsniji predžavnici svete znanosti: učitelji, sveci, pape, sabori, bogoslovi. Na zajedničkom svijetku vjere i razuma Isusova osoba i njegovo božansko naučavanje, izravni plod njegove duše, dolazi do sjajnog izražaja u svim otajsvima, koja se proučavaju i svoj nauci, koja poučava, kasprave, koje nemaju Krista za neposredni predmet raspravljanja, uvijek se na nj svode. On je središte sve religije. Nitko ne dolazi k Ocu, do li po njemu.

Nitko se ne može spasiti osim po njemu. Život je vječni spoznaja Boga i onoga, koga je on poslao, Isusa Krista. (isp. Jo 14,6; Jo 17,3).

Bogoslovlje će mi prema tome vrlo uspješno pripomoći, da upoznam dušu našega Gospodina, da je uzljubim i da se podvrgnem njezinom božanskom utjecaju. Tečajevi vjerske pouke u nižim razredima teže istom cilju i imaju - razmjerno - isti uspjeh. Oni traže od mene istu pobožnu primjenu.

3. - U molitvi - To je svima pristupačno sredstvo, da stupe u vezu s Isusovom dušom. To je nadalje bezuvjetno sredstvo. Proučavanje Evanđelja i bogoslovlje nam je otkriva samo uz uvjet, da je prožeto duhom molitve. U tome nema ništa čudnovata: ta je objava milost. A svaka nam milost redovito dolazi putem molitve. Time tumačimo, da sveta znanost po sebi nije dovoljna. Izvrsni učenici i bogoslovi mogu vrlo slabo poznavati našega Gospodina, ako se ne mole. Molitvene će ga duše s manje znanja često poznavati mnogo bolje. Ali nema nikakve zapreke, da spajam pobožnost i znanje, i to je idealno. Moram nastojati, da to ostvarim, želim li uistinu ući u duboko poznavanje Isusa, kako to mora činiti svaki dobar svećenik. Pomozi mi, Bože moj, da do toga dođem!

ODLUKA. - Nastojat ću dobro proučavati svetu znanost iz ljubavi prema našem Gospodinu, koji je konačno njezin predmet raspravljanja.

DUHOVNA KITICA. - "Anima Christi, sanctifica me!" - "Dušo Kristova, posveti me!"

4. rujan

RAZUM ISUSA KRISTA

"In quo sunt omnes thesauri sapientiae et stientiae Dei absconditi" (Col 2,3)

"U kojem je sve blago mudrosti i znanja (Božjega) sakriveno" (Ib.).

1. Savršenstvo razuma Isusa Krista

Osim božanskog razuma, koji Riječ posjeduje od sve vječnosti i kojo je on sačuvao nakon utjelovljenja, naš je Gospodin imao i ljudski razum, kao svi ljudi.

Razum Čovjeka-Boga! Kako je to morala biti divna stvar! Ali, kako da si o tome stvorimo neku ideju! Da ga poredimo s najljepšim razumom, što se je pojavio ovdje na zemlji prije ili poslije njega, ili da čak, kad bi to bilo moguće, skupimo zajedno sve razumske savršenosti svih ljudi? Ali šta je to prema razumu duše, koja se najviše približila Beskonačnom, jer je nedjeljivo bila povezana s Božanstvom?

U njemu nema nikakva nedostatka, nikakve sjene, nikakve slabosti. Krist je "pun istine" (Jo 1,14). Sve višnje istine, koje božanska mudrost i znanje može priopćiti stvorenom duhu, sve ih je Isus posjedovao, iako ih nije sve očitovao. "U njemu je sve blago mudrosti i znanja Božjega" (nav. mj.). Ni sami blaženi duhovi od najmanjega do najuzvišenijega ne približuju se toj savršenosti.

On je imao prije svega znanje blaženog gledanja, to znači: promatrao je božansku bit. Gledati Boga licem u lice, onako, kakav jest, i gledati sve stvari u njemu, eto, to najviše stvoreno znanje. Takvo je znanje nagrada blaženih u nebu. Takvo je znanje imao Krist na zemlji od prvoga časa svoga začeća. Da li je mogao On biti bez njega, kad su blaženi na nebu njime nagrađeni njegovim zaslugama.

On je imao i uliveno znanje, to znači znanje, koje je u njegov razum ulio sam Bog, pomoću kojeg znanja je poznavao sve stvari, koje su iznad Boga, u njima samima, u njihovoj biti. Takvo znanje posjeduju anđeli. Kako bismo mogli takvo znanje zanijekati. "Gospodaru anđela", Božjem Sinu?

On je posjedovao, konačno, i stečeno znanje, plod osjetilnih opažaja i njegove razumske djelatnosti. Svi ljudi posjeduju takvo znanje. Krist, kao savršeh čovjek, nije mogao biti bez njega. Ali, dok su naše spoznaje ograničene, mučno stečene i primljene od učitelja, dotle je Isusov razum dolazio u posjed znanja bez ikakve granice, bez naprezanja i bez nužnog sudjelovanja kakva učitelja.

Takvo je čudo načinio Bog svome sinu, koji postade čovjekom. On me zadivljuje. Šta će biti, kad ga budem promatrao u punom svijetlu slave!

2. Praktični zaključci

Ne mogu se zadovoljiti divljenjem. Neisporedivi razum Isusa Krista je "darovan" svijetu s našim božanskim Spasiteljem, da se sve duše okoriste njegovom svjetlošću. Čvrsto sam odlučio, da to učinim, razmišljajući o njegovim božanskim poukama. Ali već sada mogu izvući iz ovog razmatranja dvije vrlo korisne pouke.

1. - Znanje Isusa Krista je uzor svakoga znanja. A kako je ono plod sjedinjenja Isusova s Bogom, iz toga zaključujem, da ću i ja to više imati udjela na svijetlu, koje Isus Krist dijeli, što budem bliži Bogu. Ovdje na zemlji se približujemo Bogu vjerom i molitvom, koja je izražaj te vjere. Eto dakle, kamo me dovodi promatranje čudesnog razuma Isusova: do života vjere i pobožnosti. To je i temelj odgoja budućeg svećenika. Želim li se doista pripraviti djelotvorno za to, da i ja prenosim na duše svijetlo, koje je na ovaj svijet donio Isus Krist? Poznato mi je sredstvo za to: sjediniti pobožnost s učenjem. Ništa mi ne stoji na putu, da se toga sredstva svaki dan odvažno prihvaćam.

2. - "Znanje Isusa Krista, veli P. Monsabre (Conferences de Notre Dame, 1879.), više je nego primjer. Ono je snažni

oslonac naših kršćanskih uvjerenja. Ako je dopušteno učenicima kakva slavna učitelja, da se pozovu na ugled njegove riječi i njegova znanja, tko će moći predbaciti nama, što imamo pouzdanje u jednog učitelja, čiji duh posjeduje, prožet božanskom svjetlošću, u najvišem stupnju, koji se može zamisliti, sve stvoreno znanje? Izvrsnost njegove nauke u usporedbi sa svim ljudskim naukama, može već poslužiti za opravdanje naše vjere. Koliko više njegovo sveopće i nepogrešivo znanje!"

Eto, to mora prema tome presjeći svako oklijevanje moga duha u učenju vjerskih tajni. Učitelj kao Isus se ne vara. Tko ide za njim, ne hoda u tami, nego posjeduje svjetlost života (isp. Jo 8,12). Kakva li izvora mira za moju dušu!

Molitva

Kakve li sreće, Božanski moj Učitelju, što sam u Tvojoj školi! Moj je razum jako slab, ali će ga Ti rasvijetliti svojom božanskom svjetlošću. I svaki dan ćeš ga Ti napunjati sve više istinom, bude li poslušno pratio Tvoje djelovanje na njega. O, da, ja želim biti Tvoj vjerni učenik. I da bih Te mogao bolje shvatiti želim uvijek sve više ljubiti. Daj mi za to milost Isuse, Ti, u kome se nalazi punina ljubavi u isto vrijeme, dok i punina Božje mudrosti i znanja.

ODLUKA. - Učit ću svu građu s velikim duhom vjere i pobožnosti.

DUHOVNA KITICA. - "Magister meus Christus" - "Moj je učitelj Isus Krist".

5. rujan

VOLJA ISUSA KRISTA

"Meus cibus est ut faciam voluntatem ejus, qui misit me" (Jo 4,34).

"Jelo je moje, da činim volju onoga, koji me je poslao"(Ib.)

1. Ispravnost volje Isusa Krista

Kao što je Isus Krist imao božanski i ljudski um, isto je tako imao i dvije volje: jednu božansku, koja je pripadala Riječi, i drugu ljudsku, koja je pripadala duši, što je oživljavala njegovo smrtno tijelo. Eto, o toj ljudskoj volji čovjeka - Boga želim danas razmatrati.

Ona mi se predstavlja u duhu urešena posvemašnjom isparvanošću. Ne postoji riječ, koja bi bila točnija. Za njom daleko zaostaje ispravnost volje najvećega sveca, kako ga god sveta zamislili. Nekako odmah pomišljamo na svetog Ivana Krstitelja, koje ga je tako čudesno pretkla milost, ili na svetog Josipa, koji je bio nedokučivo posvećen zbog svoga jedinstva s neokaljanom Djevicom. Ali, njihova je volja imala samo relativnu ispravnost, koja je povezana s posljedicama istočnoga grijeha i koju smetaju u najmanju ruku zahtijevi naravi.

Kristova volja nije imala nikakva nedostatka. Nju nije zahvatila ljaga istočnoga grijeha. Niju je uznemirio nikakv aktuelni grijeh, što više, ona nije ni mogla upasti u bilo kakvu odgovornu pogrešku. Isus Krist je bio ne samo bez grijeha, nego nije ni mogao sagriješiti. I On to nije moga zbog svoga hipostatskog sjedinjenja s božanstvom. Sve što je htjela njegova ljudska volja, to je htio sam Bog, koji je konačno pravilo svake moralne dobrote.

Time ispravnost njegove volje naizmjerno nadilazi ispravnost volje Djevice Marije, njegove majke. Ona je bila bez grijeha i nije mogla sagriješiti jedino dragovoljnom povlasticom Božje dobrote. I Ona nije imala božansko svijetlo, koje je - kod njezina sina - obilno rasvijetljivalo ljudsku volju i nepogrešivo je vodilo na putu dobra. To međutim nije ništa utjecalo na Isusovu slobodu, niti na vrelo njegovih zasluga.

Prema tome sam još i ovdje u potpunom otajstvu. Ali moja vjera nema nikakve poteškoće, da to prihvati. Više nego vjera traži to moja ljubav prema mome božanskom Učitelji. to je sreća za moju dušu, da uz to posve pristaje sa čijelom svetom Crkvom.

Oh! Neizmjerno ispravna i sveta voljo moga Spasitelja, ja ja Te blagoslivljem i ja Ti se klanjam!

2. Kako je dolazila do izražaja ispravnost volje Isusa Krista

Ona je dolazila do izražaja uglavnom na tri načina.

1. - Savršenom i neprestanom poslušnošću volji nebeskog Oca. I to čak i u žrtvama, koje su bile preteške za narav i koje je jako živo osjećala osjećajnost Čovjeka-Boga.

Evanđelje je puno čina te nepokolebljive poslušnosti. Zgoda za vrijeme smrtne borbe u Getsemaniju daje nam za to značajan primjer: "Oče, ako hoćeš, odnesi ovaj kalež od mene, ali ne moja volja, nego tvoja neka bude" (Luc 22,42). O toj stvari je Isus sam češće dao izričito svjedočanstvo za samoga sebe. "Jelo je moje, da činim volju onoga, koji me je poslao" (Jo 8,29). I još: "Jer ja svagda činim, što je njemu drago" (Jo 4,34). I na drugom mjestu, obraćajući se svojim neprijateljima: "Tko će me od vas prekoriti za grijeh?" (Jo 8,48).

2. - Potpunim gospodstvom nad svojim strastima i nad svojom osjećajnošću. - On je bio potpuni gospodar samoga sebe. Nikakvi naravni nagon, nikakvo strastveno uzbuđenje nije se nikad javilo protiv njegove volje. Kad je pokazivao kakvo uzbuđenje, to je uvijek bilo svojevoljno. I nitko mu nije mogao predbaciti ni najmanji ispad stvarne nestrpljivosti. Što više i za vrijeme svojih napadaja na farizeje u svojem bijesu protiv oskvrnitelja hrama, njegove riječi i njegove kretnje bile su vjerne sluge njegove uvijek svete volje. Sveti Ivan veli, da se Isus - pred bolju Marije sestre Lazarove, potresao u duši i uzrujao: "turbavit se-ipsum" (Jo 11,33), ističući na taj način, da je njegova volja imala potpuno gospodstvo i nad najjačim uzbuđenjima i da nije imala nikakve slabosti pred njegovom osjećajnošću.

3. - Neisporedivom ljubavlju prema svemu, što je dostojno ljubavi. - Vlastita oznaka ispravne volje je htjeti dobro, to jest ljubiti. Isus je ljubio nježno i duboko, bezprimjerno.

Ljubio je Boga, svoga Oca. I tko bi mogao zamisliti neizmjernost te ljubavi?

Ljubio je i stvorenja, koja su odraz Božjih savršenosti, a posebno ljude, svoju braću. Ljubio je sve ljude, nije mrzio ni jednoga! Sve ih je ljubio duboko, neke više od drugih, zbog posebnih prava na njegovu ljubav: nevoljne poradi njihovih nevolja; djecu radi njihove nevinosti; grešnike i same svoje neprijatelje zbog opasnosti u kojoj su se nalazili, da zauvijek propadnu; djevičanske duše zbog njihove čistoće; pokornike zbog njihova kajanja; svoje apostole zbog njihove iskrene i velikodušne privezanosti uz njegovu osobu.

Njegova ljubav je išla sve do potpunog predanja samoga sebe, sve do križa i sve do Euharistije.

Kako je takvo savršenstvo divno i privlačljivo!

Molitva

Isuse, daj, da to neisporedivo savršenostvo obasjava moju tako nesavršenu volju, tako sklonu na zlo, i tako nepostojanu u dobru!

Želim Ti se svaki dan približavati sve više vjerom i izvršivanjem svojih dužnosti, koje mi ona nameće posebno žarom prema presvetoj Euharistiji.

Budući da je nekoć iz Tebe izlazila sila, koja je ozdravljivala bolesne, pouzdano se nadam, da se ne ću ni ja približiti tvojoj divnoj osobi, a da ne postanem bolji i dostojniji tvojih milosti.

ODLUKA. - Nastojat ću obavljati svoje svete Pričesti s najvećim žarom.

DUHOVNA KITICA. - "Venite ad me omnes!" - "Dođite k meni svi!"

6. rujan

SVETOST ISUSA KRISTA

"Tu solus sanctus, Jesu Christe" (Ordinarij Mise)

"Ti si jedini svet Isuse Kriste" (Ib.)

1. Jedinstvena oznaka svetosti Isusa Krista

Divan je Bog u svetima svojim! Ali sva svetost svih Svetaca samo je blijedi odsjev svetosti Isusove. Njihova svetost je akcidentalna savršenost, koja im dolazi iz vana. Njegova je bitna. Neodvojiva od njegove Osobe. "Svetost ne dolazi na Nj niti se dodaje njegovoj biti. Ona iz njega spontano izvire. On je svet samim tim, što je Krist. Zar se riječ Božja,

sama svetost, mogla sjediniti s ljudskom naravi, a da ne postane odmah, samim činom sjedinjenja, miljenica Božja, a može li postati miljenica Božja, ako nije sveta?" (Monsabre: Conferences de Notre Dame, 1879.). I upravo stoga veli sveti Ivan Zlatousti: "Ivan Krstitelj je djelo svetosti. Isus je sama svetost."

Osim te bitne svetosti, ne stvorene, koju je posjedovao nužno kao sin Božji, Isus je imao posvećujuću milost u najvećoj mogućoj punini. "Pravo je, veli sveti Toma, da Krist posjeduje ono, što mora dati drugima, jer svi mi primamo od njegove punine.

Njegovu su dušu, osim toga, resile sve ulivene i stečene kreposti, izuzevši onih, koje su bile nespojive s njegovim Božanstvom: to jest vjeru i nadu, i onih, koje su nespojive s njegovom posvemašnjom neporočnošću, kao što je pokora s osobnog naslova. I sve su te kreposti bile u njemu u svojem najvišem stupnju savršenosti. K tome treba pridodati sve darove Duha Svetoga i sve one dragovoljne milosti, kao što su dar čudesa i proroštva i jasno gledanje u savjest.

Kakve li punine svetosti! Nijedan joj ljudski pogled ne može sagledati dna. Promatranje izabranika u nebi može je dokučiti tek nesavršeno. I zato s punim pravom Liturgija izjavljuje, da je ta svetost jedinstvena: "Tu solus sanctus, Jesu Christe!" - "Ti si jedini svet, Isuse Kriste!" Ona je jedinstvena, i radi toga, što je dostigla svoje savršenstvo od prvoga časa svoga postojanja. Kod nje nema nikakva stvarnog napredovanja, što bi pretpostavljalo manju savršenost u početku. Nego od prvog čaša postojalo je savršenstvo sve milosti, sve kreposti, svakoga dara, savršenstvo u svojoj najuzvišenijoj jednostavnosti. Isus je svetac nad svim svecima. Još bolje: on je sama svetost.

O sveta dušo Isusova, ja ti se klanjam u tišini, jer nemam nikakva dosta jakog izraza, kojim bih izrazio svoje divljenje, koje me ispunja pred tobom.

2. Osjećaj, kojima me mora ispunjati svetost Isusa Krista

2 1. - Veseljem. - Učenik se veseli savršenostima svoga ljubljenoga učitelja. Ja se moram veseliti svetosti svoga Božanskog Učitelja. Ona možda sačinjavatu mojim očima najjači njegov naslov slave, jer ona uzdiže njegovo čovječanstvo iznad svih savršenosti ljudi i andjela.

Sveta Liturgija Mu pjeva od početka do svršetka godine neprestani hvalospjev. Tu se isprepliču tekstovi Staroga s tekstovima Novoga Zavjeta. Glasovi Otaca i Učitelja, glasovi pjesnika i svetih govornika natječu se žarom u tom hvalospjevu, a da ipak ne mogu izraziti kako bi trebali osjećaje Crkve na zemlji prema svoj klanjanja vrijednog Glavi.

Sretan sam, što imam i ja kod toga skroman udio, sudjelujući aktivno u božanskoj službi. S kakvim li bih veseljem i pobožnošću to morao činiti, ako sam uvjeren u uzvišenu i neizmjernu

svetost svoga Spasitelja Isusa!

2. - Pouzdanjem. - Isus Krist nije svet za samoga sebe, nego i za sve članove, kojima je on otajstvena glava. Upravo iz njega teče milosni život u sve njih. Njegova svetost je u isto vrijeme i uzor svake pojedinačne svetosti i izvor svih sredstava posvećenja. Nitko nije svet, doli po Isus Kristu. Nitko to nikada nije bio, niti će to biti, doli po njegovoj svetosti, čija se punina prelijeva na sve.

I baš zato je razmišljanje o njegovim božanskim primjerima i nasljedovanje njegovih kreposti tako korisno vjernoj duši. Baš zato je i utjecanje molitvi i sakramentima tako djelotvorno, da nam pomogne sudjelovati na njegovoj svetosti.

Ni moja slabost, ni moje pogreške, što više ni moji grijesi ne smiju mi ubiti volje. Isus mi je uvijek na raspolaganju s beskrajnim bogatstvom svojih milosti. Ovisi samo o meni, da iz njih obilno crpim.

Molitva

Isuse, začetniče i izvore svake svetosti, klanjam Ti se i hvalim Te u zajednici sa svim anđelima i svecima, s cijelom svetom Crkvom. Htio bih imati tisuću glasova, da Ti pjevam. Da, da barem moj život jasno. ispovijeda - nasljedujući što je najbolje moguće tvoje neizkazane kreposti - da si Ti jedini Svet, Gospodine Isuse Kriste, jedini dostojan, da Te ljubimo, da Ti služimo i da Te slavimo na vijeke.

ODLUKA. - Brižljivo ću nastojati razmišljati o životu našega Gospodina.

DUHOVNA KITICA. - "Anima Christi, sanctifica me!" - "Dušo Kristova, posveti me!"

7. rujan

ZASLUGE ISUSA KRISTA

"Apud Dominum misericordia et copiosa apud eum redemptio" (Ps 129, 7).

"Kod Gospodina je milosrđe i obilno je u njega otkupljenje" (Ib.).

1. Preobilje zasluga Isusa Krista

Isus Krist je zasluživao u isto vrijeme za sebe i za ljude. Ovdje se želim zaustaviti samo na onome, što je zaslužio za nas. To je eto, jedan novi razlog moga divljenja i moje ljubavi.

Obzirom na sjedinjenje njegove Božanske Osobe, Isus kao pravi Bog je zaslužio neizmjerno, a kao pravi čovjek zasluživao je za ljude. Njegov zemaljski život imao je dosljedno sasvim

dostatnu otkupiteljsku vrijednost, da zadovolji za sve zlo, koje je učinjeno čovječanstvu Adamovim grijehom.

On nam je zaslužio otpuštenje grijeha i posvećenje. "U njemu, (njegovu ljubljenom Sinu) imamo otkup krvlju njegovom, oproštenje grijeha po bogatoj milosti njegovoj (Eph 1,7). On nas je pomirio s Bogom, veli još sveti Pavao (Rom 5,lo) i po Njemu nas je Bog posinio za svoju djecu. Nas robove Sotonine po grijehu - On je oslobodio od tog mrskog neprijatelja i iščupao nas iz ralja vječne smrti, u koje nas je tjelesna smrt neminovno imala baciti. Svojom smrću, Isus je pobijedio smrt i nama zaslužio život.

Najmanji bi njegov čin bio dostatan, da bi se potpuno ostvarilo to djelo zadovoljštine. On je htio, da otkupljenje, koje nam nosi, bude neobično. I zato ga je on izvršio prolijevanjem svoje krvi na Križu, nakon trideset i tri godine rada i trpljenja. Eto cijene, uz koju je otkupio moju dušu, sve duše od duše prvog do posljednjeg čovjeka, koji će se pojaviti na zemlji. Iza toga bi se i bezbroj drugih duša moglo koristiti plodovima njegova otkupljenja, a da njihovo preobilje nikada ne iscrpe. Njegove su zasluge neizmjerne, jer je On Bog.

Kolika je to sreća, što me je toliko ljubio, uz tu cijenu otkupio, podigao iz tolike dubine, uzvisio tako visoko u božanskom prijateljstvu, obogatio tolikim blagom!

O Isuse, moj dobri i ljubljeni Otkupitelju, kako si prema tome dostojan ljubavi! Bi li bila dostatna vječnost, da Ti se zahvalim? Da li bi mogli dostajati svi časovi moga zemaljskog života, da Ti zasvjedočim svoju zahvalnost?

2. U kolikom su mi obilju dane Kristove zasluge

Moje me zvanje, kao budućeg svećenike, u tom pogledu stavlja u posebno povalšteni položaj.

Ima duša - o, koliko! - koje stvarno primaju tako malo od tog obilja Božanskih darova! Bilo njihovom krivnjom ili ne, na oko nepremostive zapreke ometaju rijeku milosti, da teče u njih. One se ne napajaju na izvoru sakramenata. Udovi Kristovi po svojem krštenju ne žive njegovim životom i jedva Ga poznaju. Kolika drugi, iako nisu sasvim bez tih milosti, ipak ih primaju nekako štedljivo.

A ja sam na vrelu. Kao svoju dragu ovcu, božanski me je Pastir smjestio na bogatu pašu "in loco pascuae". "Super aquam refectionis educavit me" - "Doveo me je u sjemenište, taj divno ogradjeni vrt, koji se zalijeva vodama milosti. Imam sve što se može poželjeti: nauku istine za svoj razum, sakramente, da čiste i posvećuju moju dušu, mudro vodstvo, da vodi moje korake i da ih učvršćuje na stazama kreposti. I sam Isus, kruh života, svijetlo istine, neiskazani put, koji vodi k Ocu, daje mi se sa začudnom rasipnošću.

Jesam li toga svijestan? Jesam li ja, svome Spasitelji i Učitelju, vjeran učenik, prisni i zahvalni prijatelj? Imam li barem želju nastojati, da ga bolje upoznam, a ne tako

površno, kao do sada, da bih Ga ljubio i velikodušnije Mu služio?

Pomozi, Bože moj. Zadaća je divna! Ali je preteška za moju slabost!...

3. Vrijednost, što je može imati moj život, ako ga sjedinjujem sa zaslugama Isusa Krista.

I to je još jedna divna posljedica otkupiteljskog djela, koje je izveo Isus.

Otkupljen njegovom krvlju, postao sam dakle, kao On - dijete nebeskog Oca. Njegove neizmjerne zasluge postaju moje vlasništvo, sve dok smrtnim grijehom ne raskinem životnu vezu, koja me spaja s mojom Božanskom Glavom. Od toga vremena Bog gleda u svojem Kristu moju dušu, moju djelatnost kao kršćanina i kao budućeg svećenika. Moje sitne i bijedne zasluge - ma kako one bile neznatne po sebi - gleda isto tako, kako su povezano sa zaslugama njegova Sina i kako dobivaju njihovu djelotvornost. I eto to je istina: S Isusom slavim Oca, posvećujem svoju dušu, obraćam grešnike, zadovoljavam za grijehe svijeta, privlačim na svete duše milost savršenosti. Jednom riječi, nastavljam sa svoje strane djelo otkupljenja, koje je izveo Spasitelj.

Kad bih na to mislio! Kad bih nastojao sjediniti svoj jadni život s njegovim, s velikom ljubavlju i velikodušnim žarom! To može učiniti svaki kršćanin. Zar da to ne učinim ja, budući Isusov apostol, budući službenik njegovih dobrota?...

ODLUKA. - Svakog ću jutra prikazati svoj dan sa svim svojim djelovanjem Isusu u sjedinjenju s činima njegovog zemaljskog života.

DUHOVNA KITICA. - "Per ipsum, et cum ipso et in ipso" - "Po Njemu i s Njime i u Njemu".

8. rujan

RODJENJE MARIJINO

"Cum jucunditate nativitate beatae Mariae Virginis devotissime celebremus" (Breviarium).

"S radošću slavimo pobožno Rodjenje blažene Djevice Marije" (Ib.).

1. Čudesno određenje Marijino

Kad koje dijete dođe na svijet, svi si postavljaju instinktivno pitanje: Šta će biti to dijete? I mogu se samo nagađati neke pretpostavke. Budućnost je za ljude tajna. Jedini Bog može odgovoriti sa sigurnošću. On jedini poznaje unaprijed, i u svim pojedinostima, život koji počinje. On mu poznaje poniženja i uzvišenja i konačni uspjeh. Kad bi Bog mogao imati razna čuvstva i strasti, koje prolaze ljudskom dušom, kakvu

bi mu žalost prouzrokovao pogled na neke životne sudbine, i koliko bi mu veselja pribavljao pogled na druge!

Marijino bi mu rođenje moglo pribaviti samo radosti. Zemlja se zbog toga već otajstveno radovala, ni ne uočavajući ih još. Ali Stvoritelj je već savršeno točno promatrao njezine odlike i uživao u tom prizoru. Gledao je poniznu Djevicu kako se najuže povezala s hramom već od svojeg najranijeg djetinjstva, da se posve preda svome Gospodinu. Gledao Ju je kako prima posjet anđela Gabrijela i kako najvelikodušnije odgovara svojim "fiat"! - "neka mi bude!" na njegovu ponudu božanskog materinstva. Gledao Ju je kako djevičanski donosi na svijet njegova jedinorođenog Sina, kako Ga odgaja uz cijenu neizmjernih žrtava za njegovu otkupiteljsku zadaću, kako Ga žrtvuje na Kalvariji za spasenje svijeta i kako na taj način ispunjuje veliki plan Presvetog Trojstva. U očima Gospodnjim to je slabašno stvorenje već izgledalo kao Majka Mesijina, nova Eva, koja je imala donijeti svijetu spasenje, dajući mu njegova Spasitelja.

To su ujedno i razlozi prevelike radosti Crkve na taj blagdan. Predajući se posve toj radosti, ona pjeva, koliko zbog svoje sreće, toliko zbog slave Marijine i dobrote Stvoriteljeve. Liturgijski tekstovi današnjeg blagdana mi omogućuju, da se i sam ispunim tim osjećajima. A posebne milosti, koje mi je Gospodin udijelio to mi nameću i kao obvezu zahvalnosti. Moram se predati toj radosti čitavom svojom dušom ("Corde et animo"). Osim toga, dobro znam, da će Neokaljana Djevica odgovoriti na te moje izraze poštovanja novim milostima. "Sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam Nativitatem!" - "Daj, da svi osjete Tvoju pomoć, koji slave Tvoje sveto Rođenje!" (Brevijar)

2. Divno određenje svećenika

Prigodom rođenja budućeg svećenika obnavlja se u nekoj mjeri to isto otajstvo nadnaravne radosti. Katkada već majka gaji u svom srcu svetu želju, da ugleda jednog dana svoje dijete kako se penje na sveti oltar. Kroz duge mjesece ona se molila za to. Poput bogobojazne Ane, ona je rekla Gospodinu: "Dobri Bože, budeš li to htio on će biti svećenik". "Si dederis servae tuae semen virile, dabo eum Domino omnibus diebus vitae suae" - "Gospodine, ako daruješ sluškinji svojoj sina, onda ću ga ja, dok je god živ, posvetiti Gospodinu" (1 Reg 1,11). Kako onda ne bi bila velika njezina radost pred jednim tako sjajnim izgledom! Ali je za nju to tek pusta nada...

Za Boga, koji vidi otvorenu budućnost, to je već stvarnost. On promatra novorođeno dijete s užitkom, kakvim je promatrao dijete u Betlehemu, svoga jedinorođenog Sina, svećenika u najpotpunijem smislu riječi. On unaprijed gleda Mise, koje će služiti - On im znade broj - odrešenja, koja će dati, duše grešnika, koje će oteti paklu, duše pravednika, koje će posvetiti i voditi na putovima savršenosti, sve apostolske napore, što će ih ostvariti na njegovu veću slavu, jednom riječi: On vidi sve dobro, što će ga izvesti budući svećenik njegova milosrđa.

I bez ikakve sumnje, On blagoslivlje svoje djelo: "Et vidit, quod esset bonum" - "I vidje Bog, da je dobro" (Gen 1,10).

Ne bih li se mogao nadati, da je i moje rođenje dalo Bogu povoda za takvu radost?... Ako je tome tako, neka bude na tome slava Gospodinu, kojemu ću jedinomu konačno dugovati milost svoga svećeništva.

Ali Bog vidi katkada u novorođenom djetetu i budućeg nevjernog svećenika, obešćašćene sakramente, izgubljene duše, okaljano svećeništvo svoga Krista i - o žalosti! - i , kako redovito biva, konačni otpad. Kakva li povoda žalosti! Nija li to prizor, koji je natjerao Gospodina, da se baci na zemlju u suzama i krvi u Getsemaniju?

Bože moj, daj, da ja nikada ne budem takav zao svećenik, uzrok tolikih Tvojih suza, ako smijem tako reći, Tvoga dragog Sina i svete Crkve!

Odvraćam svoje misli od te strašne pretpostavke i vraćam se Marijinoj koljevci, moleći to sveto blagoslovljeno Dijete, da prikaže zasluge svoga svetog života, da mi izmoli milost vjernosti.

O blagoslovljena Djevice, daj, moli za me, "ora pro clero" - "moli se za kler!" Učvrsti moju volju u službi Božjoj, koji me je pozvao i koji želi učiniti od mene, unatoč mojoj nedostojnosti, dobra radnika u spasavanju duša.

ODLUKA. - Molit ću se danas posebno svetoj Djevici za vjernost budućih svećenika i svećenika i njihovu svetom zvanju.

DUHOVNA KITICA. - "Ora pro clero" - "Moli za kler!"

9. rujan

DJETINJSTVO ISUSOVO

"Nonne hic est fabri filius" (Matth 13,55).

"Nije li ovo sin tesarov?" (Ib.).

1. Skrovitost Isusova djetinjstva

Isusovo je djetinjstvo značajno upravo po tome, što je slično djetinjstvu sve ostale djece. Ništa u njemu nema, čemu bismo se morali posebno diviti. Posebno nema u njemu ničega, po čemu bismo mogli u njemu naslućivati Mesiju, Božjeg Sina, Otkupitelja ljudi.

Istina je: anđeli su pjevali nad njegovom koljevkom, zvijezda je vodila Mudrace... anđeo je posredovao, da Ga izbavi id mržnje Herodove... Ali, uz to čudo, koje prati njegovo rođenje i njegove prve dane života i koje je osim toga imalo malo svjedoka, ostaje On, novorođeno dijete kao i sva druga djeca. On je na izgled bez svijesti i stvarno slab i neotporan protiv i najmanjeg udarca, kao sva dojenčad...

Kao i svoj drugoj djeci, i Njemu su bile potrebne usluge prve dobi: majčinska briga... pelene... kolijevka... nemoćno tepanje... prvi nesigurni koraci...

Kao Sin siromaha, uzgojen je siromašno, plodom teškoga i svakidašnjeg rada, u jednostavnoj radničkoj sredini, kao sva djeca njegova društvenog položaja. To je bio sasvim obični život. U njemu nije bilo ništa izvanredna.

Kako je rastao, jamačno je sve više dolazila do izražaja njegova divna ljepota i njegova moralna svojstva rijetke savršenosti. Ali inače, On ostaje za sve "tesarov sin". Nikakva naročitog čuda nije bilo u pravom smislu riječi, po kojem bi mogao izgledati malim čudotvorcem. Nikakva čuda, kako su to zamišljali apokrifi, što više, nije bilo niti ikakvih značajnih čina, kakvima se divimo u djetinjsvu mnogih svetaca.

To je skrovitost jednog lijepog i pobožnog djetinjstva bez posebne povijesti, u jednom od najzabitnijih galilejskih sela. Da li je Božji Sin mogao više postati sin čovječji?

2. Čemu to tako obično djetinjstvo

Bog je htio na taj način zastrti božansku Osobu utjelovljene Riječi, čekajući dan, koji je odredio, da Ga objavi svijetu.

On je mogao učiniti, da se pojavi ovdje na zemlji u punini svoje muževnosti.

On je nadalje mogao njegovu djetinjstvu dati takvu moć i veličinu, da bi odmah svratio na se poglede čitava svijeta. On to nije htio. Njegovi su nacrti bili posve drugačiji. I to je bez sumnje bilo bolje. Mi u tome vidimo dirljiviji dokaz ljubavi, koja je nosila Božjeg Sina, da uzme ljudsku narav, da spasi ljude.

A zatim, kad nam je htio dati primjer svih kreposti, nije li pristajalo, da On osobno posveti onaj dio života, koji svi prolaze? I dalje, time što je proživio u najnižim životnim uvjetima, On se time pokazao kao uzor svima i svakome zaslužio milosti, da živi sveto.

Divne li ljubavi Božje Providnosti prema nama! Ona nam je u Isusu dala ne samo Spasitelja, nego još i Uzor, koji je namijenjen nama, a ipak u stanju, da nas uzdigne, omogućujući nam, da postanemo dionici njegovih kreposti, sve do najpotpunijeg savršenstva.

3. Pouke, što nam ih daje Isusovo djetinjstvo

Među poukama, što mi ih daje to božansko djetinjstvo moga Spasitelja, želim istaknuti tri, koje su mi posebno korisne.

1. - Pouka poniznosti. - To se razumije. Postati čovjekom je već veliko poniženje za jednoga Boga. Ali postati dijete, i to jedno od najsiromašnijih - kakve li poniznosti.

Ova mi je krepost bezuvjetno potrebno obzirom na uzvišenost moga zvanja. Koliko imam međutim muke, da se u njoj vježbam! Jedno obično ništa znade povrijediti moj ponos...

Dosta mi je samo pogledati Lijete Isusa, da se postidim samoga sebe i da se osvjedočim, kako se loše pripravljam, da postanem njegov predstavnik kod duša. O Isuse, blaga i ponizna srca, učini srce moje po srcu svojem!...

2. - Pouka posvećenja po najobičnijim poslovima. - Kad bi za posvećenje trebalo učiniti izvanredne stvari, Isus ne bi zadovoljio sasvim običnim putem, kojim je išao za vrijeme svoga djetinjstva. E, da, moji najobičniji čini mogu imati u Božjim očima veliku vrijednost. Dosta je, da ih činim u stanju milosti i s nakanom, da izvršim volju Božju. Ne radi se toliko o onom, što tko čini, koliko o ljubavi s kojom se čini... Koliko bih zasluga mogao steći, posvećujući tako svoje obične poslove!...

3. - Pouka strpljivosti. - Tako mi se žuri, da stignem na cilj! Kad bi me pustili, kako bih jurio naprijed! Pa ipak, svećenik se ne postaje za jedan dan, pa ni za jednu godinu. Treba za to vremena, i to nam se čini jako dugo!...

Isus je započeo svoju službu tek u tridesetoj godini. Njegov skriveni život je iznosio devet desetina njegova zemaljskog života. Pouka strpljivoszi!... Kad bih je dobro razumio!... Daj, Isuse, da budem strpljiv, da podnosim tako dugo, koliko Ti hoćeš, napor svoje priprave za vsćeništvo.

ODLUKA. - Gajit ću posebnu pobožnost prema svetom Isusovu djetinjstvu.

DUHOVNA KITICA. - "O beata infantia" - "Blažena li djetinjstva!"

10. rujan

ISUSOVO NAPREDOVANJE

"Jesus autem proficiebat sapientia et aetate et gratia apud Deum et homines" (Luc 2,52).

"A Isus je napredovao u mudrosti, i u dobi, i u milosti kod Boga i kod ljudi" (Ib.).

1. Kako treba razumjeti Isusovo napredovanje

Isus je napredovao. To kaže Evanđelje. To je dakle istina. Kako je to moguće, kad je Isus osobno savršenstvo?

Aetate - u dobi: napredovao je u dobi. Radi se o fizičkom napredovanju, i to je bilo očito stvarno. Malo tijelo Boga - Čovjeka je raslo, jačalo, i razvijalo se. S vremenom su njegove crte lica kao i njegovi udovi dobili muževni oblik. On je u tome slijedio opći zakon svakoga tijela. Samo što su kod njega sve životne sile bile savršeno zdrave i divno sređene. On nije imao nikakve bolesne mane. Kako je to onda morao biti krasni fizički razvitak! Za majku je velika radost,

kad vidi, kako se razvija i raste njezino dijete. Kako je onda morala biti velika sreća za Mariju, kad je gledala kako raste Isus, njezin sin, najljepši od sve djece!...

Sapientia - u mudrosti: ovdje stvar nije tako jednostavna. Isus je posjedovao božansko znanje. U njemu je svaki stvarni napredak bio nemoguć, jer je to znanje - kao božansko - bilo posve savršeno. Ali ga je on naizvan postepeno pokazivao, u razmjeru sa svojom dobi.

On je imao i uliveno znanje, koje je bilo uliveno u njegov razum u isto vrijeme, kad i život i pomoću njega je poznavao sve stvari prema njihovoj naravi. Budući da je i to znanje isto tako bilo savršeno od prvoga časa, i s obzirom na to znanje, kao i na božansko, ne možemo dopustiti niti najmanjega stvarnog napredka. On ga je pokazivao naizvan, kao što je pokazivao i svoje božansko znanje. Ali to znanje nije bilo manje čudno onima, koji su mu bili svjedoci!

On je konačno posjedovao i iskustveno znanje, ono znanje, što ga stičemo u dodiru s ljudima, stvarima i dogadjajima. Gledajući, slušajući i uspoređujući, on je razvijao svoje iskustveno znanje, kao i svaki od nas. Njegov se ljudski razum obogaćivao sve više slikama i novim spoznajama. To je bio stvarni napredak. I kako su te spoznaje morale biti lijepe, jer u njemu nije bilo ničega, ni intelektualnih poteškoća, ni moralnih nesavršenosti, koje bi ometale razvitak! To je bio još jedan novi izvor ushićenja i radosti za majčinsko Marijino Srce! ...

Gratia - u milosti: napredovao je u milosti, svetosti. I tu nije bio moguć nikakav stvarni napredak. Inače Isus ne bi bio "pun milosti" već od svoga utjelovljenja. U njegovoj duši bila je svetost u punini. Nemoguće joj je bilo išta dodati. Ali ju je on naizvan postepeno očitovao, kreposnim činima, koji su bili razmjerni njegovoj dobi i prema prilikama, koje su mu se pružile. Tako su sretni svjedoci njegova zemaljskog života mogli biti svjedoci i tog divnog napredka moralne veličine, koji je zadivljavao čestite i zbunjivao neprijatelje Božanskog Spasitelja.

2. Isusovo napredovanje je za mene izvor poticaja

Drago mi je prije svega utvrditi činjenicu, da se moj Spasitelj htio podvrgnuti zakonu napredovanja, koliko je god to mogao. Time mi je nekako bliži, više dolazi do izražaja ono ljudsko ... I u tome nalazim poziv, da se približujem malo pomalo njegovoj božanskoj savršenosti. Malo pomalo, jer je to posao, za koji treba mnogo vremena. To ja dobro znam. Pa i njemu je trebalo vremena, da pokaže svoju mudrost i svetost i da stekne ljudske spoznaje.

I meni isto tako daje vremena. A ja ga moram dobro upotrijebiti.

On mi ne daje samo vrijeme. On mi daje i svoju božansku pomoć! ... Da li bih mogao na to zaboraviti, ja, koji sam obasut tolikim sredstvima, da nadnaravno izgradim svoj razum i svoje srce? ...

Još više: daje mi svoj sjajni primjer! ... Raditi kao Isus, moliti se kao On, slušati kao On, jednom riječi: spremati se za svoju buduću zadaću, kao što se on spremao na svoju u nazaretskoj tišini ... Kako je to pobudno! Kakav izvor jakosti! Poznat mi je taj izvor. Crpim već iz njega. Nikada ne ću dosta crpsti iz njega! ...

Moj napredak mora pokazivati crta, koja se penje u isto vrijeme baš na tri područja: fizičkoj, intelektualnoj i moralnoj izgradnji. Svećenik je prije svega čovjek, potpuni čovjek. Ne mogu prema tome nemariti za svoje tijelo, za svoje tjelesne sile ... Zdravlje je važan činbenik u svećeničkoj djelatsnosti ... Ali je sigurno, da su znanje i krepost još važniji i bezuvjetno potrebni. Svećenik je na posebni način duša, duša puna Boga, iz koje se Božja punina razlijeva na druge duše. Ništa prema tome ne smijem zanemariti u svojoj izgradnji.

A na sva ta tri područja - vidim to dobro - Isus je moj uzor.

Kako bih bio sretan, kad bih ga nasljedovao toliko, koliko jadno dijete, kao što sam ja, može nasljedovati svoga Boga!... Kakvu bih radost time pružio i svojoj Majci svetoj Crkvi! Ona me prati u mojem uspinjanju prema svećeništvu, kao što je Marija promatrala i pratila Isusa!... Priuštiti Joj tu sreću, da u meni vidi kopiju, bez sumnje nesavršeno, ali ipak ponešto sličnu Božanskom Spasitelju ... Nisu li to, eto, najplemenitije težnje, koje bi mogle strujiti mojom dušom kao budućeg svećenika? ...

O Isuse, raspali i podrži u mojem srcu tu svetu želju! ...

ODLUKA. - Ozbiljno ću se truditi, da napredujem u mudrosti i kreposti po primjeru Isusovom.

DUHOVNA KITICA. - "Jesus autem proficiebat" - "A Isus je napredovao".

11. rujan

POSLUŠNOST ISUSOVA

"Factus est pro nobis oboediens usque ad mortem" (Phil 2,8).

"Bio je poslušan za nas do smrti" (Ib.).

1. Isusov primjer

Isusova poslušnost je već postala vrlo obični predmet razmatranja, koliko se o tom govori i raspravlja. Pa ipak, kako važna je ta istina! Da, Sin Božji, postavši čovjekom, bio je poslušan. On je to bio, veli sveti Pavao, sve do smrti, i to smrti na križu. Poslušan svome Božanskom Ocu, ali i ljudima, a katkada i ljudima, koji su bili tako nedostojni, da

Mu zapovijedaju: Pilatu i mučiteljima! ...

Sjećam se prije svega njegovog skrovitog života. Kod svetog Luke je taj život sadržan u tri riječi: "erat subditus illis" - "bio im je poslušan" (Luc 2,51), kao da se sastojao samo u tome. Ta poslušnost Božanskog Djeteta je morala biti tako krasna! S koliko je ljubavi On morao predusretati najmanje želje svojih svetih Roditelja! ... Pa ipak, to nije uvijek išlo bez žrtava ...

Bio je poslušan i u svom javnom životu unatoč protivnih prividnosti. Površni čitatelj Evanđelja bi mogao pomisliti, da je Isus, uglavnom, od dana, kad je napustio Nazaret, provodio sasvim neovisan život. Mogao bi netko misliti, da je On bio gospodar svoga vremena i svojih čina, da je obilazio krajevima po svojoj miloj volji, da je birao učenike i da ih je poučavao u svojoj nauci i na svoj način, nikome o tome ne polažući nikakva računa. Grdna zabluda! Isus je ispunjavao zadatak, koji Mu je dao Otac, naučavao je nauku, koja nije bila njegova, nego nauka njegova Oca. Držao se programa, kojega nije sam izabrao. Njegov Otac Mu ga je odredio, i njegove pojedinosti je nalazio u proročanstvima. Neprestano je nastojao, da ih sve ispuni.

Skupa poslušnost, jer - kako veli sveti Pavao - "po muci naučio se pokornosti" (Hebr 5,8). To je očito, jer je bio poslušan do smrti na križu, nakon što je dopustio, da Ga napoje octom, da se ispuni zadnje proročanstvo. Koliko je bilo zasluga u tim činima!

Ali, eto, On je slušao iz ljubavi. Njegov prvi vapaj, koji je došao na ovaj svijet, bio je vapaj ljubavi i potpune podložnosti volji svoga Oca: "Evo, dolazim, Oče, da vršim Tvoju volju" (Hebr 10,9). Njegove zadnje riječi na križu bile su topla preporuka duše u ruke Oca i tvrdnja, da je ispunio svu Očevu volju: "Consummatum est" - "Svršeno je" (Jo 19,30).

Oh! Savršene i uzvišene poslušnosti. Koliko imamo razloga, da o njoj razmatramo! Nije li ona uzor svake zaslužne poslušnosti? I, konačno, nije li pokoravanje temelj čitava ljudskog života? Posebno je to tajna svakog kršćanskog života.

2. Kakva mora biti moja poslušnost

Ona se obvezatno mora odnositi na slijedeće točke, od kojih ne bih mogao ni jedne isključiti, a da time ne bih više ili manje uvrijedio Boga:

1. - Zakon Božji u pravom smislu riječi i zakon svete Crkve. To je bitno. Ništa me ne bi moglo osloboditi od te temeljne dužnosti.

2. - Sjemenišna pravila. Ona su za mene sada pozitivni izraz Božanske volje. Sve pojedinosti pravila nisu jednako važne. Ali, kršiti ta pravila stalno, sad u ovoj, sad u onoj stvari, značilo bi svakako upasti u pozitivnu pogrešku, a možda i u veliki grijeh.

3. - Naređenja poglavara. Oni su, pa bili oni tko mu drago, predstavnici Božji za mene i zapovijedaju mi u njegovo ime. Slušati njih znači slušati Boga. Prezirati ih i kršiti njihova naređenja, znači prezirati samoga Boga i buniti se protiv njegove sigurne volje.

Želim li nasljedovati Isusa, nije dosta slušati samo materijalno, nego to moram činiti s ljubavlju i u duhu vjere. Sveti nas Pavao na to upozorava izričitim riječima: "Pokoravajte se svojim zemaljskim poglavarima sa strahom i drhtanjem, priprostim srcem svojim kao Kristu. Ne služite naoko kao ljudima, da ugađate, nego kao sluge Kristove, čineći volju Božju od srca" (Eph 6,6). Ako slušamo s takim raspoloženjem, onda poslušnost više nije nesnosan teret, još manje nesnošljiv kuluk, nego sladak i drag jaram. Po njoj stičemo mnogobrojne zasluge, ona nam čuva mir duše i izgradjuje bližnjega.

Eto, zato su odgojni zavodi, gdje tako shvaćaju poslušnost, i gdje je svi časno obdržavaju, središte žara. Tu se svećenička zvanja nalaze u svojem pravom elementu i tu se ona uspješno razvijaju. Protivno iskustvo nije - nažalost - manje provjereno ...

U tom pogledu moram ozbiljno ispitivat svoju savjest. Odgovara li moja poslušnost onoj poslušnosti, kakvu Isus očekuje od mene ... Na to pitanje moram posve iskreno odgovoriti i onda dosljedno raditi.

Molitva

Isuse poslušni, iz ljubavi prema meni, sve do smrti i to smrti na križu, učini me poslušnim po svom primjeru! Smekšaj svojom milošću ukočenost moga karaktera i svladaj moju oholost! Dobro osjećam, da je u tom izvor mojih neposlušnosti.

Daj, da uvijek gledam u svojim poglavarima Božanski autoritet, koji si im Ti dao. I blagoslovi moje napore, da svaki dan što savršenije ispunim Svoju svetu i božansku volju.

ODLUKA. - Svoju ću poslušnost uvijek oživljavati osjećajem vjere i ljubavi prema Bogu.

DUHOVNA KITICA. - "Subditus illis" - "(I bio) im je poslušan".

12. rujan

RIJEČ ISUSOVA

"Domine, ad quem ibimus? Verba vitae aeternae habes" (Jo 6,69).

"Gospodine, kome ćemo ići? Ti imaš riječi života vječnoga" (ibid).

1. Savršenost Isusove riječi

Riječ je dana čovjeku, da izrazuje misli i osjećaje svoje duše. Životinje ne govore... ne namaju duše, pa prema tome ni misli ni osjećaja, koje bi izražavale.

To je kraljevski dar, koji je Stvoritelj dao kralju stvorenja. Kad bi se čovjek uvijek njime služio u onu svrhu, za koju želi Bog, nikada na zemlji ne bi bilo ni psovke, ni ogovora, ni klevete, ni krive zakletve, ni proklinjanja, niti ikojeg drugog grijeha jezika. Ali to ne postoji!

Ipak je to postojalo kod jednog čovjeka, kod Isusa! Riječ Isusova: oh! divne li stvari! Slušajući Ga negdje jedna siromašna žena, bez sumnje majka, uskliknu: "Blažena utroba, koja te je nosila. Blažena prsa, koja su te dojila" (Luc 11,27). Ona nije ni slutila, kako je veliku istinu rekla! ...

Isus je imao najljepšu dušu, što je izašla iz ruke Božje. Njegova riječ - čisti odjek njegove duše, - nije mogla biti do li najsavršenija od svih ljudskih riječi. On je sama istina: "Ego sum veritas" - "Ja sam Istina" (Jo 14,6), i riječ Mu je njegova bila najistinitija. Nikada ni najmanje "ševrdanja", nikada ni najmanje dvoličnosti: "Da, da; ne, ne" (Matth 5, 37). On je bio sama Dobrota, "Dobri Učitelj" (Matth 19,16). I njegova riječ je bila dobrostiva. Koliko je suza obrisala, koliko rana zatvorila, koliko utjehe podijelila! On je bio čistoća bez ikakve ljage, koju su uvijek poštivali čak i neprijatelji njegovi. I njegova je riječ bila najčistija od svih riječi. Ona je imala i dar, da navodi mladiće i djevojke, da se posvećuju Bogu.

Bio je ponizna srca i mogao je, što više, i primjerom pokazati svoju poniznost (Matth 11,29), i njegova je riječ bila posve jednostavna, bez pretvaranja, bez najmanjeg isticanja. Govorio je kao svatko drugi. Svi su Ga razumjeli.

On je bio Janje Božje i imao je njegovu blagost. I njegova riječ je bila ljubezna i puna ljubavi. Ljudi su se gurali, da Ga čuju, i dok su Ga slušali, osjećali su, kako je njegovo Srce puno ljubavi.

On je bio Svemogući, Bog Jaki, komu se ništa ne može oprijeti. Njegova je riječ imala tajanstvenu moć, koja je gospodarila pojavama i podvrgavala sebi umove i vezala uza se srca. "Slijedi me!" - I slijedili su Ga. "Digni se i idi!" - I uzeti je hodao. "Oprošteni su ti tvoji gijesi!" - I grešnica je bila čista i obratila se.

Što više, Isusova riječ, koju je ljudsko pero premijelo na papir nevješto, a č sto i neispravno, nastavlja dirati srca i mijenjati živote, kao što nije nikada nijedna druga riječ. Ona ostaje, kroz siromašne evandjeoske izreke, "duh i život" (Jo 6,64). Ta se riječ neprestano čita, o njoj se neprestano razmatra i nikada se ne može iscrpsti! ...

Oh! Isusova riječi, kako bih Te volio slušati! ... Govori mi u tišini molitve i raspoloži moju dušu, da te shvaćam i da Ti odgovaram! ...

2. Praktični zaključci

1. - Svećenik govori u ime Isusovo: u svetoj Misi: "Ovo je tijelo moje"; u ispovijedaonici: "Ja te odrešujem od grijeha tvojih"; u krstionici, uz krevet umirućega, na propovijedaonici, na vjeronaučnoj obući, u svoj svojoj službi. Isus se unaprijed poistovjetio s njim: "Tko vas sluša, mene sluša" (Luc 10,16).

Budući se svećenik prema tome mora naviknuti, da od svoje riječi načini dostojan produžetak Isusove riječi.

Kako onda ta riječ mora biti istinita, puna ljubavi, čista, ponizna, slatka, odvažna. Gdje ima, u razgovorima budućeg službenika Isusa Krista, mjesta za riječi, koje su nedostojne običnog kršćanina, a katkada i svakog poštenog čovjeka? ... Koliko moram prema tome paziti na svoj jezik, kažnjavati ga, zauzdavati, da bih ostao dostojan zadaće, koja mu je namijenjena! ...

2. - Iz istih razloga moram obogaćivati svoju dušu božanskom istinom i ljubavlju. Što bih inače prenosio u duše u Isusovo ime? Njegova milost, bez sumnje, snagom svetih Sakramenata? Istina. Ali duše ne čekaju samo to od svećenika. Potreban im je i taj kruh, koji izlazi iz usta Božjih: božanska nauka i nadnaravna okrepa, koju donosi vjera i njezine božanske nade. Eto tim bogatstvom moram ispuniti svoju dušu, da bi ih mogao dijeliti, kad dodje čas. Zato je bezuvjetno potrebna molitva i studij, a razumije se, nameće se i upotreba svetog Pisma. Kako izvršujem te dužnosti? Svoje staleške dužnosti prvoga reda? ...

3. - Isusove mi se riječi često upravljaju: kada slušam propovijed ili želje svoga ispovjednika, ili savjete svojih poglavara. Isus tada govori. To ja dobro znam. Ali na to rijetko mislim. A svijetlo, koje mi je dano, badava sja, barem djelomično.

Vrlo često i ljude osudjujem: propovjednika, ispovjednika, duhovnika. Ja tobože slušam jedino Učitelja, jedinog pravog Učitelja. To je krivo. U ljudskim riječima moram slušati Isusa i to sa svom svojom vjerom. Jedino ću uz taj uvjet primiti mnogo svijetla i snage, jer Isus ima riječi života vječnoga.

Još Te jedanput, Božanski moj Učitelju, molim, da govoriš mojoj duši. Ja sam sluga Tvoj. Tvoj sluga Te sluša! ...

ODLUKA. - Bdjet ću pažljivo nad svojim riječima, da one uvijek budu dostojne samoga Isusa.

DUHOVNA KITICA. - "Govori, Gospodine, sluša sluga tvoj" (1 Reg 3,9).

13. rujan

ISUSOVA MOLITVA

"Procidit in faciem suam orans" (Matth 26,39).

"Pade na lice svoje moleći se" (ibid).

1. Gdje i kada se Isus molio

Molitva je uzdignuće duše k Bogu. Što se više koja suša moli, sve se više približuje Bogu. I, što je više sjedinjena s Bogom, to je njezina molitva savršenija.

Isus je bio sjedinjen sa svojim Ocem više nego li je to bila i više nego li će to ikada biti ikada ijedna sveta duša. On je bio sjedinjen s Ocem vezama božanstva i blaženim gledanjem, koje je uživao već ovdje na zemlji. I zato je, makar i ne osjećao potrebe molitve, da bi se uzdigao duhom k Bogu, njegova molitva bila najsavršenija, što se ikada vinula ili što se može vinuti iz srca i usana jednog čovjeka. I kakva li prizora, kao što je Isus u molitvi!

Rado si ga pretstavljam kako moli:

U usku obiteljskom krugu u Nazaretu, pred zadivljenim očima Marije i Josipa.

U hramu, kamo je - u skladu s židovskom predajom - došao, kad mu je bilo dvanaest godina, na svoje godišnje hodočašće, i da se posveti "onom, što je njegova oca".

U pustinji, gdje se kroz četrdeset dana pripravljao molitvom i postom za svoj javni život. Na brdu, gdje je proveo mnogo noći u molitvi: "Erat pernoctans in oratione Dei" - "I provede svu noć u molitvi Božjoj" (Luc 6,12).

Za vrijeme svojih razgovora sa svojim apostolima i svojim učenicima: "Slavim Te, Oče, Gospodine neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i razumnih, a objavio malenima" (Matth 11,25 - Luc 1o,21).

Prije svojih čudesa. Prije i poslije ustanovljenja presvete Euharistije. U maslinskom vrtu: "Oče moj, ako je moguće, neka me mimoidje kalež ovaj" (Matth 26,39).

Konačno na križu i sve do svoga posljednjeg daha: "Oče, oprosti im, jer ne znadu, što čine" (Luc 23,34). - "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj" (Luc 23,46).

Prema tome, u najrazličitijim okolnostima, On, tako sjedinjen s Božanskim Ocem po naravi, htio je provesti u molitvi!

Divan prizor za Andjele, a i za ljude, ako mu shvaćaju veličinu! ...

2. Kako se Isus molio

On se molio obično stojeći, očima uprtim u nebo, raširenih ruku, kako se onda molilo, ili sasvim prostrt licem na zemlju.

Ali njegova je molitva ispunjavala svu njegovu dušu i Bogu predavala cijelo njegovo čovječanstvo.

Ona je osim toga obuhvatala najšire predmete, jer je On molio kao vrhovni Svećenik: za slavu svoga Oca, za spasenje duša, za vremenito dobro stvorenja.

Ništa nije izmicalo njegovim božanskim nakanama: ni sadašnjost, ni budućnost, što više niti prošlost, koja Mu je davala priliku za neiscrpivu temu zahvaljivanja.

A što da kažemo o raspoloženjima, koja je unosio u molitvu? U njemu nije bilo nikakve nesavršenosti. U njegovoj molitvi nikakva nedostatka. To se molio Božji Sin! A kakva je istom morala biti njegova sabranost, njegov žar i njegov duh žrtve!

Divan Uzor, jamačno!

U sabranosti Ga promatram. S njim molim ... S njegovom se pomoću želim vježbati, da uvijek molim sve bolje.

3. Molitva budućeg svećenika

Kao budući svećenik moram nastojati nasljedovati Isusa Vrhovnog Svećenika. Moja se molitva mora produhovljavati Njegovom i mora joj biti slična, koliko je to više moguće.

Ali, ukolikoj je mjeri to moguće? Toliko zapreka stoji u meni na putu savršenosti molitve: slabost i nestalnost moga razuma, nepostojanost moje volje, nečistoća moga srca! Istina je, ne radi se o potpunom izjednačenju u savršenosti s molitvom Boga-Čovjeka, jer je to nemoguće dostići. Ali joj se mogu barem približiti. I svakim naporom u tom smislu ostaje moja molitva sličnija njegovoj i manje nedostojna moga svećeničkog ideala.

Evo zadaće, koja stoji preda mnom. To je, tokom mojih pripravnih godina, i jedna od mojih najglavnijih staleških dužnosti. Tu dužnost ne bih mogao zanemariti, a da time ne dovedem u pitanje, možda ozbiljno, plodnost svoje buduće službe.

Pažljivo ću se ispitati u toj stvari.

Kakvo je obično moje nastojanje oko molitve? Jesam li za vrijeme molitve dosta sabran? Imam li običaj točno naglasiti svoje nakane i sjediniti ih s nakanama Našeg Spasitelja? Kolika je moja odlučnost u borbi protiv rastresenosti? Je li moje vanjsko držanje duboko ozbiljno i pobožno? Kakav sam napredak postigao u pobožnosti?

Molitva

Isuse, Božanski Uzore molitvene duše, učini moju po svojoj! Daj, da uživam u pobožnim vježbama, u dugim i sabranim časovima pred Tvojim svetim Tabernakulom, u liturgijskim službama i obredima, u pobožnom razmatranju i u duhovnom štivu! Razvijaj u meni ljubav prema nutarnjem životu! Daj, da uz Tvoju svemoćnu pomoć moj život već unaprijed bude u nebu, gdje će moja molitva biti trajna i ne će imati nikakove nesavršenosti.

ODLUKA. - Obavljat ću svoje pobožne vježbe u sjedinjenju s Isusovom molitvom.

DUHOVNA KITICA. - "Cum Jesu orante" - "S Isusom, koji se moli".

14. rujan

UZVIŠENJE SVETOG KRIŽA

"Christum regem, pro nobis in cruce exaltatum, venite adoremus" (Invitatorium festi).

"Dođite, poklonimo se Kristu Kralju, koji je za nas bio uzvišen na križu" (Ib.).

1. Zašto častimo križ

Crkva časti križ kao slavni barjak. Ona ga je učinila svojom zastavom. Ona ga ističe na vrh svojih hramova. Stavlja ga na počasno mjesto na svojim oltarima i svugdje, gdje obavlja svoje svete obrede. Daje ga nositi svečano na čelu svojih procesija. Daje ga svojim biskupima, kao posebni znak njihova dostojanstva. Usađuje ga na grobove svoje djece kao obećanje vječne slave. Savjetuje vjernicima, da ga časte u svojim kućama i na svojim vratovima kao znak svoje vjere i svoje ljubavi prema Isusu. I sve to nije bez razloga.

Križ je bio oruđe slave za Isusa Krista, iako je služio njegovu poniženju i njegovoj smrti. "Oportebat Christum pati et ita intrare in gloriam suam!" - "Nije li trebalo, da to Krist pretrpi i tako uđe u svoju slavu" (Luc 24,26). To isto vrijedi i za svakog kršćanina. Samo po križu, to jest poniženjem i trpljenjem, postići će svaki nebesku slavu.

To se otajstvo ponavlja još uvijek na Crkvi, zaručnici Isusa Krista. Progonstva, koja je gotovo neprestano snalaze, sad u ovom sad u onom kraju, za nju su providencijalna sredstva slave. Krv mučenika je uvijek bila sjeme kršćana.

Na Posljednjem sudu će se taj sveti znak slavno pojaviti na nebu i navijestit će pobjedonosno kraljevstvo Kristovo nad cijelim svijetom. "Hoc signum erit in coelo, cum Dominus ad judicandum venerit" - "I tada će se pokazati znak Sina čovječjega na nebu ..." (Matth 24,3o).

Eto time tumačimo žarko čašćenje, kojim je Crkva uvijek, već od prvih svojih početaka, obasipala sveti znak Spasiteljeva Križa.

Taj je blagdan prema tome za me prilika, da osvježim svoju pobožnost prema svetom Križu Isusovu. Kakav god bio križ: jednostavno raspelo bez neke umjetničke vrijednosti u ljudskim očima, dragocjeni ili veliki križ, on za mene uvijek predstavlja sredstvo Otkupljenja. I zato ga moram s dubokom vjerom promatrati, pozdravljati, ljubiti ga i pred njim se

prostirati. S najživljom zahvalnošću i prema Onomu, koji je dragovoljno htio za me umrijeti na njemu.

Kako ja častim sveti Križ? S kakvom pobožnošću obavljam znakove čašćenja, koje mu liturgija iskazuje tokom obreda? Imam li lijep običaj, da posebno častim petak na uspomenu smrti moga Spasitelja? Ova pitanja ne smiju za me biti ravnodušna. Odgovorit ću na njih iskreno pred Bogom.

2. Plodovi čašćenja križa

Sveti Leon tvrdi, da je "križ izvor svakog blagoslova i uzrok svake milosti, da po njemu vjernici nalaze snagu u slabosti, slavu u ponižnju i život u smrti". I doista je tako, jer su sve milosti, koje nam Bog daje, plodovi Isusove Muke. Sve su naplaćene prolijevanjem njegove božanske Krvi. I prema tome čašćenje križa može dušama, koje se takvu čašćenju posvećuju, pribaviti samo obilne milosti. Iskustvo nas uči, da posebno razvija duh skrušenosti. Koliko su pobožnih suza prolili sveci podno križa! Sveta Marija Magdalena, sveti Franjo Asiški, sveti Benedikt Labre, sveta Terezija od Djeteta Isusa ... eto, to su neka imena između tisuća, koja bismo mogli navesti. U istoj školi mogu i ja crpsti isti duh skrušenosti. A kako mi je potreban taj duh!

Prirodno je, da nas čašćenje križa može ispuniti i velikodušnošću u žrtvama. A žrtve me čekaju na svakom koraku. Nalazim ih u svagdanjem ispunjavanju svojih staleških dužnosti, u odbijanju napasti, u činu požrtvovnosti, na koji me potiče koji sudrug, dostojnom držanju, koje kršćanska i crkvena obzirnost traži od mene, u vjernu nastojanju oko mojih pobožnih vježbi i u mnogim drugim zgodama. Častim li rado Isusov križ, rado ću prihvatiti sve te žrtve. I kad bi moja mlitavost dopustila, ne bih li našao, uveče, klečeći podno svoga raspela, snažne motive za kajanje i jakih razloga da bolje provedem sutrašnji dan?

Pogled na križ i pomisao na Spasiteljevo trpljenje ima osim toga i dar umirivanja žestine loših napasti. Baš zato se sveci tako rado utječu u rane Kristove, kao u kakvo sigurno utočište. Oni se tu osjećaju zaštićenima od napasti i tu smještaju svoje boravište, koliko za svoju vlastitu sigurnost, toliko iz suosjećajne ljubavi prema svom Božanskom Učitelju.

Bože moj, daj, da sabrano uočim sve divne plodove čašćenja Tvoga svetog križa. Želim ga častiti sa žarom u svakoj prilici. Posebno te molim, da zaslužim primiti u nebu vječnu nagradu, koju si mi Ti zaslužio svojim Otkupljenjem.

ODLUKA. - Žarko ću častiti svoje Raspelo.

DUHOVNA KITICA. - "O crux, ave, spes unica!"

"O, zdravo, križu, nado sva!
U dane Muke Gospodnje,
Umnoži milost dobrima
I digni krivnju s grešnika"

(Himni, str. 65).

15. rujan

LJUDSKA DJELATNOST ISUSOVA

"In terris visus est et cum hominibus conversatus est" (Bar 3,38).

"Po tom se objavila (mudrost) na zemlji i općila je s ljudima" (Ib.).

1. Kakva je bila Isusova ljudska djelatnost

Evanđelje mi otkriva, da je Isus kroz trideset godina svoga skrovitog života radio najobičnije poslove. Kroz tri godine svoga javnog života činio je - sigurno velike stvari, ali najjednostavnije. A jedne i druge je činio najsavršenije, jer ih je činio s najvećom ljubavlju.

Sve do tridesete godine njegov je zemaljski život bio obiteljski život u jednoj jednostavnoj seoskoj sredini: obični djetinji poslovi, jednostavni tesarski rad, obične rodbinske, prijateljske ili poslovne veze ... Eto, u tom je sva ljudska djelatnost Božjeg Sina kroz devet desetina njegova života. Može li što biti jednostavnije? Što ima sličnijega životu većine ljudi?

Sasvim drugčija je bila njegova djelatnost javnog života. To je bio život svoje vrsti. Nije imao stalnog boravišta. Isus obilazi sela i gradove propovijedajući kraljevstvo Božje. Ima u najboljem slučaju tu ili tamo kratko boravište kod svojih prijatelja. Njegov se cijeli svakidašnji život sastoji u ljubavi. Prolazi čineći dobro, mnogo dobra tjelesima i dušama. Ozdravlja, oslobađa, oživljuje, rasvjetljuje, tješi i obraća. Često to čini čudom. I to tada više nije čisto ljudski, to je čudesno i božanski. Ali i sama čudesa, pa i ona najznačajnija, izvršuje s jednostavnošću, koju unosi u sve što čini: "Što hoćeš, da ti učinim?" - "Gospodine, da progledam!" - "Pa progledaj!" (Luc 18,41). "Gospodine, ako hoćeš, možeš me očistiti!" - "Hoću, očisti se!" (Matth 8,3). Nikakve namještenosti, nikakvih velikih priprema. Jednostavno izvršuje, mirno, pouzdavajući se u se i u svemoćnu snagu, koja stavlja sve prirodne sile u njegovu službu.

S druge strane On ne nastupa sa sviješću svoje uzvišene veličine. Osjećuje svakoga, pa i grešnike. Njegov sažalni pogled, njegova riječ puna dobrote, njegove djelotvorne kretnje jesu za svakoga, tko je u nuždi. On uistinu pripada sav svima i stavlja se na raspolaganje ponižnima i nesretnima. Kakve li jednostavnosti čak i u veličini i u svemoći!

A odakle vrijednost svih tih čina, malih i velikih? Od velike ljubavi, kojom ih obavlja. Suverene ljubavi prema svojem Božanskom Ocu, čiju slavu jedino traži. Bezgranične ljubavi prema dušama - svim dušama - radi kojih je sišao s neba. Po toj ljubavi i ta ljudska djelatnost nadvisuje mjeru svih ljudskih čina: ta tu radi Božji Sin Očev Ljubljenik, Spasitelj čovječanstva. Ta to je sam Bog, koji živi među ljudima. Lijepa

li života, koji je kao Isusov!...

2. Kako moram posvećivati svoje čine po Isusovu primjeru

To je vrlo lako izvesti iz onoga, o čemu sam upravo sada razmatrao.

1. - Ne tražiti, da čini nešto posebno. To je često velika napast za mladež. Oni, koji toj napasti podlegnu, brzo uviđaju, da mnogo puta nisu vjerni Bogu čak ni u svojim najobičnijim dužnostima.

Ne, nadnaravna plodnost jednog života ne traži izvanrednih čina. On se može sasvim dobro složiti s tihim i povučenim životom.

Važna je ona pokretna snaga, radi koje čovjek radi. Mesti hodnik iz ljubavi prema Bogu je zaslužnije u njegovim očima i korisnije za Crkvu od kakvog književnog djela, koje je napisano iz tašte ljudske slave.

Konačno, obični život je uvijek i najsigurniji. Tu čovjek ima manje napasti za oholost. A oholost je crv koji podgriza najbolje plodove kreposti ...

2. - Ipak moram upotrebiti sva "sredstva za djelovanje", koja mi je Bog dao. Prispodoba o talentima je uvijek istinita i ostaje uvijek aktuelna. Nije dopušteno, pod izlikom poniznosti - poniznosti shvaćene vrlo krivo - biti nepokretan i pasivan, kad bi čovjek mogao činiti dobro.

Možda imam inteligencije, spretnosti, talenata. Nemam pravo pustiti ih, da propadnu i da ne donesu plodove u neradu. To je čak i moja staleška dužnost, da radim na tome, da ih razvijam u vidu svoga budućeg apostolata. Sve je u tome, da taj posao, kao i upotreba tih sredstava, uvijek bude usmjeren na slavu Božju i dobro duša...

3. - Veliki izvor plodne i zaslužne djelatnosti pred Bogom je ljubav. Raditi iz ljubavi prema Bogu, eto, u tome je tajna svetog života, kakva god oblika i kakve god vrijednosti bio u ljudskim očima. Sveta Terezija iz Lisieux-a je to shvatila, nakon što je ispočetka ona zavidnim očima priželjkivala velike strogosti, misijsko djelovanje pa i samo mučeništvo.

Po ljubavi je skromna mala karmelićanka postala za nekoliko godina velika svetica i nedostiživi apostol. Tko mi smeta, da unosim mnogo ljubavi prema Bogu u sve svoje čine? ...

Molitva

Zahvaljujem Ti, Isuse, što me podsjećaš na ova tako mudra pravila. Daj mi milost, da prema njima uskladim svoj život u svoj poniznosti i pouzdanju. Uprti očiju u tvoj sveti život, želim ubuduće biti nadnaravniji u svoj svojoj djelatnosti, da bih mogao korisnije služiti Tvojoj slavi i dobru duša u dan, kad me ugledaš među njima zaodjenuta tvojom vlašću i opunomoćena Tvojim božanskim ovlastima.

ODLUKA. - Svako ću jutro probuditi posebnu nadnaravnu nakanu za cijeli dan.

DUHOVNA KITICA. - "Propter amorem Domini nostri Jesu Christi" - "Poradi ljubavi Gospodina našega Isusa Krista".

16. rujan

ISUSOV RAD

"Nonne hic est fabri filius?" (Matth 13,55).

"Nije li ovo sin tesarov?" (Ib.).

1. Sin tesarov

Sin Božji je rukovao oruđjem. Postao je tesar. To u Nazaretu znači pomalo i kolar i stolar. Morao je pomalo znati sve. Stručnjaci nisu tako brojni u malom gradiću! ...

Čitavo je njegovo djetinjstvo i njegova mladost protekla u tim teškim poslovima. Bez poteškoća ga predstavljam u njegovoj radionici s njegovim vrlo primitivnim alatom, usporedim li Ga s modernim uređajima, kako pili, kako zakiva, kako sklapa, kako popravlja svoj namještaj ... I kako radi, kao i svi ljudi njegova zanimanja, i bez sumnje isto tako dobro, kao i oni! ...

Zašto se dao na tako težak posao? Bio je siromašan. Radio je, da zaradi kruh za sebe i za svoju Majku, najprije zajedno sa svetim Josipom, a kasnije sasvim sam, u svojstvu majstora zanatlije. Oh! Kakva li majstora! I sretnih li "mušterija", koji su bili s njime u poslovnim vezama!

On se sigurno mogao izvući iz te krute nužde. Isto tako, kao i kasnije, kas se pobrinuo za novac, kojeg nije imao, da plati namet za sebe i za svetog Petra. Ali još nije bio došao čas za čudesa. Htio je najprije živjeti kao "Sin čovječji", a tek onda djelovati kao Sin Božji. Htio je okajati grijehe svijeta svojim znojem, prije nego ih opere svojom krvlju. Htio je dati ljudima, svojoj braći, primjer savjesnog i marljivog rada i uliti u njih smisao za njegove plemenitosti i njegovu otkupiteljsku vrijednost ....

Djelujući tako, njegovo je sveto čovječanstvo pjevalo u čast svoja Oca hvalospjev mučnog rada, koji je počinjao svakog dana u zoru i završavao u sumrak. Božanska hvala svakog jutra i svake večeri i čitavog dana. Kako sveti i vrući žar je morao Isus unositi u nj!

I plodan je bio taj napor, ako je ikad ikoji bio plodan! Otkupljivao je svijet kao i žrtvom na križu. Njegova je zasluga bila i neizmjerna.

O, teški i naporni radu, moga Boga, kako me približuješ mojem Božanskom Uzoru! Kako ti stavljaš njegovu veličinu u blizinu moje sićušnosti, u blzinu onih, koji se muče! Kako mi on postaje po Tebi ljubezan i bliz za nasljedovanje, a u isto

klanjanja! ...

Dopusti mi, Isuse, da Ti se približim sa štovanjem, da Te poljubim klečeći i Tvoje svete ruke otvrdnule poslom! Daj mi da crpim u tom promatranju i tom pobožnom dodiru snagu, koja mi nedostaje, da radim, kao i Ti, u sjedinjenju s Tobom! ...

2. Moj rad kao budućeg svećenika

Učenik nije iznad Učitelja. I ja moram raditi. Tko bi mogao ozbiljno vjerovati, da ulazeći u sjemenište, prestaje biti podložan zakonu rada? Već znam, kakav je rad u njemu... Iako manuelni rad nije u njemu na prvom mjestu i iznimno - a iznimka nije tako rijetka - život sjemeništarca nije manje naporni život. Studirati i to znači raditi. Tko će to zanijekati?

A moj dnevni red mi propisuje po koju dužnost svaki dan, gotovo svaki čas. Ne smijem se na to tužiti. Kad ne bih morao učiti, morao bih raditi drugačije, mnogo teže, bez sumnje. Osim toga ovdje jedem, vrlo vjerojatno kruh ljubavi. Dužan sam ga zaslužiti. Lijenost bi bila nepravda prema dobročiniteljima ... To je odgovornost. Moja me površnost ne može ispričati, da na to zaboravim! ...

A zatim imam mnogo toga i ispaštati. Bože moj, možda već jako mnogo ... A rad ispašta. Ipak uz uvjet da je učinjen muževno i nadnaravno. Bojim se pokore i često je izbjegavam. A eto jedne, kojoj ne mogu posve izbjeći, i koja bi mogla lako izravnati moje dugove prema Božanskoj pravdi. Jedan sat intenzivnog rada, jedan dan marljivog nastojanja u studiju i u školi, to vrijedi isto kao i odricanje od hrane, čak kao i stega! Mogao bih osim toga imati zaslugu radi dužnosti, koju sam dobro ispunio, kao i radi dobrog primjera, što sam ga dao svojim sudrugovima. I kad bih stekao kakvu dobru naviku, kakav bih dobar i silan odgovor pripravio za kasnije neznalicama i zlo namjernim duhovima, koji predbacuju svećeniku, da provodi život lijenčine i da jede kruh, koji ne zaslužuje.

Ali posebno, moj bi posao - posvećen i sjedinjen s Isusovim - bio lijepa pjesma hvale na slavu Očevu.

Sudjelujući u mukama svoga Spasitelja, sudjelovat ću i na njegovoj zasluzi. I eto, kako moji napori kao marljivog učenika i prema prilikama, moja ponizna i vesela požrtvovnost u materijalnim potrebama, mogu već spasavati duše i učiniti od mene apostola.

Molitva

Božanski moj Učitelju, Ti si mi dao primjer rada. Hvala Ti za tu pouku, za taj poticaj. Želim se time okoristiti. Ali Ti me poznaš: moja snaga brzo klone. Pomozi mi, molim Te, kad mi dođe napast, da ostavim svoje knjige i bilježnice, da sanjarim, da se rastresem, da se koječim bavim što ne vrijedi ništa, kadmse umorim od poteškoća u zadaćama i dužnostima. Tada mi se pokaži Ti, Božanski radniče iz Nazareta, sjeti me svojih dugih radnih dana, svoga znoja i svoga umora. Osobito

mi stavi u srce malo više ljubavi prema Sebi. Moj će mi rad tada biti malo manje naporan i velikodušnije ću ga ispuniti.

ODLUKA. - Moleći molitvu prije studija i prije predavanja, prikazat ću svoj rad Bogu u sjedinjenju s Isusovim radom.

DUHOVNA KITICA. - "Cum Jesu laborante" - "S Isusom Radnikom!"

17. rujan

RANE SVETOG FRANJE

"Christo confixus sum cruci" (Gal 2,19).

"S Kristom sam raspet na križu" (Ib.).

1. Što svetkujemo ovim blagdanom

Dne 17. rujna 1222. godine u jednom zanosu u koji je upao na brdu Alvernu, sveti Franjo vidje Serafina sa šest krila, koji mu je pokazivao sliku Isusa na križu. To je viđenje ispunilo svečevu dušu neiskazanom bolju i sućuti prema Raspetom Božanskom Spasitelju, koja je bila povezana s nekom neizrecivom radošću. U isto se vrijeme Spasiteljeve rane na vidljivi način utisnuše na ruke, noge i desni bok Franjin, prouzročivši na tim mjestima rane, iz kojih je iza toga često tekla crvena krv.

Tako je sluga Božji postao, posve dragovoljnom dobrotom svoga Učitelja, kao živi Raspeti. Nastojao je - ali uzalud - pokriti tu milost. A kad je umro, stvar je postala opće poznata.

Bog je na taj način htio pokazati tijesno jedinstvo, koje je već dugo vremena bilo ostvareno između Franjine duše i Raspetog Božanskog Spasitelja i velikodušni udio, kojim je on, svojim dragovoljnim trpljenjem, učestvovao na mučeništvu svog Spasitelja.

Poslije toga je svete rane dobio stanoviti broj svetica i svetaca. Tu pojavu uvijek prate posebne milosti u molitvenom životu i žarka pobožnost prema Isusovoj Muci.

I upravo zato, da bi u dušama pobudili što veću ljubav prema Raspetom Spasitelju, Pape su odobrili, kasnije i proširili blagdan Rana svetog Franje na cijelu Crkvu.

Želim si sada predstaviti Siromaška u molitvi i kako prima taj očiti biljeg istovijetnosti sa svojim Raspetim Bogom. Želim se sjediniti s njegovim osjećajima žarke i velikodušne pobožnosti i moliti ga, da im budem svaki dan sve više dionik.

2. Čemu nas uči taj blagdan

1.- Poniznosti. - Značajno je, da su sveci, koji su primili najviše izvanrednih Božjih milosti - daleko od toga, da bi ih

željeli - trpili u svojoj poniznosti, kad su ih dobili i da su sve učinili, da ih održe u tajnosti. Bez te bismo poniznosti mogli same te nadnaravne pojave smatrati sumnjivima. Prava svetost ne uživa sama u sebi, nego traži samo Božju slavu.

Iz toga izvodim za svoju osobnu korist sjajnu pouku. Jedino što smijem željeti je slaganje moje volje s voljom Božjom. Izvanrednih milosti, ma kako one bile divne po sebi, ne smijem zavidno priželjkivati. sim, što one nisu potrebne za svetost, mogao bih u njima, kad bi mi ih Bog dao, naći priliku, da se njima ponosim i ozbiljnu zapreku za svoju savršenost. Radije moram tražiti zadovoljstvo u zatišju običnog života, uz uvjet, da odgovaram vjerno na sve Božje milosti, koje mi u tom životu daje. U tom leži najveća sigurnost na većinu duša.

2. - Mrtvenju. - Rane (stigme), koje moram najviše željeti, za mene su rane kršćanskog mrtvenja, koje se može spojiti s dužnostima moga staleža. Po trpljenju, koje mi šalje Providnost, ili po trpljenju, koje sam sam izabrao i slobodno prikazao Bogu, po jednom i po drugom - podnosim li ga iz ljubavi prema Bogu, postajem dionikom Muke Isusove i sličan svomu Božanskom Raspetom Spasitelju.

Nije stoga potrebno dati se na mučenje u pravom smislu riječi. Možemo se vježbati u mrtvenju i bez krvave pokore i bez pokorničkog pojasa. Znadem li, iz krepostI, držati u zaptu svoja sjetila, i držati ih u potpunoj podložnosti svojoj volji, koja je opet sama sjedinjena s voljom Božjom, onda ću uistinu i s velikom zaslugom nositi rane Isusa Krista u svom tijelu.

Gdje sam ja od te krepostiK Nemam li možda ludu želju napredovati na putevima molitve, ugađajući svom tijelu toliko, da mu baš ništa ne uskraćujem? Bože moj, daj mi milost, da bolje shvaćam, što je korisno za moju dušu.

3. - Pobožnosti prema Muci Isusovoj. - Primjer svetog Franje i mnogih drugih pokazuje, koliko je korisna pobožnost prema Muci Kristovoj za napredak u krepostI. To dokazuje i praksa Crkve, koja je uvijek živo poticala na tu pobožnost. Možda mi moje osobno iskustvo dopušta, da i sam smije to posvjedočiti. To je jedan razlog više, da se na tu pobožnost dadem sa žarom. rilike za to imam dosta. Moja je dužnost, da se njima bolje okoristim, želim li se sve više i više sjedinjivati sa svojim Božanskim Učiteljem i postati sposobnim propovijedati dušama ono, što je konačno jedini predmet kršćanskog propovijedanja: Isusa i to Isusa Raspetoga.

Molitva

Gospodine Isuse Kriste, koji si, kad je svijet ohladio, u tijelu svetog Franje obnovio svoje svete rane, da raspališ naša srca ognjem svoje ljubavi, dopusti milostivo, da njegovim zagovorm i molitvama neprestano nosimo križ i vršimo dostojna djela pokore (Molitva blagdana).

ODLUKA. - Prikazivat ću sva svoja trpljenja današnjega dana Raspetom Isusu u sjedinjenju s bolima njegove svete Muke.

DUHOVNA KITICA. - "Christo confixus sum cruci" - "S Kristom sam raspet na križu".

18. rujan

ISUSOV APOSTOLSKI UMOR

"Jesus fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontem" (Jo 4,6).

"Isus je sjedio, umoran od putovanja, na studencu" (Ib.).

1. Djelatnost Isusova za vrijeme njegova javnog života

Isus, Božanski "Dobri Pastir", umarao se tražeći izgubljene ovce.

Posebno je izgledao umoran onoga dana, kad je sjeo na kamenu ogradu Jakovljeva studenca. Bilo je to malo iza podne. Sunce je palilo neumoljivo. Učitelj je dugo hodao sa svojim učenicima i njihove su zalihe hrane presušile. Ponestaje snage Njemu, Svemogućemo! ...

To je samo jedna zgoda između tolikih drugih, o kojima Evanđelje ne pripovijeda. Ali ih lako naslućujemo.

U dva različita odlomka sveti Matej veli: "Tada je Isus polazio po svoj Galileji učeći u njihovim zbornicama i propovijedajući Evanđelje o kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć u narodu" (4,23-25). "I prolazio je Isus po svim gradovima i selima učeći po njihovim zbornicama i propovijedajući ..." (9,35-38).

Jasno je, da jedan takav život, koji se ponavljao svaki dan ili gotovo svaki dan, kroz tjedne i mjesece, nije mogao biti bez velikih zamaranja. Napose zato, što na kraju dana nije imao, da tako kažemo, nikada ni sigurnog obitavališta, niti osiguran svagdanji kruh. Tako se jednom dogodilo, da su apostoli, da bi nekako utažili glad, kidali žitno klasje, prolazeći kroz neko polje. Ni Učitelj nije prolazio bolje od njih. Jednoga dana, bilo je to sutradan poslije svećanog ulaska u Jeruzalem, bio je gladan i ugledavši izdaleka neku smokvu, pođe do nje, da ubere smokava. No uzalud, nije bilo vrijeme...

Isusa je posebno zamarala gužva mnoštva, koje se tiskalo oko njega, navaljujući na njega svojim molbama, svojim vapajima, svojim bezbrojnim pitanjima, tražeći uvijek njegovu Božansku riječ. A trebalo je govoriti pod vedrim nebom pred stotinama, kadkada i tisućama slušatelja. U nekim slučajevima Isusu nije preostalo drugo, nego da se popne - jer mu je tako bilo zgodnije - na lađu i otisne nekoliko metara od obale i odatle propovijeda mnoštvu, koje se natiskalo na obali.

Nakon svega toga trebao mu je - jasno - mir i odmor. Dao se prevesti na drugu stranu jezera. A mnoštvo, videći, gdje će lađa pristati, požurilo se kopnom okolo, da ga na drugom kraju dočeka, kad pristane...

Ne čudmo se stoga, da je Isus u tim okolnostima tvrdo mogao zaspati u lađi usred oluje, niti tome, što Ga vidimo, kako provodi cijele noći u kakvoj brdskoj osami, da se tu odmori tjelesno i duševno i da se tu moli. O, sveti umori moga Spasitelja, kakvu mi pouku dajete.

2. Pouke iz Isusove djelatnosti za vrijeme njegova zemaljskog života

1. - Isusova djelatnost, koja je za Nj bila izvor tolikog umora, uči me prije svega, koliko vrijede duše.

Za njih, često puta za jednu posebnu, On se umarao, hodao, oskudijevao. Samaritanka to nije ni slutila. Ipak je upravo nju čekao onoga dana na Jakovljevu zdencu. Umor Spasiteljev je bio cijena njezina obraćenja ...

Tko bi morao biti osjetljiviji na takav primjer od budućeg svećenika? Nije li spasenje duša sav smisao njegove duge priprave za svećeništvo, njegova dugog vježbanja za apostolsku službu?

Pa ipak se događa - nažalost često! - da kraj tog motiva ostajem ravnodušan i mlitav u nastojanju ... Kako sam prema tome malo dostojan svoga Božanskog Učitelja i Uzora, pouzdanja, koje u me stavlja, i zadaće, za koju me određuje! ...

2. - Isusov primjer me još uči, da je pretjerana ljubav i svjesno traženje lagodnosti, užitka i odmora, jednom riječi: sebičnost posve oprečna duhu moga zvanja. To se protivi već svakom zdravom čovjeku. A kako da to dopustimo kod natjecatelja za jedno zvanje, koje je obvezatno zvanje davanja samoga sebe u žrtvi po primjeru Isusovu?

Sebičnost ubija plemenite težnje duha, zagušuje velikodušni žar srca, slabi osjećaj za bijedu bližnjega, zbog nje život postaje jalov i praktično se upropašćuju mnoge milosti ...

Ako je ona već pustila kakvo korijenje u mojoj duši, oh! kako bi ga trebalo nemilosrdno iščupati što prije!

Ako, uz Božju pomoć, nisam upao u tu manu, tim bolje! Ali, tada se moram od nje čuvati, žrtvujući se i dajući se iz ljubavi prema Isusu i iz ljubavi prema dušama. Prilika za to imam mnogo. Moja će mi velikodušnost pomoći, da ih otkrijem.

Molitva

Isuse, Ti si rekao: "Ja sam dobri Pastir. Dobri Pastir daje život svoj za ovce svoje. Ja poznajem ovce svoje i moje ovce poznaju mene i ja dajem život svoj za njih".

Ti si na posebni način, doslovce, ostvario tu dirljivu prispodobu. Daj, da u moje srce mladog klerika prijeđe nešto

od te molitve divne požrtvovnosti, da bi moje svećeništvo bilo plodno i da bih imao sreću privesti u tvoj ovčinjak mnogobrojne duše, za koje si se Ti mučio ovdje na zemlji i prolio svoju Krv.

ODLUKA. - Činit ću usluge svim srcem iz ljubavi prema Bogu i dušama, kad mi se za to pruži prilika.

DUHOVNA KITICA. - "Dobri Pastir daje svoj život za ovce svoje".

19. rujan

ISUSOVA PONIŽENJA

"Vidimus eum ... despectum et novissimum virorum ..." (Is 53,3).

"Prezren je bio, posljednji od ljudi ..." (Ib.).

Poniznost je temeljna krepost Isusova morala. I upravo zato zauzima ona, bez sumnje, tako vidno mjesto u njegovu životu. Jer sve, što je on naučavao, to je sam prije toga izvršivao. "Coepit facere et docere" - "Poče činiti i učiti" (Act 1,1). Poniženja su ga stizavala koliko od njegovih učenika, toliko od njegovih neprijatelja. On ih je primao s jedne i s druge strane za spasenje svijeta.

1. Sa strane njegovih neprijatelja

Prije nego je započeo svoju javnu službu, kušao ga je đavao. Sotona, njegov najzakletiji neprijatelj, nagovara ga na zlo, tri puta zaredom, njega, svetoga nad svim svetima, Sina Božjega. Za mene, kao i za svakog čovjeka, je posebno poniženje, da budemo napastovani, jer đavolsko napastovanje nailazi u mom srcu na zle težnje, koje su kobna posljedica moga pada. Takve mane nije bilo kod Isusa. Ipak je to za njegovo presveto čovječanstvo bilo vrlo ponižavajuće, da mu se približi zloduh i da ga onako zlobno napastuje... Isus je zbog toga trpio u skrajnjoj nježnosti svoje duše, više nego to možemo i pomisliti!

Malo zatim snašla su ga druga poniženja od strane njegovih sugrađana. Već prilikom svoga prvog nastupa u nazaretskoj sinagogi, podjaruje njihovu zavist i njihovu zloću, vode ga na pećinu, koja se dizala uz mjesto i žele ga strovaliti s nje u ponor, da ga se riješe... Dobro im je čitao, što su nosili u srcu, kad im je rekao: "Ni jedan prorok nije mio u svojem zavičaju" (Luc 4,24).

Kasnije, za vrijeme svoga posljednjeg putovanja u Jeruzalem, tražit će gostoprimstvo u jednom samarijskom selu, i Samaritanci će mu ga uskratiti. Gostoprimstvo je medjutim najosnovnija dužnost društvena kod Mojsijevih učenika. Ono se nikome ne odbija... Odbili su ga Božjem Sinu.

Ali, na posebni su ga način mnogo puta ponižavali fariseji. Od početka do kraja njegova javnog života vidimo, kako mu podmeću klipove, da ga uhvate u bilo kakvom prekršaju zakona. Kad nisu uspjeli u nijednoj svojoj stupici, onda se latiše nepravednih sredstava i viču na sva usta, da bi ga omrazili pred narodom, da je Samaritanac, da ima đavla i da čudesa, koja čini, izvodi pomoću Belzebuba, đavolskog poglavice...

Sva si ta poniženja, Isuse, mogao izbjeći bez najmanjeg napora. Ti si ih slobodno podnio iz ljubavi prema meni. Ona su sačinjaval dio zadovoljštine, koju si došao prinijeti ovdje na zemlji svome božanskom Ocu, da bi me spasio...

2. Sa strane njegovih učenika

Sami Isusovi učenici, kraj sve svoje iskrene ljubavi i velikodušne odanosti, prouzročiše mu mnogo poniženja.

Svi, od prvog do zadnjeg, iako-bez sumnje - ne svi jednako, pokazali upravo začudno nerazumijevanje gotovo stalno prema njegovoj nauci. On tako blag i strpljiv nije mogao u nekim zgodama zatomiti svoga čuđenja: "Kako još malo razumijete!" - "Ne znate, čijeg ste duha!" - "Ti me hoćeš sablazniti, Šimone, jer ne misliš, što je Božje, nego što je ljudsko!" - I na sam dan Uzašašća naivno ga pitaju, ne će li sad obnoviti Izraelsko kraljevstvo! Zar je trebalo biti Božji sin, utjelovljena Božanska mudrost, pa ne uspjeti, iza tri godine naučavanja, izbiti im iz glave misao o zemaljskom kraljevstvu u kujem bi oni zauzimali prva mjesta!...

Ali njihove su mu nevjernosti zadavale više muke, nego li njihovo nerazumijevanje Božjih stvari.

Petar - glava dvanajstorice - triput ga zatajuje, i kako! Juda ga izdaje... poljupcem... za trideset srebrnjaka, za vrijednost jednog roba!...

Svi, bez izuzetka, ostaviše ga na milost i nemilost njegovih neprijatelja, nakon što su se zaklinjali da će i u smrt ići za njim!

Eto, kako njegovi najbolji prijatelji uzvraćaju njegovo božansko prijateljstvo i njegovu ljubav, kakvoj nema ravne!

Kako su teške misli morale ispunjati njegovu dušu kad je vidio, da je tako prepušten svojim neprijateljima! Kako žalosne slike su mu, bez sumnje, morale iskrsnuti pred očima, kad je usporedjivao svoje trogodišnje nastojanje, da usadi duboko u srce svojim apostolima istinu o svojoj besmrtnoj Crkvi i uspjeh, koji je polučio!...

Ali tu, Isuse, Ti si sam htio ta poniženja, Ti si ih sam dragovoljno prihvati, da zadovoljiš za moju oholosti i da mi zaslužiš milost, da se dignem iza svojih padova.

Učiš me i tome, kako su plodonosna poniženja, ako ih nadnaravno podnosimo. Ona pridonose, uz Tvoja, otkupljenju duša, ne računajući milosti osobnog posvećenja, koje ona donose onima, koji ih trpe.

Zašto nisam velikodušniji u prihvaćanju poniženja iz ljubavi prema Tebi! Nadvladaj moju oholost Isuse! Učini me poniznim po svojem primjeru, da budem u Tvojim rukama poslušno oruđe Tvoga milosrđa.

ODLUKA. - Prikazat ću našem Gospodinu poniženja, koja mi pošalje za obraćenje grešnika.

DUHOVNA KITICA. - "Humíliavit semetipsum" - "Ponizio je sam sebe" (Phil 2,8).

20. rujan

ISUSOVE SUZE

"Et lacrimatus est Jesus" (Jo 11,35).

"I Isusu potekoše suze" (Ib.)

1. Isus je plakao

Čini se, da bi nešto nedostajalo svetom Isusovom čovječenstvu, da nije plakao. Plakati je tako ljudski!

Evađelje opisuje dvije zgode, u kojima je Isus plakao: prigodom smrti Lazarove i na dan svečanog ulaska pred Jeruzalemom, kojeg je u duhu gledao razorena do temelja.

Nad Lazarovim grobom je ronio suze izstrahovito uzbuđenog prijateljstva. "Gle, kako ga je ljubio" (ib.36), govorili su Židovi. Na taj je način došla do izražaja i njegova ljubav prema Marti i Mariji. Nikada ni jedan prijatelj nije iskrenije plakao. O svete suze, najsvetijeg prijateljstva, kako mi divno otkrivate srce Isusovo! I koliko vas blagoslivljem!

Nad Jeruzalemom je ronio suze iz rodoljubne sućuti. Isus je volio svoju malu domovinu i njezin glavni grad, s kojim su se svi Židovi ponosili. A on je u svojem božanskom sveznanju unaprijed vidio sveti grad, "kako su ga okružili, opkolili i pritisnuli neprijatelji sa svih strana, kako će lupiti njime i njegovom djecom o zemlju i kako ne će ostaviti u njemu ni kamen na kamenu, jer nije upoznao vrijeme pohođenja svoga" (isp. Luc 19, 41-45).

I tu isto, kako nam je Isus bliz!

Osim tih suza, o kojima pripovijeda Evanđelje, bilo ih je još, što ih mogu lako naslućivati. To su suze prvog djetinjstva, od kojih nitko nije izuzet. To su suze slabosti. One u sebi ne uključuju nikakvu nesavršenost. One imaju čak i svoju draž. Isus ih je ronio kao i sva djeca. S koliko nježnosti je Marija morala nastojati, da ih osuši!

Na drugoj strani zemaljskog Kristovog života možemo posve sigurno otkriti suze, koje je prolio zajedno sa svojom Majkom. Kad ju je susreo na križnom putu, a posebno, kad ju je vido, gdje stoji sva slomljena pod Križem, kako bi mogle njegove oči

ostati bez suza? Sin ne može podnijeti takav prizor suhih očiju. O svete suze raspetog Isusa, nije mi potrebno svjedočanstvo svetih tekstova, da vjerujem u vašu stvarnost. Moje mi srce daje razumijeti, da vas je bilo puno Srce najdivnijega Sina, gledajući mučeništvo Srca svoje Majke. Vi ste se mješale s njegovom božanskom Krvlju i s njome - kao, bez sumnje, s Marijinim suzama - vi ste otkupile moju dušu i cijeli svijet. Još vas jednom blagoslivljem, ja vam se klanjam i htio bih i ja plakati iz ljubavi prema svom božanskom Učitelji i njegovoj preljubljenoj majci...

2. Imam i ja suza, koje posvećuju

Suze nisu isključivo dječja sudbina. Vidio sam i druge, kako ih rone. Bez sumnje sam i sam plakao. One mogu biti dragocjene pred Bogom, znadem li ih posvetiti.

Suze, koje izazivlje fizičko trpljenje, kad ono dostigne neki stanoviti stupanj žestine. To mi se može dogoditi. To je čas zadovoljštine. Jake duše to shvaćaju i velikodušno prikazuju svoju žrtvu kao zadovoljštinu za svoje prošle grijehe pred Bogom, koga su uvijek morale ljubiti i njemu služiti.

Suze sinovske ili bratske ljubavi i prijateljstva, koje naviru na oči zbog teške tuge. Nema kuće, gdje smrt ne zakuca na vrata jednog ili drugog dana. Možda su mi već poznata takva teška iskušenja. Takve će kušnje sigurno doći ili se opet ponoviti. Ali Isusov učenik ne plače, kao oni, koji nemaju nade. Suze, što ih on roni nad dragim pokojnicima, sasvim su preoblikovane vjerom u božanska obećanja. Eto, tako želim i ja plakati.

Suze svećeničkog žara za spasenjem duša. Svi ih svećenici ne poznaju. One su posebni dar svetaca. Župnik iz Arsa je plakao slušajući optuživanje siromašnih griješnika: "Kakva je to šteta, dragi moj prijatelju, kakva je to šteta!" I jecao je u suzama na veliko uzbuđenje svojih pokornika. To su bile plodonosne suze. Rađale su izabranike za nebo. Tako su se one stapale sa suzama svete Monike, koja oplakivala svoga Augustina. Koliko je drugih tako plakalo, jer su gledali, kako ljudi vrijeđaju dobroga Boga.

Postanem li svećenik, moram biti sveti svećenik, prema tome sposoban zaplakati nad propašću duša. Kakvu krepost to pretpostavlja! Moja sadašnja bezosjećajnost, a osobito moji tako česti grijesi, mogu me strašiti, da nikada ne ću to postići. Ipak se pouzdajem u Tebe, Bože moj. Pomozi moju dobru volju, pomozi moju slabost, učini me jakim za trpljenjem i velikodušnim u molitvama i žrtvama za siromašne grešnike, koji su uvijek u opasnosti, da se izgube. Tako ću posvetiti suze, što ću ih po Tvoj volji roniti i pripravljati se, da tješim kasnije u Tvoje ime potištene, koji-ma me budeš poslao kao svećenika i nositelja svoje božanske ljubavi.

ODLUKA. - Svaki ću da prikazivati Isus svoje fizičke i moralne poteškoće u sjedinjenju s presvetim suzama, koje je On prolio za vrijeme svoga zemaljskog života.

DUHOVNA KITICA. - "Fac me tecum pie flere" - "Daj mi s tobom suze livat".

21. rujan

SVETI MATEJ, APOSTOL I EVANĐELISTA

"Qui non renuntiat omnibus quae possidet, non potest meus esse discipulus" (Luc 14,31).

"Koji se ne odreče svega što ima, ne može biti moj učenik" (Ib.).

1. Što je žrtvovao sveti Mate, da pođe za Isusom

Kolike god bile privlačne sile milosti zvanja, ono uvijek nameće žrtve, katkada velike žrtve. Najveća, izgleda, žrtva, koju je ono tražilo od svetog Mateja, bila je žrtvovati bogatstvo.

Da pravo kažemo, ne čini se, da je Levi bio bogat, kad ga je Isus, prolazeći kraj njegove carinarničke tezge, pozvao. On se bavio svojim poslom, da proživi. Ali je taj posao, ako se obavlja sa žarom, zbog kojeg postaje mrzak, nosio lijepe prihode. Upravo radi toga je i mogao novi učenik priredi božanskom Učitelju, na koju je pozvao mnogobrojne prijatelje.

Ništa uostalom tako ne pojačava žeđu za bogatstvom kao rukovanje novcem. Pa ako i nije bio bogat, Levi je svakako morao gajiti živu želju, da to postane. I Spasitelj od njega traži, da se odreče upravo tog unosnog posla i tih nada.

Evađelje svjedoči, da je on to odmah učinio: "Et surgens secutus est eum" - "I ustavši pođe za njim" (Matth 9,9).

Nikad ne bismo mogli dostatno omjeriti veličinu učinjene žrtve. Ničim se na nju nije pripravljao taj pohlepni službenik. Još više, ničim nije bio osiguran protiv neizvjesnosti u budućnosti, gledajući onako ljudski. Osve posebna milost, koja je pratila poziv Isusov, pomogla mu je, da je prešao preko svake poteškoće, ali i da omjeri važnost čina, na koji se odlučio. Moramo se diviti velikodušnosti toga čina kod takvog jednog čovjeka. Moramo na tome čestitati i njemu, koji ga je učinio. Što bi se dogodilo, da se oglušio na Spasiteljev poziv? Bez sumnje, nikada ne bi upoznao slavu apostolata. Možda bi ga ljubav prema bogatstvu zavela čak i na nepravedne puteve, gdje se može tako lako izgubiti zauvijek...

Danas sveti Matej s nebeskih visina blagoslivlje žrtvu, uz cijenu koje je stekao tako veliku slavu. A Crkva se veseli, što može pružiti svojoj djeci živi primjer darežljivosti, s kojom Bog obasipa one duše, koje iz ljubavi prema njemu znadu prezirati blago ovoga svijeta.

Nemam li i ja tu jaki razlog, da se zahvaljujem Gospodinu, što me je pozvao u svoju službu, i da s još većim žarom prigrlim svoje sveto zvanje?

2. Neprivezanost uz novac kod svećenika

Nikad ne ću previše čvrsto biti uvjeren u tu potrebu neprivezanosti uz novac za svećenika i u napore, koje moram uložiti već za vrijeme svoga boravka u sjemeništu, da tu krepost steknem.

Novac je korisno, a često i potrebno životno sredstvo. Služiti se njime u sebi ne zaslužuje nikakvu osudu. Sam naš Gospodin se morao njime služiti. Ali on je strogo osudio neumjerenu i pretjeranu ljubav prema novcu. "Ne možete služiti Bogu i mamoni" (Matth 6,24). I, da bi naučio svoje apostole toj neprivezanosti uz novac, On ih šalje na službu bez kese "sine pera" (Luc 22,35). Proglasio je blaženima siromašne duhom, one, čije srce nije prilijepljeno uz dobra ovoga svijeta.

Vidimo nadalje, da je Juda propao zbog ljubavi (neuredne) prema novcu. I iskustvo dokazuje, da ta strast materijalizira težnje, zbunjuje um i srce, koči djelatnost za dobro. Kada ta strast uhvati mjesta u srcu kojeg svećenika, onda se treba ozbiljno bojati, da to ne bude i za vjernike izvor smutnje, a katkada i sablazni.

Je li ta neprivezanost uz novac sastavni dio moje kleričke izgradnje, oko kojega nastojim i u kojem se već vježbam?

Prije svega je od velike važnosti, da nikada ne promatram svoju svećeničku budućnost materijalnih probitaka, koje bi mi ona mogla donijeti. Ako bi takva briga obuzimala moj duh, i kad se toga ne bih mogao otresti, mogao bih slobodno sumnjati u ozbiljnost moga zvanja.

Moram se navikavati i na to, da živim siromašno, pa čak i u nekoj strogosti. Sjemenišna su mi pravila za to izvrsno pomagalo. Potrebno je još, da se u toj kreposti vježbam i da je prihvaćam nadnaravno sa svim njezinim zahtjevima.

A, bude li mi moguće, iskazivat ću vrlo korisno i znakove ljubavi onima, koji su potrebniji od mene. Time ću se već sada pomalo priučavati na ono, što ću kasnije morati činiti siromasima.

Kakvo je moje raspoloženje u toj stvari? Nisam li previše zaokupljen svojim sadanjim ili budućim dobrim životom? Ne tužim li se često ili ne kudim li materijalne životne uvjete, u kojima živim iz poslušnosti? Znadem li se pomalo odricati suvišnoga, da bih mogao pomagati onima, koji nemaju ni ono, što je potrebno?

Pomozi mi, Bože moj, da ispravim svoje osjećaje i svoje vladanje, ako je potrebno, u tim stvarima. Želim zaslužiti, da budem Tvoj učenik i Tvoj službenik. Da bih postigao tu čast, nije preskupo žrtvovati nešto propadljivog bogatstva.

ODLUKA. - Bavit ću se što je moguće manje novčanim pitanjima, da bih sačuvao svoje srce slobodnim, da se posve dade Bogu.

DUHOVNA KITICA. - "Ne možemo služiti Bogu i novcu."

22. rujan

ISUSOVA RADOST

"In ipsa hora exsultavit Spiritu Sancto" (Luc 1o,21).
"U taj čas obradova se u Duhu Svetomu" (Ib.)

1. Kako se očitovala radost Srca Isusova

Ako je Isus plakao, ako nam njegov moralni lik izgleda redovito ozbiljan, da ne kažemo strog, ne smijemo misliti, da njegov zemaljski život nije bio protkan i radošću. Budući da je bio sjedinjen na najuži i najtjesniji način s Božanskim Ocem i budući da je neprestano uživao blaženo gledanje On je sam u sebi nosio izvor najdublje i najsavršenije radosti. Ipak je tu radost pokazivao tek od vremena, jer su na njegovo čovječanstvo djelovala rapoloženja, koja u svakom čovjeku izazivlju različite okolnosti. Ta očitavanja radosti sa strane Spasiteljeve su tim dostojnija moje pažnje. Isus je očito uživao u prvom redu obiteljske radosti u društvu svoje Majke i svetog Josipa, svoga poočima. To je moralo biti jako prijatno njegovom neizmjernom ljubeznom srcu.

Uživao je radosti prijateljstva sa svojim učenicima, a posebno u društvu trojke, koju je posebno volio: Petra, Jakova i Ivana. Nalazio je užitak i u kući Lazarovoj u Betaniji, koja je bila tako odana njegovoj božanskoj Osobi. Nisu mu manje radosti priuštili ni mališani, kad su dolazili k njemu. On ih je tada uzimao na ruke, grlio ih, blagoslivao, kao što čini otac sa svojom djecom. Nisu li oni bili posebno dragi njegovom neizmjernom čistom srcu?

Treba tu nadodati i radosti, što ih je osjećao pri susretu krasnih duša, kao što je bio onaj bogati mladić, koji je bio željan savršenstva. "Isus ga pogleda, veli sveti Marko (1o,21), i uzljubi ga". Taj osjećaj ljubavi bio svakako povezan sa vrlo živom radošću. Lijepe su duše bile, koje su jako razveselile njegovo srce, Kananejka, Stotnik. To su međutim bili pogani. Ali njihova vjera je izazavala kod Učitelja usklik udivljenja i veliko čudo.

Što da kažemo o njegovoj veliko radosti, koju mu je donio povratak Magdalenin! " Oprošteni su joj mnogi grijesi, izjevljuje Spasitelj, jer je ljubila mnogo"(Luc 7,47).

Isus se, osim toga, jako radovao uspjehu svojih učenika, kad su se vraćali sa svoga prvog apostolskog puta i njihovom zadovoljstvu, koje su osjećali, kad su mu pripovjedali, kako im se i sami đavli pokoravaju,

Isto tako, pod utjecajem djelovanja Duha Svetoga, Isus uzdrhta od radosti i javno dade slavu svome Ocu.

Trebalo bi još navesti radosti Preobraženja na Taboru, i one, koje su ga ispunjale, poslije Uskrsnuća. Ali to nisu više bile zemaljske radosti u pravom smislu riječi.

Isuse, kako sam se klanjao Tvojim suzama, tako se sada klanjam i radostima Tvoga Božanskog Srca. Radujem se s Tobom, i blagoslivljem Te zajedno sa svim andjelima, koji su nevidljivo sačinjavali Tvoju svitu za vrijeme Tvoga zemaljskog života.

2. Oznake radosti, koja dolikuje budućem svećeniku

I budući svećenik ima obiljne razloge, da se veseli, po primjeru svoga Božanskog Učitelja. U prijateljstvu je s Bogom po posvećujućoj milosti, a po svetom zvanju ima posebna prava i po izbor milosti.

Ali njegova radost ne smije imati ništa od one lakoumnosti svjetovnih radosti, koje je osudio naš Spasitelj. Ona prije svega mora biti čista i prema tome nikada ne smije poslužiti kao sredstvo ili prilika za grijeh. Ona uvijek mora lijepo djelovati na druge, koji su joj svjedoci, mora biti umjerena u svom očitovanju, da ne bi ispunila dušu rastresenošću, mora poštivati sjemenišnapravila, prema potrebi i diskretna, da se ne bi činilo, kao da se čovjek ne obazire na tudje poteškoće. Jednom riječi, onase mora sastojati u radovanju "u Gospodinu", prema preporuci svetog Pavla: "Gaudete in Domino semper" - "Radujte se u Gospodinu uvijek" /Phil 4,4/, tako da je uvijek možemo dijeliti s Isusom osobno.

Budem li se uvijek držao tih pravila, koliko ću izbjeći prekomjernosti, kolikim se opasnostima ukloniti, koliko ću dobrim primjerom djelovati oko sebe! Radost mirne savjesti u redu i ljubavi ne može doista drugo, do doli širiti nešto od onog božanskog zadovoljstva, koje je strujilo iz Isusove prisutnosti i ispunjalo duše, koje su s njime dolazile u dodir. Primjeri svetaca nam jako dobro osvjetljuju tu pouku. Unatoč strogosti nekih, svi su oni bili sijači radosti. Ne bih li to i ja pomalo mogao biti kao i oni?

Molitva

Podaj mi, Bože moj, milost, da Ti uvijek ostanem vjeran, da ne izgubim prvi uvjet radosti, koju posjedujem. Daj mi potrebnu snagu duše, da uvijek pazim na pravu vjeru u očitovanju svoje nutarnje radosti. Daj mi, da za svoju okolicu uvijek budem uzrok svete radosti, ali nikada rastresenosti. Budi mi uzorom za vrijeme mojih odmora i u svim dopuštenim zabavama, da u njimacrpim novu snagu, da Ti bolje služim.

ODLUKA. - Posvećivati ću što bolje uzmognem svoje odmore, posebno pazeći i bdijući nad svojim riječima.

DUHOVNA KITICA. - "Gaudete in Domino". - "Radujte se u Gospodinu".

23. rujan

NAUKA ISUSA KRISTA

"Doctrina mea non est mea sed eius qui misit me" /Jo 7,16/.
"Moja nauka nije moja, nego onoga, koji me je poslao"/Ib./.

1. Uzvišenost Isusove nauke

Isusova nauka nadilazi uzvišenošću svaku drugu nauku. Naš Gospodin je to sam posvjedočio: "Blago očima, koje vide, što vi vidite! Jer vam kažem, da mnogi proroci i kraljevi htjedoše vidjeti, što vi vidite, i ne vidješe, i čuti, što vi čujete, i ne čuše"./Luc 1o,23-24/

Tà sve te istine, koje je Isus postavio kao temelj svoje nauke, bile su dosad nečuvene, kao: njegovo jedinstvo s njegovim Ocem tako, da je On s Njime samo jedno; njegova zadaća, koju je primio od Oca, da donese spasenje svijetu, ispunjujući mesijanska proročanstva, uspostavljanje Božjega kraljevstva, u koje moraju ući svi oni, koji vjeruju u njegovu riječ i primaju Ga kao Poglavara i Pastira.

Nečuven je bio i moral, što ga propovijeda: Ne treba se više bojati Boga kao strašnog Gospodara, nego Ga ljubiti kao Oca. Ne treba biti samo pravedan prema bližnjemu, nego mu trebahtjeti dobro kao i samomu sebi, uzvraćati Mu što više dobro za zlo, blagoslovom za nepravdu, hvalom za uvredu. Treba se odreći samoga sebe sve do u dno svoga srca. A ako tko želi biti savršen i zaslužiti još veću nagradu, mora raskinuti i najzakonitije veze. Jednom riječi: treba služiti Bogu u duhu i istini, a ne samo prividno, posve vanjskim formalizmom.

Ne, još nitko nije tako govorio, ni Mojsije, niti ikoji prorok. Zato, što nitko prije Isusa nije sišao s neba, da objavi svijetu veliku Božju ljubav i da dade svoj život ljudima u izobilju.

2. Božansko porijeklo Isusove nauke

Ova nauka nije samo viša od svake druge, ona je Božanska i nameće se s Božanskim auktoritetom. Isus je to sam potvrdio Židovima, koji su se čudili njegovoj mudrosti, iako nije pohadjao škole: "Moja nauka nije moja, nego onoga, koji me je poslao" /nav. mj./.

On je to, osim toga, i dokazao svojim čudesima. Svrha je njihova i bila upravo to, da vrijeme pokaže, da je Sin Božji i da naučava kao takav. "Ali da znate, da Sin čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijehe, reče uzetomu: Tebi govorim, ustani, uzmi postelju i podji kući svojoj" /Marc 2,11/. Najveće njegovo čudo, njegovo vlastito Uskrsnuće nije imalo druge svrhe. Židovima, koji su Ga pitali, kakvom vlašću nastupa kao Učitelj u Božjem hramu, i koji im dokaz daje za to, Isus odgovara: "Razorite ovaj hram, i ja ću ga podignuti za tri dana" /Jo 2,19/.

S pravom je mogao odgovoriti onima, koji su Ga optuživali radi hule, kad si je pripisavao Božansku vlast: "Ako ne činim djela Oca svoga, ne vjerujte mi! Ako li činim, i ako meni ne ćete vjerovati, djelima vjerujte, da upoznate i da se uvjerite, da je Otac u meni i ja u Ocu" /Jo 1o,37/.

Židovi ne htjedoše vjerovati njegovim djelima. I oni su bili odbačeni, a tudjinci udjoše u njegovo kraljevstvo prihvativši i držeći se njegove Božanske nauke.

Tako je Istina došla do mene i moja se duša njome koristi toliko, da se zbunjujem.

Oh! Koliko se moram povezati sa svojim Božanskim Učiteljem! Njegove su riječi zaista duh i život. Slijedeći njega ne hodam u tami, nego u Božanskoj svjetlosti i imam život u Bogu ...

3. Moje dužnosti prema Isusovoj nauci

1. - Prva je moja dužnost prema Isusovoj nauci očito ta, da je prihvaćam s vjerom, nadnaravnom vjerom, koju dugujemo riječi samoga Boga. Nju nalazim u Evandjelju, u katekizmu, u teološkim traktatima, ili posve jednostavno u svećeničkim poukama. Onase krije pod jadnom ljudskom obliku, ali znam, da ona uvijek ostaje Božanska Istina, izraz vječne Mudrosti. To je dostatno mojoj vjeri i prihvaćam je, kao da bi mi Isus sam osobno govorio.

2. - Ali, moja me vjera ne ispričavaod dužnosti, da proučavam Isusovu nauku. Moram je dobro razumjeti i zapamtiti, da bih je mogao zatim tumačiti drugima. To ne možemo postići bez učenja. I to traži od mene napora, jer ta nauka nije bez poteškoća, a i poniznosti, jer je puna tajna.

3. - Potrebno je konačno, da je razmatranjem posve "prokuham". Nijedan drugi studij ne zahtijeva toliki dvostruki napor molitve i razmišljanja. Isusov nauku moramo razmišljati s ljubavlju, da bi nam prodrla u srce i da bismo je proveli u život. A ona je bitno životna nauka i mora izvoditi djela života ...

Jesam li tako promatrao i tako postupao do sada s naukom Isusovom? Pomozi mi, Božanski moj Učitelju, da se ubuduće pokažem Tvojim poslušnim, pobožnim i ljubeznim učenikom!

ODLUKA. - Najpobožnije ću paziti za vrijeme vjerske pouke.

DUHOVNA KITICA. - Moleći učiti!

24. rujan

BLAGDAN BL. DJ. MARIJE OD OTKUPLJENJA

Solve vincla reis,
Profer lumen coelis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

S krivca lance skini
Slijepu daj da vidi,
Tjeraj naše jade,
Sve isprosi dare /Brevijar/.

Ovaj me blagdan podsjeća: 1. na neizrecivu plodnost Crkve, koja nalazi u svom krilu, u svako doba, lijekove, koji najbolje odgovaraju potrebama duša; 2. na majčinsku ljubav Presvete Djevice prema dušama, koje se nalaze u pogibli, da se izgube; 3. na žar, koji svećenik mora imati za obračenje grešnika.

1. Neizreciva plodnost Crkve

U XIII. vijeku je Španjolska velikim dijelom stenjala pod barbarskim jarmom Saracena. Veliki je broj kršćana pao u ropstvo, pa je postojala opasnost, da sa slobodom ne izgube i vjeru. I upravo se tada Marija ukazala svetom Petru Nolasco, svetom Rajmundu Pennafort i kralju Jakovu Aragonskom i od njih je zatražila, da osnuju vojnički i redovniški red Otkupljenja, koji će se prinuti za otkupljenje robova. Taj je Red, koji ustanoviše ta tri Božja čovjeka, odobrio papa Grgur IX. i brzo se proširio na najveće dobro katoličanstva. Bezbrojni su kršćani tomu Redu dugovali svoje oslobodjenje od ropstva i, bez sumnje, spasenje svojih duša.

Tako se očitovalo još jednom više djelovanje Božje Providnosti, koja bdije nad svojom djecom, a posebno onda, kad su u nevolji i opasnosti, da se zauvijek izgube.

Povijest Crkve je jedan neprestani dokaz za tu utješnu istinu. Nije li Isus obečao, da ne će ostaviti svoju djecu sirotama, nego da će biti s njima, da im pomaže sve do konca svijeta? On drži svoju riječ s divnom vjernošću. Još i u naše vrijeme koliko je zgodnih Djela potakao, posebno preko redovničkih Redova, da bi pritekao u pomoć vjernicima u njihovim poteškoćama!

Dobro je istaknuti ovu činjenicu, dabih učvrstio svoje pouzdanje. Sadašnja vremena mogu biti teža i opasnija za duše, nego li ijedno prijašnje vrijeme. Moja vjera u pomoć Svemogućega Boga mora zato biti toliko življa. Kad je apostolskoj ladji prijetila opasnost, da potone na Genezaretskom jezeru, Spasitelj je posredovao i jednom riječi uspostavio najpotpuniju tišinu. Da, pouzdajem se u Te, Bože moj, pouzdajem se u vječno odredjenje Crkve. Vjerujem, da Ti nikada ne ćeš konačno prepustiti paklenom bijesu one, koje si došao spasiti uz cijenu svoje Krvi, sam ako Ti ostanu vjerni!

2. Marijina majčinska ljubav prema dušama

Iza Isusa, Marija ništa toliko ne ljubi kao duše, za koje je On dao svoj život. Od dana, kad ih je primila - podno križa, za svoju posinjenju djecu, ona ih neprestano zagovara, bilo tajno, bilo javno, svaki puta, kadgodse nadju u zlu.

Ona to bjelodano čini ustanovljujući Red od Otkupljenja za otkup robova. Ali to je samo jedno očitovanje njezine Majčinske zaštite medju tolikim drugima.

Prema ničemu nije ravnodušna, što se odnosi na spasenje duša. "Nikada ne bismo mogli reći, koliko Ona - kad hoće - donosi zdravlja dušama i tjelesima. Ona stalno pomaže bijedne, hrabri malodušne, tješi zaplakane. Svojom molitvom ona pomaže sav puk. Posebno zagovara kler i posreduje za one, koji su Joj zavjetovali svoje djevičanstvo. Ona razrješuje veze onih, koji su u zabludi i svijetli onima, koji Je ne vide. Ona tjera od nas zla, ili ih olakšava i privlači na nas sva dobra. Ukratko, Ona se pokazuje Majkom koliko Joj je god moguće, da to bude i mnogo više, nego mi to možemo i zamisliti" /Bernard, Le mystere de Marie/.

Ugodno mi je dozvati si u pamet tu nauku, koja ulijeva toliko vedrine. Želim se okoristiti ovim blagdanom, da bi obnovio svoje pouzdanje i svoju žarku ljubav prema svojoj nebeskoj zaštitnici. Djevice Marijo, odgovori na molbu svoga djeteta. Ono želi posve pripadati Bogu i dušama, kao Ti i s Tobom.

3. Svećenikov žar za obračenje grešnika

Duše grešnika su najpotrebnije pomoći. Duše u čistilištu su bez sumnje vrijedne smilovanja. Ali one su sigurne za svoj spas. Grešnici su naprotiv uvijek u opasnosti, da zauvijek propadnu u paklu. I baš zato ima Marija prema njima posebno smilovanje. Ona je njihovo utočište, njihova posljednja nada.

I svećenika Bog šalje, daradi naobračenju grešnika. To je jedna od njegovih glavnih dužnosti.

On ne smije mirovati, dok vidi jednu od sebi povjerenih duša u ropstvu Sotone. Njegove molitve, njegove žrtve, njegova pastirska požrtvovnost, sva njegova svećenička djelatnost mora biti usmjerena prije svega na obračenje grješnika.

Toga sam posve svjestan. Morat ću odgovarati Bogu za duše, koje mi budu povjerene. Što činim, da osiguram ili samo pripravim izdaleka njihovo obraćenje? Imam li običaj, da se molim za njih kod svete Mise? Da prikazujem na njihovu nakanu koji čas svoga časoslova?

Molitva

Zapali u meni, sveta Djevice, utočište grješnika, utjeho žalosnih, osloboditeljice zarobljenih, oganj svećeničkog žara za obraćenje grješnika. Znadem, da ispunjam veseljem Tvoje majčinsko Srce i Božansko Srce Isusovo, posvećujući se grješnicima. Izmoli mi sve milosti, koje su mi potrebne, da bih se uspješno pripravio za tu duhovnu dobrotvornu zadaću.

ODLUKA. - Molit ću se često za obraćenje grješnika.

DUHOVNA KITICA. - "Refugium peccatorum, ora pro nobis" - "Utočište grješnika, moli za nas".

25. rujan

KAKO JE ISUS POUČAVAO

"Domine, labia mea aperies et os meum annuntiabit laudem tuam" /Ps 50,17/.

"Gospodine, otvorit ćeš usne moje, i usta će moja navješćivati hvalu Tvoju" /Ib./.

Nakon što sam se divio Isusovoj nauci, želim sada promatrati način, na koji je Isus poučavao. On je to činio auktoritativno, jednostavno i s ljubavlju.

To su također oznake, koje mora svećenik unijeti u poučavanje nauke svoga Božanskog Učitelja. Nije na odmet, da se na to pripravljam već sada.

1. Isus je poučavao auktoritativno

To izričito tvrdi sveti Matej, nakon što je opisao govor na gori. "I kad svrši, divio se silan svijet nauci njegovoj; jer ih je učio kao onaj, koji ima vlast, a ne kao književnici njihovi" /Matth 7,28/.

Kako su oni poučavali? Kao jednostavni tumači i to loši tumači zakona. Oni su se nazivali pravim tumačima Mojsija, a svodili su njegovu nauku na puki formalizam bez moralnog značenja. Pod sitničavim i neprirodnim žarom, kojim su nastojali, da se taj zakon obdržava, skrivali su rugobu svoga srca. I baš su radi toga doživjeli najžešće Isusove prijekore.

Isus nije poučavao kao tumač, nego kao Zakonodavac. On je proglasio svoj Zakon. Novi zakon, koji nije išao za tim, da dokine, nego da usavrši Stari. "Čuli ste, da je kazano: Ljubi bližnjega svoga i mrzi na neprijatelja svoga. A ja vam kažem: Ljubite neprijatelje svoje i molite se za one, koji vas progone ..." /Matth 5,43/. I ono, što je naučavao, savršeno poznavajući Pisma, to je i sam prvi izvršivao, dajući na taj način s vome ugledu neosporivu potvrdu osobne svetosti bez najmanje ljage. Koji je učitelj tako sjajan kao Isus! ...

Kao svećenik i ja ću morati poučavati auktoritativno. To će mi prvenstveno dolaziti od mog svećeničkog biljega. "Tko vas sluša, mene sluša" /Luc 10,16/. Ali ću uz to morati biti krepostan i svet. Bez kreposti mogao bih doživjeti Isusovu osudu, koji je osudio Farizeje ovim riječima: "Govore, a ne čine" /Matth 23,3/. Bez znanja bih opet bio nesposoban, da je iznosim vjernicima, kako bih morao. Odatle se nameće potreba raditi već sada sa žarom na svom osobnom posvećenju i na obrazovanju svoga duha.

2. Isus je poučavao jednostavno

Nikada nije nitko poučavao tako jednostavno kao Isus. Čemu bi Mu bilo potrebna vještina, kojom se služi svjetsko govorništvo? Njegovi govori su bili razgovori, često prijateljski. Nije ih držao na kakvoj podignutoj tribini, nego na putevima, kojima je prolazio sa svojim učenicima, natravi kakvog brežuljka, na koji je došao sjesti, na ladji, otisnutoj od obale, ili još za stolom u kakvoj gostoljubivoj kući. Upotrebljavao je najobičnije riječi. Svoje poredbe je uzimao iz dnevnog života, a njegove prispodobe bile su uzete iz života njegovih slušatelja. Ništa nije bilo namještenoga ni biranoga u njegovim riječima. On je bio sama jednostavnost, iako Ga unatoč tomu nisu kadkada razumjeli. On se istom jednostavnošću trudio, da im rastumači svoju misao.

I mnoštvo je bilo željno, da Ga čuje. Tiskalo se oko njega po cijele dane idući za njim i zaboravljajući čak i jesti ... Ima li tako ljubeznog Učitelja kao što je Isus! ...

Još je i u tome On Uzor propovijedniku svoje nauke. Ali jednostavnost je često u toj stvari, kao i u svakoj drugoj cvijet poniznosti. Ne smijem na to zaboraviti.

Da bismo mogli govoriti jednostavno, potrebno je, većinu vremena, ne mariti za ljudski uspjeh, zaboraviti na samog sebe i imati pred očima samo dobro duša. Sveti župnik iz Arsa je znao za tu tajnu. Bio je ponizan kao Isus. Zbog svoje poniznosti bio je rječit ni ne znajući. Poniznost je učinila od njega i velikog apostola.

Da li se ta krepost počela čvrsto usadjivati u moju dušu? da li sam odlučio, da je razvijem, sve do bježanja od svakog nastojanja za ispraznom slavom u vršenju svoje svete službe? Onda imam neku nadu, da ću korisno propovijedati nauku svoga Božanskoga Učitelja.

3. Isus je poučavao s ljubavlju

Očito s ljubavlju prema svomu Božanskom Ocu. Prije svega tražio je baš njegovu slavu. Njegovo se ime stalno vračalo na njegove usne.

I s ljubavlju prema dušama. Oh! Kako se dobro osjeća, da ih On ljubi. On ih želi prosvijetliti, potaknuti, upoznati ih s Istinom, koja spašava, utvrditi ih na uskom, ali sigurnom putu, koji vodi k sreći.

Slušajući Ga, grješnici se obračaju, pravednici se trude oko savršenosti, a bijedni se napunjaju utjehom i snagom. Svi postaju dobrima izuzevši malovjerne duše, koje stavljaju zapreku svojevoljne tvrdoće milosti Njegove nauke. Ali, i te Isus ljubi i čini sve, što može, da ih uvjeri u istinitost svoga naučavanja i da ih spasi. Oh! kako je Isus dobri Učitelj! I kakav Uzor požrtvovnog i nesebičnog žara! I ja ću se morati ispuniti tim žarom, kad bude došao čas. Ne moram li se već sada, s Božjom milošću, izgradjivati u toj tako apostolskoj i bezuvjetno potrebnoj kreposti službeniku Isusa Krista?

ODLUKA. - Radit ću marljivo, da molitvom i studijem izgradim u sebi budućeg propovjednika kršćanske nauke.

DUHOVNA KITICA. - "Domine, labia mea aperies" - "Gospodine, otvorit ćeš usne moje".

26. rujan

ISUSOVA LJUBAV PREMA DJECI

"Sinite parvulos venire ad me et nolite eos prohibere" /Matth 19,14/.

"Pustite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni" /Ib./.

1. Zašto je Isus volio djecu

Isus je olio djecu. To je dobro poznato. Evandjelje nam donosi za to očite dokaze. On im je dopuštao, da dolaze k Njemu, branio je, da ih u tom smetaju, blagoslivljao ih je, grlio, stavljao ih je za uzor poradi njihove nevinosti, njihovog pouzdanja i njihove prostodušnosti.

Nevinost je odlika posve malenih. Oni nose u sebi bez sumnje klice svih grijeha. Ali, u očekivanju potpunog razvitka svog razuma, oni nijesu sposobni počiniti ni jedan grijeh. I upravo radi toga je Isus u njima jako uživao. Gledao je u njima sliku one potpune čistoće, koja postoji samo u Bogu.

Isto Ga je tako začaravalo i njihovo pouzdanje. Malena djeca nisu nepovjerljiva. Ona vjeruju, što im čovjek kaže. Ona ne predpostavljaju nikakve zle nakane. Ona se posve predaju onome, tko im čini ma i najmanju uslugu. To je slika pouzdanja, koje je Bogu toliko drago kod duša u odnosu prema Njemu.

A što ima jednostavnije od malenoga djeteta? Istina je, da je to svojstvo kod njega slabost. Ono je često puta žrtva te svoje prostodušnosti, jer odnikuda ne vidi opasnosti. Dodir s ljudima i sa stvarima i medjutim, vrlo brzo iskvari tu divnu jednostavnost. Ali, sve dok ona ostaje netaknuta, dječja duša je posve prostodušna, bez pretvaranja, bez primisli. Čitamo u njoj, kao u otvorenoj knjizi. Zbog te prostodušnosti djeca su posebno mila. Isus ih je ljubio, On, osobna Istina, volio je tu njihovu pravičnost, koja nije sposobna ni najmanje skrenuti ni lijevo ni desno.

On je nalazio u njihovu društvu slatku nadoknadu za onu hladnoću i rugobu, koju je često gledao u dušama odraslih ljudi. Nije se čak ustručavao izjaviti, da nitko ne može uću u kraljevstvo nebesko, ne postane li krepošću sličan djeci. Pouka uvijek na mjestu, koju moram primijeniti i na sebe.

2. Duhovno djetinjstvo

Isus nije rekao ništa nevjerojatno ni čudno, kad je izjavio, da je potrebno, da svi budu kao djeca. On je time izrazio temeljni zakon duhovnog života. Nikodem to nije shvaćao, kad je

odvratio Isusu na njegove riječi: "Kako se čovjek može roditi, kad je star?" /Jo 3,4/. To je moguće duhovno, Božjom milošću i velikodušnim nastojanjem volje.

To je prije svega posao čišćenja. Mala djeca su bez grijeha. Moramo oprati svoje duše od njihovih ljaga. Izbrisati im, što više, i tragove pokorom. Iznova steći kao neku novu nevinost, po kojoj opet postajemo dragi nebeskom Ocu.

Ali to nije posao za jedno dijete. To zahtijeva muževnu jakost. Ali je ne nalazimo u sebi, jer je moramo primijeniti protiv sebe. Izvor joj je u Bogu. On nam Ga jedini može otvoriti. I zato je potrebno, da Ga za to molimo s pouzdanjem, s bezgraničnim pouzdanjem, jer On ne želi drugo, do li nam pomoći. On je Otac, Božanski Otac. Njegova dobrota očekuje samo naš vapaj, da nam na nj odgovori.

Je li za to potrebno, da svoju molbu uvijemo u učene i sjajne izraze? Ne! Iskrenost je jedini ures, koji Bog traži u našim vezama s Njime. Raditi to posve jednostavno, svim srcem, bez okolišanja i zaobilaženja, kao što se dijete vlada prema svojoj majci. Eto time konačno postajemo slični malenima i osiguravamo svoje pravo na kraljevstvo nebsko.

Takva raspoloženja su milost. Kad se takva raspoloženja nadju u velikom stupnju u kojoj duši, kao kod svete Terezije od Djeteta Isusa, tada ta duša sjajno napreduje stupnjevima svetosti. Bog joj se približuje, uzima je za ruku, nosi je, i pomaže joj, da stigne k cilju s ushičenjem.

Kako je ta nauka, posve evandjeoska, zgodna u ovom vijeku, u kojem su najbolje duše dugo mislile, da se moraju služiti zamršenim metodama na putu k Bogu!

Zbog studija, na koji sam pozvan, treba se možda bojati, da zaboravim na tu pouku, i da težim k kleričkoj i svećeničkoj svetosti sredstvima, koja izgledaju uspješnija, jer su, ljudski gledajući, pametnija. Bog me očuvao od toga! Ako metode i nisu beskorisne, treba se njima služiti s onim duhom duhovnog djetinjstva, kojim Isus želi da budu ispunjeni njegovi učenici i koji Ga je ponukao na objavu: "abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis" - "Sakrio si to od mudrih i razumnih, a objavio malenima" /Matth 11,25/.

Molitva

O Isuse, koji si rekao: "Ako ne postanete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko", podaj mojoj duši nevinost, pouzdanje i prostodušnost djece, da bih imao više uspjeha kod tebe, da bih bolje shvatio Tvoj božanski nauk, i daga savršenije provodim u život.

ODLUKA. - Nastojat ću se moliti posve pouzdano i iskreno, promatrajući Boga kao svoga Oca, Isusa kao svoga Božanskog Brata, Mariju kao svoju Majku.

DUHOVNA KITICA. - "Sicut parvuli!" - "Kao malena djeca!"

27. rujan

ISUSOVA SUĆUT PREMA BIJEDNICIMA

"Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos" /Matth 11,28/.

"Dodjite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti" /Ib./.

1. Sućut Božanskog Učitelja

Bijednici su uvijek imali dar, kakvi god oni bili, da taknu Isusovu samilost. U Evandjelju nema ni jedne stranice, na kojoj ne bi to dolazilo do izražaja: bilo u djelima, bilo u riječima.

"Dodjite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti" /nav. mj./. Svi! Taj poziv, pun sućuti, upravlja svima nesretnicima bez razlike. Nesreća i nevolja je jedini traženi uvjet, da bi čovjek imao pravo na njegovu sućut. I doista, primao je sve. Mnoštvo je dolazilo k njemu sa svih strana, sa svojim bolesnicima i svojim nemoćnicima, da ih ozdravi. "A vidjevši silan svijet, veli sveti Matej, razžali Mu se, jer bijahu izmućeni i oboreni kao ovce bez pastira" /9,36/. I odmah traži za njih pomoć i potporu: "Molite se, dalje, Gospodaru žetve, da pošalje radnike u svoju žetvu" /Ib. 38/.

Mnoštvo Ga, osim toga, slijedi i u pustinju i kroz tri dana požudno gutaju njegove riječi. Iza toga ogladniše i nije bilo prilike, da dobave hrane. Tada Isus reče: "Žao mi je naroda, jer eto već tri dana stoje kod mene, i nemaju šta jesti. Ako ih otpustim gladne njihovoj kući, klonut će na putu" /Marc 8,2/. I njegove Božanske ruke umnožiše za njih kruha, koliko im je god trebalo.

Koliko je drugih čudesa učinio na siromašnim i bolesnim tjelesima! Evandjelisti ih nabrajaju prilišan broj. Ali oni daju razumjeti, da su to samo po neka izmedju mnogih drugih: "I prolazio je Isus po svim gradovima i selima liječeći svaku bolest i svaku slabost" /Matth 9,35/...

Navode tri uskrsnuća: mladića iz Naima, Jairove kćeri i Lazarovo. U ova tri slučaja njegova sućut prema ožalošćenoj obitelji je potresna. Sigurno je, da Ga je upravo bol udovice iz Naima potakla, da učini čudo.

Katkada, istina, izgleda kao da Isus nema osjećaja prema usrdnoj molitvi kojeg oca ili koje majke. Ali, to je zato, da još jače iza toga dodje do izražaja dobrota njegova Srca.

On se sam ocrtao u prispodobi o dobrom Samaritancu i u prispodobi o dobrom Pastiru. Pouke o sućuti i milosrdju imaju na njegovim usnama posebno uvjerljivi naglasak.

Takav je bio Isus. Sveti Petar je imao pravo, kad je rekao, da je prolazio čineći dobro. Svoju dobrotu nastavlja preko svoje Crkve iskazivati dušama. Kakva li motiva, da Ga ljubimo, i da se s njime zauvijek povežemo!

2. Oznake Isusove sućuti

Isusova je sućut bila iste naravi, koja obuzima i moju dušu, kad gledam tudju nesreću. Ona je imala svoj korijen u njegovoj ljudskoj osjećajnosti. A ta je sućut izvirala iz potpune savršenosti njegove duše, i zato je ta sućut bila posebno osjetljiva i posebno duboka, da joj nema ravne. I upravo je zato ona bila neizmjerno živa.

Možemo reći, da je bila i Božanska, budući da ju je iskusio i slobodno pokazivao Sin Božji. Ona je tada izgledala kao neko izlijevanje ljubavi njegovog Presvetog Srca, punog milosrdja i izvora svake utjehe, kao jedan oblik njegove Božanske ljubavi prema ljudima.

Time me Isus uči, da ljubav i sućut prema nesretnicima nije samo čisto ljudski osjećaj, koji je vrlo pohvalan, nego da je možemo dobrom nakanom pretvoriti i u nadnaravni čin ljubavi. Njezina korist tada nadilazi domašaj naravi i nosi u sebi pravo na nagradu u nebu.

Često imam prilike pokazati svoje suosjećanje s onima, koji se nalaze u kakvoj stisci. Nastojim li, da to činim kao pravi Kristov učenik? Budem li tako shvaćao i radio, onda će moja sućut i ljubav biti nadnaravna i učinit će na duše, koje trpe, utisak, da ih tješi sam Isus.

3. Potreba sućuti za budućeg svećenika

Je li potrebno razmišljati, da se u to uvjerim? Svećenik je po svojem zvanju, kao njegov Božanski Učitelj, tješitelj ojadjenih duša. On može na se primjeniti one Izajijine riječi: "Duh je Gospodnji na meni, zato me pomaza, da navješćujem Evandjelje siromasima. Posla me, da propovijedam zarobljenima otkup i slijepima vid, da oslobodim potlačene, da propovijedam milosnu godinu Gospodnju" /Luc 4,18 - Is 11,2/.

I ja ću prema tome morati prolaziti kraj duša čineći im dobro iz ljubavi prema Bogu, kao dobri pastir svoga stada, kao dobri Samarićanac za svaku dušu, koja trpi. Kako bih dakle moga dopustiti, da se uvuku u moje srce i u moj sadašnji život ravnodušnost, sebičnost, tvrdoća, svi oni osjećaji, koji nemaju mjesta u svećeničkom srcu?

Možda nije bespredmetno, da ispitam u tom pogledu svoj odnos prema bližnjemu, posebno prema svojim drugovima. Bratska ljubav je ponajčešće samo lijepa riječ. Nju treba provoditi u život. A oni, koji imaju poteškoća, imaju i posebno pravo na obzire bratske ljubavi. Daj mi, Bože moj, milost, da na to nikada ne zaboravim!

ODLUKA. + Nastojat ću pomagati i tješiti ožalošćene svojim molitvama i svojom ljubavlju.

DUHOVNA KITICA. - "Sanare contritos corde" - "/Posla me/, da oslobodim potlačene".

28. rujan

ISUSOVO MILOSRĐJE PREMA GREŠNICIMA

"Confide, fili, remittuntur tibi pecata tua" /Matth 9,2/
"Uzdaj, sinko, oprošteni su ti grijesi tvoji" /Ib./.

1. Kako je Isus pokazao svoje milosrdje prema grešnicima

Nije li to bila najznačajnija crta Isusove dobrote...Milosrdje, koje je bilo sretno, da može oprostiti i koje se nije zamaralo čineći tako.

Milosrdje izgleda kao neka potreba njegova srca. On je to sam izrazio besmrtnim riječima u prispodobi o rasipnom sinu i u prispodobi o izgubljenoj ovci. Otac, koji plačući od veselja dočekuje svoga raskajanog sina i koji gospodin slavi njegov povratak, to je On, Božji Sin, koji dodje na ovaj svijet, da spasi grešnike. Nema veće sreće u srcu jednog oca, od sreće, kad nadje svoje dijete, kao što nema ni za Isusovo srce veće sreće da oprosti kojem grešniku. Nije li On sam izjavio, da je radi toga povratka veća radost na nebu, nego li radi vjernosti devedeset i devetorice pravednika?

Ali njegovo se Milosrdje posebno očitovalo u njegovim činima. Opraštao je sa zapanjujućom velikodušnošću. Koliko puta je izrekao bolesnicima, koje je ozdravljao: "Sinko moj, kćeri moja, opraštaju ti se grijesi. Idi i ne griješi više!" On je tim svojim milosrdjem išao tako daleko, da je sablažnjavao farizeje. Odriješio je ženu preljubnicu. Pa ipak je grijeh te žene bio strašan: "In adulterio deprehensam" - "uhvaćenu u preljubu" /Jo 8,3/ dovedoše je k njemu. A propis Mojsijevog zakona u toj stvari bio je izričit i jasan. Književnici i farizeji su se uporno na nj pozivali. "Mojses mandavit nobis hujusmodi lapidare" - "Mojsije nam je zapovjedio u zakonu, da takve kamenujemo" /Jo 8,5/. Isus je isto tako otpusti grešnicu, oprostivši joj: "Ni ja te ne ću osuditi". Idi i odsad ne griješi više" /ib. 11/.

Slični se prizor zbio u kući nekog Farizeja, koji je pozvao Isusa za svoj stol. Usred jela, neka javna grešnica, poznata kao takva, udje i baci se pred noge Božanskog Učitelja i pokaza znakove dubokog klanjanja. Na veliko začudjenje svoga domaćina, Isus odriješi pokajnicu. "Oprošteni su joj mnogi grijesi, jer je ljubila mnogo" /Luc 7,47/. On će ići tako daleko, da će oprostiti svojim mučiteljima i obećati nebo dobrom razbojniku.

Je li mogao dotjerati dalje u milosrdju? Da, jer je ustanovio sakramenat milosrdja, da bi nastavljao opraštati tako dugo, dok bude i jednog grešnika, iskreno raskajanog, koji će podvrći svoje grijehe vlasti ključeva.

O Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrdja, kako si dostojno ljubavi i koliko Ti dugujem zahvalnosti!

2. Zašto je Isus išao tako daleko u svom milosrdju prema grešnicima

1. - Mogli bismo se, u nekim slušajevima, tome čuditi, kad ne bismo znali, da je Isus Bog. Ljudska ljubav, kakogod bila odana, kakogod velikodušna, nikad ne bi mogla ići tako daleko u opraštanju. Zato, što je Božja ljubav neizmjerna. Ništa ga ne umara, pa ni najočitija zloća. Milosrdje Božje, to jest Božja ljubav nadvija se nad grešnikom, čim otkrije tračak kajanja. Osim toga to nadravno kajanje nadahnjuje njegovo milosrdje, bez kojeg bi grešnik zauvijek ostao uporan u svojoj okorjelosti. Isus je bio milosrdan kao Bog, što je i bio. On je bio i ostaje neizmjerno milosrdan. Kolika je to sreća za nas!

2. - Isus je opraštao i kao Otkupitelj. On je baš zato i došao na zemlju, da izbavi grešnike od njihove vječne propasti. Djelo otkupljenja nije imalo drugog cilja. Grešnik, koji se osuđuje, proigrava neizmjernu ljubav jednoga Boga, koji postade čovjekom i koji se žrtvovao za spasenje svih ljudi. Krv Kristova, na križu prolivena, postaje za nj beskorisna. Kako onda Isus ne bi trčao za grešnicima, da probudi u njima kajanje za njihove grijehe, da im oprosti i da ih spasi?

To isto milosrdje je Isus toliko puta pokazao i prema meni. Koliko sam se time zadužio njegovoj Božanskoj dobroti?

3. Kako mogu i ja imati Isusovo milosrdje prema grešnicima

Budući da je meni Isus toliko puta oprostio, moja je prva dužnost oprostiti onima, koji su mi učinili nešto nažao, pogotovo, ako oni to priznaju i ako me mole za oproštenje. Zar bih bio pravi ušenik Isusov, kad ne bih tada htio oprostiti?

Bit ću milosrdan, kao i Isus, prema grešnicima prinoseći molitve i žrtve za njihovo obraćenje. Mnogo mogu u tom smislu. Takvo će djelovanje razvijati u meni osjećaj susćuti, koji će morati kasnije prožimati moju pastirsku službu medju dušama.

Svećenik je otac i liječnik duša, a istodobno i njihov sudac u sudištu svete ispovijedi. Sticati znanje i moralna svojstva, koja su potrebna za vršenje te uloge, znači osim toga i ako neizravno vježbati se i u milosrdju prema grešnicima. A to je moja staleška dužnost. Nastojim li, da je vjerno vršim? Daj mi za to milosti, Bože moj, da postanem dostojan službenik Tvoga milosrdja.

ODLUKA. - Molit ću se i prikazivati Dobrome Bogu žrtve za obraćenje grešnika.

DUHOVNA KITICA. - "Cor Jesu patiens et multae misericordiae, miserere nobis" - "Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrdja, smiluj nam se".

29. rujan

SVETI MIHAEL ARKANDJEO

"Sancte Michaele archangele, defende nos i proelio" /Molitva Leona XIII. poslije tihe sv. Mise/.

"Sveti Mihaele, arkandjele, brani nas u boju" /Ib./

1. Sveti Mihael branitelj Božjih prava

Biblija nam predstavlja svetog Mihaela arkandjela kao branitelja Božjih prava protiv Lucifera i svih pobunjenih andjela.

Uz usklik svete srdžbe: "Quis ut Deus" - "Koje kao Bog!" - On je pobijedio pobunjenog andjela i strovalio ga sa svom njegovom vojskom u pakao. Ovaj divni čin ostaje za nas pun tajne, jer nam ništa ovdje na zemlji ne može pružiti sliku, kakva je morala biti ta bitka medju andjeoskim četama. Ali, sebi za pouku, mi ovdje otkrivamo: 1. Čin duboke poniznosti, koja ustaje protiv lude Luciferove oholosti i koja priznaje posvemašnju Božju vlast nad svakim stvorenjem bez izuzetka; 2. Čin gorljivog žara za slavu povrijedjenog Boga; čin svetog podlaganja svetom čovječanstvu utjelovljenje Riječi, jer im je Gospodin - prema općem tumačenju - naložio, da se unaprijed poklone Bogu-Čovjeku, otkupitelju ljudskoga roda i to je bio povod tog dvoboja medju nebskim duhovima.

I zato je sveta Crkva izabrala službeno svetok arkandjela Mihaela za svoga zaštitnika protiv svih svojih neprijatelja. Zaziva ga u mnogim liturgijskim molitvama, na kraju privatnih misa, na početku Litanija sviju svetih. I svaki puta, kad prijeti kakva velika pogibao, sveti je Mihael jedan od prvih nebeskih zaštitnika, koje Crkva priziva u pomoć.

Diveći se visokim krepostima, koje dolaze do izražaja u vladanju tog velikog arkandjela, želim ga danas slaviti, što bolje uzmognem i, s cijelim kršćanstvom, zamoliti njegovu pomoć za Crkvu na zemlji i za duše, koje se na njoj bore za svoje spasenje.

2. Svećenik branitelj Božjih prava

Ovdje na zemlji je svećenik službeni branitelj Božjih prava. Onaj, koji se samo krizman, on je isto branitelj Božjih prava, ali samo na svoj račun. Zato je upravo i primio Duha Svetoga. Ali svećenik je primio svojim redjenjem odgovornost općega reda. On je čuvar nauke Isusa Krista i promicatelj svetosti u onom dijelu Crkve, koji povjeren njegovoj brizi. Sve ono, što zasjeca u cjelovitost te nauke ili u čistoću kreposti, mora u njemu naći odlučnog protivnika. Ako bi šutio pred navalam zabluda ili poroka, "očijukao" bi sa zlom i izdao bi svoju zadaću. Kao odgovorni Pastir svoga stada, pustio bi vuka, da udje u ovčinjak i zaslužio bi osudu, kojom Isus šiba najamnike.

To je, uostalom, ponos katoliškog svećenstva, da uvijek ima u svojo sredini odvažnih boraca, kakve traže prilike.

Nijedno krivovjerje i nijedan javni nered nije tokom vjekova mogao nastati, a da se nije našao koji odvažni svećenik ili Papa, koji se neustrašivo opro njegovom napredovanju. Pojedinačne slabosti samo pomažu, da jače dodje do izražaja ona vjernost svećeničkog staleža svojim dužnostima kao branitelja i čuvara istine i kreposti.

U tom se očituje Božja providnost, koja bdije nad svojom Crkvom, i koja joj je, na Isusova usta, obećala pobjedu nad paklenim vratima.

Ova me činjenica mora ispuniti radošću i ponosom i potaknuti, da se trudim koliko najviše mogu, da udjem u redove te svete vojske. O, da je nikada ne postanem nevrijedan!

3. Kako se moram pripravljati na tu zadaću

Bilo bi djetinjasto misliti, da možemo najednom postati branitelji Božjih prava. Ta uloga predpostavlja intelektualnu i moralnu pripravu, koju milost redjenja jača, ali nipošto ne nadomješta.

Intelektualnu pripravu svjetovnim i crkvenim studijem. Dans, više nego ikada, svećenik mora biti učen. Moram prema tome studirati ustrajno i ne obazirati se na poteškoće.

Moralnu pripravu vježbanjem u kršćanskim i svećeničkim krepostima. Bit će potrebno, da moj život bude besprijekoran u očima svjedika moga života, da bih mogao auktoritativno šibati mane. A baš sada - u sjemeništu - polažem temelje svoje svećeničke kreposti. Nikada ne ću u to uložiti previše brige.

U tom uvjerenju želim se sabrati i zamoliti svetog Mihaela arkandjela, da mi pritekne u pomoć u tom pripravnom poslu, koji je bezuvjetno potreban za borbe u apostolatu.

O sveti Mihaele arkandjele, brani me, brani sve nas u bojevima protiv zlobnih duhova. Izmoli nam snagu, da se borimo i radost, da pobjedimo, na najveću slavu Božju, koju si tá tako slavno obranio.

ODLUKA. - Sa žarom ću moliti zajedno sa svećenikom molitvu svetom Mihaelu, koju svećenik moli iza svete Mise.

DUHOVNA KITICA. - "Sveti Mihaele arkandjele, moli za nas!"

30. rujan

SVETI JERONIM UČITELJ /+ 420/

"In medio Ecclesiae aperuit os ejus, et implevit eum Dominus spiritu sapientiae et intellectus" /Ulaz iz Mise/.

"Usred Crkve otvorio je Gospodin njegova usta i napunio ga duhom mudrosti i razuma, ogrnuo ga odjećom slave" /Ib./.

1. Njegova ljubav prema Svetom Pismu

Sveti se Jeronim posebno proslavio svojim radom na Svetom Pismu. Možemo reći, da je proučavanje Svetog Pisma bila njegova velika životna strast. Da bi u tom bolje uspio, da se na temeljito učenje hebrejskog, kaldejskog i grčkog jezika. S neisporedivim žarom i gorljivošću dao se na produbljivanje svetih tekstova, a taj žar i tu gorljivost je mogla zapaliti i kroz duge vjekove održavati u njemu samo strastvena ljubav prema Crkvi njezinoj nauci.

Najopsežniji njegov rad je latinski prijevod Starog Zavjeta i revizija jednog ranijeg latinskog prijevoda Novog Zavjeta. Kao plod tog ogromnog posla izašao je tekst Vulgate, koji je Tridentinski sabor prihvatio i proglasio autentišnim. Takav posao mogao bi ispuniti cijeli njegov život. Sveti Jeronim je medjutim uz to napisao, jedino u redu biblijskih studija, potpune komentare za dvadeset dvije knjige Starog i Novog Zavjeta, ne računajući tu bezbrojne odgovore, koje je pisao onima, koji su se na nj obračali pismeno s pitanjima u pogledu teških mjesta svetih knjiga.

I zato ga s pravom Crkva smatra najvećim biblijskim učiteljem "in exponendis sacris Scripturis" - "u izlaganju Svetoga Pisma".

U nastavnom crkvenom programu Sveto Pismo zauzima prvo mjesto. Evandjelja i Poslanice su očito izvor, na koji bih se neprestano morao navraćati. Bezuvjetno je potrebno, da se za vrijeme svoje svećeničke izgradnje s najvećom marljivošću dadem na taj studij i da u nj unosim još više vjere i pobožnosti, nego li žara u posao. Sveti Jeronim mije u tome divni uzro. Nastojim li, barem izdaleka poći njegovim stopama? ...

2. Njegovo junačko mrtvenje

Sveti je Jeronim bio vatrene i grube naravi. Ona mu je kroz dugo vremena pružala obilno gradje, da se bori protiv samoga sebe. Ali, uz milost Božju, imao je snage, da vodi borbu s toliko snage, koja bi uplašila mnoge druge. Da bi ukrotio svoje tijelo i lutanja prežive mašte, dao se na izvanredna pokornička djela i na strastveni rad danju i noću uslijed kojeg je imao samo malo slobodnih časova za odmor i san. Redovito ga slikaju, kako se žestoko udara u gola prsa s kamenom, koji je našao u svojoj betlehemskoj pustinji. To je samo jedna činjenica, možda simbol. Ali ona pokazuje neumoljivu strogost, kojom je sveti Jeronim postupao sa svojim tijelom, da ga uzdrži u poniznoj ovisnosti o njegovoj velikoj duši. Ne kažu li, da mu je "njegov kamenčić" zavrijedio šašti oltara, jer se zbog njega malo zaboravilo na njegova vrijedjanja perom i jezikom u polemikama, koje je vodio sa svojim neprijateljima katoliškog pravovjerja i protivnicima svoga vlastitog mišljenja?

Bog vodi svaku dušu putem, koji joj odgovara. Put izvanredne pokore sigurno nije za me. Ne smijem medjutim zaboraviti, da je bez nekog ozbiljnog mrtvenja vrlo teško sačuvati punu slobodu svoga duha za studij i svoga srca za ljubav prema Bogu. U najmanju ruku ne smijemo izbjegavati pokornička djela,

što ih traži dnevni red, i ona, što nam ih nameću najosnovnija budnost svakome, tko se želi očuvati čistim od svakoga grijeha.

3. Njegovo duhovno vodstvo

Ovaj veliki borac bio je u isto vrijeme i veliki vodja duša. Zaljubljen u djevičanstvo, toliko ga je žarko promicao, da su mu neki njegovi veliki protivnici predbacivali, da prezire svetost kršćanskog braka. Znademo, da je poveo sa sobom u Palestinske pustinje četicu rimskih plemkinja, djevica i udovica, koje su odlučile, da se pod njegovim vodstvom posvete jedino traženju savršenosti. Njegova duhovna pisma ostaju klasični spomenik te vrste, a u isto vrijeme i sjajno svjedočanstvo o njegovoj visokoj kreposti, njegovoj ljubavi prema dušama i njegovoj pobožnosti. Imena Paule i Eustahije, njegovih najpoznatijih kćeri, govore dosta o uspjehu tog duhovnog vodstva. Možemo reći, da se baš na tom polju taj veliki učenjak posebno osjećao svećenikom i pastirom, Radost, što daje Bogu takve duše, morala je bbilno nadomjestiti njegovu muku, koju mu je zadavalo njegovo teško zvanje učenjaka i oštra borba, što ju je morao voditi protiv neprijatelja istine.

I tu ga još moram uzeti kao uzor. Vodstvo duša je važni dio svećeničke službe. Moram se i na to pripravljati. Za to je potrebno znanje i krepost. Ne ću posjedovati ni jedno ni druge, ne budem li to sticao dugim naprezanjem. Sigurno nije prerano, da se na to dadem već sada. Neka mi Bog dade milosti, da to činim s toliko vjere i požrtvovnosti, koliko zaslužuje takova zadaća!

Molitva

Bože, koji si se udostojao svojoj Crkvi darovati blaženog Jeronima, Tvoga priznavaoca i najvećeg Učitelja u razlaganju svetog Pisma, podaj molimo, da odvjetovanjem njegovih zasluga, a Tvojom pomoću uzmognemo vršiti ono, što je on učio riječju i djelom. /Molitva blagdana/

ODLUKA. - S vjerom i pobožnošću ću studirati sveto Pismo.

DUHOVNA KITICA. - "Sveti Jeronime, moli za nas!"

L I S T O P A D

1. listopad

ISPIT SAVJESTI

"Sed super mel et omnia,
Eius dulcis praesentia".

Al' vrh radostima je svim
U društvu milom kad si s njim!"

1. Na Isusov se spomen sam

Cijeli mjesec rujan promatrali smo Isusa, nalazili se u Njegovu društvu. Jesu li nas prožimali osjećaji divnog hvalospjeva iz Večernje na blagdan njegova Presvetog Imena?

Na Isusov se spomen sam
U duši budi blagi plam,
Al' vrh radostima je svim,
U društvu milom kad si s njim.

Govoriti je uzalud
Badava peru cio trud,
Tko kuša, taj tek pravo zna,
Što znači ljubav Gospodnja.

Što nježnije da zapjevaš,
Što ljupkije da poslušaš,
Il' što da draže promatraš,
No što je Isus Gospod naš?

Ti, Isuse, milinom svom
I našom budi nagradom,
Naš ponos cijeli bio tek
U Tebi, Spase, zauvijek.

Da li je doista moju dušu obuzeo plam, dok sam bio u njegovu društvu? Da li su doista njegove riječi bile ljupke, a crte njegova Lika drage? Jesam li okušao nešto dublje, nešto novo, o čemu nije govorio pisac i što nije izašlo ispod njegova pera?

2. Posebno prijateljstvo s Isusom

Jesam li ga uspio sklopiti? Da li je to prijateljstvo dobilo one prave crte prijateljstva, kako ih opisuje 8. glava II. knjige iz "Nasljeduj Krista"? Evo kako:

1. - Kad je Isus nazočan, sve je dobro i ništa se ne čini teško; a, kad Isusa nema, sve je teško. Kad Isus ne govori u nutrini, utjeha je slaba; ako pak Isus progovori samo jednu riječ, velika se čuti utjeha. Nije li Marija Magdalena odmah ustala s onoga mjesta, gdje je plakala, čim joj Marta reče: "Učitelj je tu i zove te" /Jo 11,28/. Kako si tvrd i suh bez Isusa! Kako lud i tašt, ako što drugo želiš mimo Isusa!

2. - Šta ti može svijet dati bez Isusa? Biti bez Isusa - to je paklena muka, a biti s Isusom - slatki je raj. Ako bude Isus s tobom, ne će ti nikakvi neprijatelj moći naškoditi. Tko Isusa nadje, našao je blago, što više: blago nad sve blago. A tko Isusa izgubi, premnogo je izgubio i više nego sav svijet. Najveći je siromah, tko živi bez Isusa, a najveći bogataš, koji je dobar s Isusoma.

3. - Bez prijatelja ne možeš dobro živjeti; a, ako ti Isus ne bude nad sve prijatelje, bit ćeš jadan i kukavan. Zato bezumno

radiš, ako se u koga drugoga uzdaš ili se kom drugomu veseliš. Bolje da ti je sav svijet protivan, nego da Isusa uvrijediš. Dakle, od sviju, koji su ti dragi, neka ti Isus jedini bude osobiti ljubimac!

3. Isus pred očima, u srcu i na rukama

Uzmimo sada pred oči metodu franc. škole XVIII. szoljeća, koja je uostalom najzgodnija, da obavljanje ovih razmatranja kroz mjesec rujan, i stavimo pred oči Isusa, kako smo ga svaki pojedini dan stavili u svojoj odluci. Pitajmo se za svaki pojedini dan, kako smo tu odluku, odnosno Isusa, unosili u svoje srce i kako smo Ga iza toga, na svojim rukama, svojim životom pružali drugima?

Jesam li ozbiljno obavljao ova razmatranja o Isusu? - Jesam li razvijao u sebi nježnu pobožnost prema njegovu Presvetom Čovječanstvu? - Jesam li o njemu učio i govorio s duhom vjere i pobožnosti? - Jesam li nastojao, da Ga primam u svetoj Pričesti s velikim žarom? - Jesam li prikazivao svaki dan sve svoje djelovanje u zajednici s njegovim djelovanjem za vrijeme njegova zemaljskog života? - Jesam li posebno častio sveto Isusovo djetinjstvo? - Jesam li oz iljno nastojao, da rastem u mudrosti i kreposti, kao Isus? - Jesam li uvijek bio poslušan, kao On, u duhu vjere iz ljubavi prema Bogu? - Jesam li bdio nad svojim riječima, da budu uvijek dostojne Isusa? - Jesam li svoje nakane u molitvi znao sjediniti s nakanama Isusove molitve? - Jesam li drugima iskazivao usluge, iz ljubavi prema Bogu i dušama, kako je to činio Isus? - Jesam li primao ponižnja i prikazivao ih - poput Isusa - za obraćenje grješnika? - Jesam li svoje patnje, boli i suze znao sjediniti s bolima i suzama Isusovim, što ih je podnio i prolio za vrijeme svoga zemaljskog života? -

Jesam li nastojao pobožnim studijem upoznavati Isusa? - Jesam li se vježbao u propovijedanju? - Jesam li se vježbao u prisutnosti Isusovoj? - Jesam li nastojao pomoći i utješiti bjedne? - Jesam li čitao i razmatrao o Evandjelju s dubokom vjerom? - Jesam li ljubio svoje roditelje, kao što je Isus ljubio svoje? - Jesam li se uvijek vladao u crkvi onako, kao što se i Isus vladao u hramu? - Jesam li posjećivao Isusa u Presvetom Sakramentu? - Jesam li se tom prilikom poslužio metodama, ako su mi one bile potrebne? - Jesam li svaki dan bio kod svete Mise i stavio na patenu i svoje brige preko prazника? - Jesam li u ljudima oko sebe uvijek gledao Isusa? - Posebno, jesam li nastojao, da i drugi u meni sve više prepoznavaju "drugoga Isusa"?

ODLUKA. - Ovaj ispit savjesti ću obaviti iskreno i pobožno.

DUHOVNA KITICA. -"Per Ipsum et cum Ipso et in Ipso" - "Po Njemu, s Njime i u Njemu!"

2. listopada

SVETI ANDJELI ČUVARI

"Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis" /Ps 90,11/.

"Jer je andjelima svojima zapovijedio za tebe, da te čuvaju na svim stazama tvojim" /Ib./.

1. Kako moram promatrati svoga Andjela Čuvara

Crkva nas uči, da Bog daje svakomu čovjeku Andjela Čuvara, da ga pomaže u ostvarenju njegova spasenja. Sve dok za svakoga od nas traje iskušenje sadašnjeg života, nalazimo se prema tome pod budnom pratnjom toga nebeskog suđruga. On nam nadahnjuje svoja nadahnuća, brani nas od nutarnjih i vanjskih napasti, s kojima se borimo; a, kad se zametne borba izmedju naše volje i sila zla, on nas pomaže svojom odanom suradnjom. Njegovo se posredovanje proteže i na vremenito područje, kad nas čuva od fizičkih zala, koja na tolike načine prijete našem zdravlju i životu. Andjeo Čuvar je tako - uz nas - službenik božje Providnosti, čiju očinsku dobrotu, pažljivu na sve naše potrebe, obraća u našu korist.

A te su potrebe različite kod pojedinih duša, jasno, prema njihovu zvanju i njihovim odgovornostima. Što je to zvanje uzvišenije i što su teže odgovornosti toga zvanja, to je - možemo držati - i posredovanje Andjela Čuvara moćnije i djelotvornije. Ako je tako, rado tada pomišljam, da me je Bog povjerio na čuvanje jednomu od andjela, koje ostavlja budućim svećenicima. I kako gorljiv mora biti taj nebeski zaštitnik, da štiti dušu, koju Bog želi označiti svećeničkim biljegom svoga preljubljenog Sina i kojega kani učiniti orudjem spasenja za mnoge druge?

Imam prema tome pravo gledati u svojem Andjelu Čuvaru nevidljivog pomoćnika, sasvim predana poslu moje svećeničke izgradnje. Iza Isusa i njegove svete Majke, nitko se, možda, više ne zanima za moj napredak u znanju i svećeničkim krepostima. Nikomu, bez sumnje, nije više stalo, da ih ostvarim. Nije li on osobno zadužen, sa mnom i nema li on kao neku specijalnu jurisdikciju nad mojom dušom kao budućeg svećenika?

A ja tako rijetko mislim na njega! Tako ga malo zazivam! Ja sam, ukratko, tako stran i dalek od njegove svete osobe, dok je on po božanskoj dobroti tako usko povezan s mojom! Želim se okoristiti barem ovim blagdanom, da si dozovem u pamet njegovu djelotvornu ulogu u mom životu i svoje dužnosti prema njemu.

2. Moje dužnosti prema mojem Andjelu Čuvaru

Sveti Bernard, govoreći o svim vjernicima bez razlike zvanja, svodi te dužnosti na tri riječi: poštovanje za prisutnost andjela Čuvara, zahvalnost za njegove usluge, pouzdanje u njegovu ljubav. Moje svećeničko zvanje me sili, da na ove tri dužnosti pazim još gorljivije od običnih vjernika.

1. - Moj Andjeo Čuvar je uvijek uza me, bio sam ili u društvu, na poslu ili na odmoru, danju ili noću. Nikada me ne ostavlja. Ništa ne radim, što ne bi palo pod njegov andjeoski pogled. Kakva li motiva, da pazim na najosjetljiviju čednost! Kako bi se usudio pred njim, što se nikada ne bih usudio pred jednim čovjekom?

2. - Daleko je od toga, dobro znam, da bi njegova prisutnost bila pasivna. On me rasvjetljuje, bodri, štiti i brani. Tako je radio andjeo Rafael za mladoga Tobiju. On je bio zahvalan, Moram tako biti i ja. Moja će zahvalnost na poseban način doći do izražaja tako, da oz iljno častim svoga Andjela Čuvara, da se nastojim dobro okoristiti njegovim uslugama, za onu svrhu, za koju su mi dane: za moje posvećenje i za posebno moj klerički odgoj.

3. - A budući da mi je njegova ljubav osigurana, moram se na nj obraćati s pouzdanjem, nikada se ne bojeći, da ne bi bilo zgodno. Nikada ne ću iscrpsti izvor dobara, koja su pohranjena u njemu. Nikada ne ću izmoriti njegovu dobrotu. Nikada ne ću skrenuti s pravog puta njegovu mudrost i razboritost. Ta on ih je i primio od Boga zato, da se njima posluži u moju korist.

4. - Obratiti se na svog Andjela Čuvara posebno je uputno u svim poteškoćama svake vrste, koje mi mogu stati na put: u studiju, u vježbanju kreposti, u kušnjama vremenitog reda. On nije ravnodušan prema bilo kojoj mojoj koristi: "in omnibus viis tuis" - "na svim stazama svojim". On čeka samo zov moga pouzdanja, da mi pritekne u pomoć, da dade svijetla mojem razumu, snage mojoj volji i da me oslobodi, ako tako Bog hoće, svih mojih kušnja. Sretnih li duša, koje žive u pobožnom prijateljstvu sa svojim Andjelom Čuvarom!

Molitva

"Bože, koji se neizrečenim promislom udostojavaš slati svoje svete andjele, da nas čuvaju: podaj onima, koji Te mole, da ih njihova zaštita svagda brani i veseli vječna družba" /Molitva na blagdan Andjela Čuvara/.

ODLUKA. - Svaki ću dan pobožno zazivati svoga Andjela Čuvara.

DUHOVNA KITICA. - "Sancti Angeli custodes, intercedite pro nobis!" - "Sveti Andjeli Čuvari, zagovarajte nas!"

3. listopad

SVETA TEREZIJA OD DJETETA ISUSA

"Osjećam, da izgaram od žedji za dušama i htjela bih pod svaku cijenu osloboditi grešnike od vječnog ognja" /Autobiograf. svete Terezije/.

1. Ljubav svete Terezije prema dušama

U životu svete Terezije od Malog Isusa, kao u kakvu bajnom vrtu, rascvale su se i do rijetko zamjerne visine razvile najrazličitije kreposti. Zapinje za oko, da jedna od najznačajnijih jest njezina ljubav prema dušama.

To je bio plod njezine velike ljubavi prema Bogu. Ljubeći Ga svim svojim srcem i želeći Ga ljubiti više od najvećih svetaca, htjela je pridonijeti, da Ga ljubi najveći mogući broj duša. U tom je cilju ona prikazivala svoje molitve i svoje žrtve i u njih je unijela često herojski žar i velikodušnost. Ta je ljubav postala kao neka sveta strast, koja je dolazila do izražaja u najuzvišenijim željama. Da bi bila, kako je ona govorila "majka duša", željela je biti svećenik, misionar, mučenik. "Htjela bih rasvjetljivati duše poput proroka i učitelja. Htjela bih pretrčati Zemlju, propovijedati Tvoje ime i usaditi u nevjernu Zemlju Tvoj slavni križ, Ljubljeni moj! Htjela bih u isto vrijeme navješćivati Evandjelje u svim krajevima svijeta, sve do najudaljenijih otoka. Htjela bih biti misionarka, i to ne samo kroz nekoliko godina, nego bih htjela da sam to već od stvaranja svijeta i da to nastavljam biti sve do konca vjekova."

Tim žarkim željama odgovarao je njezin život kao žrtve za obraćenje grešnika. U tom smislu, jedna od njezinih dirljivih inicijativa bila je njezina suradnja, molitvom i žrtvom u radu apostolskih radnika. Odana svima, posebno si je uzela na brigu dvojicu, koji postadoše kao njezina duhovna braća i koje je ona pomagala svim načinima, koji su njoj bili u moći.

Upravo ta je ljubav izmamila iz njezina srca one, tako često ponavljane riječi, a kojima je ona već iza smrti neprestano vjerna: "Želim provoditi svoje vrijeme u Nebu čineći dobro na zemlji." Štoviše, s pravom i na veliku radost kršćanskoga puka, papa Pio XI. proglasio je svetu Tereziju od Djeteta Isusa zaštitnicom svih misija.

Ne zaslužuje li ona, da je častim i da je zazivam kao moćnu zaštitnicu moga svećeničkoga zvanja? - Postignem li nešto njezine ljubavi prema dušama po njezinu zagovoru, koliko ću dobra moći učiniti, već sada, u Božjoj Crkvi!

Draga Mala Svetice, izmoli mi iznad svega tu žarku ljubav, koja je bila izvor Tvoga apostolskoga duha i koja jedina može od mene učiniti apostola.

2. Kako ću oblikovati u sebi apostolski duh po primjeru svete Terezije od Djeteta Isusa

Izvrsno sredstvo, uvijek pri ruci, jest: vježbati se velikodušno, za obraćenje i posvećenje duša, u malim žrtvicama, koje nadolaze same od sebe. Sveta je Terezija od Djeteta Isusa to neprestano naglašavala svojim novakinjama: "Svojim malim činima ljubavi, koje izvršujemo u sjeni, govorila im je, obraćamo u daljini duše, pomažemo svoje misionare, prikupljamo im obilnu milostinju. I time gradimo prave duhovne i materijalne domove Isusu." Govorila je iz iskustva. Koliko je čina odricanja, mrtvenja, skrivene i nasmijane požrtvovnosti ona tako prikazala Isusu! Ona je to nazivala branjem sitnog cvijeća, na koje je nailazila, i prikazivanjem toga cvijeća Božanskom Spasitelju, da Mu kupimo duše. Poneki od tih cvjetova poznati su svakome, tko je čitao život svetice. Tko se ne sjeća, kako je u praonici sa svetom pohlepom primala zamazanu vodu, kojom ju je jedna nesmotrena sestra prskala u lice, s koliko je strpljivosti i blagosti vodila neku staru bolesnicu, koja je bila bolesna i mušičava; s koliko se nježne ljubavi odnosila prema jednoj susestri, koja joj je bila antipatična, tako da su smatrali, da prema njoj gaji posebnu ljubav; kako je u svojoj posljednjoj bolesti, unatoč iscrpljenosti, uslijed koje joj je svaki napor zadavao muke, hodala za misionara. I sve je te žrtve ona činila s toliko nasmijane jednostavnosti, da nitko pače nije ni sumnjao, da to za nju predstavlja takovu žrtvu. Ona je sama odala malo vremena prije smrti tu tajnu riječima: "Iz svake svoje gorčine znala sam načiniti svoje veselje i svoju slast." A i koliko je duša osvojila time!

Makar i nemao krepost svete Terezije, mogu pokušati, da je nasljedujem. I ja imam bezbroj prilika za male žrtve: vjerno obdržavanje pravila, marljivi studij, lijepo vladanje, odnos prema učiteljima i mojim suučenicima, sve je to neiscrpivo vrelo za takve žrtvice. Čemu pustiti, da propadnu te prilike, da spašavam duše i da u sebi razvijam apostolsku dušu? - Imam li barem želju, da se njima u buduće bolje okoristim? - Bože moj, daj mi za to milost posredovanjem svoga herojskog malog apostola, svete Terezije od Maloga Isusa.

ODLUKA. - Podnosit ću danas, za obraćenje grešnika, neprilike, koje me snadju, pa kakve god one bile.

DUHOVNA KITICA. - "Sveta Terezijo od Djeteta Isusa, moli za nas!"

4. listopad

SVETI FRANJO ASIŠKI

"Christo confixus sum cruci" /Gal 2,19/.

"S Kristom sam pribijen na križ" /Ib./.

1. Kreposti svetog Franje

Sveti Franjo Asiški je jedan od najoriginalnijih i najsimpatičkijih svetačkih pojava. U njegovu se životu isprepliče ljudsko s čudesnim, jednostavnost i heroizam si pružaju ruke. Ali jedna karakteristična oznaka, koja se ističe nad svim ostalim, je ljubav prema Bogu, koja prožima čitav religiozni život Asiškog Siromaška i oživljuje svu njegovu djelatnost. Njegova ljubav prema Bogu dolazi posebno do izražaja u trostrukom odricanju, do kojeg je ona dovela sveca: odricanje od zemaljskih dobara vježbanjem u najpotpunijem siromaštvu; odricanje od svake ljudske slave, vježbanjem u poniznosti, koja je u očima mnogih izgledala kao ludost; odricanju od užitaka, pa i onih, najopravdanijih, neprestanim vježbanjem u najstrožoj pokori. To je za Franju bilo to zaslužnije, što je on poznavao i okušao, prije mo što se predao Bogu, sav užitak sjajnog i zavidnog položaja.

Nikakva naravna sila ne može pridonijeti, da čovjek prelazi preko tolikih zemaljskih probitaka, pa da živi u oskudici, zabačenosti i u trpljenju. Potrebna je snaga ljubavi Božje. A ta je obuzimala njegovu dušu kao žestoka strast. I budući da joj se predao slobodno i bez pridržaja, ona ga je dovela do svetog heroizma i divnih apostolskih djela, kojima se Crkva i danas još ponosi. Promatrao ga ja, kako prosi svoj kruh na vratima Asiza, u smješnom odijelu svojevoljne bijede; ili, kako propovijeda pokoru u gradovima i selima Umbrije; ili, kako poziva naivno svoju braću ptice, da hvale Gospodina; ili uronjena u kontemplaciju, koja svršava zanosom; ili ga gledao na čelu redovničkog života mase učenika, koje su privukle njegove kreposti; ili, kako baca u svijet legije misionara; ili, kako sam plovi preko mora, da potraži u Siriji mučenićku palmu, koja mu je izmakla; ili ga promatrao kao živo raspelo, kako nosi na svome tijelu rane Božanske Žrtve; ili, kako izdiše potpuno lišen zemaljskih dobara, ali prepun bogatstva milosti i svetosti: uvijek je to veliki ljubitelj dobroga Boga, strastveno odan Isusu, svojem Spasitelju i Učitelju. Ljubav Božja je izvela to čudo.

Pred takvim prizorom dolazim i opet, Bože moj, do zaključka, da je potrebno, da Te ljubim iznad svega, želim li, ne samo spasiti svoju dušu, što mi je stroga dužnost, nego i pridonijeti da Te i drugi upoznaju, uzljube i Tebe služe, kako to mora činiti apostol. Svoju milost, svoju milost mi daj, Isuse, da ne budem nedostojan svoga svetog zvanja.

2. Značenje mrtvenja u odgoju budućeg svećenika

Sveti Franjo Asiški nije bio svećenik. Ali zato nije ništa manje bio veliki apostol. A plodnost njegova djelovanja na duše treba bez sumnje djelomično pripisati njegovu mrtvenju.

Očito je, da svećenik ne bi mogao ići za tim, da učini mnogo dobra dušama, ako bi provodio život, iz kojega bi bio isključen svaki duh pokore. Dosljedno, potrebno je, da taj duh prožima i pripravu mladog klerika na svećeništvo.

Materijalni napredak modernog života ne olakšava vježbanje te kreposti. U sadašnjem kršćanskom čudoredju pokora se nastoji

umanjiti toliko, koliko se nastoji povećati udobnost. A ipak je naš Spasitelj tu krepost proglasio bezuvjetno potrebnom: "Ako ne budete činili pokoru, svi ćete izginuti" /luc 13,5/.

Potrebno je prema tome, da se na tu stvar u kući kleričkog odgoja posebno pazi, ne želimo li, da mekušaste navike paraliziraju ili čak unište kod izabranika svetišta potrebni žar za žrtvu.

Mrtvenje mora doći do izražaja barem u muževnom prihvaćanju nekih fizičkih zamora, koji su inače zdravi, kao što su naporne igre, velike šetnje pješice i fizički poslovi, koji su u razmjeru sa snagama svakog pojedinca, tamo gdje su oni uobičajeni. Nadalje u točnom i brzom ustajanju, u umjerenosti za stolom, koja se savršeno dade s dobrom pripravljenom i obilnom hranom, u uztezanju od jela izvan obroka i uopće u potiskivanju svega onoga, što bi jedino moglo goditi sjetilnosti.

Ovdje nije u pitanju samo razboritost poglavara. To je i pitanje individualne kreposti, jer je uvijek moguće riješiti sjetilnošću i u najstrožim kućama, kao što je moguće, ako to netko hoće, vježbati se u pokori i u sredini, koja je kao stvorena za ugodni i udobni život. Eto, dakle široko i vrlo korisnog predmeta za ispitivanje savjesti.

Molitva

Sa stidom priznajem, Bože moj, da sam daleko od strogosti svetaca. Pa ipak, koliko imam razloga, da se u njoj vježbam! Ojačaj mi dakle volju, Isuse, i prožmi me svetom strogošću protiv samoga mene, da zadovoljim za svoje prošle poggeške i da se pripravim na korisni rad na spasenju duša.

ODLUKA. - Danas si ne ću dopustiti nijednu suvišnu ugodnost.

DUHOVNA KITICA. - "Christo confixus sum cruci" - "S Kristom sam pribijen na križ".

5. listopad

KRUNICA

"Ave Maria, gratia plena ..."

"Zdravo Marijo, milosti puna ..."

Koliko moram biti vjeran krunici

Krunica je za svećenika gotovo jednako važna kao i brevijar. Ja se više ne smijem otresti krunice. Sveti Ivan Berchmans nije mogao zaspati, ako je nije osjećao pod svojim uzglavljem. Po njegovu primjeru, mnogi se mladi klerici ne osjećaju dobro, kad slučajno nemaju svoju krunicu pri ruci. To je i pravo: pobožno molenje svete Krunice ima vrlo značajan utjecaj na dušu budućeg svećenika.

1. - Čini se, da se krunicane da odijeliti od prave pobožnosti prema svetoj Djevici. Možemo li zamisliti koju dušu, iskreno odanu Mariji, koja nikada ne bi molila krunicu? - A pobožnost prema Mariji možemo smatrati bitnom u životu budućeg svećenika. Ona je čuvarica njegova zvanja i njegove kreposti i jedan od najboljih temelja njegove svečeničke budućnosti.

2. - Pobožno molenje svete krunice uvodi dušu u školu Isusa i Marije, jer nas nuka, da razmišljamo o otajstvima iz njihovih svetih života.

A šta može odgojnije djelovati od takvih primjera? Tu se učimo ljubavi prema Bogu u svim njezinim oblicima, duhu i vježbanju u žrtvi: a to naučiti je dobro, ukratko u tom je sav svećenički ideal.

3. - Pobožno molenje svete krunice unosi u dušu mir i nadnaravno veselje, što joj na posebni način osigurava vježbanje u kreposti. To je iskustvena činjenica i plod neprestana sjedinjenja s Isuom i Marijom.

4. - Krunica sve-to zaokuplja duh i srce u slobodnim časovima. Tako uklanja ili barem umanjuje opasnosti od napasti, kojima je čovjek izložen, kad je manje zaposlen.

5. - Postižu se mnogobrojne duhovne i vremenite milosti, kako svjedoči opća praksa vjernika i povijest bezbrojnih svetišta i hodočasnički mjesta, koja su posvećena Mariji.

6. - Konačno nam molenje svete krunice pomaže, da postignemmo lako brojne oproste. To je korist, koju možda ne cijenimo dosta. To medjutim nije stvar od male važnosti, ako želimo da zadovoljujemo za svoje grijehe i oslobadjamo duše iz čistilišta!

Sve ove koristi svete krunice može uvelike upropastiti rutina, koja se polagano uvlači u molenje krunice, tako da ona postane kadkada fizička vježba jezika, usana i prstiju.

To nije molitva.

Pada mi na pamet formula, koja se odnosi na molenje brevijara: "digne, attente ac devote". To raspoloženje trebaunijeti u svaku usmenu molitvu, a posebno u molenje krunice.

Ispit savjesti

Imam li krunicu? - Imam li je stalno uza se? - Služim li se njome često u časovima tišine, kad nemam što posebno raditi, uvečer prije nego zaspem? - Nastojim li, da svratim svoje misli, barem općim pogledom, na različite misterije iz krunice?

Koje sam milosti postigao žarkim molenjem krunice? - Koje plodove želim iz toga i zbog toga izvući ubuduće?

Molitva

Blagoslivam Te, sveta Djevice, za to tako jednostavno i tako djelotvorno sredstvo posvećenja, koje si mi stavila na raspolaganje. U Lurdu si se udostojala pojaviti s krunicom u ruci, da nam pokažeš, koliko značenje daješ ovoj pobožnosti. Daj mi, da shvatim, da iz nje mogu izvući zaštitu i napredak za

za svoju krepost i za svoje zvanje. Hvala na tako dragocjenoj pouci! Želim se njome okorišćavati sve više i više. Uz Tvoju milost, o Marijo, bit ću svaki dan vjeran svojoj krunici i molit ću je sve žarče.

ODLUKA. - Moja krunica svaki dan!

DUHOVNA KITICA. - "Ave,Maria!" - "Zdravo, Marijo!"

D O D A T A K

SVETI ILIJA, PROROK

Zaštitnik Bosansko-Srijemske biskupije

"Et ambulavit Elias in fortitudine cibi illius ... usque ad montem Dei" /3 Reg 19,8/.

"I putovao je, okrijepljen ovim jelom, sve do gore Božje Horeba" /Ib./.

1. Karakter proroka Ilije

Prorok Ilija, Tezbićanin, jedan je od najljepših likova Staroga Zavjeta, gdje su velike i plemenite ličnosti ipak tako brojne, iako je živio devet vjekova prije Isusa Krista, on je svetac, čije kreposti i čija čudesa dopuštaju, da ga smjestimo uz bok najvećih svetaca Novoga Zavjeta. Položio je zavjet djevičanstva, živio u strogosti, sav uronuo u kontemplaciju u pustinji Karmelske Gore. Sveti Bernard je rekao za svetog Iliju, da je bio uzor savršene pravednosti, ogledalo svetosti, i uzor pobožnosti" /Lib. IV. de Conndid./.

Dar čudesa je bio posebni pečat, koji je Bog utisnuo u svetost njegova života. Na njegovu molitvu nebo je prestalo davati kišu i zemlja rosu kroz tri godine i šest mjeseci. I blaga je kiša opet pala, kad se on opet molio. Na njegovu molitvu je još s neba pao oganj, da zapali žrtvu, koju je on priredio, da bi postidio svećenike Balove, dok su se oni uzalud derali i vapili, da njihov bog zapali njihovu žrtvu. Umnožio je,na molbu udovice iz Sarepte, šaku brašna i malo ulja, tako da su on, udovica i njezin sin imali dosta kroz tri godine. Što više, uskrisio je i sina te udovice, kad je on jednoga danaumro, i vratio ga živa i zdrava njegovoj majci.

Ali glavna crta Ilijina lika je njegova snaga, jakost, odakle i njegova vatrena gorljivost za obranu pravoga Boga, smiona

snaga, da prkosi svojim neprijateljima, neslomljiva odlučnost, da se opre Izraelskom kralju, bezbožnom Ahabu, i kraljici, zloglasnoj i okrutnoj Izabeli, koji su naveli narod na idolopoklonstvo. I Duh Sveti je nadahnuo Siraha, da napiše u pohvalu Iliji: "Tada je nastupio Ilija, prorok, kao oganj, i riječ je njegova gorjela kao baklja. On je donio glad na njih i umanjio je revnošću svojom broj njihov. Na zapovijed Gospodnju zatvorio je nebo i dao da tri puta padne oganj s neba. Kako si sjajan bio Ilija, po čudesima svojim! Tko je slavom bio jednak tebi? Ti si jednoga umrloga probudio od smrti i iz podzemnoga svijeta na zapovijed Svevišnjega. Ti si oborio kraljeve u jamu, veoma ugledne, sa sjedišta njihova" /Eccli 48,1-6/.

Sveti Učitelji, koji hvale njegove kreposti, posebno ističu tu crtu božanske snage, koja ga posebno obilježuje. Sveti Bernard ga hvali kao "braniča vjere, čuvara istine, utočište potištenih, odvjetnika siromašnih, osvetitelja zločina, strah zlih, štap, koji kažnjava krivce, čekić, koji drobi tirane, strah Balovih svećenika, munju idolopoklonika" /Ib./.

Eto, takav je bio sveti Ilija, svetac sile Božje.

2. Njegova iznenadna i pretjerana malodušnost

Ali, što se zbilo! Pošto je sveto Pismo ocrtalo u nekoliko riječi njegova velika djela i pokazalo njegovu neslomivu čvrstoću, ono nam ga prikazuje zaplašenog, u bijegu, kako ne zna, kamo da podje: "Timuit Elias et surgens abiit, quocumque eum ferebat voluntas" - "On se poboja, ustade i otide odatle, da se zakloni na sigurnu mjestu" /3 Reg 19,3/.

Pobježe u pustinju i, od straha da ga nitko ne bi prepoznao, otpusti svoga slugu i zabije se u vrući pijesak. Hodao je cijeli dan bez pravog cilja i iscrpen od umora leže, shrvan od žalosti i malodušnosti zamoli za smrt: "Dosta je toga, Gospodine! Uzmi moj život, jer nisam bolji od otaca svojih" /Ib. 4/.

Kolike li promjene! Je li to Ilija, Božja snaga, je li to Prorok vatren na riječi, je li to Branitelj Božji, eto, taj očajnik, koji moli i čeka smrt?

Koji je uzrok tome? - Ponizi se, čovječe, i uvidi, da ništa ne vrijediš sam po sebi. Bog ga je na čas htio prepustiti sama sebi, njegovim vlastitim silama. Povukao je svoju ruku, koja ga je podržavala, svoju snagu, koja ga je ispunjavala, i Ilija, sin Adamov, pokazao se istim, kao i svi drugi, bez snage, strašljiv, bez kreposti, sav nemiran kao suhi list na povjetarcu. Je li Ilija možda sam skrivio takav Božji postupak, o tome sveto Pismo ne govori. Čini se, da nije. Ali je takvo poniženje redovni put, kojim Bog čisti i posvećuje svoje svete. On ih time želi sačuvati u poniznosti, omesti u tome, da se uzohole i prisiliti ih, da se uteku k Njemu i da se oslanjaju samo na njegovu milost."Bog je, veli sveti Ivan Zlatousti, htio pokazati, da je Ilija sva svoja djela izveo samo po Njemu. Dok je Bog djelovao u njemu, pred njim su se sagibali kraljevi, moćnici i narodi, a čim se je Bog povukao, jedna mu se obična žena pričinila strašnom: i Ilija pobježe!"

3. Kako mu je Bog pomogao

Ipak je Bog, iako ga je prepustio njegovoj slabosti, bdio nad svojim Prorokom. I čudna pomoć, što mu je šalje, kao da pokazuje, da nikada nije tako nježno ni ljubio, kao u času, kad je dopustio, da padne u tu skrajnju malodušnost. Dok je Ilija spavao tvrdim snom, "najednom ga taknu andjeo Gospodnji i reče mu: Ustani i jedi! Kad pogleda, ugleda pokraj glave kolač i vrč vode. Jede i napi se i leže opet, da spava. Ali andjeo dodje još jedamput, taknu ga i reče: Ustani i jedi! Jer ti je put dalek. Ustade, jede i napi se i putovao je, okrijepljen ovim jelom, četerdeset dana i četerdeset noći sve do Gore Božje Horeba" /Ib. 5,8/.

To je očito bila neka čudesna hrana. Gospodin je htio time pokazati, kakva će snaga biti u Euharistijskom Kruhu. Brdo, na koje se penjemo, naš Horeb je nebo. Velika nas daljina od njega dijeli. Nemoguće nam je prevaliti, ako se ne hranimo hranom, koju nam Gospodin pruža, njegovim tijelom i njegovom krvlju u presvetom Sakramentu. Euharistija nam je dana, da nam bude nadnaravna snaga u naravnoj slabosti: da nas pridiže u našim slabostima, odakle god one dolazile i da nas podržava na našem dugom putu, koji moramo prevaliti, da bismo stigli u nebo.

Koliko pouka za moje praznike! [illegible]lit ću Ilijina duha: vatra i oganj. Bez Boga: očajnik i slabić. Sveta Misa, dnevne sveté Pričesti i euharistijski Pohodi moraju biti ona bitna sredstva, koja će mi davati snagu, da sretno stignem do svetog brda Horeba, natrag u naše drago Sjemenište.

ODLUKA. - Molit ću se zaštitniku naše Biskupije, da me Euharistijski Spasitelj, po njegovu zagovoru, prožme njegovim duhom.

DUHOVNA KITICA. - "Sic amplificatus est Elias in mirabilibus suis" - "Kako si sjana bio, Ilija, po čudesima svojim!"

D I R E C T O R I U M

Sacri peragendi
pro mensibus ferialibus
1 9 5 7

J U L I U S

1. PRETIOSISSIMI SANGUINIS DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI. - Ms propria - omit. col. - Credo - Praef. Crucis.
2. VISITATIO BEATAE MARIAE VIRGINIS. - Ms propria, 2 oratio /in privatis tantum/ Ss Processi et Martiniani MM - omit. col - Credo - Praef B. Mariae Virginis: et te in Visitat.
3. S. LEONIS 2. PAPAE CONFESSORIS. - Missa: Si diligis me, Praef. communis.
4. MISSA DOMINICAE 3. POST PENTECOSTEN. - sine Gloria, sine Credo, Praefatio communis.
5. Ss. CYRILLI ET METHODII EPISCOPORUM, CONFESSORUM. - Missa propria, - omit. col. - Credo - Praef. communis.
6. DE SANCTA MARIA IN SABBATO. - Missa: Salve /5 loco/ - Praef. B. Mariae Virginis: Et te in Veneratione
7. DOMINICA 4 POST PENTECOSTEN. - Missa propria - Gloria - omit. col. - Credo - Praefatio Trinitatis.
8. SANCTAE ELISABET REGINAE VIDUAE. - Missa pr.: Cognovi, oratio propria - Praef. communis.
9. MISSA DOMINICAE 4 POST PENTECOSTEN. - sine Gloria - sine Credo - Praefatio communis.
10. SEPTEM Ss. FRATRUM. - Missa propria: Laudate pueri - Gloria - sine Credo : Praefatio communis.
11. MISSA DOMINICAE 4 POST PENTECOSTEN. - sine Gloria - sine Credo - 2 oratio s. Pii Papae /Gregem tuum/ - Praefatio communis. -
12. SANCTI JOANNIS GUALBERTI ABBATIS. - Missa propria - 2 oratio Ss. Naboris et Felicis, mm. - Gl. - sine Credo Praef. communis.
13. DE SANCTA MARIA IN SABBATO. - Missa Salve /5 loco/ - 2 orat. s. Anacleti Papae /Gregem tuum/ - Praef. B.M.V.
14. DOMINICA 5 POST PENTECOSTEN. - Missa propria, - 2 orat. sti Bonaventurae - omit. col. - Credo - Praefat. Trinit.

15. SANCTI HENRICI IMPERATORIS CONFESSORIS. - Missa:Os justi - orat. propria : Gloria - sine Credo - Praef. communis.

16. COMMEMORATIO B.M.VIRGINIS DE MONTE CARMELO. - Missa propr. - Gloria - Credo - Praef. B.M.Virg.: Et te in commemoratione

17. S. ALEXII CONFESSORIS. - Missa propria - Gloria - sine Credo - Praefatio communis.

18. SANCTI CAMILLI DE LELLIS CONFESSORIS. - Mis. propr. - 2 orat. ss. Symphorosae et Sept. filiorum, mm. -

19. S. VINCENTII A PAULO CONFESSORIS. - Mis. propr. - Gloria - sine Credo - Praef. communis - 2 orat. col. imp.

20. S. ELIAE PROPHETAE CONFESSORIS. - Missa propria /in Proprio Diacovensi/ - omit. col. - Gloria - Credo - Pr. com.

21. DOMINICA 6. POST PENTECOSTEN. - Mis. propr. - Gloria - 2 orat. S. Praxedis - omit. col. - Credo - Praef. Trinit.

22. S. MARIAE MAGDALENAE POENIT. - Mis. propr. - Gloria - sine Credo - Praef. communis.

23. S. APOLLINARIS EPISCOPI MARTYRIS. - Mis. propr. - 2 orat. S. Liborii - Gloria, - sine Credo - Praef. communis.

24. MISSA DOMINICAE 6. POST PENTECOSTEN - sine Gloria - 2 orat. s. Christinae - sine Credo - Praef. communis.

25. S. JACOBI APOSTOLI. - Mis. propria - 2 orat. /in priv./ s. Christophori, mart. - omit. col. - Gloria - Credo - Praefatio apostolorum - inclinat. capitis ad nomen S.

26. S. ANNAE, MATRIS B.M.V. - Mis. propr. - Gloria - omit. col. - sine Credo - Praef. communis.

27. DE SANCTA MARIA IN SABBATHO. - Missa: Salve /5 loco/ - 2 orat. s. Pantaleonis, m. - Gloria - Praef. B.M.V.

28. DOMINICA 7 POST PENTECOSTEN. - Mis. propr. - Gloria - 2 orat. Ss. Nazarii et soc. mm. - omit. col. - Credo - Praefatio de Trinitate

29. S. MARTHAE VIRGINIS. - Mis. propr. - 2 orat. Ss. Felicis 2. papae et soc, mart. - Gloria - sine Credo - Praef. com.

30. MISSA DOMINICA 7. POST PENTECOSTEN - sine Gloria - 2 orat. Ss. Abdon. et Sennen, mm. - sine Credo - Praef. communis.

31. S. IGNATII CONFESSORIS. - Mis. propr. - Gloria - sine Credo - Praef. communis.

A U G U S T U S

1. S. PETRI APOST. AD VINCULA. - Mis. propr. - 2 orat. s. Pauli - 3 orat. Ss. Machabaeorum mm. - 4 orat. col. imp. - Gloria - sine Credo - Praef. Apostol. - incl. capitis -

2. S. ALPHONSI M. DE LIGUORIO E.C. D. - Mis. propr. - 2 orat. S. Stephani - Gloria : Credo - Praef. communis.

3. B. AUGUSTINI KAŽOTIĆ EP. CONFESSORIS. - Mis.: Sacerdotes tui /in Proprio Diacovensi/ - 2 orat. S. Stephani, Prot. - Gloria - sine Credo - Praef. communis - incl. capitis ad nome sti Stephani in Canone.

4. DOMINICA 8. POST PENTECOSTEN. - Mis. propr. - Gloria - 2 orat. s. Dominici - omit. col. - Credo - Praef. Trinit.

5. DEDICATIO S. MARIAE AD NIVES. - Mis.: Salve - Gloria - Credo - Praef. B.M.V.: Et te in festivitate.

6. TRANSFIGURATIO DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI. - Mis. propr. - 2 orat /in priv/ ss. Xysti et soc. mm. - omit. col. - Gloria - Credo - Praef. com. - incl. capit. ad n. Xysti.

7. S. CAJETANI CONFESSORIS. - Missa propria - 2 orat. sti Donati, ep. mart. - Gloria - sine Credo - Praef. communis.

8. Ss. CYRIACI, LARGI ET SMARAGDI, MM. - Mis. propr. - 2 orat. col. imp. - Gloria - sine Credo - Praef. communis

9. S. JOANNIS MARIAE VIANNEY CONFESSORIS. - Mis. propr. - 2 orat. vigiliae S. Laurentii - 3 orat. S. Romani - omit. col. - Gloria - sine Credo - praef. com. - i. c.

1o. S. LAURENTII MARTYRIS. - Mis. propria - Gloria - sine Credo - omit. col. - Praef. communis - incl. capit.

11. DOMINICA 9. POST PENTECOSTEN. - Mis. propria - Gloria - 2 orat. Ss. Tiburtii et Susannae virg. mm. - omit. col. - Credo - Praefatio Trinitatis.

12. S. CLARAE VIRGINIS. - Mis. propr. - Gloria - sine Credo - Praef. communis.

13. MISSA DOMINICAE 9. POST PENTECOSTEN. - sine Gloria - 2 orat. Ss. Hyppoliti et Cassiani mm. - sine Credo - Praefatio communis

14. VIGILIA ASSUMPTIONIS B.M.VIRGINIS. - Mis. propr. - 2 orat. S. Eusebii conf. - sine Gloria - sine Credo - Praef. communis

15. ASSUMPTIO B.M. VIRGINIS. - Mis. prop.: Signum magnum - omit. col. - Gloria - Credo : praef. BMV.: ..in Assumptione

16. S. JOACHIM, PATRIS B.M.V. CONFESSORIS - Mis. propr. - omit. col. - Gloria - sine Credo - Praef. communis

17. S. HYACINTHI CONFESSORIS. - Mis.: OS justi - Gloria - 2 orat. col. imp. - sine Credo - Praef. communis

18. DOMINICA 1o. POST PENTECOSTEN. - Mis. propr. - Gloria - 2 orat. S. Agapiti m. - omit. col. - Credo - Praef. Trin.

19. S. JOANNIS EUDES CONFESSORIS. - Mis. Os justi - orat. propr. - Gloria - sine Credo .- Praef. communis

2o. S. BERNARDI ABBATIS DOCTORS. - Mis.: In medio - Gloria - Credo - Praef. communis

21. S. JOANNNAE FRANCISCAE FREMIOT DE CHANTAL VIDUAE - Ms. Cognovi - Gloria - sine Credo - Praef. communis.

22. IMMACULATI CORDIS B. M.VIRGINIS. - Mis. propr. - 2 orat. /in priv/ Ss. Timothei et aliorum mm. - omit. col. - Gloria - Credo - Praef. B.M.V.: Et te in festivitate

23. S. HERMOGENIS ET FORTUNATI MARTYRUM Syrmiensium. - Mis.: Sapientiam /In Proprio/ - 2 orat. s. Philipps Ben. - Gloria - sine Credo - Praef. communis.

24. S. BARTHOLOMEI APOSTOLI. - Mis. propr. - omit. col. - Gloria - Credo - Praef. apostolum - inc. capit.

25. DOMINICA 11. POST PENTECOSTEN. - Mis. propr. - Gloria - 2 orat s. Ludovici - omit. col. - Credo - Praef. Trinit.

26. MISSA DOMINICAE 11 POST PENTECOSTEN. - sine Gloria - 2 orat. S. Zephyrini - /Gregem tuum/ - Praef. communis

27. S. JOSEPHI CALASANTII CONFESSORIS. - Mis. propria - 2 orat. col. im. - Gloria - sine Credo - Praef. com.

28. S. AUGUSTINI EP. CONF. DOCTORIS. - Mis. propr. - 2 orat. S. Heretis - Gloria - Credo - Praef. communis.

29. DECOLLATIO SANCTI JOANNIS BAPT. - Mis. propria - 2 orat. S. Sabinae - Gloria - sine Credo - incl. capitis

3o. S. ROSAE A S. M. VIRG. LIMMANAE - Mis.: Dilexisti - 2 orat. ss. Felicis et Audacti, mm. - Praef. communis.

31. S. RaYMUNDI NONNATI CONFESSORIS. - Mis.: Os justi . - Gloria - 2 orat. col. imp. - sine Credo - Praef. communis.

S E P T E M B E R

1. DOMINICA 12. POST PENTECOSTEN. - Mis. propria - Gloria - 2 orat. s. Aegidii - omit. col. - Credo - Praef. Trinit.

2. S. STEPHANI REGIS CONFESSORIS - Mis.: Os justi - Gloria - 2 orat col. imp. - sine Credo - Praefatio communis.

3. S. PII X PAPAE CONFESSORIS. - Missa propria /novissima/ - Gloria - sine Credo - Praef. communis.

4. MISSA DOMINICAE 12. POST PENTECOSTEN. - sine Gloria .- sine Credo - 2 orat. col. imp. - Praef. communis.

5. S. LAUENTII JUSTINIANI EP. CONFESSORIS. - Mis.: Statuit - Gloria - 2 orat. col. imp. - sine Cr4do - Praef. communis.

6. MISSA DOMINICAE 12. POST PENTECOSTEN. - sine Gloria - 2 orat col. imp. - sine Credo - Praef. communis.

7. B. MARCI CRISINI MARTYRIS. - Missa: Laetabitur /in Proprio/ - Gloria - sine Credo - 2 or. col. imp. - Praef. com.

8. NATIVITAS B. M. VIRGINIS /Dom 13. pos Pentecosten/ - Missa propr. - 2 orat. Dominicae - 3 orat /in priv/ s. Hadriani m. - Gloria - Credo : Praef. BMV. ... in nativ.

9. MISSA DOMINICAE 13. POST PENTECOSTEN - sine Gloria - 2 orat. s. Gorgonii - sine Credo - Praef. communis.

10. S. NICOLAI A TOLENTINO CONFESSORIS. - Mis.: Justus - 2 orat. col. imp. - Gloria - sine Credo - Praef. com.

11. MISSA DOMINICAE 13. POST PENTECOSTEN - sine Gloria - 2 orat. ss. Proti et Hyacinthi mm. - Praef. communis.

12. Smi NOMINIS MARIAE - Missa propr. - Gloria - Credo - 2 orat. col. imp. - Praef. B.M.V.: ... et te in festivit.

13. MISSA DOMINICAE 13. POST PENTECOSTEN. - sine Gloria - 2 orat. col. imp. - sine Credo - Praef. communis

14. EXALTATIO SANCTAE CRUCIS - Missa propr. - Gloria - 2 orat. col. imp. - Credo - Praef. Crucis

15. SEPTEM DOLORUM B. M. VIRGINIS. - Mis. propr. - 2 orat. Dominicae /Dominica 14. post Pentecosten/ - 3 orat. /in priv/ S. Nicomedis - Sequentia - Gloria - Credo - Praef. Beatae Mariae Virginis! ... Et te in Transfixione.

16. Ss. CORNELII PAPAE ET CYTRIANI EP. MM. - Mis. Intret - 2 orat. Ss. Euphemiae et soc. mart. - Gloria - sine Credo - Praef. com. - Incl. capit. ad nomen Corn. et Cypr.

17. IMPRESSIO STIGMATUM SANCTI FRANCISCI CONFESSORIS. - Mis. propr. - 2 orat. col. imp. - Gloria - sine Credo - P. com.

18. S. JOSEPHI A CUPERTINO CONFESSORIS. - Mis. propr. - 2 orat. feriae 4 Temp. - Gloria - Praef. communis.

19. Ss. JANUARII EP. ET SOC. MARTYRUM. - Mis.: Salus autem - Gloria - 2 orat. col. imp. - sine Credo - Praef. communis

20. Ss. EUSTACHII et SOC. MARTYRUM. - Mis.: Sapientiam - 2 orat. feriae 4 Temp. - Gloria - Praef. communis.

21. SANCTI MATTHEI APOSTOLI ET EVANG. - Mis. propr. - 2 orat feriae 4 Temp. - omit. col. - Gloria - Credo - Praef. apostolorum - incl. capitis ad nomen s. Matthei.

22. DOMINICA 15. POST PENTECOSTEN. - Mis. propr. - Gloria - 2 orat. s. Thomae de Villanova - Credo - Praef. Trin.

23. S. LINI PAPAE MARTYR. - Mis.: Si diligis me - 2 orat. s. Theclae - Gloria - Praef. com. - incl. cap. Lini.

24. FESTUM B. M. V. DE MERCEDE - Mis.: Salve - orat. propr. - Gloria - 2 orat. col. imp. - Credo - Praef. B.M. V.: - ... et Te in festivitate.

25. MISSA DOMINICAE 15 POST PENTECOSTEN. - sine Gloria - sine Credo - Praefatio communis.

26. MISSA DOMINICAE 15 POST PENTECOSTEN. - sine Gloria - 2 orat. S. Cypriani et Justinae mm. - Praef. communis.

27. Ss. Cosmae et Damiani MM. - Mis. propr. - 2 orat. col. imp. - Gloria - Praef. communis - incl. capit.

28. DE SANCTA MARIA IN SABBATHO. - Missa: Salve /5 loco/ - 2 orat. s. Wenceslai ducis mart. - Praef. B. M. Virg. - ... et Te in veneratione.

29. DOMINICA 16 POST PENTECOSTEN. - DEDICATIO STI MICHAELIS ARCHANGELI. - Mis. prop.: Benedicite - 2 orat. Dom. 16.

pos post Pentecosten : - Gloria - Credo - Praefatio communis.

30. S. HYERONOMI CONFESSORIS DOCTIRIS. - Missa: In medio - oratio propr. - Gloria - Credo - Praef. communis.

O C T O B E R

1. ANNIVERSARIUM DEDICATIO ECCL. CATH. - Missa: Terribilis - omit. col. - Gloria - Credo - Praef. com.

2. Ss. ANGELORUM CUSTODUM - Missa propria - Gloria - 2- oratio col. imper. - sine Credo - Praef. communis.

3. SANCTAE TERESIAE A JESU INF. - Missa propria - Gloria - 2. oratio col. imperata - sine Credo - Praef. communis.

4. SANCTI FRANCISCI CONFESSORIS - Missa propria - Gloria - 2. oratio col. imperata - sine Credo- Praef. communis.

5. DE SANCTA MARIA IN SABBATO - Missa:Salve - 2 oratio Ss. Placidi et Sociorum Mart. - Gloria - sine Credo - Praef. B. M. Virginis: ... et Te in Veneratione.

6. DOMINICA 17. POST PENTECOSTEN. - Mis. propr. - Gloria - 2 orat. S. Brunonis conf. - omit. col. - Credo - Praefatio Trinitatis.

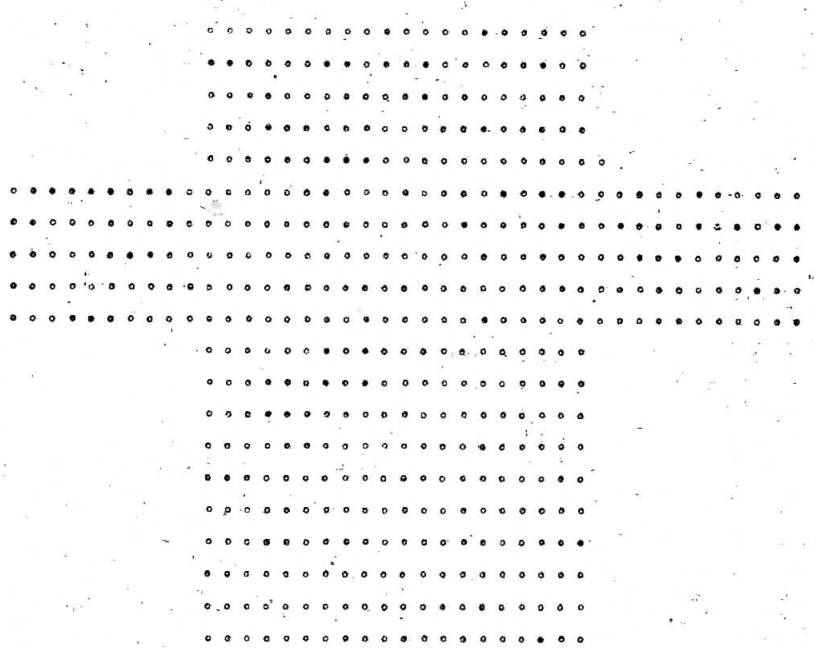

R A T I O M E N S I S

Annus 1957. - Mense Augusto

							Vježba
							1
							2
							3
							4
							5
							6
							7
							8
							9
							10
							11
							12
							13
							14
							15
							16
							17
							18
							19
							20
							21
							22
							23
							24
							25
							26
							27
							28
							29
							30
							31

Annus 1957. - Mense Julio

7	6	5	4	3	2	1	Vježba
							1
							2
							3
							4
							5
							6
							7
							8
							9
							10
							11
							12
							13
							14
							15
							16
							17
							18
							20
							20
							21
							22
							23
							24
							25
							26
							27
							28
							29
							30
							31

R A T I O M E N S I S

Annus 1957. - Mense

	6	5	4	3	2	1	Vježba
							1
							2
							3
							4
							5
							6
							7
							8
							9
							1o
							11
							12
							13
							14
							15
							16
							17
							18
							19
							2o
							21
							2 2
							23
							24
							25
							26
							27
							28
							29
							3o
							31

Annus 1957. - Mense

	6	5	4	3	2	1	Vježba
							1
							2
							3
							4
							5
							6
							7
							8
							9
							1o
							11
							12
							13
							14
							15
							16
							17
							18
							2o
							2o
							21
							22
							23
							24
							25
							26
							27
							28
							29
							3o
							31

S A D R Ž A J

Predgovor 1

U v o d 2

A. Potreba razmatranja 4
B. Pripravne molitve 4
C. Metode 5
a/ Sv. Ignacija: primjena triju moći 5
b/ Sulpicijanska metoda 7
c/ Metoda kod razglabanja teksta 9
d/ Metoda Dom Chautarda 9
D. Završne molitve 11

Uvodne bilješke /Metoda pisca razmatranja/ 12

S r p a n j

1. Cilj praznika 13
2. Pohodjenje Marijino 15
3. Duhovne koristi praznika 17
4. Opasnost samoće 19
5. Opasnost od besposlice 21
6. Neumjerenost 23
7. Duh svijeta 25
8. Svjetske zabave 27
9. Napasti sa strane ženskih 29
lo. Štivo 31
11. Privlačivost novca 33
12. Loši drugovi 35
13. Protivljenje obitelji 37
14. Sveti Bonaventura 39
15. Odvratnost zvanja 41
16. Naša Gospa karmelska 43
17. Dnevni red preko praznika 45
18. Sveta radost 47
19. Sveti Vinko Paulski 49
2o. Pobožne vježbe 51
21. Česta ispovijed 53
22. Studij za vrijeme praznika 56
23. Ručni rad 58
24. Dobar primjer 6o
25. Sveti Jakov Stariji, Apostol 62
26. Lijepo vladanje 64
27. Sinovska i bratska ljubav 66
28. Požrtvovni rad u župi 68
29. Veze sa sjemeništem 7o
3o. Povratak 72
31. Ispit savjesti 74

K o l o v o z

1. Sveti Petar u okovima 76
2. Sveti Alfonz Liguori 78
3. Vrhovni svećenik 8o
4. Sveti Dominik 82
5. Isusovo je svećeništvo preneseno na ljude 84
6. Preobraženje Isusovo 86
7. Svećenik, službenik Isusa Krista 88
8. Svećenik, djelitelj Božjih tajna 89
9. Sveti Ivan Marija Vianney 91
1o. Sveti Lovro, djakon i mučenik 93
11. Svećenik, posvetitelj Euharistije 95
12. Svećenik, otac duša 96
13. Svećenik poglavar zajednice vjernika 98
14. Svećenik, čovjek javne molitve 1oo
15. Marijino Uznesenje 1o2
16. Svećenik, čuvar Božijih blagoslova 1o4
17. Svećeničko dostojanstvo u usporedbi s najvećim ljudskim dostojanstvima 1o6
18. Svećeničko dostojanstvo u usporedbi s andjeoskim 1o8
19. Svećeničko dostonatsvo u usporedbi s dostojanstvom Majke Božje 11o
2o. Sveti Bernard, crkveni učitelj 112
21. Sveta Ivana Franciska de Chantal 114
22. Poziv Učiteljev 116
23. Ribari ljudi 118
24. Poziv Svetog Mateja 119
25. Prvi "pozvani" po Crkvi 121
26. Poslenici u žetvi 123
27. Zahtjevi zvanja 124
28. Sveti Augustin, crkveni Učitelj 126
29. Glavosjek svetog Ivana Kristitelja 128
3o. Junački treba slijediti poziv 13o
31. Ispit savjesti 132

R u j a n

1. Utjelovljena Riječ 134
2. Tijelo Isusa Krista 136
3. Duša Isusa Krista 138
4. Razum Isusa Krista 14o
5. Volja Isusa Krista 142
6. Svetost Isusa Krista 144
7. Zasluge Isusa Krista 146
8. Rodjenje Marijino 148
9. Djetinjstvo Isusovo 15o
1o. Isusovo napredovanje 152
11. Poslušnost Isusova 154
12. Riječ Isusova 156
13. Isusova molitva 159
14. Uzvišenje svetog Križa 161

15. Ljudska djelatnost Isusova 163
16. Isusov rad 165
17. Rane svetog Franje 167
18. Isusov apostolski umor 169
19. Isusova poniženja 171
2o. Isusove suze 173
21. Sveti Matej, apostol i evandjelista 175
22. Isusova radost 177
23. Nauka Isusa Krista 179
24. Blagdan Bl. Djevice Marije od Otkupljenja 181
25. Kako je Isus poučavao 183
26. Isusova ljubav prema djeci 187
27. Isusova sućut prema bijednima 187
28. Isusovo milosrdje prema grešnicima 189
29. Sveti Mihael arhandjeo 191
3o. Sveti Jeronim 192

L i s t o p a d

1. Ispit savjesti 195
2. Sveti Andjeli Čuvari 197
3. Sveta Terezija od Djetata Isusa 199
4. Sveti Franjo Asiški 2oo
5. Sveta Krunica 2o2

D o d a t a k

Sveti Ilija, prorok /2o srpnja/ 2o4

D i r e c t o r i u m Sacri peragendi

Julius 2o7
Augustus 2o8
September 21o
October 212

S a d r ž a j ..... 213.

UMNOŽENO U 5oo PRIMJERAKA ZA ISKLJUČIVU UPOTREBU BOGOSLOVA I SVEĆENIKA U BISKUPSKOM BOGOSLOVNOM SJEMENIŠTU U DJAKOVU.

+